

งานและบทบาทของ GATT, UNCTAD และ IMF

๑. ความตกลงว่าด้วยพิกัดศุลกากรและการค้า

๑.๑ ความทั่วไปเกี่ยวกับงานของ GATT

GATT มีผลงานหลายอย่าง เช่น การใช้หลัก MFN เพื่อให้ขอลดหย่อนค่าที่ให้แก่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นประโยชน์แก่ภาคีสัญญาทุกฝ่าย เว้นแต่จะเขาขอยกเว้นของหลัก MFN การให้ขอลดหย่อนโดยอาศัยการเจรจาซึ่งที่ทำการกันเป็นการทั่วไป (Round) หรือ เมื่อมีการภาคยานุวัติ การทำ Anti-Dumping Code ซึ่งทำให้การปฏิบัติของประเทศต่าง ๆ ในเรื่องการต่อต้านการทุ่มตลาดเป็นไปในรูปเดียวกัน ซึ่งนับว่าเป็นผลงานที่สำคัญของ GATT และจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป

ผลงานอื่น ๆ ของ GATT ได้แก่การเข้าร่วมกับ UNCTAD ในการดำเนินการ International Trade Center เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการค้าระหว่างประเทศ การศึกษาปัญหาสำคัญ ๆ ของการค้าระหว่างประเทศ แต่งานค่านนี้ของ GATT ถูก UNCTAD แย่งไปทำเสียเป็นส่วนใหญ่ ในระยะหลังนี้ GATT จึงไม่มีการศึกษาหรือรายงานที่เด่น นอกจากที่เข้าร่วมกับ UNCTAD โดยผ่าน International Trade Center^๒ และหนังสือสรุปการค้าประจำปี^๓

^๑ เช่น Harberler Report 1958; Anti-Dumping and Countervailing Duties 1958

^๒ เช่น Export Financing (Geneva: International Trade Center 1974), The Creation and Management of Joint Exports Marketing Groups. (Geneva: International Trade Center 1973)

^๓ GATT - International Trade.

GATT เริ่มเข้ามามีบทบาทในเรื่อง การค้าสินค้าขั้นปฐมในรูปของความตกลง ซึ่ง GATT คงทำสำเร็จเพียงเรื่องเดียวคือการค้าสินค้าสิ่งทอ กล่าวคือเดิมทำความตกลง เฉพาะสินค้าสิ่งทอฝ้าย ในปี ค.ศ. ๑๙๖๒ และยืดอายุในปี ๑๙๖๗ ออกไปจนถึง ๓๐ กันยายน ค.ศ. ๑๙๗๐ และปี ค.ศ. ๑๙๗๐ ก็ยืดอายุอีกครั้งหนึ่งออกไปอีก ๓ ปี จนถึง ค.ศ. ๑๙๗๓ และในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๑๙๗๓ ก็มีการตกลงทำ Arrangement Regarding International Trade in Textile ซึ่งมีผลในวันที่ ๑ มกราคม ๑๙๗๔ ซึ่งครอบคลุมไม่แต่เฉพาะสิ่งทอฝ้ายเท่านั้น แต่ยังใช้กับสิ่งทออื่น ๆ เช่น ขนสัตว์ และใยเทียมด้วย หลักสำคัญในความตกลงจำพวกนี้ ก็คือการที่ประเทศผู้ส่งออกจำกัดไม่ส่งออกมากเกินไป จนทำให้เกิดภาวะปั่นป่วนในตลาดของผู้ซื้อ บางครั้ง ก็เรียกว่า Voluntary restraint ในปีนี้อาจวิเคราะห์สั้น ๆ ได้ว่าความตกลง จำพวกนี้มีลักษณะจำกัดการค้า และไม่ทำให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด เพราะการ คุ้มครองในประเทศผู้ซื้อยังมีอยู่เนื่องจากการพิจารณาภาวะปั่นป่วนในตลาดและเอาการ ผลิตภายในประเทศเป็นข้อประกอบการพิจารณาด้วย แต่หากไม่มีความตกลงเช่นว่า นี้จะทำให้มีการใช้ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ขัดต่อความตกลงทั่วไป

เนื่องจากเรื่องดังกล่าวข้างต้นแล้ว GATT ยังเคยพยายามเข้าไปมีบทบาทใน เรื่องการค้ากับการพัฒนา ซึ่งเป็นผลให้มีการเพิ่มเติม Part. IV ของความตกลง ซึ่งจากหน้า ว่า Trade and Development แทนผลของ Part IV ไม่มีอยู่จริงจึง เพราะความไม่จริงใจในการเพิ่ม Part IV ดังจะเห็นได้จาก Art. XXXVII, para.1 บัญญัติว่า

๔ Long - Term Agreement Regarding International Trade in Cotton Textile.

๕ Preamble para 3, Arrangement Regarding International Trade in Textiles and Annex A. และคำวินิจฉัย Report of Cotton Textiles Committee, 19th Supp BISD, (1971-1972)

ประเทศภาคีสัญญาพัฒนาแล้ว จะให้บทบัญญัติที่เข้มงวดมากที่สุดที่จะ
ทำได้ นั่นก็คือเวนแคว่เมื่อมีเหตุผลบังคับ ซึ่งอาจรวมไปถึงเหตุผลทางกฎหมาย
ทำให้ไม่สามารถ (ให้บทบัญญัติเหล่านั้นด้วย)

คำว่าเหตุผลในกฎหมาย Legal reasons กว้างกว่าคำว่า Existing
Legislation ในพิธีสารว่าด้วยการใช้ชั่วคราว (PPA) เสียอีก กล่าวคืออาจ
เป็นเหตุผลในกฎหมายที่ตราภายหลังที่มี Part IV ก็ได้

การกล่าวถึงบทหลังในการเพิ่มเติม Part IV อาจจะช่วยให้เห็นความล้ม
เหลวของ GATT ในเรื่องนี้มากขึ้น ^๖

เมื่อมีการพิจารณา Harberler Report ในปี ค.ศ. ๑๙๕๘ บรรดาภาคี
สัญญาได้ตั้ง Trade Expansion Program ขึ้น โดยมีคณะกรรมการสิทธิการสามชุด
คณะกรรมการชุดที่สามทำงานเกี่ยวกับการขจัดสิ่งกีดขวางที่มีต่อการขยายการค้าของ
ประเทศกำลังพัฒนา ในประเทศเศรษฐกิจเสรีที่พัฒนาแล้ว และโดยอาศัยผลงานของคณะ
กรรมการชุดนี้ จึงได้มี " Declaration on the promotion of trade of the
less-developed countries" ในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ เพื่อใช้เป็นฐานในการทำงาน
ของ GATT ใน ค.ศ. ๑๙๖๒ มีการตั้งกลุ่มพิเศษว่าด้วยผลิตภัณฑ์เมืองร้อน ปีเดียวกัน
ประเทศกำลังพัฒนาเสนอโครงการเพื่อปฏิบัติซึ่งมีแนวนโยบายโดยเฉพาะ ซึ่งกลายมา
เป็น Program of Action เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๒ แก่กลุ่ม EEC ไม่ยอมรับโดย
อ้างว่าจะต้องใช้มาตรการที่นำหนักกว่านี้ในการเพิ่มเงินได้จากสินค้าออกของประเทศ
กำลังพัฒนา แม้ว่าประเทศพัฒนาแล้วอื่น ๆ จะเห็นด้วยในวัตถุประสงค์ ก็ยังมีการตั้ง
ข้อสงวนหลายเรื่อง มีการตั้งคณะกรรมการปฏิบัติการ (Action Committee)

---

^๖ ความต่อไปนี้นำมาจาก Gosovic 1, หน้า ๒๒-๒๓.

เพื่อบังคับตามโครงการโดยที่คณะกรรมการชุดที่สามยังคงทำงานต่อไปโดยมีชายงาน
 กวางขึ้น โดยคลุมถึงการศึกษ สัมพันธภาพระหว่างการค้าและความช่วยเหลือใน
 ประเทศหนึ่ง ๆ เพื่อรู้อิทธิพลในการส่งออกและอนาคตของตลาด และเพื่อให้เห็นว่าจะ
 ต้องปฏิบัติกรอะไรอีกบ้าง เพื่อเอาชนะปัญหาต่าง ๆ ตามที่การศึกษานั้นจะชี้ให้เห็น
 มีการพิจารณาจะทำเรื่องการส่งเสริมสินค้าออกและศูนย์ข่าวสารทางการค้าภายใน
 GATT ในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ ได้ตั้งกลุ่มทำงานว่าควยประโยชน์พิเศษเพื่อปรึกษาในเรื่อง
 ประโยชน์พิเศษที่ประเทศพัฒนาแล้วให้แก่ประเทศด้อยพัฒนา และในระหว่างประเทศ
 กำลังพัฒนาด้วยกันเอง

เมื่อการประชุมเงินทั่วโลกเข้ามา ประเทศพัฒนาสนใจที่จะทำการแบบ
 ผักชีโรยหน้า โดยเห็นว่ามีทางที่จะปกป้ององค์การ GATT ให้พ้นจากการโจมตีของ
 ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศกลุ่มสังคมนิยมในเรื่ององค์การ "ถ้าหาก GATT
 จะให้ผลที่แน่นอนจำนวนหนึ่งแก่ประเทศกำลังพัฒนา" ทั้งนี้เพื่อชานกับการรักษาเขต
 อำนาจของ GATT และเพื่อให้ประเทศกำลังพัฒนายอมรับความตกลงใดง่ายขึ้น และ
 สะดวกใจขึ้น ในการประชุมระดับรัฐมนตรีในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ เพื่อเตรียมการประชุม
 Kennedy Round ก็ได้มีการตั้งข้อกำหนดว่า "ประเทศพัฒนาแล้วจะไม่หวังการ
 ถอยที่ถอยปฏิบัติจากประเทศด้อยพัฒนา" ในปีเดียวกันก็เริ่มเห็นความจำเป็นที่จะตั้ง
 โครงร่างทางกฎหมายและทางองค์การเพื่อช่วยให้บรรดาภาคีสัญญา ปฏิบัติตามความ
 รับผิดชอบเกี่ยวกับประเทศกำลังพัฒนา โดยการตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นชุดหนึ่ง
 แต่ประเทศกำลังพัฒนาที่หวงเหี่ยวเรื่องนี้ไว้ เพราะไม่แน่ใจในผลงาน UNCTAD I.
 และไม่ยอกให้ประเทศพัฒนาแล้วมีโอกาสแก้ตัวเรื่องนี้ต่อ UNCTAD I. จนสมัยประชุม
 ที่ ๒๑ ในเดือนมีนาคม - เมษายน ค.ศ. ๑๙๖๔ บรรดาภาคีสัญญาจึงยอมให้มีโครง
 กร่างทางกฎหมายเช่นว่าในความตกลงอันนำมาสู่ Part IV ของความตกลง ซึ่งมีผล
 ใช้บังคับเมื่อ ๒๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๖ โดยอาศัยพิธีสารซึ่งลงนามเมื่อวันที่ ๘
 กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๖๕.

๑.๒ ขอลดหย่อนทางพิกัดศุลกากร

๑.๒.๑ ความทั่วไปพิกัดศุลกากร เป็นข้อจำกัดทางการพาณิชย์ที่มิใช่จำกัดระบบของความตกลงทั่วไป^๗ พันธะหลักของความตกลงฯ ก็คือขอลดหย่อนทางพิกัดศุลกากร ซึ่งได้แก่ความผูกพันของภาคีสัญญาหนึ่งที่จะไม่เก็บภาษีสูงกว่าที่ตกลงไว้สำหรับสินค้านั้น ความผูกพันนี้อยู่ในตารางสำหรับภาคีฝ่ายนั้น จึงมักเรียกรายการที่ปรากฏในตารางว่าเป็นรายการที่ผูกมัด (Bound หรือ Binding)^๘ พิกัดอัตราภาษีที่อยู่ในตารางนั้นเป็นแต่เพียงอัตราสูงสุดอันพึงเรียกเก็บ แต่อัตราที่แท้จริงอาจต่ำกว่านั้นก็ได้^๙ พิกัดอัตรานั้นอาจจะเก็บตามมูลค่า (ad valorem) ตามที่กำหนดโดยน้ำหนัก หรือปริมาตร (specific) หรือผสมกัน (เช่น ๑๒ บาทตอกลิตรรวมมากอีกร้อยละ ๒๕ ตามราคา) บางครั้งก็มีการใช้โควตาพิกัด (Tariff Quota) กล่าวคืออนุญาตให้นำเข้าได้จำนวนหนึ่ง ถ้านำเข้ามาครบจำนวนแล้วก็ต้องเสียภาษีแพงขึ้นสำหรับส่วนที่เกิน แต่การใช้โควตาพิกัดนี้ ตาม Art. XIII, para. ๕ จะต้องใช้โดยไม่เลือกประเภท^{๑๐}

มีข้อควรสังเกตรวมถึง ตารางนั้นเปลี่ยนไปเมื่อมีการเจรจาใหม่ หรือเมื่อมีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง แต่ความผูกพันตามตารางเดิมยังมีใช้บังคับไปทันที ดังนั้นแนวขอลดหย่อนตามตารางใหม่ (๑%) จะดีกว่าขอลดหย่อนตามตารางเดิม (๒%) ซึ่งตามปกติต้องถือว่า ๑% เป็นอัตราสูงสุดอันพึงเรียกเก็บ แต่ถ้ามมีการบอกถอนอัตรา ๑% นี้ อัตราเดิม ๒% ก็ยังคงมีผลผูกพันอยู่

^๗ Kenneth W. Dam, The GATT: Law and International Economic Organization (Chicago: University of Chicago Press, 1970), p. 25.

^๘ Jackson 2, p. 201

^๙ Ibid., p. 202

^{๑๐} Ibid.

ความผูกพันอันเกิดจากข้อตกลงทางพิกัดฯ นั้น อาจกล่าวโดยย่อได้ดังนี้ . ๑๑

๑. อัตราสูงสุด (Ceiling Rate) หรืออัตราผูกมัด (Bound Rate) นั้นเป็นไปตาม Art II, para. 1

๒. บทบัญญัติส่วนอื่นใน Art. II. มีขึ้นเพื่อป้องกันคุณค่าของข้อตกลงให้พ้นจากมาตรการที่รัฐบาลอาจใช้เพื่อลดล้างข้อตกลง เช่น ค่าธรรมเนียมอย่างอื่น (para. 1 (b), (c)) วิธีกำหนดราคาใหม่ (para. 3) เปลี่ยนการกำหนดประเภทสินค้า (para. 5) เปลี่ยนค่าของเงิน (para. 6) การปรึกษาหารือ (para. 5.1)

๓. Art. II, para 4 กำหนดขอบเขตของการคุ้มกันโดยใช้การผูกขาดในการตั้งเข้า

๔. GATT เคยตีความว่าการให้เงินสนับสนุน (Subsidies) ขึ้นใหม่แก่สินค้าที่กำหนดอยู่ในตารางของประเทศนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการลดล้างความผูกพัน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาตาม Art. XXIII ซึ่งว่าด้วยการตกลงระงับข้อพิพาท ๑๒ ความผูกพันพื้นฐานของ Art. II อยู่ที่อัตราสูงสุด โดยมีความบัญญัติว่า "... แต่ละภาคีจะปฏิบัติต่อการพาณิชย์ของภาคีอื่น ๆ โดยไม่ไต่ประ โยชนน้อยกว่าที่ได้กำหนดไว้ใน.... ตาราง... ที่ผนวกกับความตกลงนี้" ๑๓ นั่นก็คือ "ไม่ต้องเสียภาษีศุลกากรปกติ ซึ่งสูงกว่าที่กำหนดไว้ใน [ตาราง]" ๑๔ แต่การให้กรปฏิบัติต่อการพาณิชย์ของภาคีอื่นนั้นให้เฉพาะ

๑๑ Jackson 2 , p. 205

๑๒ 3rd Supp. BISD 224 (1955)

๑๓ Art. II, para. 1 (a)

๑๔ Art. II, para. 1 (b)

การศานสินค้าที่มีแหล่งในประเทศนั้น ๆ ^{๑๕} ภายใต้อัตราศุลกากรปกติ (Ordinary customs duties) หมายถึงพิกัดภาษีศุลกากรที่ใช้อยู่เป็นประจำเพื่อให้ออกจาก "ค่าธรรมเนียมอื่นใด" (Charges of any kind) และหมายถึงภาษีที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าเท่านั้น ภายใต้อัตราอื่น ๆ แม้ว่าจะมีค่านี้อื่นๆ เขาก็เป็นเรื่องตาม Art. III คำว่า "ไม่สูงกว่า" นั้นหมายความว่าภาษีอาจเรียกเก็บภาษีศุลกากรต่ำกว่าเพียงใดก็ได้ ^{๑๖}

สำหรับบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นเพื่อคุ้มครองความผูกพันพื้นฐานที่สำคัญใดแก่ ความที่บัญญัติใน para. 1 (b). และ (c). ซึ่งมีความเหมือนกันคือ

ผลิตภัณฑ์เหล่านั้นจะได้รับการยกเว้นจากภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นชนิดใดๆ ซึ่งบังคับเก็บ หรือเกี่ยวข้องกับการนำเข้าที่ส่งกว่าบรรดาที่เรียกเก็บอยู่ในวันที่แห่งความตกลงนี้ หรือบรรดาที่โดยตรง หรือโดยคำสั่งจำต้องตั้งขึ้นภายหลังโดยกฎหมายที่มีผลใช้อยู่ในประเทศผู้นำเขาในวันนั้น

คำว่าค่าธรรมเนียมอื่นใดนั้น เป็นคำที่กว้างมากคือคลุมทุกอย่างแต่ไม่คลุมไปถึงค่าธรรมเนียมปกติในทางพาณิชย์ เพื่อให้มีการโอนเงินระหว่างประเทศ

คำว่าวันที่แห่งความตกลงนี้ หมายถึง ๓๐ ตุลาคม คศ. ๑๙๔๗ ถ้าประเทศใดเพิ่งจะภาคยานุวัติภายหลัง วันที่จะปรากฏอยู่ในความตกลงภาคยานุวัติ

^{๑๕} Art. II, para. 1 (b) : ([P] roducts of territories of other contracting parties) ซึ่งในทางสัญญาการค้าเคยใช้กัน และหมายถึงผลิตภัณฑ์ที่กำเนิดในดินแดนของภาคีเหล่านั้น. ดู Jackson 2 , หน้า ๒๐๗

^{๑๖} Jackson 2 , p. 208

คำว่าโดยตรงหรือโดยคำสั่ง (Directly or mandatorily)
 นีมีลักษณะเหมือนกับที่กล่าวไว้ในเรื่อง "ไม่ขัดกับกฎหมายที่มีอยู่" ที่กล่าวไว้ในเรื่องพิธีสาร
 ว่าด้วยการใช้ชั่วคราวซึ่งความตกลงฯ กล่าวคือค่าธรรมเนียมหรือภาษีเหล่านั้นจะต้องมีกฎหมาย
 กำหนดให้ต้องเรียกเก็บ (required) ไม่ใช่ชนิดที่เพียงมอบอำนาจให้ฝ่ายบริหาร
 ใช้ดุลยพินิจ

นอกจากบทบัญญัติคุ้มครองอัตราสูงสุดอันเป็นข้อยกเว้นพื้นฐานแล้ว Art. II
 ยังได้บัญญัติถึงข้อยกเว้นในบางเรื่องคือ

๑. ตาม para. 2 (a) รัฐมีสิทธิเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่เท่ากับภาษี
 ภายในที่เรียกเก็บ โดยสอดคล้องกับ Art. III เมื่อคำนึงถึงผลิตภัณฑ์ภายในชนิดเดียวกัน
 หรือสิ่งของที่ผลิตจากผลิตภัณฑ์นำเข้า

๒. ตาม para. 2 (b) รัฐมีสิทธิเรียกเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด
 หรือภาษีชดเชยถ้าทำโดยสอดคล้องกับ Art. VI.

๓. ตาม para. 2 (c) รัฐมีสิทธิเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่เท่ากับค่าใช้จ่าย
 ในบริการที่ทำให้

๔. รัฐไม่จำเป็นต้องผูกพันตามตาราง ถ้าสินค้านั้นไม่ได้มีแหล่งกำเนิดในประเทศ
 ผู้ส่งออก (para. 1 (b) และ (c))

๕. รัฐมีสิทธิรักษาไว้ซึ่งข้อกำหนดที่มีอยู่ในวันที่แห่งความตกลงนี้ เกี่ยวกับสิทธิที่
 จะได้ประโยชน์จากการนำเข้าโดยเสียภาษีในอัตราที่เป็นประโยชน์กว่า (ต่ำกว่าปกติ)
 (para. 1 (c))

๑.๒.๒ ปัญหาของตารางของความตกลง

ตารางความตกลงฯ มีปัญหาอยู่หลายประการคือ

๑. การกำหนดประเภทสินค้า (Classification) ตามความตกลง
 ทั่วไป ไม่มีข้อกำหนดให้ประเทศหนึ่ง ๆ ต้องใช้ระบบใดในการกำหนดประเภทสินค้า
 ทำให้ยากในการเจรจาพิทักษ์ศักราช และการกำหนดประเภทสินค้าขึ้นใหม่หลังจาก
 การลดหย่อนพิทักษ์ศักราช ต้องไม่ทำลงโดยขัดกับข้อตกลง ความตกลงเองก็ได้บัญญัติ
 ถึงการหารือและการเจรจากันใหม่เมื่อเกิดกรณีเช่นว่า ๑๗ คณะกรรมาธิการระหว่าง
 สมัยประชุม (Intersessional Committee) ของ GATT เคยหารือไปยัง
 Customs Cooperation Council (ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งและบริหาร Brussels
 Tariff Nomenclature (B.T.N.)) เกี่ยวกับกรณีที่เกิดซ้ำเกี่ยวกับแผนเสียง
 ชนิดสูงกว่าภาษีที่เรียกเก็บจากแผนเสียงธรรมดา โดยถือเป็นสินค้าใหม่อีก
 ชนิดหนึ่งต่างหาก C.C.C. ได้หมายเหตุโดยไม่ยอมถือเป็นความเห็น (เพราะไม่ใช่
 เรื่องที่เกี่ยวกับ BTN) ว่า " สินค้าที่ไม่อยู่ในหัวข้อใดของ Nomenclature
 ก็จะต้องกำหนดประเภทภายใต้หัวข้อที่จัดไว้สำหรับสินค้าที่ใกล้เคียงมากที่สุด " ๑๘

Jackson ๑๘ ได้วางหลักเรื่องกำหนดประเภทสินค้าไว้ ๒ ประการคือ

๑. ผลักัดใหม่ต้องถือว่าอยู่ในขอบข่ายของตารางเดิม เมื่อคำอธิบาย
 ครอบคลุมถึงผลักัดที่ใหม่นั้น ๆ
๒. จำต้องโยนไปกฎกฎหมายของภคคีผู้เป็นเจ้าของตารางที่กำลังเป็นปัญหา
 เพื่อพิจารณาถึงหลักการในการกำหนดประเภทสินค้า แต่กฎหมายภายในไม่ใช่ข้อยุติ

การกำหนดประเภทสินค้าอาจมีผลทำให้ข้อตกลงตามตารางไร้ผล
 (Nullification) ซึ่งประเทศผู้เสียหายอาจร้องขอให้มีการแก้ไขตาม
 Art. XXIII ตัวอย่างเช่น กรณีที่นอร์เวย์ร้องว่าเยอรมันกำหนดประเภทสินค้าปลาซาร์คิน
 จนทำให้นอร์เวย์เสียประโยชน์ ๒๐

---

๑๗ Art. II, para. 5.
 ๑๘ GATT Doc. L / 726 (1957) .
 ๑๘ Jackson 2, p. 214.
 ๒๐ 1 st Supp. BISD 53 (1953).

๒. พิทักษ์สัญญา ที่ประชุมบรรลภาภักสัญญาเคยรับรองรายงานของกุ่มทำงานที่ให้ความเห็นว่า การเปลี่ยนอัตราโดยเปลี่ยนจากที่กำหนด (Specific) เป็นตามราคา (ad valorem) หรือในทำนองกลับกันนั้นทำไม่ได้ เว้นแต่จะเจรจาขอลดหย่อนอันใหม่ ^{๒๑} Dam ^{๒๒} เห็นว่าความเห็นดังกล่าวเกินไปจากหลักที่ Art. II. วางไว้ แทกยอมรับว่าความเห็นดังกล่าวควรรับฟัง เมื่อพิจารณาว่าการเปลี่ยนจากอัตราหนึ่งไปสู่อีกอัตราหนึ่งยอมทำให้มีการคุ้มครอง (Protection) มากขึ้น หรืออย่างน้อยก็ต้องเทียบกันว่าการคุ้มครองมากขึ้นหรือไม่ ^{๒๓}

๓. อายุของตาราง ตาม Art. XXVIII เริ่มตารางมีอายุเพียงแก ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๕๑ คือ ๓ ปีหลังจากที่ความตกลงมีผล แต่ได้มีการยืดอายุ ๒ ครั้ง (๑๙๕๑ ยืดออกไป ๓ ปี ๑๙๕๓ ยืดออกไป ๑ ^๑/_๒ ปี) ในสมัยประชุมเพื่อทบทวนความตกลง (สมัยที่ ๕ ค.ศ. ๑๙๕๕ - ๑๙๕๕) ก็ได้มีการแก้ไขความใน Art. XXVIII ให้เป็นเช่นปัจจุบันคือ ตารางมีอายุไม่จำกัด แต่เปิดโอกาสให้เจรจาขอลดหย่อนได้ใหม่ทุกสามปี

๔. สถานะของตาราง (Schedule status) สถานะอันแท้จริงของตารางนั้นเป็นผลของการลดหย่อนที่เกิดจากการเจรจาหลายครั้ง ทั้งที่เป็นเจรจาทั่วไป และที่เกิดจากการแก้ไข เปลี่ยนแปลง และสถานะของตารางยังคงเปลี่ยนไปเมื่อมีการยกเว้นไม่ใช้ (Waiver) ตาม Art. XXV และเมื่อมีการใช้บทข้อมอก (Escape clause) ใน Art. XIX คือเมื่อการลดหย่อนทางพิทักษ์เกิดผลเสียหายแก่ผู้ผลิตในประเทศ

^{๒๑} 3 rd Supp. BISD 128 (1955)

^{๒๒} Dam, เจียงอรรถ ๗ ข้างต้น, หน้า ๓๘

^{๒๓} การเปลี่ยนประเทศพิทักษ์สัญญามักนิยมใช้กันเพื่อปรับปรุงระบบพิทักษ์สัญญาเมื่อพบว่ามิชอบพอรอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีภาวะเงินเฟ้อ กู, Dam, เจียงอรรถ ๗ ข้างต้น, หน้า ๓๖.

๑.๒.๓ กระบวนการเจรจาเพื่อลดพิกัด

การเจรจาเพื่อลดพิกัด นั้น มีหลักสำคัญอยู่สองประการคือ

๑. หลักที่อยู่ปฏิบัติและประโยชน์ร่วมกัน ซึ่ง เติบโตขึ้นในกฎบัตร Havana ^{๒๔} และหลักดังกล่าวต่อมาได้นำมาปฏิบัติไว้ในความตกลงฯ เมื่อมีการแก้ไข เมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๕ ^{๒๕} แต่หลักดังกล่าวมีข้อยกเว้นใน Part. IV - Trade and Development คือประเทศพัฒนาแล้วไม่หวังการปฏิบัติแบบด้อยที่ด้อยปฏิบัติจากประเทศ ๒๖ ก่อพัฒนา ในการลดหรือเลิกพิกัดฯ และสิ่งกีดขวางอื่น ^{๒๖}

๒. หลักการปฏิบัติแบบชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) ^{๒๗}

การเจรจาจำแนกออกได้เป็นสองจำพวกใหญ่ และในแต่ละจำพวกยังแบ่งลงไปได้อีก ดังนี้

ก. การเจรจาใหม่หรือการเจรจาเกิดจากตัวมันเอง

๑. การเจรจาทันทีสำคัญ (Round) หรือการเจรจาใหม่ระหว่าง สมาชิกที่น้อยของความตกลงฯ (Art. XXVIII, bis)

๒. การเจรจาเพื่อการภาคยานุวัติ (Art. XXXIII)

๓. การเจรจาที่ไม่ได้กำหนดไว้ในความตกลง

^{๒๔} Art. XVII, para. 1.

^{๒๕} Art. XXVIII, bis para 1

^{๒๖} Art. XXXVI, para. 8

^{๒๗} Art. I และข้อ ๑.๓ บทบัญญัติว่าด้วยชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง

ประกอบควย.

ข. การเจรจา การเปลี่ยนแปลง การแก้ไขให้ถูกต้อง (Renegotiation, modification, rectification)

๑. การเจรจาทุกสามปี (Art. XXVIII, para. 1)

๒. การเจรจาเมื่อมีเหตุแวดล้อมพิเศษ (Art. XXVIII, para. 4)

๓. การเจรจาส่วนที่สงวนไว้ (Art. XXVIII, para. 5)

๔. การเจรจาเพื่อเป็นการชดเชยเมื่อมีการตั้งสหภาพศุลกากรหรือเขตการค้าเสรี (Art. XXIV, para. 6)

๕. การเจรจาเพื่อการพัฒนา (Art. XVIII, para. 7)

๖. การถอนตาม Art. XXVII

๗. การแก้ไขให้ถูกต้อง (Rectification)

๑.๒.๔ การเจรจาครั้งสำคัญก่อน Kennedy Round

การเจรจาครั้งสำคัญครั้งแรกคือการประชุมที่ Geneva ปี. ค. ๑๙๔๗ การเจรจาเรื่องพิกัดฯ นั้นทำก่อนการเจรจาเรื่อง เนื้อความของ ความตกลงทั้งนี้โดยปฏิบัติตามวิธีการประชุมที่กำหนดขึ้นโดยที่ประชุมคณะกรรมการเตรียมการประชุม^{๒๔} ที่กรุงลอนดอน วิธีการประชุมที่เจนีวา^{๒๕} ซึ่งหลักดังนี้^{๒๕}

๑. การเจรจาโดยเลือกสินค้าทีละชนิด (Selective product - by - product) เพื่อกำหนดขอลดหย่อนโดยลดพิกัดฯ ให้ต่ำลง หรือผูกมัดพิกัดที่ต่ำอยู่แล้วไม่ให้สูงขึ้น

^{๒๔} London Report, First Session of the Preparatory Committee, หน้า ๘๘ (๑๙๔๖) ซึ่งอ้างใน Jackson 2 , หน้า ๒๑๘.

^{๒๕} Jackson 2 , pp. 219 - 221

๒. กำหนดวันหลัก (Base date) สำหรับกฎเกณฑ์ในทางพิทักษ์ที่
ผู้เข้าร่วมเจรจาซื้อขาย กล่าวคือมีข้อผูกพันไม่ให้เพิ่มพิทักษ์หรือมาตรการในทางจำกัดอื่น ๆ มาก
ไปกว่าบรรดาที่มียุในวันหลัก เพื่อเอาไปเพิ่มฐานะในการเจรจาต่อรองของตน

๓. ผู้ผลิตหลัก (Principal supplier) กล่าวคือ แต่ละประเทศ
จะให้ขอลดหย่อนทางพิทักษ์แก่ผลิตภัณฑ์ผู้ขอเจรจา เป็นหรืออาจจะเป็นผู้ผลิตหลัก หลักนี้เกิดจาก
การเจรจาวิภาคี ซึ่งประเทศที่สามอาจไปประโยชน์ไปโดยไม่คง เสียอะไรโดยอาศัยหลัก
MFN จึงให้หลักผู้ผลิตหลักนี้เข้าแก้ไขเพื่อว่าประโยชน์ส่วนที่เหลือที่จะตกได้แก่ประเทศ
นอกความตกลงฯ จะมีกนอยที่สุด โดยเหตุที่สมาชิกของ GATT มีมากขึ้น และการค้า
ที่ครอบคลุมโดยประเทศเหล่านั้นมากขึ้น หลักนี้เริ่มลดความสำคัญลง

กลไกในการเจรจาทำดังนี้คือ แต่ละภาคีจะยื่นรายการร้องขอไปยังประเทศที่ตน
ประสงค์จะขอลดหย่อนนั้นคือไปยังประเทศที่ผู้ร้องขออยู่ในฐานะผู้ส่งสินค้าเขา (Exporter)
ที่สำคัญของสินค้าชนิดนั้น ต่อมาแต่ละประเทศก็จะส่งรายการขอลดหย่อนแสดงถึงขอลดหย่อน
ที่ตนยินดีจะให้ ถ้าหากคำขอของตนมีการสนองรับเป็นที่น่าพอใจ การต่อรองก็จะเริ่มในตอนนั้น
โดยมากก็ทำกันสองต่อสอง เพื่อต่อรอง รายการที่เป็นผลประโยชน์ของประเทศทั้งสอง เมื่อมี
การตกลงให้ขอลดหย่อนใด ก็แจ้งให้ผู้เขาเจรจาอื่น ๆ ทราบและโดยผลของ MFN
ขอลดหย่อนดังกล่าว เป็นประโยชน์แก่ทุกชาติที่เข้าเจรจา ๓๐ ประเทศผู้ให้จึงขอให้ประเทศอื่น ๆ
ให้ขอลดหย่อนเท่าเทียมกับประโยชน์พลอยได้ ที่ประเทศเหล่านั้นได้จากขอลดหย่อนดั้งเดิมของ
ประเทศผู้ให้ประเทศแรก โดยเหตุที่ขอลดหย่อนเหล่านี้ในระหว่างการเจรจาแล้วถือว่าเป็น
เพียงการลองใจ ซึ่งกว่าการเจรจาจะสิ้นสุดลงแต่ละประเทศจึงอาจประเมินยอดรวมแห่ง
ขอลดหย่อนที่ให้และที่ได้รับ ถัดมาก็จะรับรองความตกลงนั้น ๆ ถ้าเห็นว่าตนเสียเปรียบก็อาจ
ถอนขอลดหย่อนที่ได้ให้ไว้ก่อนบ้างก่อนที่ความตกลงจะถึงที่สุด ซึ่งอาจก่อผลร้ายคือมีการถอน
เป็นการตอบโต้

๓๐ แม้ว่าจะไม่ปรากฏอยู่ในตารางและไม่อยู่ในบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิพิเศษ เมื่อ
มีการเพิกถอนขอลดหย่อนนั้น ๆ ดู Jackson 2 , หน้า ๒๒๑.

กระบวนการเจรจาต่อรองนี้ มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของผู้เข้าร่วม การเจรจาเป็นผู้ดูแลการตกลงขั้นสุดท้ายไม่ทำให้ข้อตกลงหย่อนทางพิถาค่า มีผลทันทีแม้ว่าจะได้มีการ รับแล้วก็ตาม ในทางปฏิบัติประเทศผู้รับจะแจ้งแก่สำนักเลขาธิการของ GATT ว่าตน ได้เริ่มใช้ข้อตกลงเมื่อใด โดยปกติความตกลงมักกำหนดเวลาเพื่อการนี้ไว้ด้วย

การเจรจาย่อยที่ห้าต่อมาใช้วิธีการเกือบเหมือนที่ใช้ในการเจรจาที่เจ็ดว่า ทั้งที่ ความในความตกลงฯ ไม่มีข้อใดระบุถึงวิธีการในการเจรจาย่อยใหม่ไว้เลย จนเมื่อมีการ แก้ไขความตกลงใหม่ ค.ศ. ๑๙๕๕^{๓๑}

การเจรจาว่าด้วยพิถาค่าที่สองและสาม ทำที่ Annecy ในปี ๑๙๕๔ และ Torquay ในปี ๑๙๕๐ การเจรจาทั้งสองครั้งโดยเฉพาะที่ Annecy เกี่ยวกับการภาคยานุวัติของสมาชิกใหม่ จึงเป็นการเจรจาตาม Art. XXXIII ซึ่งบัญญัติให้มีการภาคยานุวัติ "ตามข้อกำหนดที่ตกลงกันระหว่างรัฐบาลนั้น (ผู้ภาคยานุวัติ) กับบรรดาภาคีสัญญา" ทำให้มีสมาชิกใหม่ ๑๕ ประเทศ และมีการลดหย่อนเพิ่มขึ้น^{๓๒}

หลังจากที่ผู้แทนสหรัฐแสดงที่ Torquayว่าจะไม่เสนอกฎบัตร ITO เขาสภาองเกรส GATT ก็ต้องรับบทบาทในฐานะที่ต่างจากเดิม เริ่มมีการหารือถึงวิธีการ เจรจาทันทีที่เคยใจมาก่อน ซึ่งไม่นานก็พอใจได้ ประเทศที่มีอัตราพิถาค่าต่ำอยู่แล้วรู้สึก ไม่พอใจ แม้ว่าจะมีการกำหนดว่าการผูกมัดอัตราที่ต่ำจะมีค่าเท่ากับการลดหย่อนก็ตาม เพราะ รู้สึกว่าตนเสียเปรียบในการเจรจา^{๓๓} จึงมีการเสนอแผนฝรั่งเศส (French Plan) ซึ่งให้มีการลดพิถาค่าโดยอัตโนมัติทุกรายการลง ๑๐% ต่อปีเป็นเวลาสามปี โดยมีข้อยกเว้นสำหรับ ประเทศที่มีพิถาค่าต่ำอยู่แล้ว^{๓๔}

^{๓๑} Art. XXVIII bis.

^{๓๒} Jackson 2 , pp. 221 - 222

^{๓๓} 3rd Supp BISD, 218 (1955)

^{๓๔} Jackson 2 , p. 222

ปี ค.ศ. ๑๙๕๖ มีการเจรจาใหม่ที่เจนีวา โดยต้องใช้วิธีการเจรจาที่ไม่สู้จะต่างจากแบบปี ค.ศ. ๑๙๕๔ เพราะผู้แทนสหรัฐไม่ยอมให้ใช้วิธีใหม่ ทั้งที่การเจรจากราวใหม่นี้เริ่มเพราะสหรัฐร้องขอ เนื่องจากสภาองเกรสได้มอบอำนาจใหม่อำนาจเจรจามากขึ้น ^{๓๕}

การเจรจาครั้งที่ ๕ Dillon Round (ค.ศ. ๑๙๖๐ - ๑๙๖๑) ก็คงใช้วิธีทำนองเดียวกัน และในคราวนี้ EEC ได้เข้าร่วมเจรจาโดยถือเป็นหน่วยเดียวกัน ^{๓๖} การเจรจาที่ละผลิตภัณฑ์ก็คงทำได้ยากขึ้นไปอีกเพราะประเทศ EEC ทั้งหกต้องตกลงกันเองก่อนแล้วค่อยไปตกลงกับประเทศอื่น ๆ ^{๓๗}

๑.๒.๕ การเจรจา Kennedy Round และกระบวนการเจรจา

แบบ Linear

๑. ลักษณะของการเจรจาแบบ Linear หรือลดทุกรายการ (Across - the - board)

การเจรจาแบบ Linear คือให้ลดพิกัดอัตราฯ ของทุกประเทศที่รวมในการเจรจาโดยตกลงเป็นอัตราส่วนร้อยละเท่าที่ตกลงกัน โดยหวังว่าจะลดพิกัดอัตราตามที่ตกลงกันได้เร็วและมากและอาจเอาไปใช้กับสิ่งทีถ่วงทางการค้าอย่างอื่น เพราะมีกฎเกณฑ์ง่ายและมีข้อยกเว้นน้อย ^{๓๘}

^{๓๕} Ibid., pp 222 - 223

^{๓๖} 8 th Supp. BISD, 119 (1960)

^{๓๗} ประเทศกลุ่ม EEC ได้พยายามถึงความยุ่งยากนี้โดยเสนอลด ๒๐% ทุกรายการสำหรับภาษีที่เรียกเก็บจากสินค้าอุตสาหกรรม แต่ผู้แทนสหรัฐไม่สนองรับ เพราะไม่มีอำนาจ. ดู Jackson 2, หน้า ๒๒๓, ที่เชิงอรรถ ๒๘.

^{๓๘} Bernard Norwood, "The Kennedy Round : A Try at Linear Trade Negotiation", Journal of Law and Economics 12 : 2 (1969),

ก. ประวัติ การเจรจาแบบ Linear มีประวัติยาวนาน สหรัฐกับ สหราชอาณาจักรก็เคยพิจารณาเรื่องนี้ในระหว่าง ค.ศ. ๑๙๕๓ - ๑๙๕๕ ^{๓๘} ต่อมา ประเทศที่มีอัตราศัศิก้า ค่าอยู่แล้วคือกลุ่ม Benelux และฝรั่งเศสได้เสนอ French Plan ในการประชุมที่ Torqnay ^{๔๐} ต่อมาก็มีการแก้ไขความตกลงในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ คือการเจรจาที่จะทำต่อไปอาจใช้ "วิธีการหลายภาคีตามที่จะเป็นที่ยอมรับโดยหลากหลายที่เกี่ยวกับ ^{๔๑} EEC ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๘ ก็ใช้วิธีการลดทุกรายการ (Across - the - board) ในการขจัดศัศิก้า และข้อจำกัดทางการค้าอันระหว่างประเทศสมาชิก การตรา Trade Expansion Act of ๑๙๖๒ ^{๔๒} ตามคำร้องขอของ Kennedy ที่ให้สภาองเกรสมอบอำนาจให้ฝ่ายบริหารเจรจาลดความตกลงทางการค้าที่ลดภาษีของสหรัฐอเมริกาได้ ตั้งแต่ ๕๐% ขึ้นไป ทำให้มีการเรียกร้องให้เจรจาโดยเร็วจากสหรัฐอเมริกา ^{๔๓}

ข. สาเหตุของการใช้วิธีการแบบ Linear ^{๔๔}

๑) การเจรจาแบบเดิมคือ Selective product - by - product กอการะแกญ์ทำการเจรจามากทำให้ต้องคิดหาวิธีใหม่ที่สะดวกกว่า

๒) การที่มีการลดศัศิก้า ลงมาตั้งแต่การเจรจารอบแรก ๆ ไปมากแล้ว ทำให้ยากที่จะเจรจาแบบเดิมต่อไป โดยเฉพาะประเทศที่มีอัตราศัศิก้า ค่าอยู่แล้ว ไม่มีข้อลดหย่อนใดที่จะให้เป็นการตอบแทน

^{๓๘} Richard N. Gardner, Sterling - Dollar Diplomacy (Oxford : Clarendon Press 1956), pp. 108 - 109

^{๔๐} คูเซ็งอรรถ ๒๔ ข้างตน

^{๔๑} Art. XXVIII bis. para. 2 (a)

^{๔๒} Pub. L. ๘7 - 794

^{๔๓} Norwood , p. 299

^{๔๔} Jackson 2 , pp. 223 - 224

๓) การเจรจาแบบเดิมมีข้อบกพร่องคือไม่อาจลดพิกัดฯ สำหรับสินค้าที่ไม่มีผู้ใดเป็นผู้ผลิตรายสำคัญ และบางครั้งก็มีการกันรายการที่ล่อแหลม (Sensitive) ออกไปจากการเจรจาทำให้เจรจากันเพียงเล็กน้อยที่ตกลงกันได้กลายเป็นเรื่องไม่สำคัญ

๔) มีสมาชิกความตกลงฯ มากขึ้น การลดพิกัดเป็นการทั่วไปแม้จะให้ผลประโยชน์อันไม่ควรได้แก่ประเทศภายนอก ความตกลงก็ยังมีไม่มากนัก

๕) การมี EEC ทำให้สหรัฐอเมริกาไม่สามารถเล่นตัวในฐานะประเทศผู้ค้าที่ใหญ่ที่สุดได้ต่อไป

๒. วิธีการเจรจาที่ไร้อันในการเจรจา Kennedy Round

นาย Christian A. Herter ผู้แทนของสหรัฐเป็นผู้เสนอร่างวิธีการเจรจาโดยหารือกันสำนักเลขาธิการของ GATT โดยทางฝ่าย EEC รู้สึกเป็นเฉยชอขอเสนอ และดูเหมือนว่าประเทศ EEC จะไม่ยึดถือการเจรจาเรื่องพิกัดอัตราใด ๆ ทั้งสิ้น ผู้เขียนเองก็ตั้งเงื่อนไขให้มีการลดสิ่งก็คขวางอย่างอื่นนอกเหนือพิกัดฯ ซึ่งมีผลกระทบต่อการค้าของตนเสียก่อน ฝ่ายแคนาดาก็อ้างว่าอยู่ในระยะเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมจำเป็นต้องได้ลดเฉพาะรายการ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงพิกัดฯ ฝ่ายเดียวหรือโดยการเจรจา ^{๔๕}

ในเดือนพฤษภาคม ๑๙๖๓ ที่ประชุมรัฐมนตรีของประเทศที่จะเข้าร่วมการเจรจาได้กำหนดวิธีการเจรจาไว้ดังนี้ ^{๔๖}

๑) การเจรจาแบบเบ็คเสร์จะทำโดยใช้ MFN เป็นพื้นฐาน และอาศัยหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติ โดยจะเริ่มเจรจาในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๑๙๖๔

^{๔๕} Norwood 1, 1 , pp. 299 - 300

^{๔๖} 12 th Supp. BISD 47 (1964)

๒) จะเจรจาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทุกชนิด อุตสาหกรรม นอกเหนืออุตสาหกรรม เกษตรกรรม ตลอดจนผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

๓) จะครอบคลุมถึงสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัดฯ และพิกัดฯ

๔) การเจรจาว่าด้วยพิกัดจะทำได้โดยใช้แผนลดพิกัดฯ อย่างมากโดยวิธี Linear โดยมีข้อยกเว้นเพียงเล็กน้อย และจะขอยกเว้นไว้ก่อนเมื่อมีการชักถาม และสามารถให้เหตุผลแห่งการนั้น การลดแบบ Linear คือลดในอัตราเท่า ๆ กัน ในกรณีที่มีความแตกต่างกันมากในระดับของพิกัดฯ การลดก็จะทำได้โดยกฎพิเศษซึ่งใช้เป็น การทั่วไป และโดยอัตโนมัติ

๕) อาจเพิ่มหรือลดข้อเสนอใหม่จากที่จำต้องทำ เพื่อสอดคล้องกับกฎพื้นฐาน ถ้าหากประเทศหนึ่ง เชื่อว่าการปรับปรุง เช่นว่าจำเป็นเพื่อให้ได้ดุลยภาพที่พอใจสำหรับ ประเทศนั้น

๖) ในการเจรจา ปัญหาเรื่องการถอยที่ถอยปฏิบัติจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษสำหรับประเทศที่มีอัตราพิกัดฯ ต่ำอยู่แล้ว

๗) การเจรจาจะหาทางให้มีสภาพที่ดีของการ เข้าสู่ตลาดโลกของผลิตภัณฑ์ เกษตรกรรม

๘) จะพยายามลดสิ่งกีดขวางข้อสินค้าออกของประเทศด้อยพัฒนา (LDC) แต่ประเทศที่พัฒนาแล้วจะไม่สามารถหวังที่จะได้รับการถอยที่ถอยปฏิบัติจากประเทศด้อยพัฒนา

เหตุที่ต้องให้เวลาหนึ่งปี นับแต่การประชุมระดับรัฐมนตรี จนถึงการประชุมจริงในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ ก็เพราะมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ มาก เช่น เรื่องการลดพิกัดอย่างมากเพียงใดจึงจะวามาก วิธีการในการหาความแตกต่างในระดับของพิกัด (Substantial disparities) และวิธีการในการหาการลด

ที่เหมาะสม เมื่อกรณีดังกล่าวมีอยู่จริง วิธีการในการขจัดสิ่งกีดขวางต่อสินค้าเกษตรกรรม และในการขจัดสิ่งกีดขวางการค้านอกเหนือพิกัด ๔๗

ดังเช่นเคยปฏิบัติ ได้มีการตั้งคณะกรรมการเจรจาขึ้นเพื่อดูแลการเจรจา คณะกรรมการดังกล่าวได้ตัดสินใจให้ใช้การลดแบบ Linear ๕๐% เป็นสมมติฐาน และการขอยกเว้นใด ๆ จะต้องทำเป็นตารางให้เสร็จภายใน ๑๐ กันยายน ๑๙๖๔ ๔๘ โดยหวังว่าพิกัดทุกชนิดจะลดลง ๕๐ % เว้นแต่ที่ปรากฏในรายการยกเว้นของแต่ละประเทศ (ซึ่งรายการยกเว้นนี้จะต้องผ่านการตรวจตรา และต้องให้เหตุผลคือจำเป็นโดยเหตุผลเกี่ยวกับประโยชน์อันสำคัญยิ่งของชาติ) และที่เป็นไปตามกฎพิเศษเกี่ยวกับความแตกต่าง (Disparities) ๔๙ แต่จากข้อ ๕ ในวิธีการเจรจาย่างต้น การทำผิดไปจากกฎ Linear ก็ยังทำได้ถ้าประเทศใดเห็นว่าจำเป็นต้องทำเพื่อได้มาซึ่งการปฏิบัติตอบแทน ๕๐

๔๗ Norwood 1, pp. 300-301.

๔๘ 13 th Supp BISD 109 (1965).

๔๙ Jackson 2, p. 225.

๕๐ Norwood 1, p. 301 สำหรับเรื่องความแตกต่างนั้น หมายถึงกรณีพิพาทของประเทศไทยที่มีทั้งอัตราที่สูงมากและต่ำมาก (กรณีสหรัฐอเมริกา) ในขณะที่พิกัดของอีกประเทศหนึ่งไม่มีอัตราสูงต่ำมาก (เช่น กรณีของประเทศกลุ่ม EEC) แม้อัตราพิกัดโดยเฉลี่ยของสองประเทศจะเท่ากัน และทั้งสองประเทศจะตกลงให้ลดพิกัด เป็นการทั่วไปลง ๕๐% จะเป็นการสมควรหรือไม่ที่ปล่อยให้ประเทศแรกมีทางคงไว้ซึ่งอัตราพิกัดที่สูงสำหรับรายการที่เคยสูงอยู่แล้ว แม้จะมีการลดแบบ Linear ได้เคยมีการพยายามหาวิธีลดโดยอัตโนมัติ เพื่อให้ความแตกต่างหมดไป แต่ตกลงกันไม่ได้ ในที่สุดก็ต้องขจัดความแตกต่างนี้โดยใช้วิธีการเจรจากันแบบทีละรายการ (Product-by-product).

๓. ปัญหาบางประการในการเจรจา Kennedy Round ^{๕๑}

ก การกำหนดขอยกเว้นจากการลดหย่อนแบบ Linear ในสินค้าอุตสาหกรรม การกำหนดตารางยกเว้นจากวิธีการ Linear ต้องเลื่อนเป็นกลางเกือบศกจิกายนจาก กำหนดเดิม ๑๐ กันยายน ๑๙๖๔ เพราะสหรัฐอเมริกาต้องการให้เจรจาทศเกษตรกรรม ไปพร้อมกัน เพื่อให้อำนาจต่อรองที่ค้ำในทั้งสองภาค แต่สหรัฐก็ไม่ประสบผลสำเร็จ

สำหรับการลดแบบ Linear แต่ละประเทศก็กำหนดวันหลัก (Base date) ที่ใช้ในการคำนวณพิศาคาที่จะลด แต่วันหลักของแต่ละประเทศก็หาเหมือนกันไม่

หลักที่ใช้ในการกำหนดความลิตกัณทีโคเป็นสินค้าอุตสาหกรรมก็ไม่เหมือนกัน บางประเทศใช้ BTN บางประเทศก็ไม่ใช้ เช่น สหรัฐอเมริกา

ข การสอบถามและการให้เหตุผล ประเทศที่ขอยกเว้นบางรายการจาก กฎ Linear ต้องอธิบายไควว่า "การยกเว้นจำเป็นสำหรับประโยชน์อันสำคัญยิ่งของ ชาคี" แต่ก็หาได้มีตัวอย่างใดที่อธิบายถึงความหมายของเหตุผลกว้าง ๆ ดังกล่าวว่ามี ความหมายอย่างไร แต่คงเข้าใจกันว่าควรขอยกเว้นเมื่อมีความจำเป็นอย่างยิ่งภายใน ประเทศ และไม่ควรใช้เพื่อเป็นการตอบโต้การขอยกเว้นของอีกประเทศ และเนื่องจาก ประเทศอื่นที่ไม่ได้ใช้วิธี Linear ไม่คงอยู่ในกระบวนการ " a and j "

(Confrontation and Justification) รายการยกเว้นจึงส่งให้เฉพาะ ประเทศที่ใช้กฎ Linear แต่การใช้กระบวนการ a and j. ลมเหลวเพราะแต่ละ ประเทศมีแต่เวลา เตรียมคำอธิบายขอยกเว้นของตนเอง แต่ไม่มีเวลาวิเคราะห์เพื่อ

^{๕๑} Norwood 1, pp. 301 - 311.

ชักถามขอยกเว้นของประเทศอื่น เพราะให้เวลาอ่านรายการยกเว้นเพียงสามสัปดาห์ จึงต้องมีการเลื่อนการประชุมออกไปจนถึงกลางเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๖๕ จึงเริ่มมีการชักถามที่แท้จริง เหตุผลที่ยกข้อยกเว้นบางครั้งเป็นเหตุผลในทางสังคม เช่น เพื่อคนพิการหรือชนกลุ่มน้อย บางครั้งก็เป็นเหตุผลเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย การชักถามนั้นไม่มีใครเนนทานตัวเลข และมีปัญหาเดียวกันคือการขอยกเว้นสินค้ามีโทรเลียมจากกฎ Linear ของสหรัฐอเมริกา เป็นการยกเว้นหรือการกันออกไป (Exclusion) จากการเจรจาสหรัฐฯ เห็นว่าเป็นการกันออกไปโดยอ้างว่า สหรัฐมิได้สั่งนำเข้าจากประเทศสมาชิกความตกลงฯ ส่วน EEC เห็นว่าระบบโควตาของสหรัฐฯ ทำให้ราคาปิโตรเลียมตก การลดพิกัดของประเทศ EEC เท่ากับเป็นการช่วยชดเชยส่วนที่ขาดไปเพราะผลของโควตา ปัญหาปิโตรเลียมนี้ชี้ให้เห็นปัญหาการเจรจาแบบ Linear ทำเพื่อประโยชน์ของใคร ก. ประเทศที่ใชกฎ Linear ข. ทุกประเทศที่เข้าเจรจา Kennedy Round ค. สมาชิกความตกลงฯ ทุกประเทศ ง. สมาชิกความตกลงทุกประเทศ และประเทศอื่นที่ควรได้ประโยชน์โดยเฉพาะประเทศด้อยพัฒนา

บางครั้งการขอยกเว้นก็เป็นเพียงเรื่องขอลดหย่อนน้อยกว่า ๕% ประเทศที่ไม่สามารถให้เหตุผลที่ดีสำหรับการยกเว้น ก็มักคอยจนถึงเวลาที่เหมาะสมระหว่างการเจรจาเพื่อขอปรับปรุงมากกว่าที่จะยอมรับว่าไม่เหมาะสมแล้วถอนขอยกเว้นออกไป และในตอนท้ายสุดของการประชุมหลังจากที่มีการชักถามไปจนครบทุกประเทศ แล้วก็เริ่มมีการเจรจาแบบสองฝ่าย ทำให้มีความเป็นกันเองมากขึ้น และต่อรองได้จริงจังขึ้น และทำให้มีการเปลี่ยนแปลงขอยกเว้นไปได้บ้าง

ก ภาค Sector ในระยะต้นของการประชุมมีการกันสินค้าบางชนิดออกมาจากการยกเว้นของภาคนอกเหนือเกษตรกรรม ไคแกอลูมิเนียม เคมีภัณฑ์ กระจก และเยื่อกระดาษ เหล็กและเหล็กกล้า สิ่งทอฝ่าย โดยให้มีกลุ่มทำงานที่ตั้งจากประเทศผู้เกี่ยวของดำเนินการ เพราะมีปัญหาพิเศษทั้งเรื่องพิกัดฯ และนอกเหนือพิกัดฯ แต่ทั้งนี้ต้องรักษาไว้ซึ่งหลักที่จะทำให้การกาเสรี ห้ามมิให้ตั้งกลุ่มการค้า (Cartel) วิธีการแก้ไขต่าง ๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่

ง ขอเสนอเรื่องสินค้าเกษตรกรรม การเจรจาเรื่องผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม
เริ่มเดือนกันยายน ๑๙๖๕ และปัญหาในเรื่องนี้หนักและมีผลกระทบต่อ การเจรจา
Kennedy Round มาก

ปัญหาประการแรกก็คือจะใช้ระบบลดอัตราพิภักดิ์ โดยอัตโนมัติ หรือโดยการ
เจรจาต่อรอง สหรัฐต้องการให้เจรจาแบบเดียวกับสินค้าอุตสาหกรรม คือถ้าสินค้าเกษตร-
กรรมใดถูกเก็บภาษี ก็จะใช้กฎ Linear แต่ถ้าสินค้าใดถูกจำกัดโดยสิ่งกีดขวาง
อย่างอื่น ก็ต้องหาทางลดลงไปให้ใกล้เคียงเท่ากับการลดแบบ Linear ในเรื่อง
ภาษี EEC ซึ่งมีนโยบายและกฎด้านสินค้าเกษตรกรรมยุ่งยากมาก โดยการเข้ามาตรา
นอกเหนือพิภักดิ์ที่แน่นอน ได้เสนอให้คงไว้ซึ่งยอดของการสนับสนุนหรือความคุ้มกัน^{๕๒}
ประเทศนอกกลุ่ม EEC โดยเฉพาะสหรัฐเห็นว่าข้อเสนอของ EEC กลับทำให้
มีการคุ้มกันมากขึ้น ในสินค้าบางชนิดที่ไม่เคยมีการคุ้มกันอยู่แล้ว กลางปี ค.ศ. ๑๙๖๕
EEC เกิดความขัดแย้งภายในทำให้การเจรจาเรื่องนี้ซบไปจนถึงสิงหาคม ๑๙๖๖ หลัง
จากที่ EEC ปรับปัญหาภายในสำเร็จ จึงได้เสนอข้อตกลงของตน ประเทศอื่น
จึงเสนอส่วนของตนที่ถอนออกไปเมื่อกันยายน ค.ศ. ๑๙๖๕ ในไม่ช้าก็มีการหันไปใช้วิธี
เจรจาวิภาคโดยพิจารณาทีละรายการ

จ ปัญหาเรื่องความแตกต่างหรือความเหลื่อมล้ำ (Disparities) ของพิภัก
ปัญหานี้เกี่ยวกับสหรัฐโดยเฉพาะ ซึ่งมีอัตราพิภักดิ์ที่สูงมากและต่ำมาก แต่ EEC นั้น
มีอัตราที่ไคระกั้มมากกว่าเพราะใช้วิธีตัวพิภักดิ์ ของประเทศสมาชิก

---

^{๕๒} Montant de Soutien คือให้หาผลต่างของราคาตลาดโลก
และราคาคุ้มกันในประเทศ แล้วคงความแตกต่างไว้ และประเทศผู้ส่งเข้านั้นสามารถ
เก็บภาษีโดยเก็บตามความแตกต่างที่คงไว้ นั้นบวกราคาที่แตกต่างกันระหว่างราคาผู้นำเข้ากับ
ราคาตลาดโลกที่คงไว้ในครั้งแรก ถ้าราคาผู้นำเข้าต่ำกว่าราคาตลาดโลกที่คงไว้.

EEC เห็นว่าระบบพิกัด ของสหรัฐอเมริกาถือปัญหาสามประการคือ

ก. การลดพิกัด ในอัตราเท่ากันสำหรับพิกัด ที่สูงของสหรัฐ และพิกัด ปานกลางของ EEC จะทำให้มีสินค้าสหรัฐเข้า EEC มากขึ้นกว่าที่สินค้า EEC จะเข้าสหรัฐฯ การลดพิกัดที่ต่ำของสหรัฐฯ ก็ไม่มีความหมาย เพราะไม่เป็น สิ่งกีดขวางการค้าตั้งแต่ตอนอยู่แล้ว

ข. การลดในอัตราเท่ากันจะทำให้มีสินค้าจากประเทศอื่นเข้า EEC มากกว่าเข้าสหรัฐฯ

ค. สหรัฐฯ ในที่สุดก็จะมีอัตราที่สูงกว่า EEC ทำให้มีอำนาจต่อรอง สูงขึ้นในการเจรจาคราวต่อ ๆ ไป

EEC เห็นว่าเมื่อมีความเหลื่อมล้ำ ประเทศที่มีอัตราพิกัด สูงก็ควรลด ๕๐% แต่ประเทศที่มีอัตราพิกัด ต่ำก็ควรลด ๒๕% หรือน้อยกว่านั้น แต่สหรัฐฯ กลับเห็นว่า ข้อเสนอของ EEC เพื่อให้การทำให้อัตราพิกัดเหมือนกันนั้น มุ่งป้องกันการลด ๕๐% เท่านั้น

ปัญหาที่เดียวกันมากก็คือคำว่าต่างกันมาก (Significant disparities) นั้นหมายความว่าอย่างไร บางเสนอว่าถ้าพิกัดประเทศหนึ่งสูงเป็นสองเท่าหรือกว่านั้น ของอีกประเทศหนึ่งให้ถือว่ามีการแตกต่างกันมาก บางก็เสนอให้ใช้การวัดเชิงคุณภาพ คือ มีความหมายในเชิงการค้า ๕๓

---

๕๓ การแตกต่างที่ไม่มีความหมายในเชิงการค้า ก็เช่น ประเทศที่มีพิกัด ต่ำกว่าไม่ผลิตสินค้านั้น ย่อมเป็นสมมติฐานว่าพิกัด สูงในอีกประเทศ ไม่มีลักษณะจำกัดการค้า ทำให้ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติเป็นพิเศษต่อความแตกต่างนั้น ๆ

การประชุมไม่เคยตกลงกันว่าในกรณีที่ยอมรับกันว่ามี ความเหลื่อมล้ำในพิกัดฯ จะต้องลดพิกัดฯ ต่างกันมากน้อยเท่าใด ทั้งไม่เคยตกลงว่าใครอื่นนอกจากสหรัฐฯ และ EEC จะอ้างความเหลื่อมล้ำได้ ทั้งที่ประเทศอื่น ๆ อาจได้รับความเสียหายจากการอ้างเช่นนั้น เพราะ EEC ไม่ยอมให้ขอลดหย่อนบางข้อ เพราะอ้างความเหลื่อมล้ำ EEC ในที่สุดก็คัดใจยอมลดจำนวนรายการพิกัดฯ ที่เหลื่อมล้ำลงมาก เพื่อให้การเจรจา ทำต่อไปได้ กล่าวคือ EEC เริ่มรับความจริงที่ว่าถ้าจะพยายามรวมเอา ระบบพิกัดฯ ของ EEC ของสหรัฐฯ และของประเทศอื่นเข้ากัน จะทำให้ระบบพิกัดฯ ของแต่ละประเทศจะมี ลักษณะห้วงมกฏทายมังก

ฉ. ปัญหาการผูกมัดของสินค้าที่ไม่ต้องเสียภาษี มีการยอมรับว่าสินค้านอกเหนือ เกษตรกรรมที่ไม่เสียภาษี แม้ไม่เคยผูกมัดก็ต้องถือว่าผูกมัดที่จะไม่เก็บภาษี ถ้าจะไม่ผูกมัด ก็เท่ากับเป็นข้อยกเว้น การผูกมัดที่ว่าก่อปัญหาเพราะคุณค่าของการ เสนอที่จะผูกมัดของสินค้า แต่ละอย่างต่างกันมาก ทำให้ต้องหันไปเทียบคุณค่าของการผูกมัดสินค้าแต่ละรายการ

๔. ทัศนวิสัยของการยกเลิกการเจรจาที่ได้จากการเจรจาแบบ Linear ใน Kennedy Round.

Norwood ได้สรุปผลของการใช้วิธีการ Linear ไว้ดังนี้^{๕๔}

- ก. วิธีการ Linear ชวนให้มีการตกลงในขั้นที่สุดได้มาก ประการแรก ทำให้มีการเสนอบากในตอนแรก ประการที่สองผู้ขอยกเว้นจะต้องให้เหตุผล ซึ่งต่างจากการเจรจากราวก่อนที่ผู้ขอขอลดหย่อนจะต้องให้เหตุผลว่าทำไมจึงไม่ควรยกเว้นจากขอลดหย่อน ประการที่สาม ใน Kennedy Round การดึงข้อเสนอมานี้เพื่อประโยชน์ของการเจรจาโดยที่ไม่มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจมีน้อยกว่าการเจรจากราวก่อน ๆ
- ข. การลดตันที่และในอัตราที่แน่นอนเท่ากันทำให้การคำนวณและการหารือทำได้ง่ายเข้า

^{๕๔} Norwood 1, pp. 315 - 317

ค. การเจรจาแบบ Linear ไม่เลี้ยงการเจรจาที่ละรายการเสียทีเดียว แต่เปลี่ยนลักษณะและลักษณะของการเจรจา ประการแรกคือแทนที่จะเจรจาที่ละรายการ ก็ไปเจรจาเรื่องวิธีการในการเจรจา ประการที่สองเป็นการเจรจาในเรื่องสินค้าว่าจะมีการ ยกเว้นเต็มหรือยกเว้นเพียงบางส่วน ซึ่งยอมสั้นกว่าการเจรจาแบบเดิม

ง. คงยังมีระบบด้อยที่ด้อยปฏิบัติอยู่ คือยังมีการชิงระหว่างซอลคหยอนที่ให้ กับที่ไว้บวพจอใจหรือไม่แม้ว่าจะพยายามใหม่บรวม ๆ กันไป

จ. รัฐบาลยังคงต้องการเจรจาในรายละเอียดที่ละรายการ

ฉ. เอกสารที่ต้องใช้ในการเจรจามีมากเหมือนเดิม เพราะมีผู้เจรจา ต้องรวบรวมที่ตกลงกันนั้น ทั้งในส่วนซอกยกเว้น และนอกเหนือซอกยกเว้นเป็นอย่างไร เมื่อ พิจารณาในแง่ของสถิติ ต้นแบบที่กัก กฎหมายภายในว่าควยพิักๆ เพราะสิ่งเหล่านี้มีผล กระทบอยู่มากต่อข้อสรุปที่เกี่ยวกับข้อเสนอที่เกิดจากการประชุมในเรื่องซอกยกเว้น

ช. กระบวนการ ๑ and ๖. นั้นไม่อาจทดแทนโดยมาตรการอื่นใด ในทางปริมาณหรือคุณภาพ และเห็นว่าการหาทางลัดพิักโดยอัตโนมัติจะกินเวลากว่าการ ลดหยอนที่ละรายการเสียอีก

ซ. การเจรจาวิภาคีควรสำคัญน้อยกว่าการเจรจาพหุภาคี เพราะการ เจรจาพหุภาคีหนักแน่นในหลักการ และในผลประโยชน์โดยตรงทางการค้า ถ้าจะมีการลดซอก ยกเว้นลง และยังช่วยเตือนประเทศที่ใช้วิธี Linear ถึงประโยชน์ของประเทศที่เข้าร่วม เจรจาแต่ไม่ได้ใช้วิธีการ Linear

ด. วิธี Linear เหมาะแก่การลดพิักๆ ที่แน่นอน แต่ไม่เหมาะแก่ การลดมาตรการทางการค้าที่คำนวณไม่ได้ เช่นมาตรการเกี่ยวกับสินค้าเกษตรกรรม ซึ่งมี ภาณัคารธรรมเนียมค่าง ๆ สิ่งจำกัคสินค้าเข้าอย่างอื่น ๆ หรือสิ่งจูงใจให้ส่งออกหรือผลิต โควค่าอาจช้จักควยวิธี Linear แต่ส่วนใหญ่ของโควค่าคือว่าปาเป็นความตกลงอยู่แล้ว

๗. วิธี Linear เหมาะสำหรับลกภาพิของประเทศอุตสาหกรรม
ประเทศนอกเหนืออุตสาหกรรม อยาขสงวนเสรีภาพที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ
ของตน

๘. ความเหลื่อมล้ำของพิกัดไม่ควร เป็นปัญหาสำคัญอีกต่อไป เพราะ
ความเหลื่อมล้ำลดไปมากหลังจากการตัดพิกัดอย่างมากในการประชุม Kennedy Round
และเจ้าหน้าที่คงไม่ยากเสียเวลาหาหลักการเกี่ยวกับการกำหนดและการดูแล แต่คง
หาวิธีที่เหมาะสมในทางปฏิบัติสำหรับบางเรื่องที่สำคัญ ซึ่งมีอยู่น้อยเรื่อง

๙. ถ้าจะวิธี Linear อีกก็ต้องแก้ปัญหาอีกหลายข้อ ที่ประชุม
Kennedy Round กวไปไม่ถึง ๑) การปฏิบัติตอสินค้าเข้าที่ส่วนใหญ่มาจากประเทศ
ไม่รวมอยู่ในการเจรจา ๒) การปรับดุลย์ ควรจะทำได้มากน้อยแต่ไหนหลังจากที่มีการตกลง
กันในขั้นพื้นฐานจนเป็นที่พอใจแล้วในหมู่ประเทศที่วิธี Linear คือการพยายามแก้ไข
ปัญหาที่มีการทำให้ชอกชงที่ตั้งใจทำขึ้นไรชล เพราะความไม่พอใจที่มีต่อประเทศผู้เข้าร่วม
เจรจาหนึ่งหรือสองประเทศ

จากข้อสรุปจะเห็นได้ว่าในปี ค.ศ. ๑๙๖๘ Norwood ยังเห็นว่าวิธี Linear
มีประโยชน์อยู่บ้าง แต่ในปี ๑๙๗๓ Norwood เห็นว่าไม่ควรใช้วิธี Linear
เพราะบางประเทศกลัวที่จะใช้อีก เช่น สหรัฐฯ ก็พบว่าถวพิจารณาเป็นรายประเทศ
การลด ๕๐% ของสหรัฐทำให้ความไม่สมดุลอยู่มาก และเขาเสนอให้มีการตั้งเป้าว่า
จะลดพิกัด ๕๐% สำหรับสินค้าที่มีการเก็บภาษี แต่เป็นการลดจากระดับเฉลี่ยของภาษี
ไม่ใชลด ๕๐% ในแต่ละรายการ แต่สินค้าที่อยู่ใตการจำกัดโดยมาตรการนอกเหนือพิกัดก็ตอง
มีการปฏิวิเป็นพิเศษ แต่ไมไรวจะไม่เจรจาเลย ๕๕

๕๕ Bernard Norwood, "The Next World Trade Negotiation"
in Leading Issues in Internation Economic Policy. C. Fred
Bergsten and William G Tyler (ed.) (Massachusetts : D.C.
Heath and Co., 1973), pp. 132 - 133 ต่อไปเรียกว่า Norwood 2

๑.๒.๖ การประชุม Tokyo Round

การประชุม Kennedy Round ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๖๔ - ๑๙๖๗ ทำให้เกิดความ
ตกลงในทางลดพิกัดฯ อย่างมากในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๖๔ - ๑๙๖๖ และประเทศผู้เกี่ยวข้อง
ได้ทำการลดพิกัดครั้งสุดท้ายเมื่อ ๑ มกราคม ๑๙๖๖ แต่ขอดลหย่อนที่ให้เลิก American
Selling Price นั้นตกไปเมื่อปลายปี ๑๙๖๖ ^{๕๖} และโดยที่ผลของ Kennedy Round
ได้ลุล่วงไปแล้ว จึงได้มีการประชุม Tokyo Round ^{๕๗}

ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ กันยายน ค.ศ. ๑๙๗๓ ผู้แทนระดับรัฐมนตรีจาก ๑๐๒
ประเทศ ได้เข้าร่วมในการประชุมที่ Tokyo และตกลงมีเอกสารที่ปรึกษา โศกีย ^{๕๗}
ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเจรจา Tokyo Round ทั้งนี้ เป็นผลจากแรงกดดันเนื่อง
มาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะแนวโมเมนตัมภาคพื้น
(Regionalism) ในการตั้งมาตรการพิเศษสำหรับการค้าระหว่างประเทศค่อยพัฒนาขึ้นประเทศ
พัฒนาแล้ว และประเทศยุโรปตะวันออกสนใจเข้าร่วมในความตกลงมากขึ้น อีกทั้งฐานะใน
ทางการค้าของประเทศสำคัญทางการค้ามีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ^{๕๘} ความจริงแล้วการเจรจา
รอบที่ ๘ นี้มีการเตรียมการกันตั้งแต่เมื่อสิ้นการประชุม Kennedy Round ในปี ค.ศ. ๑๙๖๗
โดยเน้นทั้งปัญหาเกษตรกรรมสินค้าอุตสาหกรรม และการค้าของประเทศด้อยพัฒนา และใน
เดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๖๖ ที่ประชุมคณะมนตรีของ GATT ก็ตกลงให้มีการเจรจาในปี ๑๙๖๗
และพฤศจิกายน ๑๙๖๖ ประเทศสมาชิกที่ตั้งคณะกรรมการเตรียมการประชุมเพื่อหาแบบ
และวิธีการ (Methods and procedures) ของการประชุม คณะกรรมการดังกล่าว
ประชุมกันครั้งแรกเมื่อมกราคม ค.ศ. ๑๙๖๗ ^{๕๙}

^{๕๖} GATT, GATT Activities in 1972, (Geneva : GATT 1973)
p. 29.
^{๕๗} GATT, GATT Activities in 1973, (Geneva : GATT 1974)
p. 12.
^{๕๘} Ibidem.
^{๕๙} GATT, GATT Activities in 1972. (Geneva : GATT 1973) p.9.

ปฏิญญาโตเกียว^{๖๐} เป็นแถลงการณ์กว้าง ๆ เกี่ยวกับความมุ่งหมายและหลักการ และตั้งคณะกรรมการเจรจา^๕ ลักษณะสำคัญประการหนึ่งของการประชุม Tokyo Round^{๕๔} กคือ แม้ประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีของความตกลงก็มีสิทธิเข้าร่วมเจรจา

๕๔
กคก

ความมุ่งหมายของการเจรจา Tokyo Round ตามที่ปรากฏในปฏิญญาโตเกียว^{๖๐}

para. 2

- ขยายการค้าและทำให้การค้าเสรีขึ้น และการปรับปรุงการครองชีพ และสวัสดิการของประชากรของโลกโดยวิธีหลายวิธีคือ การขจัดสิ่งกีดขวาง การค้า และการปรับปรุงโครงสร้างของการค้าของโลก

- แสวงหาประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นในทางการค้าของประเทศกำลังพัฒนา เพื่อเพิ่ม การโอนเงินตราต่างประเทศอย่างถูกต้อง ทำให้มีสินค้าออกหลายชนิด เร่งอัตรา เติบโตของการค้าของประเทศเหล่านั้น คำนึงถึงความจำเป็นในการพัฒนา ปรับปรุงโอกาสที่ประเทศเหล่านั้นจะรวมในการขยายการค้าของโลก และการแบ่ง ประโยชน์จากการขยายนี้ให้เท่าเทียมกันมากขึ้นระหว่างประเทศพัฒนาแล้วและประเทศ กำลังพัฒนา และในกรณีที่เหมาะสม ก็มุ่งหาหลักการเพื่อยุติข้อขัดข้องในทาง เป็นธรรมและให้เป็นที่พอใจสำหรับสินค้าปฐม

เพื่อให้ได้มาซึ่งจุดหมายนี้ จะต้องพยายามแก้ปัญหาการค้าของผู้เข้าร่วมเจรจา โดยคำนึงถึงปัญหาการค้าอันมีลักษณะพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาโดยวิธีที่ เป็นธรรม

para. 3- เพื่อบรรลุจุดหมายนี้ การเจรจาควรมุ่งหนึ่งในหลายอย่างคือ

(a) ทำการเจรจาเรื่องพิกัด โดยวิธีที่สมควรที่เข้ากันทั่วไปที่สุด ที่จะทำได้

(b) ลดหรือขจัดมาตรการนอกเหนือพิกัด หรือเมื่อการทำให้เห็นว่าไม่เหมาะสม กีดกันหรือขจัดผลในทางจำกัดหรือบิดเบือนและเอามาตรการเหล่านั้นไปอยู่ที่วิสัยระหว่าง ประเทศที่มีประสิทธิภาพขึ้น

^{๖๐} คิวปฏิญญาโตเกียว^{๖๐} ได้จาก 20th Supp. BISD, 19 (1972/1973)
^{๖๑} Tokyo Declaration para. 2-8

(c) พิจารณาโอกาสที่จะลดหรือขจัดร่วมกันซึ่งสิ่งกีดขวางทุกอย่างในการค้าสินค้าภาคที่เลือกสรรไว้ โดยถือเป็นเทคนิคเสรี (ไทแก, Commodity Agreement)

(d) ตรวจสอบความพอเพียงของระบบป้องกันระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิจารณาถึงแบบในการใช้ Art. XIX เพื่อทำให้การค้าเสรีขึ้นและรักษาไว้ซึ่งผลของการนั้น

(e) ในส่วนการเกษตรกรรม หัววิธีการในการเจรจาซึ่งแม้จะสอดคล้องกันวัตถุประสงค์ทั่วไปทางการเจรจา จะต้องคำนึงถึงลักษณะพิเศษและปัญหาของการค้าในภาคนี้

(f) ปฏิบัติต่อผลิตภัณฑ์เมืองร้อนในฐานะที่เป็นภาคพิเศษ และมีความสำคัญลำดับก่อน

para. 4 [ขอขยาย] การเจรจาควรครอบคลุมถึงพิกัดสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัดและมาตรการอื่นที่หน่วยหรือบิดนัยการค้าระหว่างประเทศ ทั้งในสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวมทั้งผลิตภัณฑ์เมืองร้อนและวัตถุดิบ ไม่ว่าในรูปแบบ หรืออยู่ในขั้นตอนใดของการแปรรูป โดยเฉพาะรวมทั้งผลิตภัณฑ์บางอย่างที่เป็นประโยชน์ในคานาสินค้าส่งออกของประเทศกำลังพัฒนา อีกทั้งมาตรการที่มิผลต่อสินค้าออกของประเทศเหล่านั้น

para. 5 การเจรจาควรทำโดยพื้นฐานของหลักโยชน์ร่วมกัน พันธะร่วมกัน และอยู่ที่ยอดปฏิบัติกันหมด โดยเคารพอำนาจอธิปไตย MFN และทั้งหมคนั้นจะตองนำโดยสอดคล้องกับพันธสัญญาในความตกลงทั่วไปที่เกี่ยวกับการเจรจา ผู้เข้าร่วมควรจะพยายามร่วมกันในการเจรจาเพื่อไ้มาโดยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งประโยชน์ที่ใดคล้ายในระดับสูงสุดที่สุดที่จะทำได้ ประเทศพัฒนาแล้วจะไม่หวังการลดหย่อนปฏิบัติสำหรับพันธะที่ตกลงในการเจรจาเพื่อลดหรือยกเลิกพิกัดหรือสิ่งกีดขวางต่อการค้าชนิดอื่นที่มีผลต่อการค้าของประเทศกำลังพัฒนา..... รัฐมนตรียอมรับความจำเป็นที่จะต้องมีมาตรการพิเศษในการเจรจา เพื่อช่วยประเทศกำลังพัฒนาในความพยายามที่จะเพิ่มรายได้จากสินค้าออก และส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและในเมื่อเหมาะสม และให้ความสนใจลำดับก่อนต่อผลิตภัณฑ์หรือ ผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนา และบรรดา รัฐมนตรีโดยยอมรับความสำคัญของการรักษาไว้และปรับปรุงระบบสิทธิพิเศษที่ไรทั่วไป และยังยอมรับความจำเป็นที่จะไ้มาตรการต่าง ๆ กันต่อประเทศกำลังพัฒนา เพื่อใหม่การปฏิบัติที่เป็นพิเศษและเป็นประโยชน์มากขึ้นต่อประเทศกำลังพัฒนาในเรื่องการเจรจา เมื่อการกระทำเช่นว่าทำได้และเหมาะสม

para.6 [รัฐมนตรีรับจะให้ความสนใจพิเศษแก่ประเทศที่ด้อยพัฒนาที่สุดใน
หมู่ประเทศกำลังพัฒนา]

para.7 [.....ก่อตั้งระบบเงินซึ่งปกป้องเศรษฐกิจของโลกให้พ้นจาก
ความตึงเครียด และความไม่สมดุลที่เคยเกิดมาก่อน..... ส่งเสริมระบบเงิน
ที่ทำหน้าที่อย่างมีระเบียบ.....]

para.8 บรรดาการเจรจาถือเป็นการกระทำอันเกี่ยวและส่วนประกอบต่าง ๆ
หลายอันของการเจรจาจะตองนำไปพร้อม ๆ กัน

แม้ว่าจะมีปฏิญญาตั้งแต่ปี ๑๙๗๓ แล้วก็ตาม การเจรจาดังกล่าวจะลงมือทำ
ในเดือนกุมภาพันธ์ ๑๙๗๕ เพราะสภาองเกรสสหรัฐเพิ่งจะมอบอำนาจการเจรจา
ให้แก่ฝ่ายบริหาร โดยการผ่าน Trade Reform Act of 1974 ซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญในเรื่องนี้
เมื่อมกราคม ๑๙๗๕ ^{๖๒} ทั้งนี้โดยมีการต่อสู้ในสภาองเกรส ทำให้วัตถุประสงค์ เนื้อหา
และเวลาในการเจรจาเปลี่ยนไป ^{๖๓}

สภาวะเศรษฐกิจโลกเปลี่ยนไปมากในช่วง ๓ ปี สภาวะทางการค้าของสหรัฐดีขึ้น
เพราะการลดค่าเงินดอลลาร์ และการขายสินค้าภาคเกษตรกรรมได้มากขึ้น ความปั่นป่วน
ทางการเงิน ภาวะเงินเฟ้อ การชะงักงันทางเศรษฐกิจ วิกฤตการณ์ด้านอาหาร
และเชื้อเพลิงได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจจากการลดพิกัดเพียง ๑๐%
ไม่มีความสำคัญต่อไป การประชุม Tokyo Round จึงเปลี่ยนจากการทำให้การค้า
เสรีขึ้นมาเป็นการต่อสู้กับลัทธิคุ้มครองนิยม (Protectionism) ที่คับคอดเข้ามา
ในโลกค้าขายที่แข่งกันมากขึ้น และรุนแรงขึ้น ^{๖๔}

^{๖๒} Time, February 24, 1975, p. 9

^{๖๓} Ibidem.

^{๖๔} Ibidem.

สหรัฐต้องเผชิญหน้ากับ EEC สองเรื่องคือ สหรัฐคงอยากให้มีวิธีการ Linear
 แทน EEC ต้องการให้สหรัฐลดพิกัดฯ ในอัตราที่สูงกว่าการลดของ EEC
 เพราะพิกัดของสหรัฐสูงกว่าของ EEC และอีกประการหนึ่งคือ EEC ซึ่งใช้
 Common Agriculture Policy (CAP) ต้องการให้มีวิธีการพิเศษ
 เพื่อจัดการปัญหาการค้าสินค้าเกษตรกรรม ซึ่งสหรัฐหวังจะได้โอกาสเข้าสู่ตลาดยุโรปได้สูงขึ้น
 ทั้งที่ราคาตลาดโลกของสินค้าเกษตรกรรมอาจจะสูงกว่าราคาของ EEC เพราะมีปัญหา
 การขาดแคลนอาหารทั่วโลก ^{b๕}

จุดสำคัญที่จะเจรจากงอยู่ที่สิ่งกีดขวางอย่างอื่นที่มีต่อการค้า เพราะประเทศต่าง ๆ
 มีวิธีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก ^{b๖} การไม่ยอมขายสินค้าในกรณีน้ำมันของอาหรับ และถั่วเหลือง
 ของสหรัฐฯ คงทำให้สมาชิกหาหนทางที่จะวางประมวลการปฏิบัติที่ห้ามการจำกัดการส่งออก
 โดยประเทศสมาชิกความตกลงฯ การเจรจากงมีข้อดีคือปรับปรุงบรรยากาศกึ่งที่

^{b๕} Ibidem.

^{b๖} สำหรับสภาวะการกีดขวางของและทางแก้ไขต่อการค้าใช้สิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัด
 ที่เกิดในประเทศอุตสาหกรรม ดู Robert E. Baldwin, Non - Tariff Distortions
 of Trade (Washington D.C. : Brookings Institute, 1970) โดยเฉพาะบทที่ ๘
 ส่วนการศึกษาที่พิจารณาในแง่ของประเทศกำลังพัฒนา ดู Bella A. Balassa, The
 Structure of Protection in Developing Countries (Baltimore : John
 Hopkins Press, 1971), บทที่ ๑-๕ สำหรับการจำแนกประเภทของสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัด. ดู
 GATT, GATT What It Is What It Does 1948 - 1973, (Geneva: GATT,
 1973) pp. 6 - 7

Jean Rey อธิบดีประธาน European Commission กล่าวไว้ "การรวมเจรจา
 ในการผูกขาดซึ่งมุ่งขจัดสิ่งกีดขวางต่อการค้าระหว่างประเทศ ย่อมป้องกันไม่ให้อุตสาหกรรม
 มาตรการคุ้มครองนิยม ผู้แทนของประเทศต่าง ๆ ในการประชุม Tokyo Round
 ที่เจนีวา คงมีโอกาสที่จะใช้ที่ประชุมสร้างบรรยากาศที่ดีเพราะการเจรจาดังกล่าวไปถึง
 ค.ศ. ๑๙๗๗" ^{๖๗}

การเจรจา Tokyo Round กราวนั้นจะทำให้รวดเร็วกว่า Kennedy Round
 ถ้าจะเจรจาเฉพาะเรื่องพิกัด เพราะ GATT ได้เก็บข้อมูลทางประเทศอุตสาหกรรม
 สำคัญ ๆ โดยเก็บรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราพิกัดของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด สถานะทางพิกัด
 ตามความตกลง จำนวนสิ่งเข้าในช่วง ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมา และใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้า
 ช่วยในการบันทึก เรียกว่า Tariff contour map ^{๖๘} เทคนิคการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
 เข้าช่วยนี้ มีผู้นำมาใช้ตั้งแต่ปี ๑๙๖๑ และเห็นว่าผู้ทำการเจรจาก็ยังต้องให้ความสนใจ
 แก่การต่อรองอยู่ดี เพราะคอมพิวเตอร์ให้แค่ความสะดวกในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล
 เห็นว่าผลประโยชน์ที่ต่อรองบางเรื่องก็ไม่อาจจึกคำนวณได้ ^{๖๙} แต่เมื่อพิจารณาว่า
 การประชุมคราวนี้มุ่งความสนใจไปที่สิ่งกีดขวางนอกพิกัด และเรื่องอื่นซึ่งสมาชิก GATT
 ไม่เคยทำการเจรจากันจริงจึงมาก่อน หรือบางเรื่องก็เป็นเรื่องที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่
 การเจรจา Tokyo Round อาจต้องใช้เวลานานมาก และอาจไม่ประสพผลสำเร็จมากนัก
 เพราะการประชุมที่แล้ว ๆ มารัฐบาลต่าง ๆ ยอมให้ลดพิกัดลง เพราะคิดว่ามีทางที่จะหลบ

^{๖๗} Time, เชียงอรรถ ๖๒ ขางตน หน้า ๘.

^{๖๘} GATT, เชียงอรรถ ๖๖ ขางตน หน้า ๘.

^{๖๙} Robert E. Baldwin and Gerald M. Lage, "A Multilateral Model of Trade - Balancing Tariff Concessions" The Review of Economics and Statistics (1971), 237, 245.

ไปใช้มาตรการนอกเหนือที่คิดเมื่อมีความจำเป็น ภาวะนั้นเป็นทางเศรษฐกิจที่ประเทศต่าง ๆ
เผชิญอยู่ยอมทำให้รัฐบาลไม่กล่าวคำมีมติเท่าตัวเองด้วยการเลิกมาตรการนอกเหนือที่กีด
การคอยเพื่อกู้ท่าทีของรัฐบาลอื่น ๆ หรือเพื่อรอภาวะกระตือรือร้นทางเศรษฐกิจจึงเป็นสิ่ง
หลักไม่พ้น

๑.๒.๗ การเจรจาใหม่ การเปลี่ยนแปลง และการแก้ไขให้ถูกต้อง

นอกจากการเจรจาให้สอดคล้องใหม่ในการเจรจาทันทีสำคัญ ๆ (Round)
และในการภาคยานุวัติสมาชิกใหม่ ความตกลงทั่วไปยังมีโครงการสร้างให้เปลี่ยนข้อ
ลคหย่อนและตาราง บางครั้งก็เป็นการชั่วคราว อย่างน้อยก็ในทางทฤษฎี แม้บางครั้ง
จะไม่จริงในทางปฏิบัติ เช่น การยกเว้นไม่ใช้ (Waiver) หรือบทหลบหลีก
(Escape clause) ๗๐

แต่การเปลี่ยนแปลงตารางในกรณีอื่น ๆ ที่ถาวรนั้น ทำให้ต้องแก้ไขตาราง
ซึ่งอาจเรียกว่าการเปลี่ยนแปลงหรือการเจรจาใหม่

กระบวนการในการเจรจาใหม่อาศัยความของ Art. XXVIII นอกจากนี้
ก็มี Art. XXVII, Art. XXIV para. 6 และ Art. XVIII para. 7 นอกจากนี้
ยังมีอำนาจแก้ไขข้อผิดพลาด โดยกระบวนการที่เรียกว่า การแก้ไขให้ถูกต้อง (Rectification)

๑. การแก้ไขใหม่ทุกสามปีตาม Art. XXVIII

เดิม Art. XXVIII คงบัญญัติเฉพาะเรื่องการถอนข้อลคหย่อนเมื่อครบสามปี ๗๑
แต่ต่อมาได้มีการแก้ไขเป็นเช่นปัจจุบัน คือทุกสามปี นับแต่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๕๔ ภาควิหนึ่ง ๆ
แห่งความตกลงฯ อาจเปลี่ยนแปลงหรือถอนข้อลคหย่อนโดยมีกระบวนการดังนี้ ๗๒

๗๐ Jackson 2, p. 229.

๗๑ หรือนับจากวันต้นของระยะเวลาที่กำหนดโดยบรรดาภาคีสัญญาค่ายเสียงสอง
ในสามของคะแนนเสียงที่ลง Art. XXVIII, para. 1

๗๒ Art. XXVIII, paras 1-3

- ก. ภาคิผูถอนตองเจรจาและคกกลงในรื่องการปรับปรุองอันเป็นการชคเซยกกับ
  - a) ภาคิที่เจรจาควยเมื่อครววไหชอลคหยอน
  - b) ภาคิใด ๆ ที่บรคภาคิสัญญาลงควมเห็นว่ามีผลประโยชน์อันสำคัญในฐานะผูผลิต
- ข. ภาคิผูถอนตองหรือกับภาคิสัญญาใด ๆ ที่ได้รับการลงควมเห็นว่ามีประโยชน์

ในรื่องนั้นมาก

ค. ภาคิต่าง ๆ จะตองพยายามรักษาไวซึ่งระดับทั่วไปของชอลคหยอนตามทีบัญญัติ

ไว้ในควมคกกลง

ง. ถ้าควมคกกลงระหว่างภาคิที่กล่าวในขอ (ก) และ (ข) ข้างกันไม่อาจบรรลุถึง ภาคิผูชอลคหยอนก้อาจำเนินการต่อไปในรื่องการเปลี่ยนแปลงหรือการถอน แล้วฝ่ายที่ไม่ยอม คกกลงควยใน (1) และหรือ (2) ข้างกันก้อาจถอนชอลคหยอนที่ไคเคยเจรจากับภาคิผูถอน ตั้งแตคนในขนาดที่ไคสคิส่วนบาง หลังจากทีแจงลวงหน้า ๓๐ วัน และตองทำภายใน ๖ เดือนนับแตวันที่ภาคิผูถอนถอนชอลคหยอน

การเจรจาใหม่นี้ตองทำเป็นการลับ^{๓๓} แต่การถอนเป็นอำนาจเคค้ชาคที่ไคไค้เสมอ เมื่อครบวาระครววหนึ่ง ๆ เพียงแต่ตองทำหรือและเจรจากอนเท่านั้น ปัญหาสำคัญก็ค้อผู มีอำนาจคอบไคซึ่งมีสามชนคิกำหนดกันอย่างไร

๑) ภาคิที่ไคเจรจาชอลคหยอนที่ถอน กำหนดไคโดยคूरายงานการเจรจา แต่ ควมคคิรื่องภาคิที่ไครวมเจรจา มีในสมัยที่ไคการเจรจาววิภาคิทีลระรายการ แต่การเจรจา Kennedy Round ส่วนใหญ่ใช้วิธี Linear ภาคิไคจะจค้เป็นผูรวมเจรจาในชอลคหยอนที่ลคกลงโดยวิธี Linear บรคภาคิสัญญาไคค้คสินวาไคแกภาคิที่ชวระยะหนึ่ง กอนเกิดปัญหาเป็นผูที่มีประโยชน์ในฐานะเป็นผู้ผลิตรายสำคัญ (Principal supplying interest)^{๓๔}

^{๓๓} General Agreement, Annex 1, Ad. Art. XXVIII

^{๓๔} 15th Supp BISD, 67 (1966/1967) ; L. 2867 ตามที่อ้างไว้ใน

๒) ภาควิชาที่มีประโยชน์ในฐานะเป็นผู้ผลิตรายสำคัญตาม Art. XXVIII, para. 1 บรรดาภาควิชาสัญญาเป็นผู้กำหนดโดยคะแนนเสียงข้างมากตาม Art. XXV, para. 4 และมีความเห็นที่ความ^{๗๕} ว่าประโยชน์ในฐานะผู้ผลิตรายสำคัญ หมายถึงกรณีในประเทศหนึ่ง ในปัจจุบันมีส่วนในตลาดมากกว่าเดิม ซึ่งอาจไม่มีส่วนมากพอที่จะเป็นผู้เข้าร่วมเจรจากับผู้ถอน (เพื่อให้ผู้เพิ่มมามีส่วนในตลาดมีทางป้องกันประโยชน์ตามความตกลง) หรือประเทศที่อาจมีส่วนในตลาดของผู้ถอนอยู่มาก ถ้าผู้ถอนขอถอนไม่ใช้มาตรการในทางจำกัดด้วยจำนวนใน ลักษณะเลือกปฏิบัติ ทั้งสองกรณี การมีส่วนในตลาดต้องมีอยู่ชั่วระยะเวลาหนึ่งก่อนการ เจริญแต่มีบทบัญญัติเพิ่มเติมว่า ในกรณีพิเศษบรรดาภาควิชาสัญญาอาจถือว่าประเทศหนึ่งที่ได้รับ ผลกระทบในการส่งสินค้าออกเนื่องจากการแก้ไขข้อตกลงหย่อนเป็นผู้มีประโยชน์ในฐานะผู้ผลิต รายสำคัญ ปัญหาที่ยากก็คือ ไม่มีสถิติที่พอในเรื่องผลของการจำกัดด้วยจำนวน ทำให้ คัดลึนใจยากเว้นแต่จะใช้การคาด (Projection)

๓) ประเทศที่มีประโยชน์อันสำคัญ (Substantially interested party) คำว่าประโยชน์อันสำคัญ เป็นคำที่ยากที่จะให้คำจำกัดความว่าหมายถึงอะไร แต่มีความเห็น ที่ความว่า "มีส่วนขนาดสำคัญ" (Significant share) ในตลาดของประเทศ ผู้ถอน^{๗๖}

๒. การเจรจาใหม่ในกรณีพิเศษ

เดิมการเจรจาในกรณีพิเศษนี้ ทำโดยอ้าง Art. XXX (การแก้ไข) แต่โดยที่ตารางเป็นส่วนหนึ่งของ part I จึงต้องได้คะแนนเสียง

^{๗๕} General Agreement, Annex 1, Ad. Art. XXVIII, paras. 1(4) and 1(5)

^{๗๖} General Agreement, Annex 1, Ad. Art. XXVIII, para. 1(7) Jackson เห็นว่าประเทศที่มีประโยชน์อันสำคัญมีอำนาจเจรจากับผู้ถอนเหมือนกัน แม้ Art. XXVIII จะใช้คำว่า consult ทั้งนี้เพราะมีอำนาจที่จะถอนข้อตกลงของตน เป็นการชดเชยไม่ต่างจากกรณีภาคที่ 1 ได้เจรจาข้อตกลงดังกล่าวในข้อ 1) ดู Jackson 2, หน้า 233

เอกฉันท์และในทางทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติมีผลภายใน ๓๐ วัน นับแต่มีการทำพิธีสารแก้ไข
การวางตามที่ต้องปฏิบัติ ตาม Art. XXVIII อีกชั้นหนึ่งแล้ว และไม่มีผู้ใดคัดค้าน และ
ในการปฏิบัติเอง GATT มีความเห็นคล้อยไปในทางยอมให้มีการแก้ไขเมื่อมีเหตุแวดล้อม
พิเศษเสมอมา ^{๓๗}

การแก้ไขในกรณีแวดล้อมพิเศษตามที่บัญญัติไว้ใน Art. XXVIII, para. (4)
นี้เป็นผลของการแก้ไขในสมัยประชุมเพื่อการแก้ไข ค.ศ. ๑๙๕๔ ความที่แก้ไขได้บัญญัติให้เหล่า
ภาคีสัญญาอาจขอให้มีการเจรจาใหม่เมื่อมีเหตุแวดล้อมพิเศษ โดยทำการเจรจาตามวิธีการที่บัญญัติ
ไว้ใน para. (1) ^{๓๘} และ (2) ตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

ข้อแตกต่างจากการแก้ไขใหม่ทุกสามปีก็คือถ้าไม่อาจตกลงได้ภายใน ๒๐ วัน
ก็อาจส่งเรื่องไปสู่การพิจารณาของบรรดาภาคีสัญญา ^{๓๙} ถ้าตกลงไม่ได้อีก ผู้ขอแก้ไขก็มีสิทธิ
ดำเนินการถอนไปฝ่ายเดียว เว้นแต่บรรดาภาคี จะเห็นว่า ประเทศผู้ถอนไม่ได้ให้การ
ชดเชยที่เพียงพออย่างสมเหตุสมผลก็อาจยับยั้งการถอนข้อตกลงหย่อนของผู้ขอ ^{๔๐} (แต่ในทาง
ปฏิบัติไม่เคยมีการยับยั้ง) และมีความเห็นตีความว่า จะยอมให้ภาคีสัญญาขอแก้ไขโดยอ้างเหตุ
แวดล้อมพิเศษ เมื่อประเทศนั้นอยู่ในภาวะที่จำต้องใช้พิกัดฯ เพื่อเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ
ให้ซับซ้อน (Diversification) ซึ่งถ้ารอให้มีการเจรจาทุกระยะสามปีก็จะซ้ำเกินไป
แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการแก้ไขที่

- ก. เพิ่มระดับของพิกัด จนกระทบต่อดุลย์ของตาราง หรือ
- ข. รมกวนการค้าระหว่างประเทศมาก ^{๔๑}

^{๓๗} Jackson 2, p. 234

^{๓๘} Art. XXVIII, para. 4.

^{๓๙} Art. XXVIII, para. 4 (d) ซึ่งต้องตัดสินภายใน ๓๐ วัน General Agreement, Annex 1 Add. Art. XXVIII, para. 4 (4).

^{๔๐} Art. XXVIII, para. 4 (d).

^{๔๑} General Agreement, Annex I. Add. Art. XXVIII, para. 4(2)

ในทางปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อคณะมนตรี (Council) ได้รับคำร้องขอ ให้มีการเจรจาเนื่องจากเขตแคว้นลอมปีเศษก็จะแจ้งให้ทุกภาคีสัญญาทราบ เหล่าภาคีที่อ้างว่า เป็นผู้มีประโยชน์อันสำคัญ หรือเป็นผู้มีประโยชน์ในฐานะเป็นผู้ผลิตรายสำคัญ และที่ประเทศ ผู้ขอให้มีการเจรจา รับว่ามีฐานะเช่นนั้นก็จะเป็นที่ยอมรับโดยอัตโนมัติโดยบรรดาภาคีสัญญา ว่ามีฐานะเช่นนั้น ๘๒

๓. การเจรจาใหม่ในกรณีอื่น ได้แก่

๑) ตาม Art. XXVIII, para. 5 คือก่อนสิ้นระยะเวลาสามปี ภาคีหนึ่งอาจแจ้งแก่บรรดาภาคีสัญญาว่าตนสงวนสิทธิที่จะแก้ไขตารางในระหว่างระยะสามปี อันถัดไป ตามวิธีการที่บัญญัติไว้ใน para 1 - 3

๒) Art. XXVII ไม่ได้บัญญัติถึงการแก้ไขโดยตรงแต่กล่าวถึงกรณี ที่ประเทศ ก. ถอนข้อตกลงหย่อนที่ให้แก่ประเทศ ข. ซึ่งไม่สามารถหรือเลิกเป็นสมาชิกความ ตกลงฯ โดยกำหนดให้ประเทศ ก. ผู้ถอนหรือกับภาคีความตกลงฯ ประเทศอื่น ๆ ที่มีประโยชน์อันสำคัญในผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

๓) Art. XXIV, para. 6 โยงให้เอาวิธีการตาม para. 1-3 ของ Art. XXVIII ไปใช้เมื่อมีการตั้งสหภาพศุลกากร และประเทศภาคีผู้เข้าร่วมการตั้ง สหภาพศุลกากรขอเพิ่มอัตราภาษีศุลกากรโดยขัดกับ Art. II

๔) Art. XVIII, para. 7 บัญญัติถึงวิธีการเจรจาใหม่โดยที่ประเทศ กำลังพัฒนา อาจเปลี่ยนแปลง หรือถอนข้อตกลงหย่อน เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งอุตสาหกรรม ชนิดหนึ่งชนิดใด ๘๓

๔. การขอแก้ไขให้ถูกต้อง (Rectification) แม้ว่าความตกลง จะไม่ได้กล่าวไว้โดยเฉพาะการแก้ไขข้อผิดพลาด ย่อมเป็นกระบวนการที่มีพร้อมทั้งด้วยสนธิสัญญา

๘๒ Jackson 2, p. 235

๘๓ ควร เปรียบเทียบวิธีการใน Art. XVIII, para. 7 กับวิธีการใน Art. XXVIII, para. 4.

และมีอยู่ในกฎหมายระหว่างประเทศจารีตประเพณี (Customary international law)^{๘๕}
เนื่องจากความตกลงมีรายละเอียดมาก การนิคพลาตจึงเป็นของที่เลี้ยงไม่ได้ วัตถุประสงค์ใน
GATT ก็คือแจ้งการขอแก้ไขให้เหล่าภาคีทราบ ถ้าไม่มีการโต้แย้งภายใน ๓๐ วัน ก็ถือว่า
การแก้ไขมีผล^{๘๕} แล้วต่อมาที่จะเอาไปรวมไว้ในพิธีสารซึ่งมีผลเป็นการแก้ไขตารางและ
ความตกลง^{๘๖}

นอกจากการแก้ไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังอาจมีการแก้ไขผลของ
ความตกลงโดยการทำสัญญาทวิภาคีนั้น ไม่ขัดกับความตกลงฯ และใช้หลัก MFN ซึ่งความจริง
แล้ว สัญญาทวิภาคีดังกล่าวมีผลเป็นการแก้ไขพิกัดฯ^{๘๗}

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงก็คือ การแก้ไขก็คือ จำต้องมีพิธีสารรับรองอีกชั้นหนึ่ง
จึงจะมีผล เมื่อมีการแก้ไขความตกลงฯ ในปี ค.ศ. ๑๙๕๔ จึงมีการเสนอแก้ไขให้การแก้ไข
การเปลี่ยนแปลงมีผลโดยการ Certification ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำโดยผู้อำนวยการ
แจ้งให้ทราบ ถ้าไม่คัดค้านภายใน ๒๐ วัน ถือว่ามีผลซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการ
ลงนามของเหล่าภาคี แม้ว่าการขอแก้ไขดังกล่าวจะตกไป เหล่าภาคีก็รับเอาหลักดังกล่าว
มาใช้เมื่อ ๑๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๖๔^{๘๘}

---

^{๘๕} ดู International Law Commission Draft Articles on the
Law of Treaties Art. 74(1966)

^{๘๕} BISD Vol II, p. 142, (1952)

^{๘๖} Ibidem.

^{๘๗} Jackson 2, p. 237

^{๘๘} GATT DOC. L/3131 (1968)   รายละเอียดดู Jackson 2,
Section 3.6 ที่เชิงอรรถ ๒๐.

๑.๒.๔ การยกเว้นไม่ใช้ (Waivers) และการเก็บค่าธรรมเนียมเสริม (Surcharges)

การยกเว้นไม่ใช้และการเก็บค่าธรรมเนียมเสริม เป็นข้อยกเว้นของความตกลงฯ ที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือการยกเว้นไม่ใช้ การให้สิทธิการกระทำต่างไปจากพันธะตาม Art II โดยมีข้อกำหนด ส่วนการเก็บค่าธรรมเนียมเสริมเป็นการขึ้นอัตราภาษีศุลกากร โดยขึ้นในอัตราที่ไม่สูงมาก แต่กลับหนักของบางรายการก็เกินกว่าอัตราสูงสุดที่กำหนดไว้ในตารางการเก็บค่าธรรมเนียมเสริม ตามปกติทำโดยได้รับการยกเว้นไม่ใช้ แต่บางครั้งก็ทำโดยฝ่ายตรงข้ามต้องจ่ายเอง ๘๕

๑. การยกเว้นไม่ใช้ (Waivers) Art. XXV, para. 5. บัญญัติว่า ในกรณีเหตุแวดล้อมอันมีลักษณะเป็นการยกเว้นและไม่ได้ออกข้อบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงนี้ บรรดาภาคีสัญญาอาจยกเว้นไม่ใช้ความผูกพันที่มีอยู่เหนือภาคีสัญญาหนึ่ง ตามความตกลงนี้ หากความคืนนั้นจะทำให้เกิดความเสียหายมากสองในสามของคะแนนเสียงที่ออก และเสียงข้างมากเชื่อว่า จะประกอบความยากลำบากของเหล่าภาคีสัญญา ความยากลำบากนั้นบรรดาภาคีสัญญาอาจ

(๑) กำหนดกรณีเหตุแวดล้อมยกเว้นซึ่งใช้ข้อกำหนดการลงคะแนนอย่างอื่นสำหรับการยกเว้นความผูกพัน และ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการใช้วรรคนี้นี้ [paragraph 5]

บัญญัติไว้ก่อนนอกเหนือจาก Art. XXV, para. 5. ก็ได้แก่บทบัญญัติปลดปล่อย (Release) ใน Art. XVIII, Section C. และ Section D. เพื่อให้รัฐบาลของประเทศกำลังพัฒนา มีโอกาสชายเหลือในการก่อตั้งอุตสาหกรรมบางชนิด เพื่อยกระดับการครองชีพทั่วไป

ไม่อาจทำโดยมาตรการอื่น ๆ ที่บัญญัติไว้ในความตกลงฯ Art. XXIV, para. 10
อนุญาตให้บรรดาภาคีสัญญายินยอมให้มีการจัดแจงในภาคพื้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับส่วนอื่นของ
Art. XXIV นอกจากนั้นยังมี Art II, para. 6 ซึ่งการกระทำของ
บรรดาภาคีในการยินยอมให้ปรับภาษีและค่าธรรมเนียมเฉพาะอย่าง ก็มีลักษณะเป็นการกีดกัน

การยกเว้นไม่ใช้มีความเกี่ยวพันใกล้ชิดกับการแก้ไขตาม Art. XXX
เพราะการยกเว้นไม่ใช้นั้น บางครั้งก็ให้สำหรับพันธะตาม Part I ของความตกลง
ซึ่งรวมไปถึงตารางค้า ทำให้เกิดความวิตกว่าจะใช้การยกเว้นไม่ใช้เป็นการหลบเลี่ยง
การแก้ไข ซึ่งต้องทำด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์หรือสองในสามของจำนวนสมาชิก
แต่ควรสังเกตว่าการยกเว้นไม่ใช้ส่วนใหญ่ใช้กับประเทศเพียง ๒ - ๓ ประเทศ และมีเวลาจำกัด
แต่บางครั้งการยกเว้นไม่ใช้นั้น มีลักษณะเป็นการทั่วไป ๕๐

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการให้การยกเว้นไม่ใช้ ก็คือเมื่อมีเหตุแวดล้อมเป็นกรณียกเว้น
(Exceptional circumstances) ที่ไม่บัญญัติไว้ในตอนแห่งความตกลงนี้
แม้ว่า Art. XXV, para. 5 (ii) จะให้อำนาจบรรดาภาคีสัญญาที่จะกำหนดหลักเกณฑ์
ที่จำเป็นแก่การใช้วรรคนี้ (para.5) แต่ Jackson เห็นว่าอำนาจให้การ
ยกเว้นไม่ใช้ (Waiver) ตาม Art. XXV ใช้กับความผูกพันภายใต้ความตกลง
ทุกชนิด ทั้งนี้โดยพิจารณาจากประวัติการร่างและการตีความ ๕๑

คำว่าเหตุแวดล้อมพิเศษเป็นกรณียกเว้นนั้น อาจเอาไปใช้อย่างไรก็ตาม ต้องพิสูจน์
ได้ว่ามีเหตุลักษณะยกเว้นเสียก่อน แต่ไม่เคยมีการให้คำจำกัดความคำดังกล่าว และการ
ปฏิบัติจะไปในทางว่าให้ทุกกรณีที่มีเสียงรับรองเพียงพอ แถลงกลุ่มทำงาน GATT เคยตั้งว่า

๕๐ Jackson 2, หน้า 138-9 และดู 3rd Supp. BISD, 38
(1955), Hard-core waiver for Art. XI

๕๑ Jackson 2, p. 543.

การยกเว้นไม่ใช้ที่ให้ไปนั้นต้องไม่ขัดกับวัตถุประสงค์ของข้อตกลง ^{๕๒} แต่ Jackson
เห็นว่า เป็นแต่เรื่องนโยบายในการตัดสินใจ ไม่มีผลผูกมัดการลงมติของภาคีสัญญา ^{๕๓}

"ที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในที่อื่น" จะ เป็นข้อจำกัดในการให้การยกเว้นไม่ใช้ตาม
Art. XXV. เช่นกรณี Art. XXIV, para. 10 ถึงกล่าวข้างต้น ซึ่งน่าจะต้องใช้
Art. XXIV, para. 10 ในการγκใช้ความผูกพันตามความตกลง เมื่อมีการตั้ง
การจัดแจงในภาคพื้นที่ไม่สอดคล้องกับส่วนอื่นของ Art. XXIV. แต่ในทางปฏิบัติบรรดา
ภาคีฯ ได้ให้การγκใช้โดยอาศัย Art. XXV, para. 5. ทำให้เห็นว่า ความเท่าเทียมการ
งคใช้ทำถูกต้องข้อกำหนดในวิธีการแล้วก็เป็นอันใช้ได้ ไม่ต้องพิจารณาข้อจำกัดในคำเนื้อหา ^{๕๔}
และควรตั้งแถวบรรดาภาคีสัญญาไม่เคยใช้อ่านจตาม Art. XXV, para 5(i)
ในการกำหนดกะแนเสียงที่ผิดไปจากที่บัญญัติไว้ใน Art. XXV, para 5 ^{๕๕}

ก. ชนิดของการยกเว้นไม่ใช้

การยกเว้นไม่ใช้ (Waiver) อาจจำแนกได้เป็น ๓ พวกดังนี้

๑. การยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แก่ภาคีความตกลงหรือคินแดนที่พึ่งได้เอกราชหรือคินแดน
ที่พึ่งได้เอกราชหรือคินแดนกึ่งเอกราช เพื่อคงไว้ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่เป็นประโยชน์พิเศษ
ซึ่งได้ให้กันมานาน ^{๕๖}

๒. การยกเว้นไม่ใช้ที่ให้ชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้ชาติใหม่ ๆ ตั้งระบบพิกัดอัตรา
อันใหม่ หรือปรับปรุงระบบการคลังในระหว่างที่มีการเจรจาใหม่ในเรื่องการวางเพื่อให้เป็น
ไปตามระบบใหม่นั้น ^{๕๗}

^{๕๒} 1 st Supp. BISD, 86 (1953)

^{๕๓} Jackson 2, p. 544

^{๕๔} Ibid., p. 545.

^{๕๕} Ibidem.

^{๕๖} เช่นการยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แก่อิตาลี สำหรับสินค้าที่มาจากลิเบีย BISD, Vol II, p 10, (1952)

^{๕๗} การยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แก่เปรู เมื่อเปรูกับเฮา Brussel Tariff
Nomenclature ไปใช้ 13 th Supp. BISD, 27 (1965)

๓. การยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แกสมาคมแห่งรัฐมากกว่า ๒ รัฐ ที่รวมกันเพื่อตั้งเขต
ภาคพื้นเพื่อประโยชน์พิเศษ (Preferential regional areas) เมื่อสมาคม
เช่นว่านั้นโดยเทคนิคไม่อาจแสดงหาข้อยกเว้นภายใต้หลักการของ Art. XXIV, para. 10. ๘๘

๔. การยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แกสมาชิกของความตกลงฯ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ IMF
เพื่อหลบความผูกพันที่จะต้องเข้าทำความตกลงพิเศษ ว่าด้วยการแลกเปลี่ยน (เงิน)
ตาม Art. XV ของความตกลงฯ ๘๙

๕. การยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แกสมาชิกเพื่อตั้งค่าธรรมเนียมพิเศษในค่านพิกัก
เพราะความยุ่งยากในค่านคู่ขนานเงิน ๙๐

๖. การยกเว้นไม่ใช้ที่ให้สำหรับการตั้งโควตาเกดสินค้าเกษตรกรรมโดยหวังจะทำให้
การกระทำที่มีมาก่อนแล้วและขัดต่อความตกลงฯ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ๙๑

๘๘ Art. XXIV, para. 10. บรรดาภาคีอาจรับรองข้อเสนอซึ่งไม่สอดคล้อง
อย่างเต็มที่กับข้อกำหนดในวรรค ๕ - ๘ โดยคะแนนเสียงสองในสาม ถ้าข้อเสนอเหล่านั้น
นำไปสู่การตั้งสหภาพศุลกากรหรือเขตการค้าเสรีในความหมายแห่งนั้น เกมมีการให้การ
ยกเว้นไม่ใช้ตาม Art. XXV เช่น ขมรมเหล็กกล้าและถ่านหิน 1 st BISD 17, (1953)
และการรับรอง (approval) ตาม Art. XXIV, para. 10. เช่นการลงมติเกี่ยวกับการ
การค้าเสรีระหว่างนิการากัวกับเอลซัลวาเคอร์ BISD, Vol 2, p 30, (1952).

๘๙ เช่นการงกใช้ที่ให้แกเซโกสโตโลวะเกีย เกี่ยวกับ Art. XV, para. 6. 3 rd
Supp. BISD 43 (1955).

๙๐ เช่นกรณีของเปรู 7 th Supp. BISD 37 (1959)

๙๑ เป็นการยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แกสหรัฐ 3 rd Supp. BISD 32 (1955)

๗. การยกเว้นไม่ใช้โดยบรรดาภาคีสัญญาให้ขยาย ^{๑๐๒} ระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในส่วนต่าง ๆ ของความตกลงฯ เช่นระยะเวลา ๕๐ วันตาม Art. XIX, para. 3 ที่กำหนดไว้สำหรับการถอนข้อตกลงหย่อนที่มีขนาดเกือบเท่ากันมักได้รับการขยายเสมอ แม้ว่าการกระทำเหล่านี้จะไม่อาจ Art. XXV แต่ดูเหมือน Art. XXV เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวที่อาจนำมาอ้างได้

นอกจากนี้การให้การยกเว้นไม่ใช้บางอันที่มีเอกลักษณ์ (Sui - generis) ได้แก่

๑. การยกเว้นไม่ใช้เกี่ยวกับควมจำกัดควมจำนวน ซึ่งมีลักษณะยากที่จะจัด (Hard - core) ^{๑๐๓}

๒. การบันทึก (Take note) ว่าสหรัฐฯ ยกเว้นไม่ใช้การปฏิบัติตามความตกลงทอเซโกสโลวะเกียในปี ๑๙๕๖ ซึ่งเทียบเคียงกับการงดใช้ ^{๑๐๔}

๓. การยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แก่อเมริกาเกี่ยวกับความตกลงระหว่างแคนาดา กับสหรัฐฯ ในเรื่องสินค้าอุปโภคบริโภค ^{๑๐๕}

๔. การยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แก่ออสเตรเลีย เพื่อให้ว่าออสเตรเลียจะสามารถให้การปฏิบัติในทางศุลกากรที่เป็นประโยชน์กว่า แก่ประเทศกึ่งพัฒนา ลักษณะของแผนการให้ประโยชน์เป็นพิเศษของประเทศกึ่งพัฒนานั้น คือให้ประโยชน์พิเศษแก่สินค้าเฉพาะบางประเภท และเฉพาะที่มาจากประเทศกึ่งพัฒนา โดยมีการจำกัดจำนวนสินค้าที่จะได้ประโยชน์พิเศษ จนถึงจำนวนหนึ่งเท่านั้น (Tariff quota preference) ^{๑๐๖}

^{๑๐๒} ญ. GATT. Doc, L/1638 (1961)

^{๑๐๓} 3 rd Supp. BISD 38 (1955) และดู Jackson 2, Section 26.8

^{๑๐๔} กรณีนี้อาจเรียกว่า Sufferance ดังกล่าวข้างต้น BISD, Vol 2, p.36 (1952)

^{๑๐๕} 14 th Supp BISD 37 (1966).

^{๑๐๖} 14 th Supp BISD 23 (1966).

สำหรับเหตุผลที่ออสเตรเลียให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไปแบบจำกัด คือให้ทุกประเทศที่เข้าขอจำกัดที่กล่าวข้างต้นนี้เกิดเพราะออสเตรเลียอยากช่วยประเทศด้อยพัฒนา แด่ออสเตรเลียเองในระยะศตวรรษ ๑๙๖๐ ก็ยังอยู่ในจำพวกกลาง (Middle zone) คือแม้จะมีรายได้ค่อนข้างสูง แต่ก็เพิ่งเริ่มพัฒนาอุตสาหกรรม และยังคงพึ่งสินค้าขาออกเพียงไม่กี่ชนิด กล่าวคือออสเตรเลียทำเท่าที่สามรถในฐานะเป็นชาติที่มุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างเต็มที่ และอาศัยพิกัดฯ ในการคุ้มครองอุตสาหกรรมของตน ออสเตรเลียไม่ยอมรับการอย่างเต็มที่ของประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ในขณะที่เกี่ยวกับออสเตรเลียก็ไม่พอใจที่การแก้ไข Part IV ของความตกลงฯ มิได้ระบุเรื่องประโยชน์พิเศษของประเทศด้อยพัฒนาไว้โดยเฉพาะ ๑๐๓

ข. ภาระที่เกิดจากการยกเว้นไม่ใช้

แม้ว่าความตกลงฯ จะไม่ได้บัญญัติข้อกำหนดเกี่ยวกับการยกเว้นไม่ใช้ และข้อกำหนดที่บรรดาภาคีได้วางไว้เมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๖ ก็ใช้เฉพาะการงดใช้ Part I ของความตกลงฯ ๑๐๔ การยกเว้นไม่ใช้ความตกลงหลายกรณีต้องมีการรายงาน เช่นยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แก่สหพันธรัฐเยอรมัน เกี่ยวกับการจำกัดสินค้าเกษตรกรรมการบางอย่าง ๑๐๕ บางถึงกับกำหนดให้มีการหารือ ๑๑๐ บางถึงกับให้สิทธิที่จะไต่ถามการตอบโตตาม Art. XXIII เมื่อมีการใช้การยกเว้นไม่ใช้ไปในทางทำลาย หรือทำให้หมดไปซึ่งข้อตกลง ๑๑๑

๑๐๓ Peter J. Lloyd. "The Australian Tariff Preference Scheme for Developing Countries" Journal of World Trade Law, Vol 4:3 (1970). 460.

๑๐๔ Procedures adopted on November 1, 1956, 5 th Supp. BISD 25 (1957)

๑๐๕ 8 th Supp. BISD 31 (1960). (expired).

๑๑๐ เช่นกรณีการยกเว้นไม่ใช้ที่ให้แก่สหราชอาณาจักร เกี่ยวควยปัญหาพิเศษว่าควยกินแดนโพ้นทะเล 3 rd Supp BISD 21 (1955)

๑๑๑ เช่นกรณีการเก็บค่าธรรมเนียมสินค้านำเข้าเพื่อปรับดุลย์ชำระเงินแปรรู 7 th Supp BISD 37 (1959)

การไต่สวนไม่ใช่ว่าครั้งก็ไม่จำกัดเวลา ๑๑๒ การไต่สวนไม่ใช่ว่ามีลักษณะเช่นนี้ จึงคล้ายกับการแก้ไข หรือการตั้งข้อสงสัยมาก ทำให้ผู้รับการยกเว้นไม่ใช้ได้ประโยชน์ เป็นเวลานาน เมื่จากประเทศผู้เข้าใหม่ ซึ่งไม่ได้ออกเสียงควยในการไต่สวนไม่ใช้ ตัวอย่างการยกเว้นไม่ใช้แก่สหรัฐฯ เกี่ยวกับสินค้าเกษตรกรรม จะเป็นตัวอย่างที่ดีมาก ในเรื่องนี้ เพราะมีผลต่อการค้าของโลกยิ่งกว่าการยกเว้นไม่ใช้อื่น ๆ ๑๑๓

๒. การเก็บค่าธรรมเนียมเสริม (Surcharges)

ค่าธรรมเนียมเสริม (surcharges) โดยทั่วไปหมายถึงการเพิ่มชั่วคราว ซึ่งพิถีพิถัน (ไม่ว่าจะคิดตามราคาหรือตามสภาพ) สำหรับสินค้าขาเข้าทุกชนิด หรืออย่างน้อย ก็น้อย ๑๑๔ แม้ว่า Art. XII จะเปิดช่องให้ใช้โควตาในการจำกัดสินค้าเข้า เพื่อรักษา คุลยชำระเงิน แต่ไม่มีบทบัญญัติโดยยอมให้เปลี่ยนการผูกมัดของตารางข้อตกลง ๑๑๕ รัฐจึงอาจขึ้นเสกอัตราฯ ก็เฉพาะรายการที่ไม่ผูกมัดไว้ในตาราง แต่เนื่องจากตารางนั้น ขยายความกว้างออกไปทุกที่ การกระทำข้างต้นจึงทำได้ยากขึ้น แต่พิถีพิถันที่เพิ่ม ราคาของสินค้าในตลาดที่ส่งเข้าในลักษณะที่ผลต่างของราคาสินค้า เมื่อนำเข้ากับเมื่อขาย ในท้องตลาดที่ใดแก่รัฐบาลในขณะที่ประโยชน์ของระบบโควตาจะตกแก่ผู้ผลิตภายในประเทศ หรือผู้ได้รับอนุญาตให้นำเข้าแล้วแต่กรณี ๑๑๖

๑๑๒ เช่นกรณีที่ให้แก่สหรัฐฯ เพื่อการกำจัดตาม Agriculture Adjustment Act, 3rd Supp BISS 32 (1955).

๑๑๓ Jackson 2, pp. 547-8

๑๑๔ Jackson 2, p. 711

๑๑๕ Art. II

๑๑๖ Jackson 2, p. 711

รายละเอียดของผลดีผลเสียของการใช้ค่าธรรมเนียม พิเศษ มีอยู่ใน GATT DOC. TD/F/W 3, หน้า ๑-๒ (๑๙๖๕) ซึ่งบางด้านตีพิมพ์ไว้ใน Jackson 2, หน้า ๓๒๒.

๑.๒.๘ นโยบายและปัญหาของการเจรจาทางการค้า

การเจรจาทางการค้าในปัจจุบันตั้งอยู่บนสมมติฐาน ๓ ประการ คือ

ก. การลดหย่อนที่ลดหย่อนปฏิบัติ และประโยชน์อันรวมกัน

ข. ผลทางการเจรจาจะแผ่ออกไปโดย MFN.

ค. ขอลดหย่อนที่ใดมาจะถูกปกป้องให้พ้นจากสิ่งกีดขวางทางการค้านอกเหนือ

พิกัดอย่างน้อยก็บางส่วน โดยอาศัยบทบัญญัติทั่วไปของความตกลงว่า

๑. การลดหย่อนที่ลดหย่อนปฏิบัติในฐานะพื้นฐานของการเจรจา วิธีการเจรจาในการเจรจาแต่ละรอบ อาศัยหลักที่ลดหย่อนปฏิบัติ ซึ่งต่อมาบัญญัติไว้ใน Art. XXVIII (bis) การเจรจาใหม่ก็ใช้หลักนี้เช่นกัน ๑๒๐ แต่การวัดขนาดของสิ่งที่ให้แก่กันในการลดหย่อนปฏิบัติที่ยาก บางครั้งก็ใช้หลัก Trade Coverage คือเอาจำนวนสินค้าที่เคยตั้งเข้าบัญชีเงินภาษีที่ลดลงต่อหน่วยสินค้า เท่ากับยอดการลดหย่อนที่ประเทศผู้ตั้งเข้าหวังจะได้ตอบแทนจากประเทศผู้ส่งออก แต่หลักนี้ไม่คำนึงถึงความยืดหยุ่นทางอุปสงค์ นอกจากนั้นก็หาสถิติที่แน่นอนได้ยาก การจัดรายการสินค้า (Classification) ในพิกัดฯ ต่างวิธีกัน ก็ทำให้มีปัญหามากขึ้นในการเก็บและเทียบข้อมูล

นอกจากนี้ยังมีข้อวิจารณ์เกี่ยวกับขอบการของหลักที่ลดหย่อนปฏิบัติคือ ประการแรก ประเทศผู้การค้าพิกัดฯ ไม่มีอำนาจต่อรอง ผลอยทำให้มีการรักษาพิกัดให้สูงไว้เพื่อการเจรจาคราวต่อไป ๑๒๑ ประการที่สอง ประเทศที่พัฒนาไม่ควรถูกต้องจ่ายตอบแทนการลดหย่อนของประเทศที่พัฒนาแล้ว และหลักนี้ก็เป็นที่ยอมรับในการประชุม Dillon Round ๑๒๒

๑๒๐ Art. XXVIII, para. 2.

๑๒๑ ดูข้อ ๑.๒๕ ที่เรื่อง "ปัญหาในการเจรจา Kennedy Round" โดยเฉพาะเรื่องความเหลื่อมล้ำของพิกัด

๑๒๒ 8th Supp BISD 110 (1959).

Kennedy Round ^{๑๒๓} และในคำความตกลง ^{๑๒๔} ประการที่สามความซ้กว่า
 เนื่องมาจากการต่อรองซึ่งเป็นของคู่กับการถอยทีละน้อยปฏิบัติ ทำให้เกิดแรงกดดันต่อเอาจาก
 โตะเจรจาให้โตมากที่สุด ผลก็คือเทคนิคการเจรจาเป็นสิ่งที่สำคัญมากคือของวิชา
 หลอกหลอ และขมขู่ในบางกรัง บางกรังก็ต่อทนเจรจาเรื่องที่ไม่ได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
 แต่ได้ประโยชน์จากการเมืองภายในประเทศ และการตอบโต้ในกรณีตกลงกันไม่ได้
 ก็ใช้มาตรการในทางคุ้มครองซึ่งทำให้มีสิ่งกีดขวางมากขึ้น การต่อรองนั้นกินเปิดเวลา ^{๑๒๕}
 การใช้วิธีการ Linear แม้จะทุนเวลาลงบ้าง แต่ก็เป็นภาระหนักหน่วงจากหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ
 อยู่ในตัว

แต่ในทางตรงกันข้ามหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติก็ช่วยลดสิ่งกีดขวางทางการค้า
 ลงมากในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา และแม้ว่านักเศรษฐศาสตร์จะเห็นว่า การซื้อจาก
 ต่างประเทศมาก ๆ ก็มีประโยชน์ไม่แพ้การขายมาก โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาในแง่ของ
 Comparative Advantage และ Reallocation of Resource ^{๑๒๖}
 ก็ตาม แต่รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ก็จะสนใจนโยบายขายมากกว่า ทั้งนี้ Jackson
 เห็นว่าเป็นเพราะโครงสร้างของกลุ่มอิทธิพลในแต่ละประเทศ ^{๑๒๗} และเขายังได้ชี้ว่า
 อาจใช้สิ่งกีดขวางในทางการค้าในการปรับดุลย์ระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นการทิ้งหลักถ้อยที
 ถ้อยปฏิบัติ ^{๑๒๘}

---

^{๑๒๓} Kennedy Round Procedure, 12 th Supp. BISD 47-48 (1964)
^{๑๒๔} Part IV Art. XXXVI, para. 8.
^{๑๒๕} การเจรจา Kennedy Round กินเวลาถึง 4 ปี
^{๑๒๖} Richard G. Lipsey, An Introduction to Positive Economics
 (3 rd ed. London: ELBS 1973), Ch. 44.
^{๑๒๗} Jackson 2, p. 244.
^{๑๒๘} Ibidem.

ปัญหาของการถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ และกระบวนการต่อรองทำให้เห็นคุณค่าของ
การลดพิกัดโดยอัตโนมัติ เช่นวิธีการ Linear EEC ๑๒๕ จะเป็นตัวอย่างที่ดี
การลดอัตราพิกัดรวม ลงทีละขั้น แต่ LAFTA และสหรัฐอเมริกาจะเป็นตัวอย่าง
ของอุปสรรคในการลดพิกัด ๑๒๕

แนวทางที่จะหันเหไปจากหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติคืออย่างหนึ่งคือ การใช้การ
ลดพิกัดเป็นรายภาค (Sector) คือทำให้พิกัด ในภาคสินค้าชนิดหนึ่ง ๆ เช่น
เหล็กกล้าเหมือนกันในทุกประเทศที่เขารวมเจรจา ประโยชน์ของวิธีการนี้คือ ง่าย
ภาคการได้ และเสี่ยงน้อยกว่า เพราะศึกษาวิเคราะห์ที่ง่ายกว่า และมีผลกระทบ
น้อยกว่าการลดแบบที่กว้างขวางกว่า ๑๓๐

๒. หลักชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง(MFN)

MFN ๑๓๑ ปัญหาคือประการแรก MFN ทำให้ชาติต่าง ๆ อึดเอื้อนในการลดพิกัด
แต่การเจรจาหลายภาคก็ช่วยลดปัญหาไปประโยชน์ไปเปล่า ๆ (free ride)
โดยประเทศที่สามลงไบบาง ประการที่สอง MFN กับหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ ทำให้ประเทศ
ต่าง ๆ ไม่อยากให้ขอลดหย่อนแก่ประเทศใด ถ้าจะพลอยเป็นประโยชน์แก่ประเทศที่ไม่ยอม
ให้ขอลดหย่อนที่เพียงพอ และถ้าประเทศที่ไม่ยอมให้ขอลดหย่อนที่เพียงพอ เป็นประเทศที่มีการ
คำถาม การเจรจาที่ยังชามากเพราะต้องคอยให้ประเทศที่ไม่ยอมให้ขอลดหย่อนให้ขอลดหย่อน
เสียก่อน Jackson ๑๓๒ จึงเสนอให้ใช้กฎการค้าเสรีหรือเขตการค้าเสรีเป็นทางแก้
ข้อเสียประการนี้ของ MFN ๑๓๓ ไม่ว่าโดยการงดใช้ความตกลงหรือรับเอาหลักนี้ไว้ในความ
ตกลง ๑๓๔ สำหรับรายละเอียดของหลัก MFN ๑๓๕ จะได้กล่าวต่อไป ๑๓๖

๑๒๕ Jackson 2, pp. 244 - 245

๑๓๐ Ibid., p. 245

๑๓๑ Ibid., p. 246

๑๓๖ กุ ๗๑ ๑.๓

๓. สิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัด สมมติฐานที่ว่า การลดหย่อนนั้นจะคงไว้ได้ เพราะบทบัญญัติในความตกลงว่าด้วยสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัด กล่าวถึงความตกลงฯ สามารถกันไม่ให้ใช้สิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัด แต่ความจริงไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป เพราะประการแรกมีสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัดบางอย่างที่ความตกลงฯ ไม่ได้กล่าวถึง ประการที่สอง มีการละเมิดบทบัญญัติในความตกลงว่าด้วยสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัด บ่อยครั้ง

ปัญหาเกี่ยวกับการเจรจาว่าด้วยสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัดคือ ประการแรก จะทำการเจรจาในเรื่องสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัด ที่ความตกลงได้ทามไว้แล้ว ใดหรือไม่ ทางปฏิบัติทำโดยการตกลงทวิภาคีนอกความตกลงทั่วไป เพื่อหาทางแก้การกระทำที่ขัดกับ ความตกลงฯ ประการที่สอง มีความยากลำบากในการวัดผลของข้อตกลงนอกเหนือพิกัด สิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัด ประการที่สาม การจำกัดด้วยสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัดนั้น ชับซ้อน การเจรจาเพื่อลดก็ควรจะทำโดยใช้เวลาพยายามมาก ^{๑๓๓} ประการที่สี่ การเจรจาเพื่อลดสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัดควรจบลงด้วยการแก้ไขบทบัญญัติทั่วไปของ ความตกลงฯ เพื่อให้มีผลใช้บังคับกับทุกประเทศหรือควรจะทำโดยความตกลงพิเศษ ซึ่งจะให้ความตกลงทั่วไปยุ่งยากมากขึ้นไปอีก ^{๑๓๔}

---

^{๑๓๓} เซนกรณีของ Anti - Dumping Code

^{๑๓๔} Jackson 2, p. 248.

๑.๓ บทบัญญัติว่าด้วยชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์หนึ่ง (Most - Favoured - Nation Clause - MFN)

๑.๓.๑ ความทั่วไป

Oppenheim ได้อธิบายว่าบทบัญญัติ MFN ในสัญญาต่าง ๆ ไม่ได้เหมือนกันหมด คือมีทั้งที่มีลักษณะทั่วไป (General form) และที่มีการใช้อยู่เฉพาะตามบทบัญญัติ MFN ที่มีลักษณะทั่วไปนั้น ประโยชน์ (Favour) ใดที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้ให้ หรือจะให้แก่ฝ่ายที่สามจะต้องให้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งด้วยก็ให้ทันทีและไม่มีเงื่อนไข แต่ถ้อยความของสหรัฐอเมริกาว่าคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจะได้ประโยชน์ก็ต่อเมื่อได้ปฏิบัติครบถ้วนตามเงื่อนไข ซึ่งฝ่ายที่สามได้ปฏิบัติเพื่อได้ประโยชน์ที่ให้นั้น ซึ่งเป็นผลของการที่ความตามทฤษฎีสิ่งตอบแทน (Consideration) ของกฎหมาย Common Law ซึ่งมีผู้แต่งตำราชาวยุโรปบางคนเห็นด้วยบ้างเหมือนกัน แต่สหรัฐอเมริกาได้หันมาใช้บทบัญญัติ MFN ที่ไม่มีเงื่อนไขในเรื่องสิทธิศุลกากรตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๒๓ เพราะเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ชาติเล็กที่ไม่มีอะไรมาแลกเปลี่ยนเท่าชาติใหญ่^{๑๓๕} นำสังเกตว่าการให้ประโยชน์ใด ๆ โดยสมาชิกของ GATT แก่ประเทศใด ๆ แม้ไม่ใช่สมาชิกของ GATT ก็จะเป็นประโยชน์แก่สมาชิกอื่น ๆ ด้วย (Art. I, para 1) แต่ประเทศอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิก GATT ก็อาจได้ประโยชน์ด้วย ถ้ามีสัญญาที่มีบทบัญญัติ MFN กับประเทศสมาชิก GATT ผู้ได้ประโยชน์กรณีหลังนี้บางครั้งก็เรียกว่า Free ride

---

^{๑๓๕} L. Oppenheim, International Law : A treatise,
M. Lauterpacht ed. (8th ed. London : Longmans 1955), p. 973

บทบัญญัติว่าด้วยชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ซึ่ง มีประวัติอันยาวนาน คือ อาจสืบสาวไปถึงปี ค.ศ. ๑๔๑๓^{๑๓๖} แต่บทบาทของ MFN ที่มีในเรื่องการค้าระหว่างประเทศนั้นเริ่มในสมัยศตวรรษที่ ๑๓-๑๔^{๑๓๗} และขอเขียนในเรื่องนี้ ก็มียุ่จำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่เขียนขึ้นก่อนหน้ามีความตกลงทั่วไป^{๑๓๘} และมากจนสันนิษฐานชาติเคยรายงานวามากจนคลุมหมกทุกแห่งทุกมุมแล้ว^{๑๓๙} ในที่นี้จึงขอกล่าวเฉพาะที่เกี่ยวกับความตกลงทั่วไป เท่านั้น

บทบัญญัติ MFN เป็นเครื่องมือสำคัญและสะดวกเพื่อป้องกันการเลือกปฏิบัติ และนำมาใช้ในความตกลงทั่วไป ในลักษณะที่เป็นความคิดหลัก^{๑๔๐}

^{๑๓๖} N. Ito, La Clause de la Nation la Plus Favorisée (les editions internationales 1930), หน้า ๘๐ ซึ่งอ้างใน Jackson 2, หน้า ๒๔๘.

^{๑๓๗} Rist, "Comments on the Past and Future of the Most - Favored - Nation Clause in Its Limited and Unlimited Forms" ใน The Improvement of Commercial Relations Between Nations (Joint Comm. of the Carnegie Endowment for International Peace and the International Chamber of Commerce 1936) หน้า ๑๑๑ ซึ่งอ้างใน Jackson 2, หน้า ๒๕๐.

^{๑๓๘} ดูรายชื่อขอเขียนเหล่านี้ได้จากเชิงอรรถ ๒ ของ Section 11.1 ของ Jackson 2, และจากเชิงอรรถ ๒ ของ Hector Gros Espiell "The Most - Favoured - Nation Clause: Its Present Significance in GATT" Journal of World Trade Law 5:1 (1971), 29 ท่อไปจะเรียกว่า Espiell.

^{๑๓๙} L. N. Doc. C 379 M. 250 1936 II. B. ซึ่งอ้างใน Jackson 2, หน้า ๒๔๘ ที่เชิงอรรถ ๒.

^{๑๔๐} Espiell, หน้า ๒๕ ; Dam, เชิงอรรถ ๗ ข้างบน, หน้า ๑๘

โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน Art. I. แต่อย่างไรก็ตาม MFN จะไม่พอเพียงสำหรับ
 ลักษณะของการค้าของโลกที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ๑๔๑ และ MFN จะเสื่อมคุณค่าลง
 ทั้งนี้โดยไม่ตลวงคำนึงถึงบทยกเว้นที่มีอยู่ในความตกลงฯ ๑๔๒ วิวัฒนาการหลังจาก
 มีความตกลง ๒ อัน ทำให้ MFN เริ่มหมดความหมายนั่นคือการตั้งสหภาพศุลกากร
 และเขตการค้าเสรี ๑๔๓ และการตั้งระบบให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไป (General
 Scheme of Preference - GSP) แก่ประเทศด้อยพัฒนา ๑๔๔ ซึ่งทำลง
 ตามความตกลงภายใต้การอนุเคราะห์ของ UNCTAD เมื่อเดือนตุลาคม ๑๙๖๐
 และบรรดาภาคีสัญญาของความตกลงนี้ก็ได้ลงมติให้การคงไว้ในเรื่อง MFN เป็น
 เวลา ๑๐ ปี แก่เหล่าภาคีสัญญาและผู้ให้ประโยชน์พิเศษ โดยเห็นว่าไม่ขัดกับหลัก
 การลดพิกัดฯ โดยใช้ MFN และมีข้อสงวนว่าจะต้องไม่ก่อกองสิ่งกีดขวางใหม่ ๑๔๕

บทบัญญัติ MFN ในความตกลงมีบัญญัติเป็นหลักไว้ใน Art. I และมี
 บัญญัติไว้ใน Art. อื่น ๆ ของความตกลง

๑๔๑ Espiell, p. 29.

๑๔๒ ซึ่งจะไดกล่าวต่อไป.

๑๔๓ Dam, เชิงอรรถ ๗, ข้างบน, หน้า ๑๘

๑๔๔ R. Krishnamurti "The Agreement on Preferences A Generalized System in Favour of Developing Countries. "Journal of World Trade Law 5:1 45 ต่อไปจะเรียกว่า Krishnamurti 1, รายละเอียดเรื่อง GSP ข้อ ๒.๓ การให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไป.

๑๔๕ Ibidem., 18 th Supp BISD 24 (1970); GATT, GATT Activities in 1970/71 (Geneva: GATT 1972) pp. 24 - 25

บทบัญญัติ MFN ในความตกลงที่บัญญัติเป็นหลักไว้ใน Art. I

มีอยู่ดังนี้

Art. I, para. 1 ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีศุลกากรและค่าธรรมเนียม
ไม่ว่าชนิดใด เรียกเก็บเมื่อมีหรือเกี่ยวของกับการนำเข้า หรือการ
ส่งออก หรือเรียกเก็บเมื่อมีการโอนเงินระหว่างประเทศ เพื่อชำระ
คาสินค้าเข้าหรือสินค้าออก และในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการในการเก็บ
ภาษีและค่าธรรมเนียม และในส่วนที่เกี่ยวกับกฎและแบบพิธีทั้งหลายว่า
ด้วยการนำเข้าและการส่งออก และในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องทั้งหลายที่
กล่าวถึงในวรรค ๒ และ ๔ ของ Art. III ประโยชน์ พิเศษ
เอกสิทธิ์ หรือความคุ้มกันใด ๆ ที่ให้โดยภาคีสัญญาใด แก่ผลิตภัณฑ์ที่มาจาก
หรือส่งไปยังประเทศอื่นใด จะต้องให้แก่ผลิตภัณฑ์เดียวกันที่มาจาก
หรือส่งไปยังดินแดนของมวลภาคีสัญญาฝ่ายอื่น โดยทันทีและปราศจากเงื่อนไข

จะเห็นได้ว่า MFN ใน Art. I ใช้กับพิกัดฯ ทุกชนิดไม่ว่าจะครอบคลุมโดยข้อตกลงหย่อน
หรือไม่ อีกทั้งใช้กับกฎและแบบพิธี และค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนำเข้า
และการส่งออก ในทางกฎหมายเหล่าภาคีสัญญาให้การปฏิบัติ MFN แก่กันในลักษณะ
ถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติและโดยไม่มีเงื่อนไข ทั้งนี้ภายใต้โครงสร้างของสัญญาพหุภาคี และการปฏิบัติ
เช่นว่าไม่ตกอยู่ภายใต้การบังคับโดยชัดแจ้งให้รัฐที่ได้ประโยชน์ต้องปฏิบัติต่อบริษัท โดยคำนึง
ถึงประโยชน์ที่ตนได้รับ โดยอาศัยการไขบทบัญญัติ MFN ซึ่งตั้งใจให้มีลักษณะเด็ดขาด
และปราศจากเงื่อนไข

แม้ว่าในทางกฎหมายไม่มีทางอาศัยบทบัญญัติในเรื่องถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติมาจำกัด
หรือวางเงื่อนไขแก่บทบัญญัติ MFN ในความตกลงฯ แต่ในทางพฤตินัยความตกลงฯ นั้น
ตั้งอยู่บนความคิดถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติ และในการเจรจาทุกครั้งก็อาศัยหลักดังกล่าว ๑๖

๑๖ ดังที่โลกลาวแล้วข้างตน ดูขอ ๑.๒.๕ นโยบายและปัญหาของการเจรจา
ทางการศ.

และโดยเหตุที่ความตกลงฯ มีลักษณะหลายภาคีหรือพหุภาคี และมีวัตถุประสงค์เพื่อการทำให้เกิดการค้าเสรี ความเท่าเทียม และการไม่เลือกปฏิบัติ อาจสรุปได้ว่า การด้อยที่ด้อยปฏิบัติแต่ไม่ปรากฏชัด แต่ก็มีอยู่โดยอ้อมในฐานะเป็นเงื่อนไขของการให้การปฏิบัติ MFN ๑๔๗

ในขณะร่างข้อตกลงฯ นั้น มีความเชื่อกันว่าบทบัญญัติ MFN จำเป็นสำหรับการค้าระหว่างประเทศ ๑๔๘ แต่ในขณะเดียวกันก็เห็นว่า MFN ไม่ควรมีผลกระทบตอประโยชน์พิเศษบางชนิดที่ให้อยู่แล้วในขณะนั้น ๑๔๙

Art. I ซึ่งเป็นแม่บทของ MFN มีการแก้ไขเพียงครั้งเดียวในปี ค.ศ. ๑๙๔๘ เพื่อแทรก para.3 ปัจจุบัน และเลื่อน para.3 เดิมเป็น para.4 ปัจจุบัน ๑๕๐

๑.๓.๒ หลักของ MFN ๑๕๑

๑๔๗ Espiell, p. 36

๑๔๘ Ibid., P. 29 ; Jackson 2, P. 253

๑๔๙ R.N. Gardner, เชิงอรรถ ๓๙ ข้างต้น, หน้า ๓๖๑ - ๓๖๘ ; เชิงอรรถ ๗ ข้างต้น, หน้า ๑๘

๑๕๐ Protocol Modifying Part. I and Article XXIX of the General Agreement 1948.

๑๕๑ ขอเขียนส่วนนี้ส่วนใหญ่อาศัย "The Most-Favoured-Nation Clause in GATT, The Rules and Exceptions" A Study by the GATT Secretariat in Short Articles and Note ใน Journal of World Trade Law. 4:6 (1970)

๑. การปฏิบัติ MFN ทั่วไป การปฏิบัติ MFN อันมีลักษณะเป็นการทั่วไป มีอยู่ใน Art.I, para.1 ซึ่งร่างขึ้นโดยอาศัยบทบัญญัติ MFN มาตรฐานของ สันนิบาตชาติ ^{๑๕๒} และเหมือนกับที่รัฐบาลสหรัฐเสนอในร่างกฎบัตร ITO เมื่อคราว ประชุมสมัยแรกของคณะกรรมการเตรียมการของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้า และการจ้าง ณ กรุงลอนดอน เมื่อเดือนตุลาคม ๑๙๔๖

คำว่า "ค่าธรรมเนียมไม่ว่าชนิดใด" นั้น ประธานที่ประชุมบรรดากาฬาคีสัญญาได้ ตัดความเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๔๘ ว่ารวมถึงภาษีศุลกากร ^{๑๕๓}

คำว่า "เรื่องทั้งหลายที่กล่าวถึงในวรรค ๒ และ ๔ ของ Art.III " นั้น เกี่ยวกับ "การปฏิบัติของประเทศในเรื่องภาษีภายใน และกฎข้อบังคับ" โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับ "ภาษีภายในและค่าธรรมเนียมภายในอย่างอื่นไม่ว่าชนิดใด และเกี่ยวกับกฎหมายทั้งหลาย กฎข้อบังคับ และข้อกำหนดที่มีผลกระทบต่อการค้าภายในประเทศ การเสนอเพื่อขาย การซื้อ การขนส่ง การจำหน่าย หรือการใช้ (สินค้าที่ส่งเข้ามา)" ในปี ค.ศ. ๑๙๔๘ ประธานที่ประชุมบรรดากาฬาคีสัญญาได้ตัดสินว่า หลัก MFN สามารถเอาไปใช้กับ "ประโยชน์ พิเศษ เอกสิทธิ์ หรือความคุ้มกันใด" ที่ให้เกี่ยวกับภาษีภายใน เช่นการคืนภาษี สรรพสามิต ^{๑๕๔}

---

^{๑๕๒} Analytical Index., p.2

^{๑๕๓} BISD Vol., II, p.12(1952)

^{๑๕๔} BISD Vol.II, p.12 (1952)

คำว่า "มาจาก" (Originating in) มีขึ้นเพื่อหาการไขว่คว้า MFN นั้นทำโดยอาศัยการพิสูจน์ว่าสินค้านั้น ๆ มาจากประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ แม้ว่าสินค้านั้น ๆ จะเข้าสู่ประเทศผู้ส่งเขาโดยผ่านประเทศที่สามก็ตาม ๑๕๕

ในขณะที่ร่าง Art. 1, para. 1 ผู้ร่างไม่คิดว่าจำเป็นต้องให้คำจำกัดความแก่คำว่า "ผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน" (Like product) และเห็นว่าควรใช้วิธีการในการกำหนดประเภทสินค้าในพิกัดฯ เพื่อกำหนดว่าเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันหรือไม่ ๑๕๖ ความจริงกัน และถ้อยคำที่คล้ายคลึงกับคำนี้ยังมีใช้ในท่อนอกมาก เช่น Art. VI, paras. 1, 4 ; Art. IX, para. 1 ; Art. XIII, para. 1 ; Art. XVI, para. 4 ใช้คำว่าผลิตภัณฑ์เดียวกัน Art. II, para. 2 (a) ; Art. III, para. 2 ; Art. XI para. 2 (c) ใช้คำว่าผลิตภัณฑ์ในประเทศชนิดเดียวกัน (Like domestic product) Art. III, para. 4 ใช้คำว่าผลิตภัณฑ์เดียวกันที่มีแหล่งกำเนิดในชาติ (Like product of national origin) Art. VI, para. 1 ใช้คำว่าสินค้าปฐมชนิดเดียวกัน (Like commodity) Art. VII, para. 2 (a) ใช้คำว่าสินค้าชนิดเดียวกัน (Like merchandise) Art. VII, para. 2 (b) สินค้าเช่นเดียวกันหรือชนิดเดียวกัน (Such or like merchandise) Art. XIX, para. 1 ใช้คำว่าผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน หรือแข่งขันกันโดยตรง (Like or directly competitive product)

โดยเหตุที่คำว่า "ผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน" มีที่ใช้หลายแห่ง และมีคำอื่น ๆ ที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน และประวัติในการร่างก็แสดงว่า คำเหล่านี้เมื่อใช้ในที่ต่างกันก็มีความหมายต่างกัน ๑๕๗ ตลอดจนการไม่มีคำจำกัดความ และการอาศัยการแยกประเภทสินค้าในพิกัดฯ เป็นเครื่องกำหนดทั้งวิธีการแยกสินค้า (Classification) ของประเทศต่าง ๆ ไม่ได้เหมือนกันทั้งหมดทำให้เกิดปัญหาในการใช้ความตกลงฯ ไม่น้อย ทั้งนี้ ไม่ว่าในส่วนตารางข้อลดหย่อนหรือส่วนสาระทั่วไปของความตกลง ๑๕๘

๑๕๕ Analytical Index., p.4

๑๕๖ Analytical Index., p.4

๑๕๗ U.N. DOC. EPC. T/C II/65 at 2 (1946) ซึ่งอ้างใน Jackson 2, หน้า 260

๑๕๘ รายละเอียดเรื่องนี้ดูได้จาก Jackson 2, Section 1.4

มีปัญหาว่าการเก็บภาษีในอัตราต่างกันสำหรับสินค้าเดียวกันที่มาจากแหล่งต่าง ๆ กัน จะเป็นการฝ่าฝืนพันธสัญญา MFN ใน Art. 1 หรือไม่นั้น ที่ประชุมบรรดาภาคีสัญญาไม่เคยชี้ขาด แต่เคยมีความเห็นของยูแทนบางคนว่าเป็นการขัดต่อพันธสัญญาว่าด้วยการห้ามเลือกปฏิบัติ ๑๕๘

๒. การปฏิบัติ MFN ในกรณีสินค้าขนานแบน

Art. IX, para. 1 ในส่วนที่เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมทุกชนิด กฎข้อบังคับ และแบบพิธีที่เกี่ยวกับการขนานแบน แต่ละภาคีสัญญาจะให้การปฏิบัติต่อการขนส่งสินค้าขนานแบนไปยังหรือมาจากดินแดนของภาคีสัญญาฝ่ายอื่นใด ในลักษณะที่ไม่ได้รับประโยชน์น้อยกว่าการปฏิบัติที่ให้แก่การขนส่งสินค้าขนานแบนไปยังหรือมาจากประเทศที่สามอื่นใด

โดยอาศัยพันธสัญญา para. 5 ความที่กล่าวข้างต้นไม่ใช้กับกรณีเครื่องบินขนานแบน แต่ใช้กับการขนส่งสินค้าขนานแบนทางอากาศ (รวมทั้งหีบห่อสัมภาระ) และ Annex 1 Add. Art. V, para. 5 กล่าวว่าในส่วนที่เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการขนส่ง หลักที่กล่าวใน para. 5 หมายถึงผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันที่ขนส่งบนเส้นทางเดียวกัน และในสภาพเดียวกัน

๓. การปฏิบัติ MFN ในกรณีการแสดงเครื่องหมายแหล่งที่มา

Art. IX, para. 1 แต่ละภาคีสัญญาจะให้การปฏิบัติแก่ผลิตภัณฑ์ของดินแดนของภาคีสัญญาฝ่ายอื่น ในส่วนที่เกี่ยวกับข้อกำหนดว่าด้วยการแสดงเครื่องหมายที่ไม่ให้ประโยชน์น้อยกว่าการปฏิบัติที่ให้แก่ผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันของประเทศที่สาม

๔. การปฏิบัติ MFN ในกรณีการจำกัดควมจำนวน

Art. XIII, para. ๒ บัญญัติเกี่ยวกับการบริหารในเรื่องการจำกัดควมจำนวน
ทองไม่มีลักษณะเลือกปฏิบัติไว้ดังนี้

ภาคีสัญญาใดจะทองไม่ห้ามหรือจำกัดการนำเข้าซึ่งผลิตภัณฑ์ใดของดินแดน
ของภาคีสัญญาอื่นใด, หรือการส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์ใดหนึ่งไปยังดินของภาคี
สัญญาอื่นใด เว้นแต่การนำเข้าของสินค้าชนิดเดียวกันของประเทศที่สาม
ทุกประเทศ หรือการส่งออกของผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันไปยังประเทศ
ที่สามทุกประเทศถูกห้ามหรือจำกัดในลักษณะเช่นเดียวกัน

กฎเกณฑ์ในการบริหารอย่างไม่เลือกปฏิบัติในเรื่องการจำกัดควมจำนวน มีอยู่ใน
para. 2 - 5 ของ Art. XIII ตาม para. 2 ในการใช้ขอจำกัดสินค้าเข้าควม
จำนวนต่อผลิตภัณฑ์ใด เหล่าภาคีสัญญาทอง "มุ่งกระจายการค้าให้ใกล้เคียงที่สุดที่จะทำได้
กับส่วนซึ่งหลายภาคีสัญญาอาจคาดว่าจะได้รับ เมื่อไม่มีการกำหนดควมจำนวน" ในกรณี
ที่มีการแบ่งโควตาให้แก่ประเทศผู้ผลิต (อุปทาน) ภาคีสัญญาผู้ใช้ขอจำกัด "อาจทำความตกลง
ในส่วนที่เกี่ยวกับการแบ่งส่วนในโควตา กับเหล่าภาคีสัญญาที่มีประโยชน์อันสำคัญในการผลิต
(อุปทาน) ผลิตภัณฑ์นั้น และในกรณีที่การใช้วิธีการดังกล่าวไม่ช่วยเหตุผลในทางปฏิบัติ
ภาคีฝ่ายนั้น" จะแบ่งส่วนโควตาให้แก่เหล่าภาคีสัญญาที่มีประโยชน์อันสำคัญในการผลิต
(อุปทาน) ผลิตภัณฑ์โดยอาศัยส่วนสัดส่วนที่เหล่าประเทศภาคีเช่นว่าเคยอุปทาน ในระหว่าง
ระยะก่อนหน้านั้นที่เป็นตัวแทน (ในการกำหนด)

๕. การปฏิบัติ MFN ในกรณีการค้าโดยรัฐ

Art. XVII, para. 1 กำหนดเกี่ยวกับการใช้หลักทั่วไปของการปฏิบัติที่ไม่
เลือกปฏิบัติต่อการซื้อจากต่างประเทศ และการขายแก่ประเทศของวิสาหกิจของรัฐ
โดยบัญญัติว่า

(a) แต่ละภาคีสัญญาจะดำเนินการเพื่อว่าถ้าหากภาคีนั้นจะตั้งหรือคงไว้ซึ่งรัฐวิสาหกิจไม่ว่าจะตั้งอยู่ที่ใด หรือในเอกสิทธิ์พิเศษใด ๆ แก่วิสาหกิจใดไม่ว่าจะเป็นทางการหรือเป็นแฝด (ในทางปฏิบัติ) วิสาหกิจนั้นจะทำการ ในลักษณะที่สอดคล้อง กับหลักทั่วไปว่า ควบคุมการปฏิบัติที่ไม่เลือกปฏิบัติ ตามที่บัญญัติไว้ในค. ม. ค. ก. ล. นี้ สำหรับมาตรการของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเขา การส่งออกสินค้าออกของบุคคลเอกชน ในการซื้อหรือขาย ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกสินค้าเขาหรือการส่งออก

(b) บทบัญญัติใน Sub - paragraph (a) ของ paragraph นี้ ให้เข้าใจว่าต้องการให้วิสาหกิจ เช่นว่า ทำการซื้อหรือขาย โดยสอดคล้องกับข้อพิจารณาทางพาณิชย์ รวมทั้งราคา คุณภาพ โอกาสที่จะขอหา โอกาสที่จะวางตลาด การขนส่ง และสภาวะอื่นของการซื้อหรือขาย และจะให้วิสาหกิจของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีโอกาสที่พอเพียงที่จะแข่งขันเพื่อมีส่วนในการซื้อหรือการขายเช่นนั้น โดยสอดคล้องกับวิธีปฏิบัติในทางการค้าตามประเพณี ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติอื่น ๆ แห่งความตกลงนี้

Annex I, Ad. Art. XVII, para. 1 มีความบัญญัติว่าการปฏิบัติของคณะกรรมการตลาด (Marketing boards) ตั้งขึ้นโดยภาคีสัญญา และยุ่งเกี่ยวกับการซื้อหรือการขายต้องอยู่ที่ บทบัญญัติแห่ง para. 1 (a) และ (b) Annex I Ad. Art. XVII, para. 1 (a) มีความบัญญัติว่ามาตรการของรัฐบาลเพื่อรักษาคุณภาพ และกำลังความสามารถในการค้าภายนอก หรือเอกสิทธิ์ที่ให้เพื่อการแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ โดยที่รัฐบาลไม่มีอำนาจที่จะควบคุมกิจการค้านั้น ๆ ของวิสาหกิจที่เป็นปัญหา ไม่ถือเป็นการกีดกันเอกสิทธิ์พิเศษหรือเอกสิทธิ์เฉพาะ และ Annex I Ad. Art. XVII, para. 1 (b) ยอมให้รัฐที่ได้เงินกู้ที่มีข้อผูกพัน สามารถยกเงินกู้เป็นข้อพิจารณาทางการค้า เมื่อข้อสั่งของตามที่ต้องการจากต่างประเทศ

Art. XVII, para. 2 บทบัญญัติใน para. 1 ของ Art. นี้ จะไม่ใช้กับการสั่งเข้า ซึ่งผลิตขึ้นเพื่อใช้ทันที หรือในที่สุดเพื่อผลประโยชน์แก่รัฐบาล และไม่ใช้เพื่อการขายซ้ำ หรือการใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อขาย และในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าเข้า เช่นว่า แต่ละภาคีจะต้องยอมรับกฎศุลกากรค้าของเหล่าภาคีอื่นอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม

๒. การใช้หลัก MFN ในกรณีของการใช้ชั่วคราว

ตามพิธีสารว่าด้วยการใช้ชั่วคราว (PPA) และพิธีสารที่ออกโดยมีความสอดคล้องกับ PPA ภาคีสัญญาต้องใช้ Part II (กล่าวคือ Art. III ถึง Art. XXIII) เพียงเท่าที่ไม่ขัดกับกฎหมายที่มีอยู่ บรรดาภาคีสัญญาจึงได้ตกลงกันใน ค.ศ. ๑๙๕๔ ว่า มาตรการที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติใน Part II ก็อาจยอมให้มีได้ในระหว่างที่มีการใช้ชั่วคราว ถ้าหากว่ากฎหมายที่เป็นพื้นฐานแห่งมาตรการนั้น มีความหรือเจตนารมณ์ชัดเจนว่ามีลักษณะบังคับ (Mandatory) นั่นก็คือต้องขอกำหนดแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร โดยไม่อาจแก้ไขโดยการกระทำของฝ่ายบริหาร ๑๖๐

การใช้ Part II ชั่วคราว อาจมีผลว่าภาคีสัญญามองฝ่ายอาจไม่เคารพบทบัญญัติไม่เลือกประติบัติเคร่งครัดนัก ในส่วนที่เกี่ยวกับ Art. V, IX, XIII และ XVII และโดยอาศัยบทเสริมใน Annex I การที่กล่าวข้างต้นอาจนำไปใช้กับพันธะคามที่กำหนดไว้ใน Art. I, para. 1 โดยการโยงไปถึง Art. III, para. 1 และ 4 ซึ่งอยู่ในข่ายของ Part II ตามความมุ่งหมายของพิธีสารว่าด้วยการใช้ชั่วคราว

๗. การปฏิบัติ MFN ...กับการตกลงทวิภาคี

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ มีผู้ตามที่ประชุมบรรดาภาคีสัญญาว่าความตกลงทางการค้าทวิภาคี ที่กำหนดเรื่องโควตา หรือการปฏิบัติที่แตกต่างกัน (Differential treatment) จะเข้ากับความตกลงหรือไม่ เลขานุการบริหารได้แสดงความเห็นว่า มาตรการที่เลือกปฏิบัติ ซึ่งทำลงโดยภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งตามข้อกำหนดของความตกลงทวิภาคี จะต้องไม่ละเมิดขอบข่ายที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของความตกลง ๑๖๑ และเมื่อมีการเลื่อนการพิจารณาปัญหาออกไปพิจารณาในสมัยประชุมที่ ๑๕ เลขานุการบริหารยังคงเห็นว่า "การมีความตกลงทวิภาคีไม่อาจเป็นข้ออ้างไม่ว่าในกรณีใด เพื่อไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติไม่เลือกปฏิบัติในความตกลง" ๑๖๒

๘. การปฏิบัติ MFN ในกรณีอื่น

นอกจากที่กล่าวแล้วยังมีบทบัญญัติให้การปฏิบัติ MFN ในกรณีอื่นอีกคือ

ก) กรณีโควตาเวลาฉายภาพยนตร์ ตาม Art. IV ซึ่งยอมให้ประเทศกำหนดเวลาฉายภาพยนตร์ เป็นโควตาแบ่งสรรระหว่างภาพยนตร์ท้องถิ่นกับภาพยนตร์ต่างประเทศ แต่ para. (b) ห้ามไม่ให้แบ่งเวลาที่เหลือจากที่กันไว้ให้แก่ภาพยนตร์ท้องถิ่นในหมู่ประเทศที่เป็นแหล่งอุปทานทางภาพยนตร์ (ซึ่งหากให้ก็จะไม่มีเวลาให้ภาพยนตร์ของประเทศอื่น ๆ เข้ามายาวาง)

---

๑๖๑ GATT Doc. L/1636

๑๖๒ GATT Doc., SR 19/8

ข) กรณีกฎข้อบังคับภายในที่กำหนดจำนวนในส่วนผสมตาม Art. III, para. 7 "กฎข้อบังคับภายในมีลักษณะกำหนดจำนวนที่ใช้ในส่วนผสม การแปรรูป หรือการใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดใด ๆ โดยกำหนดจำนวนหรือสัดส่วนจะต้องไม่ใช้ในลักษณะที่แบ่งสรรจำนวนหรือสัดส่วนเหล่านี้ในหมู่แหล่งอุปทานภายนอก" ซึ่งหากแบ่งก็จะมีผลในทางจำกัดคู่แข่งชั้นใหม่ดัง เช่นกรณีภาพยนตร์ ดังกล่าวข้างตน

ค) มาตรการเพื่อช่วยการพัฒนาเศรษฐกิจ Art. XVIII, para. 20 "มาตรการเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจที่มีบัญญัติไว้ใน para. 1 - 19 ไม่ได้ให้อำนาจให้ปฏิบัติต่างจากบทบัญญัติใน Art. I, II และ III แห่งความตกลงนี้....."

๑.๓.๓ ขอยกเว้นของ MFN ตามที่บัญญัติไว้ในความตกลงฯ

๑ ประโยชน์พิเศษเกี่ยวกับภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมแก่ประเทศที่เคยได้รับ (Grandfather clause) ^{๑๖๓}

Art. I, para. 2 กำหนดว่ากฎทั่วไปว่าด้วยการปฏิบัติ MFN ไม่ทำให้ต้องขจัดประโยชน์พิเศษบางอย่างที่เกี่ยวกับภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมที่มีอยู่ในวันหลัก (Base dates) การยกเว้นตนเองเดียวกัน อันเกี่ยวกับประโยชน์พิเศษที่มีอยู่ ก็มีกำหนดอยู่ในพิธีสารเพื่อการภาคยานุวัติของบางประเทศ เช่น การ์เจเนตินา และอูรุกวัย

^{๑๖๓} เป็นเรื่องเหตุสุดทางประวัติศาสตร์ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเมืองแม่และเมืองขึ้น หรือประเทศที่เคยเป็นเมืองขึ้น โดยเฉพาะ Art. 1, para. 2 โยงไปใช้ Annex A - F ซึ่งปัจจุบันไม่ตรงกับความจริงในหลายเรื่อง ตาม Annex B ก็เปลี่ยนเป็นสัญญาในกลุ่มประเทศ EEC กรณี Art. 1, para. 2(c) ก็ตกไปเพราะสหรัฐคัดค้านทางการค้ากับคิวบา การที่เป็นเช่นนี้ เพราะการแก้ไขความตกลงฯ ทำได้ยาก

และในปฏิญญาเพื่อภาคยานุวัติชั่วคราวในกรณีของสหสาธารณรัฐอาหรับ กรณีภาคยานุวัตินี้ มักจะยกเว้น MFN โดยอ้างว่าต้องไม่ขัดกับกฎหมายที่มีอยู่ โดยที่กฎหมายที่มีอยู่นั้น มีลักษณะเลือกปฏิบัติ กรณีของประเทศที่ได้อยู่ในอาณัติกรรออกโตมานก็ เป็นไปตาม Art. 1, para. 3 และกรณี Art. XIV, para. 5 (b) ค่ายการโยงไปยัง Annex A. อาจให้การปฏิบัติที่เป็นประโยชน์พิเศษโดยการจำกัดด้วยโควตา

๒. ภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดและภาษีชดเชย (Anti - dumping and countervailing duties) ^{๑๖๔}

ตาม Art. VI, para. 2 และ 3 ในเหตุแวดล้อมบางอย่าง ภาษีศัญญาหนึ่งอาจเก็บภาษีพิเศษ จากผลิตภัณฑ์ใดที่นำเข้ามาสู่การพาณิชย์ในประเทศตน จากดินแดนของภาษีศัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในราคาที่ต่ำกว่าราคาปกติ เพื่อชดเชยหรือป้องกัน การทุ่มตลาดหรือเพื่อชดเชยเงินอุดหนุน (Bounty) หรือเงินสนับสนุน (Subsidy) ที่ให้โดยตรงหรือโดยอ้อม กล่าวโดยสภาพภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดและภาษีชดเชยมีลักษณะเลือกปฏิบัติ แต่ความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ตอบปัญหาการใช้ภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดกับ MFN ว่า เมื่อมีการทุ่มตลาดจากหลายแหล่งในขนาดเท่าเทียมกัน และเป็นภัยเท่า ๆ กัน ประเทศผู้ส่งเข้าควรจะได้เก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดจากสินค้าที่ทุ่มตลาดในขนาดที่เท่ากัน ทั้งนี้ เพื่อความเป็นธรรม และหลัก MFN ^{๑๖๕}

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ บรรดาภาษีศัญญาได้วาง Anti - Dumping Code (ADC) เพื่อหาวิธีการที่ยุติธรรม และเปิดเผยเพื่อเป็นพื้นฐานในการตรวจสอบคดีทุ่มตลาด และเพื่อจะตีความบทบัญญัติ Art. VI และอธิบายกฎเกณฑ์เพื่อการไขทบทบัญญัติเหล่านั้น เพื่อที่จะทำให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความแน่นอนในการบังคับใช้ และได้มีการรวม

^{๑๖๔} ดูเรื่อง Anti - Dumping Code ในข้อ 1.4 ที่จะกล่าวต่อไป ซึ่งเกี่ยวกับผลงานของ GATT ในเรื่องการขจัดสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัด

^{๑๖๕} 9th Supp. BISD 198 (1960)

Anti - Dumping Code ไว้ในความตกลงเพื่อการบังคับใช้ Art. VI.
(Agreement on the Implementation of Article VI) ซึ่งมีผลเมื่อ
๑ กรกฎาคม ๑๙๖๘ โดยมี ๑๘ ประเทศรับไปใช้ในขณะนั้น ^{๑bb} ในเดือนพฤศจิกายน
ค.ศ. ๑๙๖๘ ผู้อำนวยการ GATT ก็ได้ตัดสินใจหาที่ว่า ประเทศผู้รับเอา

Anti - Dumping Code ไปใช้จำเป็นต้องเอา ADC ไปใช้กับภาคีสัญญา
ที่ไม่รับ ADC หรือไม่ ผู้อำนวยการเห็นว่าต้องเอา MFN มาใช้โดยอ้าง

Art. 1, para. 1 และว่าถ้าให้ใช้ ADC ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ที่ดีกว่าในการตีความและการใช้
บทบัญญัติหนึ่งของความตกลงเฉพาะกับประเทศที่รับ ADC ก็จะเท่ากับเป็นการตั้งเงื่อนไข
ที่ผ่อนระตาม MFN ซึ่งตาม Art. I แล้วไม่มีเงื่อนไขใดทั้งสิ้น ทั้งนี้ เขาได้
เปรียบเทียบกับ Art. X, para. 3 (a) ด้วยว่ามีผลเช่นเดียวกัน ในการไม่ยอม
ให้ใช้กฎเกณฑ์ และวิธีการต่างกันเพราะกรณีต่างกัน ^{๑bc}

๓. การตอบโต้การไร้ออกจำกัดด้วยจำนวนที่มีลักษณะเลือกประเทศ

Art. XII, para. 4 (c) และ (d) และ Art. XVIII, para 12(c)
และ (d) และ para. 21 บทบัญญัติความว่า ถ้าการจำกัดด้วยจำนวนทำโดยข้อตกลง
กฎของความตกลงที่กำหนดให้ใช้การจำกัดเช่นว่าโดยไม่เลือกประเทศ บรรดาภาคีสัญญา
อาจยอมให้ภาคีสัญญาหนึ่งที่ได้รับผลกระทบเสียหายต่อการค้าของตน หลีกเลี่ยงจากพันธะ
ภายใต้ความตกลงที่มีต่อภาคีสัญญาผู้ไร้ออกจำกัดเช่นนั้น

---

^{๑bb} 15 th Supp. BISD 24 (1966/1967) ในปี ค.ศ. 1973 มี 22 ประเทศ
GATT, GATT Activities 1973 (Geneva: GATT 1974) หน้า 47

^{๑bc} GATT Doc., L/3149.

๔. ข้อยกเว้นต่อกฎไม่เลือกประมุขิต้องการบริหารการจำกัดด้วยจำนวน

ภาคีสัญญาหนึ่งที่ใช้การจำกัดด้วยจำนวน เพื่อป้องกันสถานะการชำระเงิน
ภายนอกและดุลยชำระเงินอาจปฏิบัติต่างจากกฎไม่เลือกประมุขิต้องการโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติ
Art. XIV ข้อยกเว้นที่สำคัญกำหนดไว้ใน Art. XIV, para. 1 ซึ่งยอมให้
ภาคีสัญญาหนึ่งปฏิบัติตามไป "ในลักษณะที่มีผลเท่ากันต่อการจำกัดการชำระเงิน และการ
โอนเงินกระแส เพื่อธุรกรรมระหว่างประเทศ กระแสซึ่งภาคีฝ่ายนั้น (ผู้ใช้ขอจำกัด)
ในขณะนั้นอาจใช้ตาม Art. VIII หรือ Art. XIV ของข้อบัญญัติแห่งความ
ตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ข้อยกเว้นอื่น ๆ ในเรื่องที่สำคัญน้อยกว่า
ได้แก่ วรรคอื่น ๆ ของ Art. XIV และ Art. XV, para 9.

๕. การปฏิบัติต่อมาตรการกระทำในยามฉุกเฉินที่มีผลต่อการนำสินค้าเข้า

ตาม Art. XIX ภายใต้เหตุฉุกเฉิน คือมีการสังเผลิตกหนักเข้ามา
ในดินแดนของภาคีสัญญาในจำนวนที่เพิ่มขึ้นมากและในสภาวะที่ก่อ หรือน่าเกรงว่า
จะเกิดความเสียหายมากต่อผู้ผลิตภายในประเทศ หรือต่อผลิตภัณฑ์ที่แข่งขันกันโดยตรง
โดยที่เหตุการณ์ทั้งหมดเกิดจากวิวัฒนาการที่ไม่คาด เห็นหรือพันธะที่ภาคีนั้นมิได้ตามความตกลงนี้
ภาคีที่จะได้รับความเสียหายเช่นว่ามีสิทธิที่จะงดการปฏิบัติตามพันธะทั้งหมดหรือบางส่วน
หรือถอนหรือแก้ไขข้อตกลงหย่อน ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ชนิดนั้น และในขอบเขต
และระยะเวลาเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันหรือแก้ไขความเสียหาย เช่นว่ามานั้น

ในเหตุการณ์ดังกล่าว บรรดาภาคีสัญญาอาจให้อ่านาจากภาคีสัญญาที่มีประโยชน์สำคัญ
ในฐานะผู้ส่งออกสำหรับสินค้าชนิดนั้น ที่จะปฏิบัติตามพันธะในขนาดที่เกือบเท่ากับบรรดา
ที่มีต่อการค้าของประเทศภาคีผู้กำหนดมาตรการฉุกเฉิน

b. กฎข้อบังคับทางสุขลักษณะและอนามัยและชอยกเว้นทั่วไปอื่น ๆ

Art. XX บัญญัติชอยกเว้นทั่วไป ซึ่งเป็นสิ่งที่เคยปฏิบัติในสัญญาพาณิชย์ คืออนุญาตให้ภาคีสัญญาที่จะรับหรือบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อความมุ่งหมายพิเศษ หลายประการที่บัญญัติไว้ เพื่อศีลธรรม ชีวิตหรืออนามัยของคนพืชและสัตว์ ความคุม การนำเข้าและส่งออกซึ่งทองหรือเงิน ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับที่ไม่ขัด กับความตกลงฯ ซึ่งรวมถึงการบังคับใช้กฎหมายศุลกากร การบังคับใช้เรื่อง การผูกขาด ความ Art. II, para. 4 และ Art. XVII การคุ้มครองสิทธิประติษฐานกรรม เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์ และการป้องกันวิธีปฏิบัติฉ้อฉล สงเคราะห์คนท้องโหม คุ้มครองสมบัติในทางศิลปะของชาติ ประวัติศาสตร์ หรือวัตถุโบราณ สงวนทรัพยากร ธรรมชาติที่อาจหมดสิ้นไปถ้าทำควยการจำกัดการบริโภค หรือจำกัดการผลิต ปฏิบัติตาม ความตกลงขายสินค้าระหว่างรัฐบาล ถ้าความตกลงหรือหลักการแห่งความตกลงนั้น ที่ประชุมภาคีสัญญาได้อนุมัติ จำกัดการส่งออกในประเทศออก ถ้าจำเป็นสำหรับอุตสาหกรรม แปรรูป ในขณะที่รัฐบาลได้รักษาราคาวัสดุนั้นให้ต่ำกว่าราคาตลาดโลก เพื่อรักษาระดับ ราคา ถ้าการจำกัดนั้น ไม่เพิ่มการส่งออกหรือการคุ้มครองของอุตสาหกรรมในประเทศนั้น ๆ และต้องไม่ทางจากบทบัญญัติในความตกลงฯ ที่เกี่ยวกับการไม่เลือกประติษติ และเพื่อไคมา หรือจ่ายแจก ๑๖๘ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ขาดตลาด หากว่าทำโดยสอดคล้องกับหลักที่ว่าทุกภาคีสัญญา

---

๑๖๘ Jackson เห็นว่าเรื่องไคมาหรือจ่ายแจกผลิตภัณฑ์ที่ขาดตลาด ซึ่งเป็น กรณีตาม Art. XX, para. ๑. เป็นเรื่องของหลัก MFN., Jackson 2, p. 255 ซึ่ง Jackson คงจะสรุปเอาจากคำว่าส่วนที่เป็นธรรม (fair share) ซึ่งผู้เขียนเห็นควย และความจริง กรณีตาม para. i คือเรื่องการจำกัดการส่งออกเพื่อการผลิตภายในประเทศกับหลัก ไม่เลือกประติษติไว้แจงชัดมาก ดังนั้น กรณียกเว้นตาม Art. XX นั้น กรณีไคมาจะเป็น การเลือกประติษติหรือไม่จึงเป็น เรื่องเฉพาะกรณี

มีสิทธิในส่วนที่เป็นกรรมในศาลของอุปทานระหว่างประเทศของสินค้าชนิดนั้น และหาก
ว่ามาตรการใดที่ขัดกับบทบัญญัติอันแห่งความตกลงนี้ จะต้องเลิกเร็วที่สุดเมื่อสภาวะ
อันเป็นเหตุอันหมดไป

จากขอยกเว้นข้างตน มาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันชีวิตและอนามัยของมนุษย์
สัตว์และพืชจะเป็นมาตรการที่จำเป็นที่มีลักษณะเลือกประคับคอบมากที่สุด แต่ก็ไม่
เป็นเหตุให้กีดกันวิธีการอันมีลักษณะเลือกประคับคอบโดยอำเภอใจ หรือนาเหตุไม่ไคร่ระหว่าง
ประเทศต่าง ๆ ที่มีสภาวะเดียวกันคงอยู่

๗. กฎข้อบังคับเพื่อความมั่นคง

Art. XXI บัญญัติความว่า ไม่มีบทบัญญัติใดในความตกลงฯ ที่จะหมายความว่า
ป้องกันภาคีสัญญากระทำกรโกลตามที่ภาคีนั้นถือว่าจำเป็นเพื่อป้องกันประโยชน์ในทางความ
มั่นคงที่จำเป็น คือที่เกี่ยวข้องด้วยวัตถุระเบิด การค้าอาวุธยุทโธปกรณ์ และยุทธปัจจัย
ตลอดจนสินค้าหรือวัสดุที่ใช้โดยตรง หรือโดยอ้อมเพื่อสนับสนุนกองทหาร หรือที่ท่าลง
ในยามสงคราม หรือยามฉุกเฉิน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
หรือเพื่อปฏิบัติตามพันธะภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคง
ระหว่างประเทศ

(นอกจากนี้ Art. XXI (a) ยังกล่าวถึงการไม่ต้องเปิดเผยความลับ
แต่เรื่องนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกประคับคอบ)

๘. การทำให้ไร้ผลหรือทำให้เสียหาย ซึ่งความตกลง

Art. XXIII ได้บัญญัติถึงวิธีการตอบโต้ที่ภาคีอาจกระทำต่อผู้ที่ทำให้

ประโยชน์ตามความตกลงไว้มลหรือเสียหาย กล่าวคือภาคีสัญญาผู้เสียหายอาจร้องขอ
ที่ประชุมบรรดากษัตริย์ ซึ่งบรรดากษัตริย์จะไต่สวนเรื่องนี้ และอาจอนุญาต
ให้ผู้ร้องระงับการปฏิบัติตามพันธะในความตกลงแกภาคีสัญญาฝ่ายอื่นใด ตามที่บรรดากษัตริย์
เห็นสมควร

๕. การจรรยาชายแดน

Art. XXIV, para. 3 บัญญัติความว่า บทบัญญัติของความตกลงฯ
ไม่ห้ามภาคีสัญญาให้อาณาประโยชน์แก่ประเทศที่ประชิด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่
การจรรยาชายแดน

๑๐. สหภาพศุลกากร และเขตการค้าเสรี

ตามความตกลงฯ ยอมให้มีการตั้งสหภาพศุลกากรและเขตการค้าเสรี ดังจะเห็น
ได้จากนิยามใน Art. XXIV, para. 8 โดยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับ MFN ภาย

(a) สหภาพศุลกากรยอมเข้าใจว่าหมายถึงการเอาดินแดนศุลกากรอันหนึ่งแทน
เขตแดนศุลกากรสองอันหรือกว่านั้น เพื่อว่าภาษีและกฎข้อบังคับในทางพาณิชย์ที่มีลักษณะจำกัด
(เว้นแต่ในกรณีที่เป็น บรรดาภาษีและกฎข้อบังคับที่ยอมให้ตาม Art. XI, XII, XIII,
XIV, XV และ XX) จะถูกขจัดโดยมีผลต่อการค้าเกือบทั้งหมดของการค้าระหว่าง
ดินแดนที่รวมก่อตั้งสหภาพ หรืออย่างน้อยมีผลต่อการค้าเกือบทั้งหมดในผลิตภัณฑ์มาจาก
ดินแดนเหล่านั้น

(b) เขตการค้าเสรี ให้เข้าใจว่าหมายถึงกลุ่มดินแดนศุลกากร ซึ่งภายใน และกฎข้อบังคับในทางพาณิชย์ที่มีลักษณะจำกัด (เว้นแต่ในกรณีที่เป็น บรรดาที่ยอมรับใหม่ตาม Art. XI, XII, XIII, XIV, XV และ XX) จะถูกจัดในส่วน ที่เกี่ยวกับการค้าเกือบทั้งหมดระหว่างดินแดนที่ก่อตั้งเขตการค้าเสรีที่เกี่ยวกับคววมลติภาคที่ มาจากดินแดนเหล่านั้น

ความคิดเรื่องเขตการค้าเสรี เพิ่มเข้ามาโดยพิธีสารในปี ๑๙๕๔ เพราะความ คัดค้านกล่าวเพียงจะไปปรากฏใน Havana Conference

เงื่อนไขและวิธีการบางประการในการตั้งสหภาพศุลกากรและเขตการค้าเสรี มีอยู่ใน Art. XXIV, para. 5 - 9 แต่โดย para. 10 บรรดาก็สัญญาว่าจะ อนุมัติคววมลติภาคแนบสองในสาม แต่ขอเสนอเพื่อตั้งสหภาพศุลกากรหรือเขตการค้าเสรี แม้ว่าจะไม่สอดคล้องอย่างเต็มที่กับเงื่อนไขในบทบัญญัติที่กล่าวข้างต้น แต่อาจนำไปสู่ การตั้งสหภาพฯ หรือเขตฯ ตามความหมายแห่ง Art. XXIV

๑๑. การไม่ใช้ความตกลงระหว่างภาคีสัญญาบางฝ่าย

กรณีนี้เป็นไปตาม Art. XXXV ซึ่งเพิ่มเข้ามาในปี ค.ศ. ๑๙๕๔

Art. XXXV, para. 1, "ความตกลงนี้หรือโดยเพื่อเลือก Art. II ของความตกลงนี้จะไม่ใช้ระหว่างบรรดาคู่สัญญาใดและอีกคู่สัญญา หนึ่ง ถ้า

(a) คู่สัญญาทั้งสองยังไม่ได้เจรจาเรื่องพิพาท ระหว่างกัน และ

(b) ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในคู่สัญญาทั้งสองนั้น ไม่ยอมให้ใช้ ความตกลงฯ หรือ Art. II. แล้วแต่กรณี เมื่อเขาเป็นภาคีสัญญา

๑๒. การค้าระหว่างประเทศในระบบเศรษฐกิจเสรีกับประเทศในระบบเศรษฐกิจ

สังคมนิยม

เมื่อโปแลนด์เจรจาเพื่อภาคยานุวัติในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ บรรดาภาคีสัญญาพบปัญหาว่า การค้าต่างประเทศของโปแลนด์ทำโดยรัฐวิสาหกิจ และโปแลนด์ไร้โครงการค้าระหว่างประเทศมากกว่าการไร้พิกัดฯ ในการกำหนดนโยบายพาณิชย์ กล่าวคือ พิกัดฯ ครอบคลุมการใช้กับสิ่งของส่วนบุคคลในรูปของภาษีซื้อขายมากกว่า แต่รัฐบาลโปแลนด์ก็รับจะให้การปฏิบัติ MFN ต่อแต่ละภาคีสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าเข้าของโปแลนด์ และการซื้อของหน่วยงานของโปแลนด์ ๑๖๕ แต่อย่างไรก็ตามการใช้ MFN ในกรณีของโปแลนด์ก็ยังมียกเว้นดังนี้

๑) ความพิธีสารเพื่อการภาคยานุวัติของโปแลนด์ ๑๗๐ โปแลนด์รับจะเพิ่มยอดมูลค่าของสินค้าเข้าจากดินแดนของเหล่าภาคีสัญญา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ต่อปี ถ้าต่อมาโปแลนด์แก้ไขข้อผูกพันนี้โดยไม่ได้ตกลงกับบรรดาภาคีสัญญา เหล่าภาคีสัญญายอมจะเปลี่ยนแปลงข้อผูกพันที่มีขนาดเท่ากันโดยเสรี การกระทำอย่างนี้อาจถือการเลือกปฏิบัติต่อสินค้าเข้าที่มาจากโปแลนด์

๒) ความพิธีสารดังกล่าวยอมให้เหล่าภาคีสัญญาคงใช้ข้อห้ามหรือข้อจำกัดด้วยจำนวนที่ไม่สอดคล้องกับ Art. XIII ความตกลงฯ ต่อสินค้าเข้าจากโปแลนด์ ถ้าลักษณะการเลือกปฏิบัติไม่เพิ่มขึ้นและลดหย่อนลงอย่างรวดเร็ว เพื่อว่าเมื่อสิ้นระยะเวลาชั่วคราว การไม่สอดคล้องกับ Art. XIII จะหมดไป [ทราบเท่าปี ค.ศ. ๑๙๗๓ ยังไม่ได้มีการกำหนดการสิ้นสุดของระยะเวลาชั่วคราว (para. 3 (a) ของพิธีสารภาคยานุวัติของโปแลนด์) - 20th Supp. BISD 217 (1972/1973)]

๑๖๕ 15th Supp. BISD 110 (1966/1967)

๑๗๐ 15th Supp. BISD 46 (1966/1967)

๓) พิธีสารดังกล่าวบัญญัติต่อไปในเรื่องสินค้าคนกลาง กล่าวคือ ถ้าวลิตภัณฑ์
ใดที่ส่งเข้ามาจากโปแลนด์สู่ดินแดนของภาคีสัญญาใด ในจำนวนที่เพิ่มขึ้น หรือในสภาวะ
ที่ก่อหรือน่าจะก่อความเสียหายร้ายแรงต่อผู้ผลิตภายในประเทศ และว่าการ
หารหรือไม่ก่อให้เกิดความตกลงระหว่างโปแลนด์กับภาคีสัญญาผู้เกี่ยวข้อง ภาคีนั้น ๆ
ย่อมมีสิทธิจำกัดสินค้าเข้าจากโปแลนด์ในส่วนที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์นั้นในจำนวนเท่าที่
และนานครบเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันหรือแก้ไขความเสียหายนั้น ในกรณีเช่นนั้น
โปแลนด์มีสิทธิที่จะทำมิคไปจากพันธะที่มคอภาคีสัญญาผู้เกี่ยวข้อง ในส่วนที่เกี่ยวกับการค้า
ที่มีขนาดเกือบเท่ากัน บทบัญญัติเหล่านี้คล้ายกับกรณีตาม Art. XIX ดังกล่าว
ในข้อ ๕ ต่างกันแต่กรณีตาม Art. XIX ประเทศผู้ส่งออกเท่านั้นมีโอกาสเลือก
ประคับคอง แต่ตามพิธีสารนี้ผู้ส่งเข้าก็มีโอกาสเลือกประคับคอง (ดูข้อ ๑ และ ๒)

๑.๓.๘ ขอยกเว้นจากกฎไม่เลือกประคับคองตามที่บรรดาภาคีสัญญาจะให้

๑. กรณีการยกเว้นไม่ใช่^{๑๓๑} ตาม Art. XXV, para. 5 ซึ่งโดยกะแนน
เสียงสองในสามที่รวมแล้วไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนภาคีสัญญา ที่ประชุมบรรดาภาคีสัญญา
อาจยอมให้มีการงดใช้ คืออนุญาตให้ภาคีใดพ้นจากพันธะใดตามความตกลง เมื่อมีเหตุ
แวดล้อมพิเศษ และไม่ควรมีข้อบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในส่วนอื่นของความตกลงฯ

๒. ประโยชน์พิเศษที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา^{๑๓๒}

การให้การงดใช้ดังกล่าวในข้อ ๑ คือตาม Art. XXV, para. 5 นั้น
มีหลายครั้งที่ เป็น เรื่องการให้ประโยชน์พิเศษจากประเทศพัฒนาแล้วแก่ประเทศด้อยพัฒนา
การให้ประโยชน์พิเศษแก่ประเทศกำลังพัฒนาที่สำคัญที่สุดคือกรณีของออสเตรเลีย ซึ่งมีการ

^{๑๓๑} รายละเอียดเรื่องนี้ดูจากข้อ ๑.๒.๘ การยกเว้นไม่ใช่

^{๑๓๒} ดูรายละเอียดเรื่องนี้ในข้อ ๒.๓ การให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไป
ประกอบควย และดูข้อ ๑.๒.๘ การยกเว้นไม่ใช่ควย

เลือกปฏิบัติแก่กระทั่งในส่วนที่เป็นการปฏิบัติต่อเหล่าประเทศผู้รับประโยชน์ ๑๙๓ ซึ่งต่อมา UNCTAD ได้กล่าวยุติเรื่องนั้นจนได้มีการทำความตกลงในเรื่องนี้ และบรรดา ภาคีสัญญาของ GATT ได้ทำการยกเลิก MFN เป็นเวลา ๑๐ ปี ๑๙๕

นอกจากนี้ยังมีกรณีประเทศกำลังพัฒนาให้ประโยชน์พิเศษระหว่างกัน ซึ่งได้แก่ กรณีของอินเดีย สหสาธารณรัฐอาหรับ และยูโกสลาเวีย ได้ตกลงให้อาณาประโยชน์ (Advantages) แก่สินค้าบางชนิดที่ส่งเข้ามาจากกันและกัน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ภาษีศุลกากร คือไม่ใ้การปฏิบัติเช่นในกรณีสินค้าที่มาจากดินแดนของภาคีสัญญาฝ่ายอื่น ๆ ในการกระทำดังกล่าว ประเทศทั้งสามอาจว่ามีเจตนา เพื่อหาทางขยายข้อตกลงยอน ที่มีอยู่ในความตกลง (ระหว่างประเทศทั้งสาม) แก่ประเทศกำลังพัฒนาทุกประเทศ โดยการเจรจาที่เหมาะสมและเพื่อพยายามอย่างดีที่สุดเพื่อรวบรวมข้อตกลงเหล่านี้ ภายใ้โครงสร้างของความตกลงพหุภาคี และเพื่อปรับหรือเปลี่ยนแปลงความตกลงนี้ ตามที่จำเป็น เมื่อมีการยอมรับแผนการพหุภาคีเป็นการชั่วคราวเพื่อการค้า และการร่วมมือ ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศกำลังพัฒนา บรรดาภาคีสัญญาได้ลงมติยอมให้ประเทศ ทั้งสามบังคับใช้ความตกลงนั้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงบทบัญญัติใน Art. 1 para. 1 ของความตกลงทั่วไป ๑๙๕ ทั้งนี้ เพราะความคิดของประเทศทั้งสามสอดคล้องกับ ความเห็นของบรรดาภาคีสัญญาในเรื่องที่ว่า การปฏิบัติในด้านพิกัดที่ เป็นคู่ระหว่างประเทศ กำลังพัฒนาด้วยกันเอง อาจช่วยขยายการค้าในหมู่ประเทศเหล่านั้น ดังจะเห็นได้จาก การตั้งคณะกรรมการเพื่อการเจรจาการค้าของประเทศกำลังพัฒนา (Trade Negotiations Committee of Developing Countries) ขึ้นในปลายปี ค.ศ. ๑๙๖๗ เพื่อเป็นทางใ้มีการเจรจาพหุภาคีในหมู่ประเทศกำลังพัฒนา ๑๙๖

๑๙๓ 14 th Supp. BISD 23 (1965 - 1966)

๑๙๔ 18 th Supp. BISD 24 (1970 - 1971)

๑๙๕ 16 th Supp. BISD 17 (1967/1968)

๑๙๖ 16 th Supp. BISD 15 (1967/1968)

ซึ่งในที่สุดก็ทำให้เกิดความตกลงในหมู่ประเทศกำลังพัฒนา ๑๖ ประเทศ ^{๑๓๗}
เมื่อพฤศจิกายน ๑๙๗๖ และได้รับการอนุมัติจากบรรดาภาคีสัญญา ^{๑๓๘} และมีผล
ใช้บังคับเมื่อกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๗ ความตกลงนี้กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อตกลง-
หย่อนทางพิกัดที่มีลักษณะให้ประโยชน์ในหมู่ ๑๖ ประเทศนั้น

๑.๔ ประมวลความตกลงว่าด้วยการต่อต้านการทุ่มตลาด (Anti - Dumping Code -
ADC) ^{๑๓๙}

๑.๔.๑ ความทั่วไป

ในการประชุม Kennedy Round ได้มีการตกลง ADC ซึ่งมีผลใช้บังคับ
เมื่อกรกฎาคม ๑๙๖๘ เพื่อตีความ Art. VI (ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด)
และวางกฎเกณฑ์เพื่อให้การใช้ Art. VI ของความตกลงแนนอนและเป็นระเบียบ
เดียวกัน ทรานเทอปี่ ๑๙๗๓ มี ๒๒ ประเทศและ EEC รับเอา ADC ไปใช้ ^{๑๔๐}

^{๑๓๗} บราซิล จีดี อียิปต์ กรีซ อินเดีย อิสราเอล เกาหลี แม็กซิโก (ไม่ได้
เป็นภาคีของความตกลงฯ) ปากีสถาน เปรู ฟิลิปปินส์ สเปน ซูวีเชีย เบลารุส ลูรกัว
และยูโกสลาเวีย.

^{๑๓๘} 18 th Supp. 26 (1970/1971)

^{๑๓๙} ภาษาทางการเรียกว่า Agreement on Implementation of
Article VI.

^{๑๔๐} ไคแกอสเตรเลีย เมลเยียม แคนาดา เซโกสโลวะเกีย เดนมาร์ก
ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส สหพันธรัฐเยอรมัน กรีซ อิตาลี ญี่ปุ่น ลักซิมเบอร์ก มอลตา เนเธอร์แลนด์
นอร์เวย์ ปอร์ตุเกส สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา
และยูโกสลาเวีย. ดู GATT, GATT Activities in 1972 (Geneva: GATT 1973) หน้า 30

การทำความตกลง ADC นับว่าเป็นความสำเร็จอีกอย่างหนึ่งของ GATT ในการจัดตั้งขีดขวางนอกเหนือที่คิดได้สำเร็จอีกส่วนหนึ่ง ทั้งนี้เพราะบทบัญญัติ Art. VI ของความตกลงฯ ไม่รัดกุม ทำให้มีโอกาสใช้ การเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดเป็นเครื่องมือในการขีดขวางการค้า^{๑๘๑} ดังจะเห็นได้จากอารัมภบทของ ADC ที่กล่าวว่า "ยอมรับว่าวิธีปฏิบัติต่อต้านการทุ่มตลาด จะต้องไม่ก่อกองการขีดขวางที่ไม่มีเหตุผลต่อการค้าระหว่างประเทศ..." และมีข้อควรสังเกตว่าไม่มีประเทศกำลังพัฒนาที่แท้จริงรับเอา ADC ไปใช้เลย ทั้งนี้เพราะสภาพของเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาทำให้ราคาขายสินค้าแปรปรูปภายในประเทศมักจะสูงกว่าราคาตลาดโลก และ ADC ใช้เฉพาะกรณีภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดและกับประเทศที่รับเอา ADC ไปใช้เท่านั้น ในที่นี้จะกล่าวถึงความหมายของภาษีชดเชยและภาษีป้องกันการทุ่มตลาด และเปรียบเทียบภาษีทั้งสอง ประวัติของการวาง Art. VI และ ADC โดยย่อ และปัญหาหลักของ Art. VI และ ADC

๑.๔.๒ ความหมาย ความคล้ายคลึง ความแตกต่างของภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดและภาษีชดเชย

๑. ความหมาย :

- ๑) ภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด มีคำจำกัดความใน Art. VI ดังนี้ Art. VI, para. 2 เพื่อลบล้าง (offset) หรือป้องกัน (Prevent) การทุ่มตลาดจากคู่สัญญาหนึ่ง อาจเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดจากผลิตภัณฑ์ที่ถูกทุ่มตลาดในจำนวนที่ไม่มากกว่าขอบของการทุ่มตลาดของผู้ผลิต ณ ระดับนั้น เพื่อประโยชน์แห่ง Article นี้ ขอบของการ

^{๑๘๑} Jackson มีความเห็นว่าภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด อาจเอาไปใช้โดยฉิวคิดประสงคไ้ได้ง่าย เพราะประเทศผู้เรียกเก็บอาจทำการเรียกเก็บโดยไม่ต้องหารือกับรัฐบาลของผู้ส่งสินค้าทุ่มตลาดก่อน ดังนั้นจึงอาจเอาไปใช้เป็นเครื่องมือของพวกนิยมระบบคุ้มครอง Jackson 2, หน้า ๔๐๓ และ ๔๐๕.

หุ้มตลาด (Margin of dumping) คือผลต่างของราคาที่กำหนดตามบทบัญญัติของ para. 1 "

Art. VI, para. 1, ... เพื่อประโยชน์แห่ง Article นี้ ถือว่าผลิตภัณฑ์ชนิดหนึ่งที่เขาเขามาสู่การพาณิชย์ของประเทศผู้นำเข้า ในราคาที่ต่ำกว่าปกติ (Normal value) หารราคาของผลิตภัณฑ์ซึ่งออกจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง

a) คำควรวารราคาที่เทียบกันได้ในทางการค้าปกติของสินค้าชนิดเดียวกันเมื่อมุ่งเพื่อการบริโภคในประเทศผู้ส่งออก

b) ในกรณีที่ไม่มียุติราคาภายในเขนว่า น้อยกว่าอย่างหนึ่งอย่างใด

(i) ราคาสูงสุดที่อาจเทียบกันได้สำหรับผลิตภัณฑ์เดียวกันเพื่อการส่งออกไปยังประเทศที่สาม ในทางการค้าปกติ หรือ

(ii) ค่าของการผลิตของผลิตภัณฑ์นั้นในประเทศตนกำเนิดบวกการเพิ่มที่จำเป็นสำหรับค่า [ใช้จ่ายใน] การขายและกำไร.

จะต้องมีการพิจารณาตามควรในแต่ละกรณีถึงความแตกต่างในเรื่องเงื่อนไข และข้อกำหนดในการขาย ความแตกต่างในเรื่องการเก็บภาษี และความแตกต่างอื่นที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการเปรียบเทียบของราคา

๒) ภาษีศศเชย มีค่าจำกัดความใน Art. VI, para. 3 ซึ่งบัญญัติว่า ..... คำว่า "ภาษีศศเชย" ให้เข้าใจว่า หมายถึงภาษีพิเศษซึ่งเก็บเพื่อลดลงเงินอนุภูลหรือเงินสนับสนุนใด ๆ ที่ให้โดยตรงหรือโดยอ้อมในการทำการผลิต หรือการส่งออกซึ่งสินค้าใด

๒. ความคล้ายคลึง:

ภาษีต่อต้าน และภาษีศศเชยคล้ายคลึงกันตรงที่ว่าต่างก็เป็นเรื่องสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการให้เงินสนับสนุน (subsidy) และการค้าของรัฐ (State trading) เพราะสองสิ่งนี้มักเป็นเหตุให้ของไรภาษีทั้งสอง กล่าวคือภาษีทั้งสองเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการต่อต้านการที่รัฐบาลหรือวิสาหกิจเอกชนนำสินค้าที่มีราคาต่ำมาก

อย่างไม่เป็นธรรมเข้ามาในตลาดภายในจนเกิดความเสียหาย^{๑๘๒} แต่ถ้าใช้ไม้ค้ำ อาจเอาไปใช้ในการคุ้มครองได้เหมือนกัน และชดช้ายคลึงอีกประการหนึ่งก็คือไม่ อาจเรียกเก็บภาษีศุลกากร หรือภาษีชดเชย เพราะมีการยกเว้นภาษีศุลกากรหรือภาษี พิษลक्षणเทคนิคเดียวกัน เมื่อใช้บริโกลในประเทศนอร์เวย์ หรือประเทศยูสสออกจะ นั้น หรือโดยเหตุที่มีการคืนเงินภาษีศุลกากร หรือภาษีเงินา (Art. VI, para 4) และกรณีนี้เองที่ทำให้เกิดข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการเก็บภาษี Border Tax ของประเทศกลุ่ม EEC^{๑๘๓}

๓ ความแตกต่าง :

โดยที่ภาษีศุลกากรการคุ้มครองตลาดมุ่งต่อต้านการคุ้มครอง ส่วนภาษี ชดเชยมุ่งต่อต้านเงินอุดหนุนหรือเงินสนับสนุน ดังนั้นภาษีทั้งสองนี้แม้จะคล้ายคลึงกัน ดังกล่าวข้างต้น ก็ยังมีความแตกต่างกันบ้างคือ.-

^{๑๘๒} ความเสียหาย (Injury) คือก่อหรือน่าจะก่อความเสียหาย ขนาดใหญ่แก่อุตสาหกรรมที่ตั้งขึ้นแล้วในดินแดนของภาคีสัญญาหนึ่ง หรือห่วงเหี่ยว การตั้งอุตสาหกรรมในประเทศเป็นอย่างมาก Art. VI, para 1,3 และความจริง ไบว่าจะเรียกเก็บอย่างไรโดยหนึ่งก็ต้องปรากฏว่ามีความเสียหายจึงเรียกเก็บได้ Art. VI, para 6.

^{๑๘๓} วิทยานิพนธ์นี้จะโยกกล่าวถึงปัญหาที่ ศตวรรษใจการกู Robert H. Floyd, "GATT Provisions on Border Tax Adjustments" Journal of World Trade Law, 7 : 5 (1973), 489-499 และ Mel Krauss, The Issue of Border Tax Adjustments, Journal of World Trade Law. 3 : 5 (1969), 553-561.

ก การเก็บภาษีชดเชยอาจเรียกเก็บได้ แม้จะไม่ใช่การทุมนตลาด
เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่นรัฐบาล ก. ให้เงินอุดหนุนแก่ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอย่างหนึ่งโดย
ไม่จำกัดว่าจะขายในประเทศหรือต่างประเทศ ในกรณีเช่นนี้ก็จะไม่มีความแตกต่าง
ของราคาขายภายในประเทศกับราคาของในต่างประเทศ ถ้าผู้ส่งออกไม่ลดราคา
ขายในต่างประเทศให้ต่ำลง แต่ยังคงมีเงินอุดหนุนอยู่ และรัฐบาลของผู้ส่งเขายัง
มีสิทธิเรียกเก็บภาษีชดเชย

ข การเก็บภาษีชดเชยหรือภาษีป้องกันการทุมนตลาด ถ้าเป็น
เหตุการณ์อันเดียวกันคงเรียกเก็บได้เพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่ง ๑๔๔

ค การเก็บภาษีชดเชยอาจเรียกเก็บโดยวิธีการชั่วคราว คือไม่
ต้องขออนุมัติจากที่ประชุมบรรดาภาคีเพื่อคงไว้ข้อกำหนดที่สูงสุดของความเสียหาย
ก่อน ถ้าหากปล่อยให้ล่าช้าจะก่อความเสียหายที่ยากแก่การแก้ไข จึงเป็นไปตาม
Art. VI, para 6 (c) ส่วนการเก็บภาษีต่อต้านการทุมนตลาด มีวิธีการชั่วคราวก็
แต่เฉพาะใน ADC และทำได้อีกเมื่อมีการตัดสินขั้นต้น ๑๔๕

---

๑๔๔ Art. VI, para 5 ความจริงข้อแตกต่างข้อนี้อาจพิจารณาในแง่
ของความคล้ายคลึงกันได้ คือเหตุทั้งสองก่อให้เกิดผลอันเดียวกัน จึงควรได้รับการ
ชดเชยด้วยภาษีอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงครั้งเดียว และประเทศผู้ส่งเขายังมีสิทธิเลือก
ตามแต่จะเห็นว่า เป็นประโยชน์มากที่สุด

๑๔๕ ADC, Art. X.

๑.๔.๓ ประวัติการร่าง Art. VI และ ADC

กฎหมายในการต่อต้านการทุ่มตลาดของประเทศมีมานานแล้ว ตั้งแต่ปี ๑๙๐๓^{๑๘๖} และปัญหานี้ก็ได้รับการพิจารณาในสนธิบัตรชาติ และในการร่างกฎบัตร ITO ความตกลงก็ได้เอาผลงานของสนธิบัตรชาติมาพิจารณา^{๑๘๗}

โครงสร้างของ Art. VI ปัจจุบันนั้นมาจากข้อเสนอของสหรัฐอเมริกาในการร่างกฎบัตร ITO ข้อเสนอของสหรัฐดังกล่าวคือ ให้ออกตั้งมาตรฐานและความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องการทุ่มตลาดด้วยราคา (Price dumping)^{๑๘๘} และที่ประชุมได้รับความคิดเห็นดังกล่าว แม้ว่าจะมีการหารือถึงการทุ่มตลาดอย่างอื่น ก็คือการทุ่มตลาดด้วยบริการ^{๑๘๙} การทุ่มตลาดด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงิน^{๑๙๐}

^{๑๘๖} คือกฎหมายของแคนาดา, GATT, Doc. L/712, p. 45 (1957) ซึ่งอ้างใน Jackson 2, หน้า ๔๐๓ แต่ Jackson ในที่เดียวกันได้อ้าง

J. Viner, A Memorandum of Dumping, L.N. Doc. C.E.C.P. 36 (1), 1926 ว่ากฎหมายเก่าที่สุดในเรื่องนี้คือ Wilson Bill of 1894.

^{๑๘๗} Jackson 2, p. 403

^{๑๘๘} Ibid., pp. 403-4.

^{๑๘๙} โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้เงินสนับสนุนหรือลดการระวางเพื่อช่วยผู้ส่งออก

^{๑๙๐} คือการจัดระบบแลกเปลี่ยนเงินหลายอัตรา และมีอัตราที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ส่งออก และมีความเห็นตีความใน GATT ว่าถ้าทำโดยรัฐบาลหรือรัฐบาลเห็นชอบ ก็อาจเป็นกรณีให้เงินสนับสนุนหรือทุ่มตลาดที่เก็บภาษีชดเชย หรือภาษีต่อต้านฯ ได้

Annex I. Ad. Art. VI, Para 2 and 3 note 2.

การคุ้มครองค่าเสียหายมาตรการทางสังคม^{๑๕๑}

นอกจากหลักคุ้มครองค่าเสียหายราคาแล้ว ผู้ร่างยังยึดหลักความเสียหายค่า
 กล่าวคือ การคุ้มครองค่าเสียหายแก่ตลาดที่สั่งเข้า แต่ความเห็นที่จะ
 ให้มีการเก็บภาษีมากกว่าความเสียหายเพื่อเป็นการลงโทษคายนั้นต้องตกไป ^{๑๕๒}
 ข้อควรสังเกตคือ บทบัญญัติดั้งเดิมของความตกลงต่างจากบทบัญญัติในเรื่องนี้ในร่างกฎบัตร
 ITO เพราะมีการเปลี่ยนแปลงก่อนนำไปใส่ไว้ในความตกลงฯ ฉบับดั้งเดิม คือ
 มีการเพิ่มบทบัญญัติว่าควรระบมหาไรราคาภายในประเทศซึ่งสำหรับสินค้าปฐม
 (Art. VI, para 7 ปัจจุบัน)^{๑๕๓} ต่อมาในการประชุม Havana ได้มีการแก้ไขกฎบัตร
 ITO ในส่วนที่ว่าด้วยการคุ้มครองตลาดจนเป็นผลให้มีการแก้ไข Art. VI ของความ
 ตกลงฯ ในสมัยประชุมที่สอง (ค.ศ. ๑๙๕๕) ของบรรดาภาคีสัญญา โดยเอาความ
 ที่แก้ไขใหม่ของกฎบัตร ITO ในเรื่องนี้นำใส่ทั้งหมด โดยคล้อยตามความเห็นของ
 กลุ่มทำงานที่ว่า แม้เนื้อหาของ Art. VI ของความตกลงฯ และ Art. 34
 ของกฎบัตร Havana จะเหมือนกัน เนื้อหาของกฎบัตรดังกล่าวแสดงหลักใน
 การใช้ และมีกฎที่ชัดเจนกว่า^{๑๕๔} กล่าวคือมีการแก้ไขโครงสร้างและถ้อยคำของ
 paragraph 1. ซึ่งว่าควยนิยามของการคุ้มครองตลาด และตัด para. 7 ของ
 Art. VI เดิมซึ่งว่าควยการห้ามใช้มาตรการอย่างอื่น นอกจากภาษีในการต่อต้าน
 การคุ้มครองตลาด^{๑๕๕}

---

^{๑๕๑} คือเอาแรงงานแก่โทษ หรือแรงงานที่ถูกใช้จนเกินไปเพื่อผลิตสินค้า
 มาขายในราคาต่ำมาก

^{๑๕๒} Jackson 2, p. 405

^{๑๕๓} Ibidem.

^{๑๕๔} 15. BISD, Vol 2, p.41 (1952).

^{๑๕๕} แต่หลักดังกล่าวก็ยังเป็นที่ยอมรับ ความเห็นของกลุ่มทำงาน
 BISD; Vol 2, p.41 (1952).

การแก้ไข Art. VI ครั้งที่สองทำเมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๕ เมื่อคราวประชุมแก้ไขความตกลง โดยขยายความคำว่าความเสียหายใน Art. VI, para 6 และเพิ่มบทบัญญัติให้เก็บบำชีชคเซยหรือภำชีปองกันการทุมตลาดได้ แม้ความเสียหายจะเกิดในประเทศที่สาม^{๑๔๖}

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ ผู้แทนกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย และประเทศเยอรมันได้เสนอให้มีบทบัญญัติในกฎบัตร OTC กำหนดให้ชาติต่าง ๆ รายงานเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยภำชีชคเซยหรือภำชีปองกันการทุมตลาดและมีวิธีปฏิบัติอันได้มาตรฐานเดียวกันแต่ที่ประชุมไม่ยอมรับ^{๑๔๗} แต่เมื่อ OTC ตกไปนอร์เวย์ก็เสนอความเห็นนี้เข้ามาใหม่^{๑๔๘} และในสมัยประชุมที่ ๑๐ บรรดาภาคีสัญญาได้ขอให้สมาชิกส่งขอเท็จจริงและหลักกฎหมายในเรื่องนี้เพื่อประมวลขึ้นมา^{๑๔๙} และต่อมาเมื่อมีการขอร้องให้ศึกษาเรื่องนี้อีก สำนักเลขาธิการของ GATT ก็ได้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหานี้ โดยได้รับความร่วมมือจากประเทศสมาชิกในการส่งขอเสนอ ความเห็นและรายงานเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎหมายของตน^{๒๐๐} และในสมัยประชุมที่ ๑๑ บรรดาภาคีสัญญาได้ขอให้มีการศึกษาเพิ่มเติมอีก จึงได้ตั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญขึ้น และผลของการศึกษากครั้งนั้นก็กลายเป็นรายงานปี ค.ศ. ๑๙๖๑^{๒๐๑} ซึ่งมีความเห็นสำคัญ ๆ ในเรื่องการทุมตลาด

---

^{๑๔๖} Protocol Amending the Preamble and Parts II and III of the General Agreement, 1955.

^{๑๔๗} 3rd Supp BISD 234-235 (1955)

^{๑๔๘} Ibidem.

^{๑๔๙} GATT, Doc. L/479 (1956)

^{๒๐๐} Jackson 2, pp. 408-09

^{๒๐๑} เดิมคือเอกสาร GATT Docs. L/978 (1959), L/1141 (1960) แล้วพิมพ์รวมเล่มใน Antidumping and Countervailing Duties. (1961).

ในการประชุม Kennedy Round ก็ได้มีการทำความตกลงเพื่อการ
บังคับใช้ Art. VI - Agreement on Implementation of Article VI.
แต่มักนิยมเรียกกันว่า Anti-Dumping Code-ADC. และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ
ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติต่อต้านการทุ่มตลาด (Committee on Anti-Dumping
Practices) ขึ้นในปลายปี ค.ศ. ๑๙๖๘ โดยประกอบด้วยตัวแทนของทุกประเทศ
ที่ร่วมลงนาม หน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ก็คือช่วยให้ ADC มีผล

เหตุผลในการทำความตกลง ADC มีอยู่ในอารัมภบทของ ADC คือ
เพื่อส่งเสริมการทำให้การค้าเสรีขึ้น โดยขจัดสิ่งกีดขวางทางการค้านอกเหนือพิกัด
ศุลกากร และยอมรับว่าวิธีปฏิบัติในเรื่องต่อต้านการทุ่มตลาดไม่ควรก่อให้เกิดการหน่วงเหนี่ยว
ที่ไรเหตุผลต่อการค้าระหว่างประเทศ และการเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดควรทำ
เฉพาะเมื่อการทุ่มตลาดก่อให้เกิดอันตรายที่จะก่อความเสียหายขนาดใหญ่แก่
อุตสาหกรรมที่ตั้งขึ้นแล้ว หรือทำให้การจัดตั้งอุตสาหกรรมอย่างหนึ่งล่าช้าไปมาก
และเห็นว่าควรหาวิธีการที่เปิดเผยและยุติธรรมในการสอบสวนคดีทุ่มตลาด และ
ประสงค์ที่จะตีความ Art. VI ของความตกลง และขยายความกว้างขวางการใช้
เพื่อให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และความแน่นอนในการบังคับใช้ยิ่งขึ้น

บทบัญญัติใน ADC ครอบคลุมถึงการกำหนดการทุ่มตลาด การกำหนด
ความเสียหาย นิยาม คำว่าอุตสาหกรรม การเริ่มการสืบสวน พยาน การปรับราคา
การกำหนดและเรียกเก็บภาษี อายุของภาษี วิธีการชั่วคราว การไต่สวนหลัง การกระทำ
ในนามของประเทศที่สาม การรายงาน ซึ่งเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เป็นเรื่องของนิยาม
และวิธีการ^{๒๐๒}

---

^{๒๐๒} ฎุราจะละเอียดกันในเรื่องการร่าง ADC ในข้อ ๑.๔.๑ ความ
ทั่วไป.

ข้อควรสังเกตเกี่ยวกับฐานะของ ADC ก็ไม่เป็นการแก้ไขความตกลงฯ ประเทศที่เข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ต้องเลือกรับ ADC ไปใช้ จึงจะมีผลบังคับใช้แทนแต่อย่างใดก็ดี อำนาจที่ความ Art.VI ที่ให้ไว้ใน ADC อาจกลายเป็นการที่ความที่มีลักษณะเป็นนิยาม และมีผลผูกมัดภาคีความตกลงฯ ทุกฝ่าย และโดยผลของ MFN ภาที่ ADC ต้องให้การปฏิบัติที่กำหนดไว้ใน ADC แก่ภาคีความตกลงฯ ที่ไม่ใช่ภาคีของ ADC ด้วย ซึ่งเป็นเรื่องไม่ถอยที่ถอยปฏิบัติ

๑.๔.๔ ปัญหาหลักของ Art.VI และ ADC

๑. Art. VI เป็นข้อยกเว้นหรือเป็นหลัก

ไม่ว่าในเรื่องภาษีศุลกากร หรือภาษีชดเชย Art. VI มีลักษณะผสม คือเป็นทั้งหลักและข้อยกเว้น กล่าวคือโดยเนื้อหาเป็นข้อยกเว้นของความตกลงฯ และหากไม่มี Art. VI แล้วการเก็บภาษีสองชนิดดังกล่าวก็ขัดกับหลัก MFN ของความตกลงฯ แต่บทบัญญัติ Art. VI ก็กำหนดเงื่อนไขในการเก็บภาษีศุลกากร และภาษีชดเชยแน่นอนจนกลายเป็นการกำหนดหน้าที่ และ Art. VI ก็ได้กำหนดให้การทบทวนค่าศุลกากร^{๒๐๓} มีข้อควรสังเกตว่าในกรณีที่เกิดข้อขัดข้องของประเทศที่ถูกทบทวนค่าศุลกากรโดยตาราง ประเทศนั้นจะขึ้นพิถกไปเท่าใดก็ได้ (และอาจลงโทษด้วยกฎหมายภายในก็ได้) แต่ต้องถูกผูกมัดโดยหลัก MFN

---

^{๒๐๓} Art. VI, para 1 และเคยมีความเห็นของกลุ่มทำงานว่า รัฐไม่ควรส่งเสริมการทบทวนค่าศุลกากร, 3rd Supp BISD 223 (1955) มีข้อน่าสังเกตว่าการทบทวนค่าศุลกากรโดยตัวของมันเองไม่เป็นการฝ่าฝืนความตกลงฯ เงินสนับสนุนก็เช่นกัน หากแต่มีข้อยกเว้นในเรื่องสินค้าปฐม ตาม Art. XVI, para 3.

และในกรณีที่เกิดกรณีฉุกเฉินแล้ว แต่พิกัดของประเทศที่ถูกทรมานต่ำกว่าพิกัดตามตาราง
 ก็อาจขึ้นพิกัดเกินพิกัดในตาราง และโดยไม่ต้องคำนึงถึงหลัก MFN ๒๐๔ มีข้อควร
 สังเกตว่าการเก็บภาษีที่ต่ำกว่าทำใ้ความมาตรการอื่น เช่นบทหลบหลัก
 (Art. XIX) การทำให้ไร้อผลหรือเสียหาย (Art. XXIII) และการเจรจา
 (XXVIII) ซึ่งแม้จะมีบทบัญญัติให้ขอบโต แต่ก็ต้องหารือกันระหว่างคู่กรณีเสียก่อน
 แต่การเก็บภาษีต่อต้านหรือภาษีชดเชยไม่ต้องทำเช่นนั้น

๒. การจำกัดความคำว่าทรมาน

การทรมานที่ความตกลงฯ ให้ความสนใจก็คือ การทรมาน
 ที่ก่อให้เกิดความเสียหาย^{๒๐๕} การทรมานคือการที่ "ผลิตภัณฑ์ของประเทศหนึ่งถูก
 นำเข้าไปในการพาณิชย์ของอีกประเทศหนึ่งในมูลค่าที่ต่ำกว่ามูลค่าปกติของผลิตภัณฑ์
 นั้น"^{๒๐๖} และมีวิธีการ ๓ วิธีในการวัดมูลค่าปกติของผลิตภัณฑ์^{๒๐๗} คือ

๑. ราคาของสินค้าชนิดเดียวกันที่ผู้บริโภครในประเทศผู้

ส่งออก

๒. ราคาของผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันที่ส่งไปขายประเทศที่

สาม

๓. ค่าการผลิตบวกค่าใช้จ่ายในการขายและกำไร

^{๒๐๔} 3 rd Supp BISD 81, 85 (1955)

^{๒๐๕} ความเสียหายคืออะไร ดูเรื่องต่อไป "การจำกัดความคำว่า
 ความเสียหาย"

^{๒๐๖} Art. VI, para 1.

^{๒๐๗} Art. VI, para 1 ดูข้อความได้จากข้อ ๑.๔.๒ ความหมาย
 ความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกันของภาษีต่อต้านการทรมาน และภาษีชดเชย
 ที่กล่าวแล้วข้างตน.

กรณี ๒ และที่ ๓ ใช้อันใดอันหนึ่งก็ได้ในกรณีที่ว่าราคาตามกรณี
ที่ ๑ ไม่มีอยู่

ปัญหาที่คือ อะไรคือผลลัพท์เทคนิคเดียวกัน ซึ่งมีความเห็นในตอนร่าง
ว่า คำดังกล่าวในที่นี้มีความหมายแคบคือ หมายถึงผลลัพท์ที่เหมือนกัน^{๒๐๘}
จึงต่างจากความหมายของคำเดียวกันนี้ที่ใช้ในที่อื่น ซึ่งมีความหมายกว้างกว่า

ในความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้หมายถึงผลลัพท์ที่มีลักษณะสภาพเดียว
กัน (Identical) ในกายภาพ แต่อาจมีข้อผิดพลาดในการเสนอ ทั้งนี้เพราะ
ความจำเป็นที่ต้องปรับผลลัพท์ให้เข้ากับสภาวะพิเศษ ในตลาดของผู้ส่งเข้า^{๒๐๙}

แต่ ADC ที่กล่าวว่า ผลลัพท์ที่สภาพเดียวกัน (Identical)
นั้นก็คือเหมือนในทุกด้านของผลลัพท์ที่กำลังพิจารณาหรือในกรณีที่ไม่มีผลลัพท์เช่นว่า
ผลลัพท์อื่น ซึ่งแม้จะไม่เหมือนในทุกด้านก็มีลักษณะคล้ายคลึงอย่างใกล้ชิดกับผลลัพท์
ที่กำลังพิจารณา^{๒๑๐}

ปัญหาที่ตามมาในเรื่องนี้คือการแบ่งประเภทสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในด้านใช้ภาษาที่กีด การตีความกว้างเกินไปจะทำให้มีการกุ่มกัน ถ้าตีความ
หมายแคบเกินไปก็จะทำให้การต่อต้านต่อการเลือกประติบัติด้วยราคาของไรผด ที่ที่สุด
คือเกินสายกลางยี่ควักอุปสงค์และนโยบายของ Art.VI ก็เพื่อให้มีมาตรการ
ตอบโต้ต่อการเลือกประติบัติโดยใช้ราคา

---

^{๒๐๘} U.N. Doc., E/Conf. 2/C.3 /SR 30 at p.5 (1947-1948)
ซึ่งอ้างใน Jackson 2, หน้า ๔๙๘.

^{๒๐๙} GATT, Antidumping and Countervailing Duties, Report
of Group of Experts (Genera : Gatt, 1961) p.11- (ต่อไปจะเรียกว่า
"1961 Report").

^{๒๑๐} ADC, Art.II, para (f).

คำว่าราคาส่งออกนั้น หมายถึงราคาที่ผลิตภัณฑ์เดียวกันออกจากประเทศผู้ส่งออก คือถึงราคาออกจากโรงงาน ex factory แต่ราคา F.O.B. ที่ทำส่งออกก็ใช้ได้เช่นกัน^{๒๑๑} แต่ ADC ให้เทียบ Export price ไม่ว่าในกรณี ex factory หรือ F.O.B. กับราคาภายใน ex factory หรือ F.O.B. แล้วแต่กรณี^{๒๑๒} ทั้ง Art.VI และ ADC ให้ยกเหตุแวดล้อมต่อไปยังพิจารณาถึงความแตกต่างในเงื่อนไขและข้อกำหนดในการซื้อขาย ความแตกต่างในการเก็บภาษี และความแตกต่างอื่นที่มีผลกระทบต่อความสามารถเปรียบเทียบได้ของราคา

ปัญหาการทุ่มตลาดโดย Associated house กล่าวคือ มีการขายในราคาต่อตลาดต่ำกว่าราคาในใบกำกับสินค้า โดยผู้ขายสมัครกับผู้ส่งออกในต่างประเทศ

ในกรณีที่มีความเห็นที่เห็นว่า ขอบของการทุ่มตลาด (Margins of dumping) คิดได้จาก การเอาราคาปกติลบด้วยราคาขายของผู้นำเข้า^{๒๑๓} ADC รับความเห็นนี้ และเห็นต่อไปว่าถ้าหารราคาเปรียบเทียบไม่ได้ เจ้าหน้าที่อาจประเมินเอาจากพื้นฐานที่ชอบด้วยเหตุผลตามแต่เจ้าหน้าที่ (ในระดับสูงพอสมควร) จะเห็นสมควร^{๒๑๔}

สำหรับกรณี Indirect dumping คือการทุ่มตลาดโดยขายผ่านอีกประเทศหนึ่ง คือ ก. ส่งของไปยัง ข. แล้วขายไปยัง ค. ในลักษณะทุ่มตลาด ADC

---

^{๒๑๑} 1961 Report, p. 7

^{๒๑๒} ADC, Art.II, para (f)

^{๒๑๓} Annex I, Add. Art.VI, para 1. note 1.

^{๒๑๔} ADC, Art.II, para (e).

เห็นว่าราคาส่งออกต้องคิดตอนที่ส่งออกจาก ข. เว้นแต่ว่าเป็นกรณีสินค้าที่เพียงแต่
ขนภายใน ข. หรือไม่ใดผลิตใน ข. หรือไม่อาจมีราคาที่อาจเทียบได้ใน ข. ก็ต้อง
กลับไปใช้ราคาใน ก. ต้นกำเนิดเป็นราคาส่งออก^{๒๑๕}

"ราคาที่เปรียบเทียบได้" (Comparable price) หมายความว่า
กระไร ความเห็นใน ๑๙๖๑ Report แนะนำให้เปรียบเทียบราคาในระดับเดียวกับ
กับการค้า (เช่นในระดับการขายส่ง) และในวันเดียวกันหรือวันที่ใกล้เคียงกันที่สุด^{๒๑๖}
และ ADC เอาความเห็นนี้ไปบัญญัติไว้^{๒๑๗}

แต่การหารราคาที่เปรียบเทียบได้ทำไมได้ง่ายนัก ในกรณีของประเทศผู้ส่ง
ออกที่ค้าขายผูกขาดโดยรัฐ จึงมีความเห็นตีความว่า ไม่ควรทำโดยเปรียบเทียบกับราคา
ภายในอย่างเข้มงวด^{๒๑๘}

กรณีตาม Art. VI, 1 para b(i) ADC เห็นว่า "ราคาสูงที่สุดที่อาจเทียบ
กันได้ สำหรับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันที่ส่งออกไปยังประเทศที่สามในทางการค้าขายปกติ"
ควรหมายถึง "ราคาสูงสุดของราคาส่งออกเช่นว่า" ของผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปยังประเทศ
ที่สาม "แต่ควรจะเป็นราคา Representative"^{๒๑๙}

กรณีตาม Art. VI, 1 para (ii) เป็นเรื่องของการหาการการผลิต
และค่าใช้จ่ายในการขาย รายงานปี ๑๙๖๑ เห็นว่า

^{๒๑๕} ADC, Art. 2 para (c)

^{๒๑๖} 1961 Report, p. 8

^{๒๑๗} ADC, Art. 2 para (f).

^{๒๑๘} Annex I, Add. Art. 6, para 1 note 2.

^{๒๑๙} ADC Art 2, para (d).

รวมถึงทุกรายการที่เกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดยอ้อม ในค่าของการผลิต...
เช่น ค่าวัสดุและส่วนประกอบ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายค่อหัว ค่าเสื่อมราคา
ของโรงงานและเครื่องจักรและค่าดอกเบี้ยของเงินทุน^{๒๒๐}

ADC ที่ความต่ำกว่าว่า "หลักทั่วไปการเพิ่มเพื่อกำไร จะต้องไม่เกิน
ต่ำกว่าไรที่ใดตามปกติจากการขายผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ ๆ ชนิดเดียวกัน ในตลาดภายใน
ของประเทศตนกำเนิด"^{๒๒๑}

๓. การจำกัดความคำว่าเสียหาย

Art. VI, para 6 (a) บัญญัติว่า

[ไม่มีการเรียกเก็บภาษีต่อต้าน หรือภาษีชดเชย เว้นแต่ถ้าก็จะเห็นว่า]
ผลของการทบทวนราคาหรือการให้เงินสนับสนุนแล้วแต่กรณี คือเช่นที่ว่า
ก่อนหรือว่าแรงกว่าจะก่อความเสียหายขนาดใหญ่ต่ออุตสาหกรรม
ภายในอย่างหนึ่งที่ตั้งแล้ว หรือคือเช่นว่าจะทำให้การก่อตั้งอุตสาหกรรม
ในประเทศอย่างหนึ่งล้าชามาก

ความเสียหายเป็นเงื่อนไขสำคัญในการ เรียกเก็บภาษีต่อต้าน หรือภาษี
ชดเชย^{๒๒๒} คำว่าอุตสาหกรรมนั้นได้ตั้งใจให้หมายรวมถึง "เกษตรกรรม การป่าไม้
การทำเหมืองแร่ และอื่น ๆ รวมทั้ง Manufacturing"^{๒๒๓}

^{๒๒๐} 1961 Report, p. 9

^{๒๒๑} ADC, Art. II para. (d)

^{๒๒๒} Art. VI paras. 2, 3

^{๒๒๓} Havana Reports; U.N. Doc. ICITO/1/8 (1948). p. 74

ซึ่งอาจใน

Jackson 2, หน้า ๕๑๔

Art. VI, para. 6 (b) ยอมให้มีการเก็บภาษีชดเชย และภาษีต่อต้าน การทุ่มตลาดที่อุตสาหกรรมที่เสียหายอยู่ในประเทศที่สามที่เป็นภาคีสัญญา โดย para. 6 (b) ตอนท้ายกำหนดให้บรรดาภาคีสัญญาต้องยอมยกเว้นไม่ใช้ para. 6 (a) (ผู้เก็บภาษีต้องพิสูจน์ความเสียหาย) เมื่อความเสียหายนั้นกำลังเกิดขึ้น หรือเป็นที่น่าเกรงขามกำลังจะเกิดขึ้น

Art. VI, para. 6 (c) กล่าวถึงวิธีการชั่วคราวในการเรียกเก็บภาษี ชดเชย โดยไม่ต้องขออนุมัติการงคไ้จากบรรดาภาคีสัญญา

Art. VI, para. 7 บัญญัติเกี่ยวกับระบบการทำให้ราคาในประเทศ ของสินค้าปฐมมั่นคง ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของราคาส่งออก ซึ่งอาจ เป็นผลให้ราคาขายส่งออกต่ำกว่าราคาในประเทศ ถือว่าไม่เป็นอันตรายในความ หมายของ para. 6 ถ้าภาคีที่มีประโยชน์สำคัญในสินค้านั้น ได้หารือกันและเห็นว่า

๑. ระบบนี้มีโอกาสทำให้ราคาภายในสูงกว่าราคาส่งออก ภาย และ
๒. ระบบนี้มีขึ้นเพื่อควบคุมการผลิตหรือเพื่อไม่ส่งเสริมสินค้าออก ที่ไม่สมควร หรือมิฉะนั้นจะเป็นภัยต่อประโยชน์ของเหล่าภาคีสัญญาอื่น

๔) มาตรการในการลดล้าง

การลดล้างการทุ่มตลาด การทุ่มตลาดทำได้ก็แต่โดยการเก็บภาษี ซึ่งอาจขึ้นภาษีเท่าใดก็ได้ ตราบเท่าที่อยู่ในกรอบของ Art. VI แม้จะขัดกับหลัก MFN หรือบทบัญญัติอื่น ๆ ของความตกลงฯ ก็ตาม^{๒๒๗} แต่มีความเห็นใน ๑๙๖๑ Report ว่า กองโซหลัก MFN ในกรณีที่มีการทุ่มตลาดจากหลายแหล่งในขนาด ที่พอ ๆ กัน^{๒๒๘} แต่ดูจะเป็นการยากที่จะมีสถานการณ์เช่นว่าเกิดขึ้น

^{๒๒๗} ดู เรื่อง Art. VI เป็นข้อยกเว้นหรือเป็นหลัก ข้างต้น

^{๒๒๘} 1961 Report, p. 14

๕. วิธีการพิจารณา

ปัญหาประการแรกก็คือ การพิจารณาพิสูจน์ตามถ้อยคำของ Art. VI, para 6 (a) กำหนดห้ามเรียกเก็บภาษีศุลกากรหรือชดเชย "เว้นแต่ [รัฐผู้เรียกเก็บ] จะตัดสินใจว่ามีความเสียหายเกิดขึ้น" ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นในที่ประชุมเตรียมการร่างกฎบัตร ITO และความตกลง^{๒๒๔} ที่ว่าประเทศผู้ส่งเข้ามีภาระการพิสูจน์ และความเห็นที่ยืนตาม โดยคณะพิจารณาเรื่องราวข้อพิพาทระหว่างอิตาลีกับสวีเดน^{๒๓๐} ซึ่งเห็นว่าสวีเดนเป็นประเทศผู้ส่งเข้าซึ่งถูกลงราคาจากอิตาลี และใช้ภาษีศุลกากร ท้องพิสูจน์ข้อเท็จจริงตาม Art. VI เมื่อมีขอลาหวาดหาการกระทำของสวีเดนไม่ชอบ

แต่ความเห็นของคณะพิจารณาเรื่องราวข้อพิพาทที่กำหนดว่าต้องมีกระบวนการพิจารณาในประเทศก่อนการไต่ถามการต่อต้านหรือไม่ ADC จึงบัญญัติ "ให้มีการตัดสินใจเบื้องต้นก่อนว่ามีหลักฐานพอในเรื่องความเสียหายจึงจะใช้วิธีการชั่วคราวได้"^{๒๓๑} และความเห็นที่ความก็กำหนดให้มีการวางหลักประกันไม่ว่าด้วยเงินหรือพันธบัตร ในระหว่างกำหนดข้อเท็จจริง^{๒๓๒}

ปัญหายุ่ยกอีกประการหนึ่งของวิธีการพิจารณาก็คือ การแยกการพิจารณาการคุ้มครองและความเสียหายในนอกจากกัน ทำให้เรื่องลาชามีผลเสียกลายเป็นสิ่งกีดขวางทางการค้า สหรัฐจะเป็นผู้ทำเรื่องนี้บ่อยครั้งเพราะกฎหมายภายใน^{๒๓๓} ADC จึงกำหนดให้ต้องทำการพิจารณาพยานหลักฐานไปพร้อมกัน^{๒๓๔}

^{๒๒๔} U.N. Doc. EPCT/C II/11 (1946), ซึ่งอ้างใน Jackson 2, หน้า 422.

^{๒๓๐} 3rd Supp EISD 85 para 15 (1955)

^{๒๓๑} ADC, Art. X, para (a).

^{๒๓๒} Annex I, Add. Art, VI, paras. 2, 3, note 1.

^{๒๓๓} Jackson 2, p.423.

^{๒๓๔} ADC, Art. 5, para (b).

๒. การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา

๒.๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานของ UNCTAD

เนื่องจากลักษณะของงานและจำนวนตลอดจนองค์ประกอบของสมาชิก ทำให้ UNCTAD เป็นองค์การที่งานมากที่สุดขององค์การหนึ่ง กล่าวคือ ลักษณะงานของ UNCTAD คือการส่งเสริมการค้าและการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเรื่องที่กว้างมากจนเกือบจะกล่าวได้ว่า ไม่มีกิจกรรมใดในทางเศรษฐกิจที่ UNCTAD ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในทางตรงหรือทางอ้อมและเนื่องจาก UNCTAD มีสมาชิกอยู่มากถึง ๑๔๗ ประเทศ (เมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๗๔) และในหมู่ประเทศสมาชิก ซึ่งแม้จะแบ่งได้เป็นสองพวกใหญ่ คือพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาแต่เมื่อพิจารณาในแง่ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มทั้งสองการแบ่งขอยกอยู่ใน UNCTAD ก็มีมากขึ้น ทั้งนี้ถ้าหากเอาข้อพิจารณาทางด้านลัทธิทางเศรษฐกิจ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ภูมิศาสตร์ และวัฒนธรรมมาประกอบด้วยกันยิ่งทำให้การแบ่งกลุ่มใน UNCTAD ซับซ้อนยิ่งขึ้น และการแบ่งกลุ่มมีมากขึ้นเท่าใด งานของ UNCTAD ก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้นเพราะ UNCTAD เป็นองค์การที่มุ่งแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ เปรียบดังแพทย์ที่คอยเยียวยาคนไข้ คนไข้แต่ละคนมีความแข็งแรงของร่างกายและอาการของโรคต่างกัน แพทย์ก็ต้องเตรียมยาต่างชนิดไว้รักษา

ด้วยความรู้จักของเนื้อที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงไม่อาจกล่าวถึงผลงานของ UNCTAD ได้ครบทุกด้านในที่นี้จึงขอกล่าวแต่โดยย่อว่า UNCTAD ได้ทำอะไรไว้ม่างเท่านั้น

๒.๑.๑ การประชุม UNCTAD

นับว่าเป็นงานสำคัญขององค์การ UNCTAD ทั้งนี้เพื่อหาความเห็นร่วมจากที่ประชุมในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ ตลอดจนเสนอปัญหาของประเทศต่าง ๆ ต่อที่

ประชุมเพื่อให้เพื่อนสมาชิกตระหนักถึงปัญหา แต่การประชุม UNCTAD ที่ทำมาแล้ว และที่จะทำต่อไปเริ่มมีแนวโน้มว่าจะมีความสำคัญลงเพราะ UNCTAD มีสมาชิกมากขึ้น และมีองค์กรประจำทำงานคานเนื้อหาในระหว่างสมัยประชุมอยู่แล้ว การหาความเห็นร่วมในกลุ่มต่าง ๆ เพื่อการต่อรองกันก็ทำได้ยากขึ้นทุกที อายุการประชุมและกำหนดการประชุมเป็นข้อพิสูจนถึงการลดความสำคัญของการประชุม UNCTAD ^{๒๓๔ ก} เต็มรูป

๒.๑.๒ งานเกี่ยวกับสินค้าสำเร็จรูป งานด้านนี้ได้แก่การขจัดสิ่งกีดขวางในพิกัด และสิ่งกีดขวางนอกเหนือพิกัด (Non - tariff barriers) และขจัดวิธีการปฏิบัติในทางการค้าที่มีลักษณะเป็นการจำกัดการค้า (Restrictive business practices) วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะหยิบยกเฉพาะการขจัดสิ่งกีดขวางในพิกัดด้วยการให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไปขึ้นมาพิจารณาโดยละเอียดเพราะมีความสำคัญสำหรับการค้าของประเทศด้อยพัฒนา ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าความว่างงานส่วนอื่นของ UNCTAD ในเรื่องสินค้าสำเร็จรูปจะไม่มีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานในเรื่องวิธีการปฏิบัติในทางการค้าที่มีลักษณะเป็นการจำกัด

^{๒๓๔ ก}

การประชุม UNCTAD I, ประชุมกันนานเกือบสามเดือน คือระหว่าง ๒๓ มีนาคม - ๑๖ มิถุนายน ๑๙๖๔ การประชุม UNCTAD II ประชุมกันนานเกือบสองเดือนคือ ๑ กุมภาพันธ์ - ๒๙ มีนาคม ๑๙๖๕ การประชุม UNCTAD III ประชุมกันเพียงห้าสัปดาห์เศษคือ ๑๓ เมษายน ถึง ๒๑ พฤษภาคม ๑๙๖๖ การประชุม UNCTAD IV ซึ่งจะมีขึ้นตามมติของสมัชชาใหญ่ใหญ่สหประชาชาติ ที่ ๓๒๑๖ (XXIX) ที่กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ๑๙๖๖ ไม่เกินสี่สัปดาห์ แต่เดิมนั้นการประชุม UNCTAD กำหนดใหม่ทุกสามปี (คมติสมัชชาที่ ๑๙๔๕) แต่เท่าที่ผ่านมาการประชุม UNCTAD ทำทุกสี่ปี

การค้า จะช่วยใหญ่ถึงปัญหาในทางการค้าที่เกิดจากการผูกขาดของบริษัทใหญ่ที่
เรียกว่าบริษัทนานาชาติ หรือบริษัทหลายชาติ (International Corporation
or Multinational Corporation) ซึ่งมีลักษณะเป็นการจำกัดโอกาสค้าของ
ประเทศกำลังพัฒนา หรือไม่ก็ทำให้ของซื้อในราคาที่แพงกว่าที่ควร หรือขายใน
ราคาที่ถูกลงกว่าควร ตลอดจนการบ่อนทำลายเศรษฐกิจด้วยการย้ายการผลิตไป
ในแหล่งที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทเท่านั้น หรือการหลบเลี่ยงภาษี

สิ่งที่คิดขวางการค้านอกเหนือพิกัด ก็เริ่มมีบทบาทมากขึ้น เมื่อพิกัด
ถูกตัดทอนลงมาก งานของ UNCTAD ในเรื่องนี้จะมีความสำคัญมากขึ้นเป็น
ลำดับ

๒.๑.๓ งานเกี่ยวกับสินค้าขั้นปฐม ก็ได้แก่การทำความตกลงสินค้า
ขั้นปฐมระหว่างประเทศโดยพยายามสอดคล้องกับทฤษฎีทางเศรษฐกิจ คือทฤษฎี
เกี่ยวกับราคา เพื่อให้ราคามั่นคง การศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มคุณภาพในการ
ผลิตผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ การหาทางลดการใช้สิ่งเหี้ยม การหาทางเข้าสู่ตลาด
โดยการวิจัยตลาด ปรับปรุงการแจกจ่าย ตลอดจนการเก็บรักษาสินค้าขั้นปฐม
การหาทางลดข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดของประเทศพัฒนาแล้ว การปรึกษาร่วม
กับ FAO และรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาทางขยายการค้าและการกำหนดราคา
สินค้าบางชนิด เช่น ฝ้าย ข้าว ผลไม้ ไซตรัส กว๊วย ชา ยาสูบ ปอ เม็ด
พืชให้น้ำมัน น้ำมันและไขสัตว์ หนังและหนังฟอก แมงกานีส พอสเฟต
สังกะสี โยเซียง

ปัญหาการทำความตกลงว่าด้วยสินค้าขั้นปฐมระหว่างประเทศจะได้รับการ
หยิบยกขึ้นพิจารณาโดยละเอียดอีกชั้นหนึ่ง

๒.๑.๔ การค้าจำบัง UNCTAD คอนซางจะประสพความสำเร็จใน
งานคานนี้ งานที่ทักเกิเณควบคุมการขนส่งทางทะเลในคานการระวางและการกำ
หนดการระวาง ส่งเสริมการเดินเรือพาณิชย์ของประเทศกำลังพัฒนา ปรับปรุง
กฎหมาย ส่งเสริมการปรับปรุงท่าเรือ ส่งเสริมให้มีการตั้งบริการประกันภัย
ทางทะเล และการประกันภัยชวงหรือประกันภัยซ้ำในประเทศค้อยพัฒนา เพื่อ
ลดการรั่วไหลของเงินตราต่างประเทศ ส่งเสริมการโอนเทคโนโลยีเพื่อใช้ใน
การพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในการอุตสาหกรรมให้ทำได้โดยสะดวก และ
เสียค่าใช้จ่ายน้อยลง วิทยานิพนธ์นี้จะหยิบยกเฉพาะปัญหาการขนส่งทางทะเล
และการโอนเทคโนโลยีขึ้นพิจารณาโดยละเอียด

๒.๑.๕ งานคานการเงิน UNCTAD พยายามเข้ามาบีบบทบาท
ในเรื่องความช่วยเหลือ โดยพยายามเน้นให้ประเทศพัฒนาแล้วเพิ่มความช่วย
เหลือแก่ประเทศค้อยพัฒนาให้มากขึ้นคืออย่างน้อยก็เท่าเป้าหมาย ๑ เปอรเซ็นต์
และ .๗ เปอรเซ็นต์ ของรายได้รวมของประชาชาติ ตามที่กำหนดไว้ในแผนของ
ทศวรรษแห่งการพัฒนาที่หนึ่ง และที่สองตามลำดับ แต่งานคานนี้ดมเหลว นอก
จากเรื่องขนาดของความช่วยเหลือแล้ว UNCTAD ยังได้พยายามแก้ปัญหาการ
ให้ความช่วยเหลือโดยมีข้อมุกัด ให้ข้อจากประเทศผู้ให้ งานคานการเงินอีก
อย่างหนึ่งที่ UNCTAD ทำแต่สำเร็จโดยอาศัยความช่วยเหลือของ IMF
คือการจุนเจือเงินชดเชยหรือเพิ่มเติม (Compensatory or Supple-
mentary Financing) นอกจากนี้ UNCTAD ยังได้ศึกษาปัญหาและ
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบการเงินระหว่างประเทศอีกด้วย

๒.๑.๖ งานเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจบางประการของประเทศค้อยพัฒนา
และประเทศสังคมนิยม งานคานนี้ก็เ็น การรวมตัวทางเศรษฐกิจหรือ
การร่วมมือในทางเศรษฐกิจในหมู่ประเทศกำลังพัฒนา การขยายการค้าในหมู่ประ-
เทศกำลังพัฒนา ปัญหาของดินแดนที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล ปัญหาของดินแดนที่เป็น
เกาะ ปัญหาของประเทศที่ค้อยพัฒนามาก บทบาทของประเทศสังคมนิยม

๒.๑.๗ งานด้านความช่วยเหลือหรือทางเทคนิค UNCTAD
ทำงานด้านนี้ภายใต้ UNDP และร่วมกับองค์กรอื่นในสหประชาชาติ
โดยจะให้ความช่วยเหลือต่อเมื่อรัฐบาลร้องขอ และให้เท่าที่งบประมาณตามความ
ต้องการ ก่อนหลังของรัฐบาลผู้ขอ ความช่วยเหลือทางเทคนิคที่ UNCTAD
เคยให้ก็คือ

๑. การส่งเสริมการส่งสินค้าออก โดยผ่านทาง International Trade-
ซึ่งอยู่ที่การอำนวยความสะดวกของ GATT / UNCTAD ให้ความช่วยเหลือใน
แง่การจัดตั้งองค์กร เพื่อส่งสินค้าออก การวิจัยตลาด การกำหนดต้นทุนและราคา
มาตรการส่งเสริมสินค้าขาออก และการฝึกเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสินค้า
ออก

๒. การกำหนดนโยบายการค้า การวางแผนการค้า และการทำนาย
การค้า

๓. การขยายการค้า การร่วมมือตลคจนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของ
ประเทศกำลังพัฒนา โดยการให้คณะผู้เชี่ยวชาญไปช่วยงานโดยตรง หรือให้ที่
ปรึกษาประจำภาคพื้น หรืออำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์
ระหว่างประเทศโดยพัฒนาตามกลุ่มที่กำลังรวมตัว หรือร่วมมือทางเศรษฐกิจเพื่อ
เอาประสบการณ์ของกลุ่มหนึ่งไปใช้แก้ปัญหาของอีกกลุ่มหนึ่ง

๔. การขนส่งทางทะเลและการทำเรือ ให้ความช่วยเหลือโดยการให้
คณะผู้เชี่ยวชาญไปร่วมงานโดยตรง ให้การอบรม หรือให้ที่ปรึกษาประจำภาคพื้น

๕. การประกันภัย และการประกันภัยซ้ำโดยช่วยเหลือทางเทคนิคเพื่อ
ให้มีการตั้งบริการประกันภัยที่มีประสิทธิภาพขึ้นในประเทศกำลังพัฒนา และส่งเสริม
ความร่วมมือในภาคพื้นในรูปของการตั้งสถาบันรับประกันภัยซ้ำ ภายในภาคพื้น จัด
การประชุมภาคพื้นในเรื่องการประกันภัย

๖. ให้ความช่วยเหลือในการรับโอนเทคโนโลยีด้วยการให้คำแนะนำ ให้
ผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษา

๒.๑.๘ งานการศึกษาและรายงาน

UNCTAD ได้ทำการศึกษา

(Studies) และรายงาน (Report) ทั้งโดยสำนักเลขาธิการ ด้ยความ
ช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญหรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ หรือโดยคณะทำงานหรือกรรมการ -
พิเศษ การศึกษาหรือรายงานเหล่านี้ช่วยใประเทศดอยพัฒนาไ้รู้ถึงปัญหาและทาง
แก้ไข ซึ่งถ้าประเทศกำลังพัฒนาจะทำเองโดยลำพังแล้ว ก็อาจไม่สำเร็จไม่
เพราะขาดเงินก็ขาดกำลังคน จึงอาจกล่าวได้ว่ารายงานและการศึกษาเป็นผลงาน
ที่เด่นอย่างหนึ่งของ UNCTAD แม้ว่าในบางครั้ง การศึกษาเหล่านี้ก็ไม่สมบูรณ์
เพราะขาดข้อมูลที่จำเป็นเนื่องจากประเทศพัฒนาแล้วไม่ร่วมมือ หรือบางครั้งก็ขาด
คนที่มีความสามารถเฉพาะในเรื่องที่ต้องการศึกษามาช่วยงาน เพราะเป็นเรื่องที่
ทำอยู่ในวงจำกัดเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา ตัวอย่างเช่นการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา
การเดินเรือทะเล เป็นต้น

๒.๑.๙ งานสร้างความตกลงทั่วไปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

การสร้างความเห็นรวมของประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาทางเศรษฐกิจ โดย
เฉพาะการค้าและการพัฒนา นับว่าเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของ UNCTAD
และผลงานในด้านนี้ของ UNCTAD ที่เด่นก็ได้แก่กฎบัตรว่าด้วยสิทธิและหน้าที่
ในทางเศรษฐกิจของรัฐ ซึ่งจะได้อธิบายขึ้นกล่าวโดยละเอียดอีกชั้นหนึ่ง

๒.๒ สินค้าขั้นปฐม (Commodities)

๒.๒.๑ ความทั่วไป สินค้าขั้นปฐมมีความสำคัญสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในแง่ของรายได้ประมาณ ๔ ใน ๕ ของสินค้าออกของประเทศเหล่านี้เป็นสินค้าขั้นปฐม ^{๒๓๖} สิ่งหนึ่งที่เป็นต้องทำการทำให้เศรษฐกิจซับซ้อน หรือการพัฒนาอุตสาหกรรมก็คือ การปรับปรุงลักษณะการขายสินค้าขั้นปฐมให้แก่ประเทศพัฒนาแล้ว เพื่อว่าประเทศกำลังพัฒนาจะได้มีเงินพอที่จะซื้อเครื่องจักร เครื่องมือการขนส่งตลอดจนอาหาร และวัตถุดิบเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และในการเลี้ยงประเทศในระหว่างนั้น ^{๒๓๗}

แต่การขายสินค้าขั้นปฐมของประเทศกำลังพัฒนาก็มีปัญหา เพราะหลักรายได้ที่มั่นคงและมีกำไร หรือมีผลงอกเงย (remunerative) ที่กำหนดไว้โดยที่ประชุม UNCTAD I. ไม่ได้รับการปฏิบัติจากประเทศพัฒนาแล้ว สินค้าวัตถุดิบจึงยังประสบปัญหาราคาลดลง ซึ่งย่อมเป็นเหยื่อของการเก็งกำไร และการควบคุมตลาดโดยต่างประเทศ ราคาสินค้าปฐมไม่สูงขึ้นไปตามกับราคาสินค้าสำเร็จรูป และตลาดสำหรับสินค้าปฐมบางอย่างก็ขยายตัวช้ามาก การที่ราคาไม่สูงขึ้นและการที่ไม่มีทางเข้าสู่ตลาดที่กล่าวนี้ ทำให้ยอดเงินที่ได้จากสินค้าปฐมไม่เพิ่มขึ้นเท่าที่ควร การใช้มาตรการคุ้มครองนิยามและการเก็บภาษี

๒๓๖

UNCTAD in Brief, หน้า ๔ : Report of the Commission on International Development, Partners in Development, (New York : Praeger 1969), หน้า ๔๑ กล่าววาสูงถึง ๔๕ % และสามในสี่ของประเทศเหล่านั้น ได้เงินตราต่างประเทศกว่า ๖๐ % จากสินค้าขั้นปฐม

๒๓๗

UNCTAD in Brief, p.4

สรรพากรในประเทศรายก็มีผลในทางลบสำหรับสินค้าปฐม นอกจากนี้ก็ยังมีปัญหา
การแข่งขันของสิ่งใหม่ที่อาจใช้ทดแทนผลิตภัณฑ์ธรรมชาติอีกด้วย ^{๒๓๘}
ได้พยายามทำหลายอย่างเพื่อแก้ไขปัญหานั้น บางอย่างก็สำเร็จบางอย่างก็ไม่
สำเร็จคงจะไถ่กล่าวต่อไป

๒.๒.๒ ความตกลงสินค้าขั้นปฐมระหว่างประเทศ   ภายหลังจาก
ประชุมเงินว่า ค.ศ. ๑๙๖๔ ประเทศกำลังพัฒนาพยายามให้ความตกลงทั่วไป
เกี่ยวกับวิธีการจัดแจงในเรื่องสินค้าขั้นปฐม เพื่อประมวลแนวปฏิบัติทั่วไปเพื่อความ
สะดวกในการเอาหลักเกณฑ์ใหม่ไปใช้ และเพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอและความ
เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในเรื่องความตกลงว่าด้วยสินค้าวัตถุดิบ แต่ประเทศพัฒนา
แล้วไม่เห็นด้วย และยืนยันว่าจะใช้วิธีการเฉพาะกรณีในเรื่องนี้ ประเทศกำลัง
พัฒนาจึงต้องหันกลับมาทำความตกลงสินค้าวัตถุดิบกับประเทศพัฒนาแล้ว โดยไม่มี
การตกลงเป็นการทั่วไปดังกล่าวข้างต้น ^{๒๓๙}

ความตกลงสินค้าขั้นปฐมระหว่างประเทศ มีลักษณะมุ่งที่จะทำให้ราคา
ของสินค้าอย่างหนึ่งมั่นคง คือราคาอยู่ในช่วงที่กำหนด มีกำไรสำหรับผู้ผลิตและ
เป็นธรรมสำหรับผู้บริโภค และมุ่งควบคุมจำนวนที่จะขายกันในทางพาณิชย์ด้วยและ
อาจใช้ความตกลงสินค้าขั้นปฐมมา เพื่อประสานนโยบายในการผลิตและการบริโภค
ให้หลักประกันในเรื่องข้อกำหนดในการเข้าสู่ตลาดของประเทศผู้บริโภคและแสวง
ความเติบโตของตลาดตามที่ควร ^{๒๔๐}

๒๓๘

UNCTAD in Brief, p.5; Gosovic 1 pp. 93 - 94.

๒๓๙

Gosovic I, p.95.

๒๔๐

Ibid., pp. 95 - 96.

ในขณะที่มีการประชุม UNCTAD I มีสินค้าอยู่ ๕ ชนิดที่อยู่ใต้อาณัติของ
 สินค้าวัตถุดิบ คือกาแฟ คีบูก นำมันมะกอก น้ำตาล และชาวสาดี ในขณะที่ความ
 ตกลงสำหรับสินค้า ๓ ชนิดแรกยังมีผลบังคับ แต่ความตกลงน้ำตาลและความตกลง
 ชาวสาดีแม้อยู่แต่ก็ไม่มีผล และตั้งแต่ UNCTAD ก็ยังไม่มีข้อตกลงใหม่
 นอกจากเรื่องโกโก้ ๒๔๑ มีการทำความตกลงสินค้าวัตถุดิบภายใต้การอำนวยการของ
 UNCTAD ครั้งนี้คือ ความตกลงคีบูก และความตกลงนำมันมะกอกพามาแล้วอย่าง
 ละ ๒ ครั้ง โดยไม่มีการเปลี่ยนจากหลักการเดิมมากนัก ความตกลงน้ำตาล
 ทำเมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๔ ๒๔๒ ความตกลงชาวสาดี (แต่ไม่มีผลในเรื่องการควบคุมราคา)
 ทำเมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๖ ๒๔๓ และความตกลงโกโก้ทำเมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๖ ๒๔๔ และ
 ทรายเทาเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๖๔ มีความตกลงที่มีผลใช้บังคับในทางควบคุม
 ราคาเพียง ๒ ฉบับ คือความตกลงคีบูก และความตกลงโกโก้ ๒๔๕

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงความตกลงที่เกี่ยวข้องกับโกโก้ น้ำตาล ชาวสาดี และความ
 ตกลงอื่น ๆ เกี่ยวกับการเข้าสู่ตลาดและราคาภายใน

๑. ความตกลงสินค้าขั้นปฐมระหว่างประเทศในเรื่องโกโก้ ๒๔๖
 โกโก้เป็นสินค้าวัตถุดิบที่น่าจะทำความตกลงได้ไม่ยาก เพราะผู้บริโภคคือประเทศ
 พัฒนา ไม่ค่อยผลิตและไม่มีสิ่งเทียม-ที่อาจใช้ทดแทน ไม่มีที่หาว่าจะมีการผลิตมากเกินไป

๒๔๑

UNCTAD in Brief, p. 5, Gosovic 1, p.96

๒๔๒

Gosovic 1, p. 96

๒๔๓

UN. Yearbook (1971) p. 274

๒๔๔

United Nations Cocoa Conference 1972, Summary of Proceedings, TDI Cocoa 319 (New York : United Nations, 1973), p.4

๒๔๕

UNCTAD in Brief, p. 5

๒๔๖

ความส่วนนี้คัดแปลงมาจาก Gosovic 1, หน้า ๘๖ - ๘๘

เก็บรักษาง่ายซึ่งพลอยทำให้การใช้แผนมูลภัณฑ์ชน (Buffer stock) ทำได้
ง่าย และในกรณีที่ผลิตมากไปก็อาจทำเป็นครีมโกโก้ (Oleo - margarine)^{๒๔๗}
แต่ นับตั้งแต่ UNCTAD ก้าวเข้าไปทำเรื่องนี้ในปี ค.ศ. ๑๙๖๕^{๒๔๘} ทรานเซา
พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๒ ก็ยังไม่มี ความตกลงเรื่องโกโก้^{๒๔๘}

ความไม่ร่วมมือของผู้บริโภคนับว่าเป็นเหตุสำคัญของความล้มเหลว กล่าว
คือเมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๕ ราคาโกโก้ตกมาก UNCTAD จึงจัดให้มีการประชุมโกโก้
(Cocoa Conference) ในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ แม้จะตกลงกันได้ในบางเรื่องเช่น
ขอร่วมมูลภัณฑ์กันชน โควต้าและการใช้โกโก้ส่วนเกินในทางที่ไม่ได้ใช้เป็นปกติ
ตามแต่ที่ตกลงกันไม่ได้ในเรื่องราคาต่ำสุด การดำเนินการของมูลภัณฑ์กันชน และ
การเงินเพื่อการนี้ การหารือยังคงทำต่อไปจนถึงเดือนตุลาคม ก็มีที่ท้าวาโคแก้ไข
ปัญหาต่าง ๆ หมดแล้ว คือมีบันทึกความตกลงเรื่องช่วงราคา (๒๐ - ๒๕ เซนต์ -
ต่อเปาน์) การรวมขอร่วมโควต้าส่งออกกับมูลภัณฑ์กันชน (มากที่สุดสองแสนห้าหมื่นตัน)
การหางินเพื่อใช้ในมูลภัณฑ์กันชนทำโดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหนึ่งเซ็นต์ต่อหนึ่งเปาน์

๒๔๗

Gosovic 1, p. 96

๒๔๘

Ibidem.

๒๔๘

Res.49 (III), 19 May 1972, International Cocoa
Agreement in Proceedings of the United Nations Conference on
Trade and Development (Santiago 13 April - 21 May, 1972), Vol.I
หน้า ๗๗ ต่อไปจะเรียกว่า III Proceedings.

ที่ขายในตลาดระหว่างประเทศ และคงตกลงไม่ได้แต่เรื่องที่ไม่สำคัญ เช่นฐานะ
ของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ประโยชน์พิเศษใน EEC วิธีการลงมติในมนตรีโลกที่
จะตั้งขึ้น ๒๕๐

แต่การที่ผูกขาดในประเศสหรัฐอเมริกา และราชอาณาจักรต้องเสีย
โอกาสเก็บกำไร ทำให้มีการต่อต้านเรื่องนี้ในประเทศทั้งสองโดยกลุ่มพ่อค้าและ
การที่จะมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐในปีต่อไป ก็เป็นอีกเหตุหนึ่งที่ทำให้
สหรัฐไม่ยอมให้ความตกลงนี้ การประชุมโลกปี ๑๙๖๗ จึงสิ้นหวังตั้งแต่นั้น
ไม่เริ่มประชุม และเมื่อประชุมกัน ผู้แทนของสหรัฐก็ถอนตัวโดยอ้างว่า "คำสั่ง
ไม่เพียงพอ" (Lack of instructions) เมื่อถามถึงสาเหตุที่แท้จริง
ผู้แทนสหรัฐก็อ้างว่าที่ประชุมไม่พิจารณาปัญหาบางปัญหา ซึ่งผู้คิดเห็นว่าเป็นเรื่อง
ปลีกย่อย และแก้ไขได้โดยองค์กรที่ตั้งขึ้นมา เห็นได้ว่าความล้มเหลวคราวนี้ไม่
ใช่เรื่องราคาหรือโควตา

ที่ประชุม UNCTAD II. ที่นิวเดลี (ค.ศ. ๑๙๖๘) ก็หยิบเรื่องนี้ขึ้น
พิจารณาอีก ๒๕๑ แคราตาโลกในขณะนั้นกับตัวสูงมาก ผู้คิดจึงไม่สนใจจะทำ
ความตกลง ผู้คิดเองก็แตกกัน คือประเทศบราซิลกับกลุ่มแอฟริกันก็ไม่ลงรอยกัน

๒๕๐

บันทึกความตกลงดังกล่าวไม่เป็นที่พอใจของผู้คิดนัก เพราะราคา
ต่ำสุดต่ำกว่าที่ผู้คิดเรียกร้อง คือ ๒๖ เซ็นต์ต่อเปาน์ก และใน ๒๐ ปีที่ผ่านมา มีครั้ง
เดียวที่ราคาถูกต่ำกว่า ๒๐ เซ็นต์ นอกจากนี้ตามบันทึกความตกลงก็มุ่งใช้โควตา
ก่อนผู้ผลิตที่ขึ้นในการควบคุมตลาดซึ่งผิดจากที่ผู้ผลิตหวังว่าจะใช้ผู้ผลิตที่ขึ้นใน
การควบคุมการขึ้นลงของราคา และผู้ผลิตหวังว่าผู้บริโภคจะช่วยออกเงินกองทุน
ผู้ผลิตที่ขึ้น แต่ผู้ผลิตต้องรับภาระฝ่ายเดียว (ถ้าปราศจากของ Dr. Prebisch
ต่อคณะกรรมการที่สองของสมัชชา เมื่อ ๘ ธันวาคม ๑๙๖๗ พิมพ์คำสั่งเนาตาม
ที่อ้างไว้ใน Gosovic I , หน้า ๘๘

๒๕๑

ในเรื่องประโยชน์ที่ EEC ได้แก่ประเทศกลุ่มแอฟริกัน แต่ข้อสำคัญก็คือการเห็นไม่ตรงกันในเรื่องราคาระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งในหลายเหตุที่ทำให้การหารือเลิกไปเมื่อมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๐ การมีท่าทีแข็งกร้าว หรือการใช้ลูกไม้วทวนในการเจรจาของผู้บริโภค แสดงถึงความไม่พอใจของอุตสาหกรรมที่ ใจโกโก้โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา แต่ในที่สุดเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๒ ก็มีการทำความเข้าใจเรื่องโกโก้ หลังจากที่มีการประชุมตามคำเรียกร้องของการประชุม UNCTAD III โดยความตกลงดังกล่าวมีอายุ ๓ ปี และเปิดให้ลงนามตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๗๒ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๓ และมีวัตถุประสงค์ป้องกันไม่ให้มีการขึ้นลงมากเกินไปของราคาโกโก้ โดยกำหนดราคาขั้นต่ำ ๒๓ เซนต์ต่อเปาน์ด และราคาขั้นสูง ๓๒ เซนต์ต่อเปาน์ด ทั้งนี้มีการกำหนดโควตาส่งออก (Art. 26) และมูลกัตกันชน ๒๕๐,๐๐๐ ตัน โดยเก็บค่าธรรมเนียมหนึ่งเซ็นต์ต่อหนึ่งปอนด์ของโกโก้ที่ส่งออกหรือสั่งเข้า แต่เก็บเพียง ครั้งเดียว (Art. 37 - 40) นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมการซื้อขาย การบริโภค การใช้สิ่งทดแทน การแปรรูป ทั้งนี้โดยมีคณะกรรมการโกโก้เป็นผู้ดูแลให้มีการปฏิบัติตามความตกลง^{๒๕๒}

๒. ความตกลงสินค้าขั้นปฐมระหว่างประเทศในเรื่องน้ำตาล^{๒๕๓}
 บทบัญญัติทางเศรษฐกิจของความตกลงน้ำตาลปี ค.ศ. ๑๙๕๘ ขึ้นผลเมื่อมกราคม
 ค.ศ. ๑๙๖๒ สหรัฐอเมริกาด้วยเหตุทางการเมืองก็เริ่มไม่รื้อน้ำตาลจากคิวบา
 ราคาน้ำตาลในตลาดโลกขึ้นลงมาก UNCTAD จึงจัดให้มีการประชุมเพื่อทำ
 ความตกลงฯ เรื่องน้ำตาลในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ร่างความตกลงในการประชุม
 ดังกล่าวมีลักษณะใหม่ ๆ คือมาตรการที่เข้มแข็งขึ้นในด้านการรักษาช่วงราคา
 ระดับราคาที่สูงเกินไป ประโยชน์พิเศษแก่ผู้ส่งออกในประเทศกำลังพัฒนา ประ-
 เภทพัฒนาแล้วยอมรับพันธะที่จะทำให้การเข้าสู่ตลาดของตนเสรี แต่การประชุม
 ปี ๑๙๖๕ ล้มเหลว

ล่วงถึงปี ค.ศ. ๑๙๖๘ ราคาน้ำตาลตกต่ำ โอกาสจะทำความตกลง
 ก็มีมากขึ้น โดยที่คิวบาก็จะเข้าร่วมด้วยและในที่สุดก็ยอมทำเท่าที่จะทำได้คือ
 ทำความตกลงโดยสหรัฐและ EEC ไม่มีส่วน โดยการทำความตกลงที่ประชุม
 ค.ศ. ๑๙๖๘ ใ้แก่ปัญหาสำคัญหลายประการคือ ช่วงราคา ระบบโควตาส่งออกที่มี
 บทบัญญัติ ให้จัดการกับการผิดเกินส่วนโดยตลอดมา และทำให้มีการปรับราคาให้

^{๒๕๓}

คัดแปลงจาก Gosovic 1, หน้า ๘๘ - ๑๐๑

คงที่ในระยะสั้น การเข้าสู่ตลาดของประเทศอุตสาหกรรม ผู้ผลิตนำตาลจากหัว
บีทรูท ๒๕๔ และปัญหาการส่งออกชกจากประเทศสังคมนิยมผู้นำตาลจากคิวบา
โดยการแลกเปลี่ยน

บทบัญญัติหลายบทของความตกลงปี ๑๙๖๘ เป็นผลงานของ UNCTAD
ประเทศกำลังพัฒนาส่งออกโคประโยชน์จากมาตรการพิเศษ คืออาจเก็บน้ำตาล
ไว้ในมุลภัณฑ์ (Stock) น้อยกว่าที่กำหนด และมีสิทธิที่จะเพิ่มโควตา ก่อนเมื่อ
มีการแบ่งโควตาเนื่องจากมีผู้ส่งออกไม่ครบตามโควตา มีเงินสำหรับซื้อน้ำตาล
ส่วนเกินหนึ่งแสนห้าหมื่นตัน จากประเทศกำลังพัฒนาที่มีความจำเป็น เพราะมีน้ำ
ตาลเกินโควตาของตน โดยจะให้โอกาสแก่ประเทศเล็ก ๆ ที่ต้องพึ่งเงินโคจากการ
ส่งน้ำตาลออกและแก่ประเทศเล็ก ๆ ที่มีภาวะ เนื่องจากมีมุลภัณฑ์มากเกินไป
มีบทบัญญัติพิเศษเกี่ยวกับประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล คือได้รับยกเว้นไม่ต้อง
อุปทานตามพันธะและไม่ต้องถูกลงโทษเมื่อไม่มีอุปทานตามโควตา และประเทศ
พัฒนาแล้วผู้สั่งเข้า ยอมรับพันธะที่จะตัดการผลิตของตนลงและให้ประกันการเข้า
สู่ตลาดของน้ำตาลที่สั่งเข้า ซึ่งเป็นครั้งแรกที่มีบทบัญญัติเช่นนี้ในความตกลงสินค้า
วัตถุดิบระหว่างประเทศ กล่าวได้ว่าความล้มเหลวของการประชุมปี ๑๙๖๕ ก็เป็น

๒๕๔

ต้นทุนผลิตน้ำตาลจากอ้อยต่ำเท่ากับหนึ่งในสี่ของต้นทุนการผลิต
น้ำตาลจากหัวบีทรูท แต่ประเทศผู้ผลิตน้ำตาลจากหัวบีทรูทก็ไม่ยอมเลิกผลิตง่าย ๆ
เพราะโคลงทุนไปมากในอุตสาหกรรมแปรรูป และหัวบีทรูททำเงินให้กับชาวนา
ในฐานะเป็นพืชหมุนเวียนที่เหมาะสมแก่การเตรียมปลูกชาวสาดิ Gosovic 1,
หน้า ๑๐๐ ที่เมืองอรรถ ๑๘

เพราะตกลงกันไม่ได้ในเรื่องพันธะที่ประเทศพัฒนาไว้ให้ในคราวนี้

ความตกลงที่มีผลเมื่อ ๑ มกราคม ๑๙๖๕ จึงหันตามกำหนดที่วางไว้ในการประชุม UNCTAD II ๒๕๕ ราคาน้ำตาลในเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๖๕ ใกล้เคียงตัวสูงขึ้นเป็น ๓.๗๕ เซ็นต์ต่อเปาน์ด ซึ่งสูงกว่าราคาต่ำสุด ๓.๒๕ เซ็นต์ และสูงกว่าราคาเมื่อกันยายน ๑๙๖๔ ๑.๓๓ เซ็นต์ แต่ความสำเร็จของมนตรีน้ำตาลระหว่างประเทศก็ควบคุมได้เฉพาะส่วนของตลาดโลกที่ไม่มีกำไรให้ประโยชน์พิเศษ คือน้อยกว่าครึ่งของตลาดโลก ๒๕๖

๓. ความตกลงสินค้าขั้นปฐมระหว่างประเทศเรื่องข้าวสาลี การทำความตกลงข้าวสาลีในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ ไม่ได้ทำโดยการสนับสนุนของ UNCTAD ๒๕๗ และความจริงข้าวสาลีเป็นสินค้าออกที่เป็นประโยชน์ของประเทศพัฒนาแล้วเกือบจะทั้งหมด การทำความตกลงข้าวสาลีปี ๑๙๖๗ ๒๕๘ ทำโดยที่

๒๕๕

Res 16 (II), II Proceedings, Vol 1, p.35

๒๕๖

เหตุที่มีการให้ประโยชน์พิเศษ คือสหรัฐให้แก่ฟิลิปปินส์ และ ไทย ให้แก่ประเทศแอฟริกัน ควรทราบด้วยว่าน้ำตาลที่ผลิตในโลกนี้ มีไม่น้อยที่ได้ รับการสนับสนุนจากรัฐบาล ไม่ควยเงินก็ควยการคุ้มครองตลาดภายใน โอกาสที่ ประเทศกำลังพัฒนาซึ่งผลิตได้ในราคาถูก จะขยายตลาดจึงมีจำกัดและเป็นเช่นนี้ เรื่อยไปทราบเท่าที่การผลิตและการส่งออกในประเทศพัฒนาแล้ว ยังมี การสนับสนุนจากรัฐบาล

๒๕๗

Gosovic 1, p. 101

๒๕๘

ท่านถก Kennedy Round แต่ก็เป็นส่วนประกอบของ Kennedy Round.

ประเทศกำลังพัฒนาไม่ควรมีส่วนคัดค้านใจ ทั้งที่เป็นผู้ส่งข้าวสาลีเข้าประเทศถึง ๔๖
 เปอร์เซนต์ของการค้าข้าวสาลีในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ - ๖๗ ทั้งที่การประชุมคราว
 นั้นมีการกำหนดวงราคาที่สูงขึ้น ๒๕๘ ประเทศผู้ส่งข้าวสาลีออกโคเคือนวราคา
 ประกันที่สูงเท่านั้นที่จะชักจูงให้มีการผลิตข้าวสาลีเพื่อเลี้ยงพลโลก และความจริงผู้
 ผลิตโคเค็ดังราคาประกันไวสูงกวาราคาตลาดโลกที่มีอยู่ในขณะนั้นโดยวิธีการ
 Collective Contract คือผู้ขายจะไม่ขายสูงกวาราคาสูงสุดที่กำหนดและผู้ซื้อ
 จะไม่ซื้อในราคาต่ำกว่าราคาต่ำสุดที่กำหนด ๒๖๐

เลขาธิการ UNCTAD ดึงกับกล่าวว่าหวังว่าประเทศพัฒนาแล้วจะใช้
 ทัศนคติที่คล้ายกันนี้ เมื่อถึงคราวทำความตกลงสินค้าวัตถุดิบที่ส่งเข้าจากประ-
 เทศกำลังพัฒนา ๒๖๑

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ มีการเจรจาเรื่องข้าวสาลีภายใต้การอำนวยการ
 ของ UNCTAD คือ United Nations Wheat Conference (18 January-
 20 February 1971) ในระหว่างการประชุมสงออกไม่ยอมให้มีการตั้งวง
 ราคาใหม่ และไม่ยอมให้เลือกในกรณีที่จะอ้างข้าวสาลีตัวอย่าง (reference
 wheat) และเห็นว่าคณะมนตรีข้าวสาลีเป็นที่เกี่ยวข้องที่จะทำหน้าที่ในเรื่องการ

๒๕๘

ประเทศพัฒนาแล้วและประเทศอารยันต้นน้ำ (ซึ่งแม้จะเป็นประเทศ
 คอยพัฒนา แต่ก็เป็นผู้ผลิต) โคพิจารณาทำความตกลงนี้ กลุ่มช่างคนส่งข้าวสาลี
 ออกถึง ๕๔ เปอร์เซนต์ของโลก ในขณะที่ส่งเข้าเพียง ๒๓ เปอร์เซนต์ TD/B
 /157 (4 September 1967), ซึ่งอ้างใน Gosovic 1, หน้า ๑๐๓ เจริญ
 อรรถ

๒๖๐

Gosovic 1, p. 103

๒๖๑

TD/B/157 (4 September 1967), หน้า ๔ ซึ่งอ้างใน
 Gosovic 1, หน้า ๑๐๔ ที่เจริญอรรถ ๓๓

ข้าวและเป็นผู้ขายสำหรับเก็บข้อมูลเกี่ยวกับราคา การขาย การขนส่ง ๒๖๒ ใน
ที่สุดก็ได้มีการตกลงทำ International Wheat Agreement ซึ่งประ
กอบด้วย Wheat Trade Convention และ Food Aid Convention ใน
ความตกลง Wheat Trade Convention ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับราคา แต่มีบท
บัญญัติให้มีการร่วมมือระหว่างประเทศ และปรึกษาหารือกันในเรื่องข้าวสาลี และ
ให้มีการตรวจสอบปัญหา ราคาและสิทธิและความผูกพันที่เกี่ยวข้องกับการนั้น เมื่อถึง
เวลาอันควร โดยหวังว่าจะมีการเจรจาในเรื่องอนุสัญญาการค้าข้าวสาลีนี้
เมื่อมีการจะทำได้สำเร็จ อนุสัญญาทั้งสองมีอายุสามปี เว้นแต่จะมีการเจรจา
ในเรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าข้าวสาลี ๒๖๓ สรุปได้ว่า International Wheat
Agreement ไม่ได้นำระบบการค้าข้าวสาลีที่มีอยู่แล้วก่อนหน้านี้มาแต่อย่างใด

๒.๒.๓ การทำให้การค้าสินค้าขั้นปฐมเสรีขึ้น ความตกลงเรื่อง
สินค้าขั้นปฐมระหว่างประเทศเป็นความตกลงเพื่อกำหนดราคาและการเข้าสู่ตลาด
อย่างหนึ่งเท่านั้น แต่การเข้าสู่ตลาดก็ยังมีปัญหาอีกมากที่ต้องแก้ไขคือการค้า
สิ่งกีดขวางอื่น ๆ นโยบายบางอย่าง เช่นการให้เงินสนับสนุนแก่การผลิตที่ไม่มี
สมรรถภาพ ทางด้านราคาก็มีปัญหาเพราะความตกลงสินค้าขั้นปฐมระหว่างประ-
เทศบางฉบับหมดอายุลง ๒๖๔ และปัญหาใหญ่ที่ก่อความยุ่งยากทั้งทางคานาและกฎ

๒๖๒

Gosovic 1, หน้า ๑๐๔ ที่เชิงอรรถ ๓๓

๒๖๓

U.N. Yearbook (1971) p. 274

๒๖๔

ดูเชิงอรรถ ๒๔๓ และความเห็นเชิงอรรถดังกล่าว

และค่านปฏิบัติที่ก่อการพยายามทำให้ราคาสินค้าขึ้นปรุ้อมมีราคาสูงขึ้นในอัตราที่หัก
 เทียมกับราคาสินค้าสำเร็จรูป ๒๖๕ โดยการให้เลขาธิการ UNCTAD ศึกษา
 เกี่ยวกับการกำหนดครรรชนีราคา (Indexation) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระ-
 หวางราคาต่อหน่วยสินค้าออกและราคาต่อหน่วยสินค้าเข้าของประเทศกำลังพัฒนา ๒๖๖
 และเรื่องนี้ก็ได้เป็นส่วนหนึ่งของ Resolution on "New Approaches to
 International Commodity Problems and Policies " ๒๖๗ โดยเลขาธิการ
 ได้รายงานโดยอาศัยการศึกษาที่ทำมาแล้วต่อที่ประชุมคณะกรรมการการค้าและพัฒนา
 ในสมัยประชุมฤดูร้อนปี ค.ศ. ๑๙๗๔ ว่า Indexation ในทางเทคนิคเป็นสิ่ง
 ทำได้ อาจนำมาใช้ ที่ละน้อยโดยอาศัยจักรกลอื่น ๆ ทั้งหลาย และมีศักยภาพที่จะเป็น
 ยาแก้ผลเสียหายที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ และที่ประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการค้า
 และการพัฒนาโคลงมติให้เลขาธิการรายงานความก้าวหน้าต่อที่ประชุมในคราวต่อไป
 และแจ้งผลการศึกษาแก่คณะกรรมการว่าด้วยสินค้าวัตถุดิบ เพื่อประเมินผลใน
 ทางความเป็นไปได้ ความสามารถไขปฏิบัติและผล ๒๖๘

๒๖๕

UNCTAD in Brief p. 5

๒๖๖

เป็นการปฏิบัติตาม General Assembly Res.3083 (XXVIII)
 ซึ่งขอให้เลขาธิการ UNCTAD ศึกษาเรื่องนี้

๒๖๗

เป็นมติของ Trade and Development Board (TAD/B/528)
 ซึ่งประชุมระหว่างวันที่ ๒๐ สิงหาคม - ๑๔ กันยายน ๑๙๗๔ - See U.N.
 Monthly Chronicle XI : 9 p.28

๒๖๘

UNCTAD, Monthly Bulletin No.98, (Oct.1974)

แม้ว่า UNCTAD กำลังศึกษาเรื่อง Indexation เพื่อเชื่อมราคาสินค้าออก
เข้ากับราคาสินค้าเข้าในประเทศกำลังพัฒนาก็ตาม แต่เรื่องนี้ยังไม่แน่นอนในทาง
ปฏิบัติ และเฉพาะส่วนที่ UNCTAD ทำมาแล้วในเรื่องการเข้าสู่ตลาดและราคาจัด
ว่าล้มเหลว ดังจะเห็นได้จากมติ ๕๔ (III) และ ๘๓ (III) ของที่ประชุม

๒๖๔

UNCTAD III

ใน Final Act ของ UNCTAD I ได้มีการเรียกร้องได้ไม่เต็มสิ่งที่
วางทางการค้า และไหลลงโดยเร็ว และถ้าทำได้ให้เลิกภาษีศุลกากร ภาษี
สรรพากรและค่าธรรมเนียมภายในอื่น ๆ และควรเลิกข้อจำกัดด้วยจำนวนภายใน
ทศวรรษแรกของการพัฒนา ก็จะคงไว้ก็ต้องไม่เลิกปฏิบัติและควรพยายามเพื่อให้
ประเทศกำลังพัฒนามีส่วนได้ในการเก็บโคของตลาด ๒๗๐ แต่ประเทศพัฒนาแล้ว
แม้จะยอมในเรื่องปรับนโยบายการค้าเพื่อค้ากับประเทศจน ก็ตั้งข้อสงวนต่อการตั้ง
กำหนดเวลาที่ไม่คำนึงกฎหมายภายใน และความผูกพันที่มีอยู่ของประเทศพัฒนาแล้ว
และชี้ให้เห็นภัยของการปลดปล่อยให้มีการค้าเสรี เช่นนั้น คือสร้างความไม่สมดุล
และข้อสำคัญก็คือมักจะอ้างว่าขอแนะนำใน Final Act ไม่มีผูกพัน ๒๗๑

๒๖๔

Res 54 (III) กล่าวถึงการทำให้ราคาสินค้าวัตถุดิบมั่นคงโดยขอ
ให้ IBRD ช่วย Res 83 (III) กล่าวว่าไม่มีการตกลงตามร่างมติในเรื่อง
นโยบายการเข้าสู่ตลาดและราคา และแนะนำให้ UNCTAD ดำเนินการให้เต็มที่
ในเรื่องเหล่านี้ - III Proceedings หน้า ๗๔ และ ๘๑ โดยลำดับและดู
เรื่องที่จะกล่าวต่อไป

๒๗๐

Recommendation A. II.i, I Proceedings Vol 1, pp.29-30

๒๗๑

I. Proceedings, Vol 1, pp.121 - 122

ผลก็คือขอแนะนำให้ไม่เพิ่มสิ่งกีดขวางไม่ได้รับการปฏิบัติตาม มีการเก็บภาษีสูงขึ้นเมื่อมีการส่งเข้าไปในรูปของสินค้าแปรรูป ไม่มีความก้าวหน้าในเรื่องการขจัดภาษีศรพากร และมีการเก็บค่าธรรมเนียมจากสินค้าเมืองร้อน^{๒๗๒} เหตุผลของเหตุการณ์เหล่านี้ก็คือกีดกันในประเทศพัฒนาแล้วขอให้รัฐบาลคุ้มครองมากขึ้นและบางครั้งก็ขอให้สนับสนุน ซึ่งอาจช่วยให้ส่งไปขายต่างประเทศ และบางครั้งก็เป็นเพราะรัฐบาลของประเทศพัฒนาแล้วไม่ยอมเสียรายได้

กัมภัตรแอลเจียร์ เป็นผลของ Algier Conference ซึ่งเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีของกลุ่ม ๗๗ ในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ เพื่อเตรียมการประชุม UNCTAD II ได้ขอให้เลิกข้อจำกัดทั้งหลายที่ตั้งขึ้นตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๖๔ ภายใน ค.ศ. ๑๙๖๘ และขอให้มีการคืนภาษีภายใน และภาษีศรพากรบางส่วนแก่ผู้ส่งออกในประเทศกำลังพัฒนา และขอให้มีการแบ่งส่วนในตลาดภายในแก่ผู้ส่งออกของประเทศกำลังพัฒนาโดยการเจรจาพหุภาคี^{๒๗๓}

ข้อเสนอข้างต้นมีการเอาไปกล่าวซ้ำในที่ประชุม UNCTAD II แต่ประเทศพัฒนาแล้วไม่ยอมมีพันธะเพิ่มเติมในเรื่องการไม่เพิ่มสิ่งกีดขวาง หรือขจัดสิ่งกีดขวางที่มีอยู่แล้ว ทิศนะคติของประเทศพัฒนาแล้วในเรื่องนี้จึงมีลักษณะไปในทางลบ^{๒๗๔}

๒๗๒

หน้า ๑๐๗ TD/B/120 (5 June 1967) pp.25-32 ซึ่งอ้างใน Gosovic 1, ๒๗๓

หน้า ๑๐๘ TD/38 (3 Nov.1967) หน้า 7-8 ซึ่งอ้างใน Gosovic 1,

๒๗๔

และผลก็คือที่ประชุมเคลดี ไม่สามารถบรรลุความตกลงในเรื่องการปลดปล่อยการค้าให้เสรี ทั้งที่ประเทศกำลังพัฒนาไม่ได้ขอให้ยกเลิกการคุ้มครองสินค้าเกษตรกรรมสิ้นเชิง แต่ขอเพียงส่วนแบ่งในตลาดของประเทศพัฒนาแล้ว ๒๗๕ และการขอแบ่งส่วนในตลาดมีผลเป็นครั้งแรกในระดับนานาชาติในรูปของปฏิญญาคือ Declaration

๒๗๖ on the World Food Problem ทั้งนี้เพราะมีแนวร่วมระหว่างประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาแล้วซึ่งต่างก็เป็นผู้ส่งออกและประสบปัญหาคุ้มครองนิยมใน EEC ๒๗๗ และพันธะที่จะให้เข้าสู่ตลาดเริ่มมีในความตกลงสินค้าวัตถุดิบระหว่างประเทศเป็นครั้งแรกในความตกลงนำตาลปี ค.ศ. ๑๙๖๔ ๒๗๘

แต่ในที่สุดคณะกรรมการว่าด้วยการค้าและการพัฒนาก็ได้ลงมติรับหลักการปลดปล่อยการค้าและการเข้าสู่ตลาดของสินค้าปรุมให้เสรี โดยมีข้อความคล้ายกับที่เคยกล่าวใน Final Act ของ UNCTAD I และในที่อื่น ๒๗๘ แต่ลคให้ลดลง

๒๗๕

Gosovic 1, pp. 108 - 109

๒๗๖

Res 9. (II), II Proceedings, Vol. 1 p. 30

๒๗๗

Gosovic 1, p. 109

๒๗๘

ดูเรื่องความตกลงนำตาลที่กล่าวแล้วข้างต้นความระหว่างเครื่องหมายเชิงที่ ๒๕๔ กับเครื่องหมายเชิงอรรถที่ ๒๕๕

๒๗๘

Bd. Res. 73 (X) in TD/B/327 (30 Sep. 1970) Annex I, p. 9.

บางควยขอขยายและขอสงวนจนทุกฝ่ายยอมรับได้ ๒๘๐
แสดงมีลักษณะไม่เพิ่มเติม
ที่กว้างมากกว่า ๒๘๑

ตาม Penal Act ของ UNCTAD I การให้ประโยชน์พิเศษที่เลือกประ-
ติบัติก็ควรจะถูกยกเลิก เพราะชี้ขวางการค้าและทำได้โดยมาตรการนานาประ-
เทศที่ให้ประโยชน์แก่ทุกฝ่ายเท่าเทียมกัน ๒๘๒ UNCTAD ได้แก้ปัญหาด้วยการศึกษา
ปัญหาและหาทางเจรจากำหนดมาตรการเพื่อแก้ปัญหา และทำได้สำเร็จพอสมควร
โดยกลุ่มประเทศแอฟริกัน โดยยอมรับกับที่ประชุมระดับรัฐมนตรีที่แอลเจียร์ว่า UNCTAD
ควรศึกษานผลของการยกเลิกการให้ประโยชน์พิเศษโดยทำเป็นรายสินค้าและราย
ประเทศ ๒๘๓ ซึ่งจะช่วยให้ปัญหานี้กระจ่างขึ้น ๒๘๔

ก้าวสำคัญอีกก้าวหนึ่งในการปลดปล่อยการค้าเสรีขึ้นก็คือมติของคณะ
กรรมการค้าและการพัฒนาในระหว่างสมัยประชุมฤดูร้อนปี ค.ศ. ๑๙๗๔ ระหว่าง
วันที่ ๒๐ สิงหาคม - ๑๔ กันยายน มตินั้นมีชื่อว่า "วิธีการใหม่สำหรับปัญหาและ
นโยบายระหว่างประเทศว่าด้วยสินค้าวัตถุดิบ" (New Approaches to Inter
International Commodity Problems and Policies) โดยเลขาธิการ

๒๘๐

Gosovic 1, p. 109

๒๘๑

Ibidem , และดูเชิงอรรถ ๒๖๔

๒๘๒

Recommendation A. II. 1, I Proceedings Vol I, p. 30

๒๘๓

ซึ่งนับว่าพวกประเทศแอฟริกันยอมรับมากแล้ว TD/38(3 Nov.1967) หน้า ๗

ซึ่งอ้างใน Gosovic 1, หน้า ๑๑๐

๒๘๔

ปัญหาอื่นในเรื่องนี้เช่น อะไร เป็นคือการแบ่งอาณัติประโยชน์ที่เท่า
เทียมกันโดยมาตรการนานาประเทศ ความพร้อมในการไม่ยอมรับประโยชน์พิเศษ

ดู Gosovic 1, หน้า ๑๑๑

UNCTAD เสนอให้มีโครงการที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสำหรับสินค้าวัตถุดิบ ส่วนประกอบของโครงการที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือรวมกัน(Integrated Programme) ก็คือ

๑. พยายามที่จะขยับจากการหาหรือไปสู่การเจรจา
๒. กำหนดวัตถุประสงค์ให้กว้างขึ้นเมื่อทำความเข้าใจในเรื่องสินค้าวัตถุดิบในระดับนานาชาติ นอกเหนือจากหลักความมั่นคงของราคาและราคาที่มีกำไร
๓. ให้ใช้หลักการและเทคนิคใหม่ เมื่อทำความเข้าใจในเรื่องสินค้าวัตถุดิบ เช่นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างราคาสินค้าออกกับราคาสินค้าเข้า (Price Indexation) การกระทำร่วมกันในหมู่ผู้ผลิตใช้ระบบบัญชีต้นทุน และการเงินชดเชยให้มากขึ้น
๔. งานที่คณะมนตรีสินค้าวัตถุดิบคงทำอยู่แล้วตามความตกลง สินค้าวัตถุดิบระหว่างประเทศ อาจเป็นส่วนหนึ่งของโครงการที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนี้

เลขาธิการได้แสดงความคิดเห็นว่า วิธีการใหม่นี้ น่าจะใช้ได้ผลกว่าวิธีการที่เคยใช้กันมาแล้วซึ่งแม้ว่าจะได้ศึกษา ปรัชญาและหาวิธี ก็คงทำความเข้าใจระหว่างประเทศได้สำหรับสินค้าวัตถุดิบเพียงไม่กี่อย่าง และมักจะใช้ไม่ได้ทุน ๒๘๕

๒.๒.๔ ปัญหาสิ่งเทียมและสิ่งทดแทน ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่เป็นประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนาในฐานะเป็นสินค้าออกต้องเผชิญกับการแข่งขันจากสิ่งเทียมที่ไร้ทดแทน UNCTAD กำลังสำรวจหาความจำเป็นและระดมความช่วยเหลือระหว่างประเทศ เพื่อการวิจัยและการพัฒนาที่มุ่งปรับปรุงความสามารถแข่งขันของผลิตภัณฑ์

ธรรมชาติด้วยการลดค่าใช้จ่ายในการผลิต และปรับปรุงคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์
ธรรมชาติ และหาหนทางในการใช้ใหม่ๆ

ที่ประชุมเห็นว่าได้เรียกร้องให้ประเทศพัฒนาแล้วไม่ส่งเสริมการลงทุนเพิ่ม
เติมเพื่อผลิตสิ่งเทียมที่แข่งกับผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ซึ่งประเทศกำลังพัฒนาเป็นผู้ส่งออก
และไม่ส่งเสริมเป็นพิเศษแก่สิ่งเทียมใหม่ ที่อาจทดแทนผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ และถ้า
จะมีการทำผิดจากหลักนี้ก็ต้องมีการหารือ เพื่อกำหนดมาตรการลดผลเสียต่อประเทศ
กำลังพัฒนา และที่ประชุมยังได้แนะนำให้ประเทศพัฒนาแล้วเปิดตลาดให้กว้างขึ้นแก่สินค้า
ที่ถูกสิ่งเทียมแข่งขัน และควรวิจัยหาวิธีใช้ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่ถูกแข่งขันจากสิ่งเทียม
ให้มากขึ้น และห้ามเสนอขายสิ่งเทียมคู่ของธรรมชาติ ๒๘๖

ในระหว่างการประชุม UNCTAD I จนถึงการประชุม UNCTAD II ไม่
มีความคืบหน้าในเรื่องนี้แต่อย่างใด ๒๘๗

ที่ประชุมเคลือบใจไม่อาจมีมติในเรื่องสิ่งเทียม เพราะปัญหาบางเรื่องยังเป็น
ที่โต้เถียงกันอยู่ ๒๘๘

ที่ประชุม UNCTAD III ได้ลงมติเรื่องสิ่งเทียมโดยคะแนนเสียงเอกฉันท์ ๒๘๙

๒๘๖

Recommendation A.II. 7. I Proceedings, Vol. I pp. 32 - 33

๒๘๗

Gosovic 1, p. 112

๒๘๘

II Proceedings, Vol I p. 390

๒๘๙

Res. 50 (III), 19 May 1972, III Proceedings, Vol I,

แสดงเน้นแต่เรื่องการวิจัยและการพัฒนาเพื่อการใช้ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ และชี้ให้เห็นถึงผลเสียในแง่สิ่งแวดล้อมเป็นพิษของการผลิตและใช้สิ่งเทียม และขอให้ประเทศผู้ผลิตสิ่งธรรมชาติร่วมมือกันในการวิจัย พัฒนาและส่งเสริมสิ่งธรรมชาติ หากโลกมาถึงการรังคใช้สิ่งเทียมในแง่ยูริ โภคไม่ นอกจากเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษดังกล่าวแล้ว

ผลได้จากการประชุมเคลสมีอยู่ ๒ ข้อคือ ประเทศพัฒนาแล้วยอมเท่าที่จะทำได้ที่จะใช้มาตรการจำกัดการสิ่งเทียม เมื่อผลิตภัณฑ์ธรรมชาติถูกแข่งขันมากเกินไปและประเทศพัฒนาแล้วจะให้การศึกษาที่เห็นใจในคำขอให้ช่วยเหลือทางการเงินและเทคนิคที่ประสบปัญหาการแข่งขันจากสิ่งเทียมและกำลังจะหันไปผลิตให้ซับซ้อนขึ้น ๒๘๐

งานเรื่องสิ่งเทียมที่สำเร็จใน UNCTAD ก็คือในคณะกรรมการว่าด้วยสินค้าวัตถุดิบ ซึ่งได้มีมติให้ประเทศพัฒนาแล้ว ลดโดยรวดเร็วซึ่งกีดขวางทางการค้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่ต้องแข่งขันกับสิ่งเทียมและสิ่งทดแทนอย่างรุนแรง หรือที่ว่าจะมีการขจัดสิ่งกีดขวางเหล่านั้นในขั้นที่สุด เมื่อจะผลิตหรือใช้สิ่งเทียม ประเทศพัฒนาแล้วต้องคำนึงถึงอุปสงค์ อุปทาน ของสิ่งเทียมและสิ่งธรรมชาติที่เกี่ยวข้องและไม่ควรส่งเสริมให้สร้างหรือใช้สิ่งเทียมใหม่ เมื่อผลิตภัณฑ์ธรรมชาติก็พอกับอุปสงค์ของตลาดโลกในปัจจุบันและอนาคต และให้กลุ่มถาวรว่าด้วยสิ่งเทียมและสิ่งทดแทน ศึกษาทางที่จะส่งเสริมการวิจัยทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสินค้าวัตถุดิบที่ถูกแข่งขันโดยสิ่งเทียม และให้ตรวจสอบโอกาสที่จะสนับสนุนทางการเงิน แต่การวิจัยเช่นว่านั้น ๒๘๑

๒๘๐
TD/ L.29 (25 March 1968), หน้า ๑๒ - ๑๕ ซึ่งอ้างใน Gosovic 1, หน้า ๑๑๒

๒๘๑
TD/B/248 (16 June 1969), หน้า ๑ - ๒, Annex I, ซึ่งอ้างใน Gosovic 1, หน้า ๑๑๓

นอกจากนี้คณะกรรมาธิการของ UNCTAD ยังได้เสนอให้มีปฏิบัติการในเรื่องสินค้าวัตถุดิบบางอย่าง และสำรวจเรื่องการวิจัยที่ทำมาแล้ว และที่ควรจะทำต่อไปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่ถูกสิ่งเทียมแข่งขัน^{๒๘๒}

๒.๓ การให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences - GSP)

๒.๓.๑ ความทั่วไป การให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไป^{๒๘๓} เริ่มใช้เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๑ และ ๑๙๗๒ โดยประเทศที่พัฒนามากแล้ว การให้ประโยชน์พิเศษในลักษณะที่เป็นการให้ทางเดียว ทำให้มีการลดศีกัดแกสินค้าสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูปบางชนิดที่ส่งออกจากประเทศกำลังพัฒนา แต่มีการจำกัดสินค้าสำเร็จรูปบางอย่างไม่ให้อยู่ที่แผน GSP คือสิ่งทอ หนังและผลิตภัณฑ์จากหนัง ปีโตรเลียม และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม^{๒๘๔} ข้อควรสังเกตก็คือที่ว่าเป็นการทั่วไปนั้นหมายความว่าให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาทุกประเทศที่ขายสินค้าที่อยู่ใต้แผน GSP ของประเทศผู้ให้แต่ละประเทศ กล่าวคือแผน GSP หรือประโยชน์พิเศษที่แต่ละประเทศให้กันไม่

^{๒๘๒} ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ที่ได้รับความสนใจให้มีปฏิบัติการเป็นพิเศษคือยาง ฝ้าย ไยแข็ง ปอ และใยจำพวกเดียวกัน เมล็ดพืชให้น้ำมันและน้ำมัน ตลอดจนไม้ก้างกับชะแลค TD/B/287 (10 Nov. 1969)

^{๒๘๓} เพื่อความสะดวกต่อไปจะเรียกว่า GSP

^{๒๘๔} ทั้งที่สินค้าเหล่านี้ก็มีความสำคัญสำหรับประเทศกำลังพัฒนา แต่ประโยชน์ภายในประเทศของประเทศผู้ให้ประโยชน์พิเศษ จะเป็นเหตุแห่งการให้ GSP แก่สินค้าเหล่านี้

เหมือนกัน ๒๔๕ และควรตั้งเกณฑ์การใช้ GSP เป็นการกระทำที่ผิดจากหลัก MFN ๒๔๖

การใช้ GSP นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการหาเงินจากสินค้าออกของประเทศกำลังพัฒนา ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม และเร่งรัดการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา มีผลทำให้มีการลดการคุ้มครองศุลกากรของประเทศที่พัฒนาแล้วที่ให้แก่สินค้าสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูป แต่การใช้ GSP อาจจะได้ผลน้อย ๒๔๗ เพราะเหตุใหญ่สองประการคือ การขยายตัวของ EEC และการเจรจาลดพิกัดของ GATT ที่กำลังทำอยู่ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๗๓ - ๑๙๗๕

การใช้ GSP ในปัจจุบันเป็นผลของการทำข้อยุติตามที่ตกลง (Agreed Conclusions) เกี่ยวกับประโยชน์พิเศษที่ให้เป็นการทั่วไปในคณะกรรมการการค้าพิเศษ ว่าด้วยประโยชน์พิเศษ (Special Committee on Preference) ซึ่งเป็นการบริหารที่อยู่ใต้คณะกรรมการว่าด้วยสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งอยู่ใต้คณะกรรมการการค้าและการพัฒนาอีกชั้นหนึ่ง และมีผลใช้บังคับเมื่อคณะกรรมการการค้าและการพัฒนาได้รับรองแต่ยังไม่มีการบังคับใช้จริงจัง จนกระทั่งการประชุม UNCTAD III ได้มีมติที่ ๗๗ (III) ให้คณะกรรมการพิเศษว่าด้วยประโยชน์พิเศษ เป็นผู้รับผิดชอบเรื่องนี้

๒๔๕ ๖๑
แม้ว่าจะเคยมีความพยายามทำให้เหมือนกัน แต่ความเห็นนี้ถูกไป
ถึงจะไต่ถลาต่อไปในเรื่องประวัติของแผน GSP

๒๔๖ ๖๒
ดูข้อ ๑.๓.๔ ขอยกเว้นจากกฎไม่เลือกปฏิบัติตามที่บรรดากาฬสัญญาจะ
ให้ เรื่องประโยชน์พิเศษที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาประกอบด้วย

๒๔๗
GSP มีผลจริงจังหรือไม่เพียงใดจะไต่ถลาต่อไป

๒.๓.๒ ประวัติ การให้ประโยชน์พิเศษมีมานานแล้ว จนกระทั่งเกิดหลัก MFN เพื่อแก้ผลเสียของการเลือกปฏิบัติ แต่หลัก MFN ก็ไม่ได้ใช้โดยไม่มีข้อยกเว้น ๒๔๘ กฎบัตร ITO และความตกลงทั่วไปก็กล่าวถึงการให้ประโยชน์พิเศษ กล่าวคือกฎบัตร ITO กล่าวถึงการยอมให้ประโยชน์พิเศษที่ให้กับอยู่แล้ว คงมีต่อไปได้ การให้ประโยชน์พิเศษอาจทำได้ในกรณีของสหภาพศุลกากร หรือเขตการค้าเสรี และยังได้มีบทบัญญัติเรื่องการให้ประโยชน์พิเศษในกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความตกลงทั่วไปเอาหลักของ ITO ไม่ใช่เฉพาะสองกรณีแรก จึงอาจกล่าวได้ว่า UNCTAD รับหลักของกฎบัตร ITO ในเรื่องการให้ประโยชน์พิเศษเพื่อการพัฒนามาใช้หลังจากที่ GATT ไม่อาจเอาหลักนั้นไปใช้ ทั้งที่มีการพยายามหลายครั้ง จนมีผู้วิจารณ์ว่าประเทศเจริญแล้วยอมยกเว้น MFN ก็เฉพาะต่อเมื่อตนได้ประโยชน์^{๒๔๘} ข้อควรสังเกตก็คือการให้ประโยชน์พิเศษตามความตกลงทั่วไป มีลักษณะเลือกปฏิบัติมาก แต่การใช้ GSP เป็นประโยชน์แก่ประเทศกำลังพัฒนาทุกประเทศ จึงไม่มีลักษณะเลือกปฏิบัติในหมู่ประเทศกึ่งพัฒนาถ้าจะมีก็คงมีระหว่างประเทศกึ่งพัฒนากับประเทศพัฒนาแล้ว แต่ลักษณะเช่นนี้เป็นเรื่องของการช่วยเหลือมากกว่าการเลือกปฏิบัติ^{๓๐๐}

๒๔๘

ฎีกา "Trade in Manufactures and Semi-Manufactures" I. Proceedings, Vol. IV., หน้า ๓ - ๘๖

๒๔๘

Gosovic 1, p. 65

๓๐๐

แต่ความจริงการเลือกปฏิบัติก็ยังไม่หมดสิ้นไปทีเดียว เพราะประเทศผู้ให้กำหนดว่าจะให้ในเรื่องใด อย่างไร ซึ่งโดยผลของมันเองก็จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศหนึ่ง และไม่เป็นประโยชน์ต่ออีกประเทศหนึ่ง และยังได้กล่าวแล้ว (บทที่ ๒ (เชิงอรรถที่ ๑๗๔) ว่าการกำหนดความกึ่งพัฒนาเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ประเทศพัฒนาแล้วก็ยังอาจรู้สึกว่าการได้ประโยชน์พิเศษจากแผน GSP ฎีกาของประเศสังคมนิยมซึ่งจะได้อีกต่อไป

การให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไปนี้มีการกล่าวถึงมาแล้วใน GATT ๓๐๑
และมีการกล่าวถึงเรื่องนี้ในที่ประชุมเตรียมการ ๓๐๒ ของ UNCTAD และใน
การประชุม UNCTAD I ก็หลายครั้ง ๓๐๓

๑. การประชุม UNCTAD I กับประโยชน์พิเศษทั่วไป การอภิปราย
ใน UNCTAD แสดงถึงความเห็นต่าง ๆ กันตลอดจนปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการใช้ GSP

สหรัฐอเมริกาเห็นว่า GSP จะไม่ไฉนเนื่องจากประเทศกำลังพัฒนาผลิต
สินค้าเพียง ๒ - ๓ ชนิด และการประชุม Kennedy Round ก็จะทำให้ตกลงไป
มากจน GSP ไม่ให้ประโยชน์อะไรมากนัก GSP เองกลับจะก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติ
ทำให้มีการผลิตที่ไม่ได้ประสิทธิภาพ และขัดขวางการค้าเสรี ๓๐๔ แต่ประเทศพัฒนา
อื่น ๆ ไม่เห็นด้วยกับสหรัฐก็มี เช่นความเห็นทางสหราชอาณาจักร ซึ่งมีลักษณะคล้าย
ไปทางเห็นด้วยกับการให้ประโยชน์พิเศษ และสนับสนุนสหพันธรัฐเยอรมัน เนเธอร์แลนด์
และเดนมาร์ก นั่นก็คือควรมีแผนประโยชน์พิเศษอันเดียวใช้กับทุกประเทศกำลังพัฒนา

๓๐๑

GATT Doc. L/207(Oct.1963) ซึ่งเป็นการพิจารณาในกลุ่มทำงาน
ว่าด้วยการให้ประโยชน์พิเศษ

๓๐๒

I Proceedings Vol. VIII p. 29

๓๐๓

Gosovic I, หน้า ๖๖ แต่ที่ละเอียดที่สุดคงได้แก่ของ Prebisch

ใน "Towards a New Trade Policy For Development", I Proceedings Vol IV
หน้า 35 - 40

๓๐๔

Harry G. Johnson, Economic Policies Towards Less
Developed Countries (Washington D.C. : Brookings Institution,
1967), pp. 165 - 170

โดยทุกประเทศอุตสาหกรรม ๓๐๕ ฝรั่งเศสและเบลเยียมอยากให้มีการให้ประโยชน์พิเศษโดยการเลือก คือจะต้องมีการเจรจาในเรื่องข้อกำหนดประโยชน์พิเศษ (ซึ่งได้แก่ ขนาด อายุ ชนิด และจำนวนของสินค้าที่จะได้รับประโยชน์) ระหว่างผู้ให้และผู้รับในรูปทวิภาคี หรือคณะกรรมการที่ประกอบด้วยประเทศผู้ตั้งเขาและประเทศผู้ส่งออก นั่นก็คือรักษาความสัมพันธ์ของ EEC กับประเทศแอฟริกัน ซึ่งจะทำให้มีการถือปฏิบัติอย่างไม่จบสิ้น และทำให้ประเทศด้อยพัฒนาเป็นทางเศรษฐกิจตลอดไป ๓๐๖

ส่วนประเทศกำลังพัฒนาก็ชี้ให้เห็นว่าสิ่งขัดขวางทางการค้าทั้งในและนอกพิกัดที่มีอยู่ในประเทศพัฒนาแล้วมุ่งขัดขวางสินค้าสำเร็จรูปชนิดที่ประเทศกำลังพัฒนาได้เปรียบ (ทั้งที่เป็นจริงและในศักยภาพ) ในการผลิต และพิกัดของประเทศตะวันตกก็ขัดขวางการส่งสินค้าแปรรูปออกจากประเทศกำลังพัฒนา และเห็นว่าประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไปจะช่วยทำให้ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปของประเทศกำลังพัฒนาได้รับการปฏิบัติที่ทัดเทียมที่แท้จริง ยิ่งกว่าตามหลัก MFN ซึ่งไม่มีทางทำได้เพราะเหตุผลหลายประการ เช่น MFN ไม่ช่วยให้เท่าเทียมกับผู้ผลิตภายในประเทศ หรือผู้ผลิตในประเทศอื่นที่อยู่ในกลุ่มการรวมตัวทางเศรษฐกิจ เว้นแต่จะไม่มีภาษีศุลกากร การตัดภาษีในอัตราเท่ากันไม่มีความหมายเพราะแม้ตัดแล้วอัตราที่สูงกว่าในประเทศพัฒนา ก็ยังสูงพอที่จะขัดขวางการค้าได้

๓๐๕
 นั่นก็คือการขยายแบบการให้ประโยชน์พิเศษของเครือจักรภพไปได้ทั่วโลก ซึ่งยอมพอเพียงที่จะชดเชยแก่ประเทศที่ได้ประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะอยู่แล้ว เพราะตลาดจะกว้างขึ้น ดู Gosovic I, หน้า ๕๖ ที่เชิงอรรถ ๕

๓๐๖

ข้อสำคัญที่ประเทศกำลังพัฒนาเน้นก็คือการส่งสินค้าสำเร็จรูปออกมีความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา ๓๐๓

ประเทศกำลังพัฒนาก็เห็นต่างกันในเรื่องประโยชน์พิเศษ เพราะความต่างกันในระดับของการพัฒนาเศรษฐกิจ ประเทศที่ยังด้อยมากอยากให้อันประโยชน์ส่วนหนึ่งไว้สำหรับพวกตน โดยเฉพาะในรูปของโควตาหรือประโยชน์พิเศษที่มากกว่าที่ให้แก่ประเทศที่ค่อนข้างจะก้าวหน้า ปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือ การขจัดเสียดสยแก่ประเทศที่ต้องเสียประโยชน์พิเศษที่ให้เป็นการเฉพาะ ถ้าจะต้องมีการเลิกการให้ประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะ เพราะมีการให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไปแล้ว ในที่สุดหลังจากที่โต้เถียงกันอยู่นาน ประเทศกำลังพัฒนาก็ตกลงกันได้ กล่าวคือยอมรับหลักการไม่เลือกปฏิบัติในหมู่ประเทศกำลังพัฒนา แต่รับควยว่าอาจต้องให้การปฏิบัติพิเศษแก่ประเทศด้อยพัฒนามาก ส่วนการให้ประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะก็จะต้องเลิกเมื่อใช้แผนทั่วไป โดยที่ผู้ที่เคยได้ประโยชน์พิเศษเฉพาะอยู่แล้วก็จะได้ประโยชน์อย่างน้อย "เท่ากัน" (กับที่ได้จากประโยชน์พิเศษที่ให้โดยเฉพาะ) ๓๐๔

แต่ที่ประชุม UNCTAD I ก็หาความเห็นร่วมในเรื่อง GSP ไม่ได้ องค์การ UNCTAD ที่ตั้งขึ้นจึงต้องขบปัญหานี้ต่อไป วิจารณ์การสองอันที่ได้จาก UNCTAD I, ก็คือ

- ๑) ประเทศกำลังพัฒนารวมตัวกันในเรื่อง GSP
- ๒) มีข้อตกลงให้ประเทศกำลังพัฒนาให้ประโยชน์พิเศษกันเองโดยไม่ให้แก่ประเทศพัฒนาแล้ว ๓๐๕

๓๐๓

Gosovic 1, pp. 67 - 68

๓๐๔

Gosovic 1, p. 68

๓๐๕

Recommendation A. 1118, I. Proceedings Vol I, pp. 41 - 42.

๒. ระหว่างการประชุมเงินเฝ้าและการประชุมนิวเคลียร์ ในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ กลุ่มทำงานว่าด้วยประโยชน์พิเศษใน UNCTAD ก็เริ่มศึกษาแง่เทคนิคของปัญหา GSP ^{๓๑๐} ส่วนทาง OECD ก็ออกกลุ่มสี่ โด่แก่สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส และสหพันธ์รัฐเยอรมัน ก็เริ่มศึกษาปัญหานี้ ในขณะที่กลุ่มประเทศค่อนพัฒนาซึ่งรักษาแนวร่วมไว้ได้ แม้ว่าจะมีความเห็นต่างกันระหว่างกลุ่มละตินอเมริกา กับกลุ่มแอฟริกาในเรื่องประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะ และประเทศค่อนพัฒนามาเริ่มกล่าวว่าประเทศที่ค่อนพัฒนาน้อยกว่าจะเอาประโยชน์ไปหมด ^{๓๑๑}

แต่บรรยากาศเริ่มดีขึ้นจริงจังเมื่อประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาประกาศเปลี่ยนท่าทียอมให้ประโยชน์พิเศษในทางพิทักษ์เป็นการชั่วคราวแก่ประเทศค่อนพัฒนา ^{๓๑๒}

สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาเปลี่ยนท่าทีที่ทั้งที่กลัวว่าผลิตภัณฑ์จากประเทศมีแรงงานถูกจะตีตลาด ก็เพราะสหรัฐเริ่มวิตกว่าการขยายความสัมพันธ์ระหว่าง GPC กับประเทศแอฟริกัน โดยอาศัยการให้ประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะ แต่การให้ประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะ (ซึ่งเป็นการให้ในแนวดิ่ง) แก่ประเทศกำลังพัฒนาอื่น เช่น ละตินอเมริกา ก็จะทำให้เกิดความแตกแยกในหมู่ประเทศค่อนพัฒนา และไม่ทำให้สหรัฐมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเอเชีย แอฟริกา การไม่ให้อะไรเลยก็จะทำให้สหรัฐสูญเสียอิทธิพลเพราะเห็นทางจากประเทศกำลังพัฒนาทุกประเทศ ^{๓๑๓}

๓๑๐

TD/B/84 (8 August, 1966), p. 3

๓๑๑

Gosovic 1, p. 70

๓๑๒

Address of President Johnson to the American Chief of State at Punta del Este, on April 14, 1967, Department of State Bulletin, Vol 56, No. 1454 (8 May, 1967) หน้า 709 ซึ่งอ้างใน Gosovic 1 หน้า ๗๐

๓๑๓

Gosovic 1, pp. 70 - 71

แม้ว่าความหวังของสหรัฐจะมีเพียงเพื่อหยุดยั้งการแผ่อิทธิพลของ EEC ^{๓๑๔}
 แต่ผลของมันก็คือทำให้ประเทศอื่นพลอยต้องคล้อยตามสหรัฐ ^{๓๑๕} โดยที่สหรัฐเองก็
 อาจไปทางบุญคุณจากประเทศที่ไม่ได้รับประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะว่าสหรัฐได้ต่อสู้
 เพื่อประเทศเหล่านั้นในการแสวงหาตลาดใน EEC ^{๓๑๖} ความล้มเหลวของ Kennedy
 Round ในการลดพิกัดในรายการที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนา
 คือสินค้าแปรรูป อาหาร เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเสื้อผ้า ก็เป็นเหตุให้
 ความกระตือรือร้นอยากได้ GSP ^{๓๑๗}

ระยะเวลาปี ๑๙๖๗ - ๑๙๖๘ จึงเป็นระยะที่โต้เถียงกันในหลักการต่าง ๆ
 ของการใช้ GSP ซึ่งประเทศที่ยังพัฒนาได้แสดงทัศนวิสัยว่า GSP ควรเป็นดังนี้

- ๑) ทุกประเทศพัฒนาแล้ว ต้องให้การเข้าสู่ตลาดในลักษณะที่ได้รับ
 ประโยชน์พิเศษแก่สินค้าสำเร็จรูปและสินค้ากึ่งสำเร็จรูปทุกชนิดที่มาจากโลกที่สาม
- ๒) แผนการให้ประโยชน์พิเศษต้องมีเวลาจำกัด

^{๓๑๔}
 ดังจะเห็นได้จากข้อเสนอของสหรัฐจะไม่ให้ประโยชน์พิเศษแก่ประเทศ
 กำลังพัฒนา (เช่นประเทศแอฟริกัน) ที่ให้ประโยชน์พิเศษต่อประเทศพัฒนาแล้ว
 (เช่นประเทศกลุ่ม EEC) ผู้ได้ให้ประโยชน์พิเศษมาก่อน ดู Ibid., p.71

^{๓๑๕}

Ibid., p. 70

^{๓๑๖}

Ibid., p. 71

^{๓๑๗}

TD/6 (4 September, 1967) หน้า ๓ - ๔ ซึ่งอ้างใน
 Gosovic 1, หน้า ๓๒

๓) ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ชัดเจน ประเทศผู้ตั้งเขาอาจตั้ง
ผลิตภัณฑ์บางอย่างจาก GSP หรือใช้มาตรการคุ้มกันอย่างอื่น

๔) การมีบทบัญญัติเพื่อฐานะพิเศษ และความจำเป็นพิเศษของ
ประเทศด้อยพัฒนามาก (Least developed) ในหมู่ประเทศกำลังพัฒนา

๕) ประเทศที่เคยได้รับประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะอยู่แล้ว
ควรได้รับประโยชน์ที่เท่ากันจาก GSP เพื่อว่าจะได้เลิกได้รับประโยชน์พิเศษเป็น
การเฉพาะได้

๖) การมีบทบัญญัติให้มีการตรวจสอบแผนนี้ ในระดับระหว่าง
ประเทศ ๓๑๘

ปัญหาที่โต้เถียงกันมากในระหว่างปี ๑๙๖๗ - ๑๙๖๘ ก็คือ

ก. ปัญหาหลัก ได้แก่

๑. ผลิตภัณฑ์อะไรบ้างที่ควรได้รับประโยชน์พิเศษเป็นการ
ทั่วไป ที่เป็นปัญหามากก็คือ ควรรวมถึงสินค้าเกษตรกรรมแปรรูปหรือไม่
๒. มาตรการคุ้มครองที่จะให้แก่ประเทศพัฒนาแล้ว ที่กล่าว
ถึงกันมากก็คือ การใช้โควตาส่งและการใช้โควตาพิทักษ์ (Tariff Quota) ๓๑๘

๓๑๘

TD/B/C.2/AC. 1/7. (31 May, 1967) p. 10

๓๑๘

Tariff Quota หมายถึงการไม่จำกัดจำนวนสินค้าที่เข้า
ประเทศ แต่จำกัดจำนวนที่จะเก็บภาษีในอัตราต่ำ เมื่อพ้นจำนวนนี้แล้วก็จะเก็บในอัตรา
สูง จึงต่างกับโควตาธรรมดา (ซึ่งบางครั้งโควตาธรรมดาก็ถูกเรียกว่าโควตาคัดเลือก
เพราะมีลักษณะตัดจำนวน) ผู้สนใจเรื่องนี้ควรดู Michael Room, "The Tariff Quota
and its Treatment" Journal of World Trade Law. 5 : 2 (1971) pp.131-145

๔. ปัญหาประเทศค้อยพัฒนามากในหมู่ประเทศกำลังพัฒนา
มีปัญหาว่า GSP ที่ให้แก่ประเทศค้อยพัฒนามาก กับที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา
ควรจะต่างกันหรือไม่

๕. ปัญหาอื่น เช่นกำหนดได้อย่างไรว่า ประเทศใดเป็น
ประเทศค้อยพัฒนามากหรือเป็นประเทศกำลังพัฒนา หลายประเทศอยู่ในลักษณะ
เฉียดเส้น หลายประเทศไม่ได้อยู่ในกลุ่ม ๗๗ แต่ก็ก่อนมาทางประเทศค้อยพัฒนา
ในสายตาของประเทศตะวันตก เช่น สเปน ปอร์ตุเกส กรีซ ตุรกี อิสราเอล

๖. ปัญหาความแตกต่างของความเห็นในกฎบัตรแอลเจียร์ และ
ในแนวนโยบายของ OECD ที่สำคัญคือได้แก่สินค้าปฐมแปรรูป หรือกึ่งแปรรูป
ควรอยู่ใน GSP หรือไม่ โดยที่ประเทศ OECD เห็นว่าควรเป็นเรื่องตกลงกัน
เป็นราย ๆ ไป ประโยชน์พิเศษนั้นประเทศกำลังพัฒนา เห็นว่าควรจะให้สินค้า
สำเร็จรูปเข้าประเทศโดยไม่ต้องเสียภาษีเลย และโดยไม่มีกรจำกัดจำนวน แต่
ประเทศ OECD เห็นว่าควรใช้ วิธีไม่ต้องเสียภาษีเลย หรือลดภาษีลงอย่าง
มาก โดยอยู่ที่ระดับอัตราตาม MFN มาตรการคุ้มกัน (บทหลบหนัก) ประเทศ
กลุ่ม ๗๗ เห็นว่าวิธีการควรจะกำหนดโดยความตกลงระหว่างประเทศ และต้อง
โปร่งใสราวโดยต้องมีกรหารือ อนุมัติและพบทวนกลุ่ม B เห็นว่ามาตรการในการ
คุ้มครองควรจะตกลงกันในหมู่ประเทศพัฒนาแล้วเท่านั้น และแต่ละประเทศก็ควร
มีสิทธิจะถอนสินค้าบางรายการจาก GSP ตั้งแต่แรกนั้นก็คือสินค้าที่แข่งขันได้
ของประเทศที่กำลังพัฒนา โดยที่ตกลงกันในกลุ่ม OECD ก่อน เพื่อไม่ให้
มีการยกเว้นมากเกินไป กลุ่ม ๗๗ เห็นว่า GSP ควรมีอายุ ๒๐ ปี กลุ่ม
OECD เห็นว่าควรใช้เพียง ๑๐ ปี และขนาดของประโยชน์พิเศษก็ไม่ควร
แน่นอนตลอดไป กลุ่ม ๗๗ ยืนยันว่าทุกประเทศในกลุ่ม ๗๗ ควรได้สิทธิตาม GSP

แต่กลุ่ม B ว่าควรให้เป็นผู้เลือก นอกจากนี้ยังเห็นว่าผู้ให้อาปฤสิทธิ์ไม่
ให้ประโยชน์พิเศษด้วยเหตุผลอื่นที่อ้างว่าจำเป็น ไม่เกี่ยวกับความสามารถแข่งขัน^{๓๒๐}
กลุ่ม ๗๗ เห็นว่าควรทำความตกลง GSP เสียทีเคลย์ แต่กลุ่ม B เห็นว่าน่า
รับความผิดของประเทศกำลังพัฒนาไว้พิจารณา แต่ไม่กำหนดเวลาแน่นอน ^{๓๒๑}

๓. การประชุมนิวเคลียร์ ประเทศกำลังพัฒนาในกลุ่ม ๗๗
ต้องใช้เวลาระยะต้นของการประชุมร่างข้อเสนอของตนเรื่อง GSP เพราะที่ท่า
มาแล้วในกฎบัตรแอลเจียร์ยังไม่ละเอียดพอ และเพิ่งจะเสนอข้อเสนอไว้ก็ต่อเมื่อ
เหลืออีกสองสัปดาห์ ก่อนสิ้นการประชุมตามกำหนด ^{๓๒๒} ก้าวใหม่ที่ไคจากการ
ร่างข้อเสนออีกคือ ประเทศกลุ่ม ๗๗ ตกลงกันได้ว่าจะให้การให้ประโยชน์พิเศษ
เป็นการเฉพาะคงมีต่อไปชั่วคราว อย่างน้อย ๕ ปี แม้ว่าจะมีการใช้ GSP

^{๓๒๐}
บางครั้งก็เรียก Cuba Clause คือการไม่ให้สิทธิเพราะเหตุ
ผลทางการเมือง อย่างกรณีสหรัฐกับคิวบา

^{๓๒๑}
ความในเรื่องปัญหาที่โต้เถียงกันระหว่าง ก.ศ. ๑๙๖๓ - ๑๙๖๔
คัดแปลงจาก Gosovic 1, หน้า ๗๒ - ๘๐

^{๓๒๒}
TD/II C.2/ L.5, II Proceedings Vol I pp. 275 - 278

แล้วก็ตาม หลังจากนั้นจึงจะมีการทบทวน และมีการกล่าวถึงการให้ประโยชน์พิเศษ
 กลับ ^{๓๓๓} (reverse preference) โดยเห็นว่าควรจะค่อย ๆ เลิกไปในระยะ
 ห้วงระยะเวลาชั่วคราวเช่นกัน และประเทศพัฒนาแล้วที่เคยได้ประโยชน์พิเศษกลับ
 ควรยังคงไม่ดำเนินการหรือเรียกร้องประโยชน์ใดเพื่อให้โดยผลเหมือนขณะที่ได้รับประ-
 โยชน์พิเศษ ส่วนประเทศด้อยพัฒนาก็ให้มีผลิตภัณฑ์ได้ GSP มากขึ้น และไม่ทำให้
 ประเทศพัฒนาแล้วไขว่คว้าหรือขอจำกัดในกรณีประเทศด้อยพัฒนามากเป็นผู้รับ
 GSP

ความจริงประเทศด้อยพัฒนามีทางเลือกได้ ๒ ทางคือ ประนีประนอม
 กับกลุ่มประเทศตะวันตกในเรื่องต่าง ๆ ที่เห็นต่างกัน หรือเรียกร้องให้หนักที่สุด แต่

^{๓๓๓}

การให้ประโยชน์พิเศษกลับ คือกรณีที่ได้รับประโยชน์พิเศษเฉพาะ
 ต้องยอมให้ประเทศผู้ให้มีโอกาสขายในประเทศผู้รับไ้มากกว่าประเทศอื่น โดย
 มากทำในรูปของพิกัดที่ให้ประโยชน์ คือต่ำกว่าปกติ ผลของประโยชน์พิเศษกลับนี้
 ทำให้ประเทศอื่น ๆ เสียเปรียบประเทศผู้ให้ประโยชน์พิเศษเฉพาะ โดยเฉพาะอย่าง
 ยิ่งประเทศกำลังพัฒนาซึ่งตามปกติก็สู้ประเทศที่พัฒนาไม่ได้อยู่แล้ว ผู้สนใจผลของการ
 ให้ประโยชน์พิเศษกลับที่กระทบต่อการค้าในหมู่ประเทศกำลังพัฒนา ดู Alister
 Mc. Intire, "Current problems of economic integration : The
 effects of reverse preferences on trade among developing Countries"
 an UNCTAD Study (New York : UN. 1974), TD/B/ 435.

ประเทศกลุ่ม ๗๗ เลือกรื้อหลัง เหตุผลสำคัญก็คือเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
ของกลุ่ม ๗๗ นั้นเอง ^{๓๓๔} และท่าทีของกลุ่ม B คงไม่ผิดไปจากที่ปรากฏในราย-
งานของ OECD ^{๓๕๕}

ประเทศพัฒนาแล้วเห็นว่าท่าทีของกลุ่ม ๗๗ รุนแรงเกินไป และไม่อาจ
เจรจากันได้เพราะมีความเห็นต่างกันมากโดยเฉพาะเรื่องของสินค้าที่จะได้ประโยชน์
พิเศษ ขอยกเว้น (ตั้งแต่นั้น) และมาตรการคุ้มครอง (บทหลบหลีก) ^{๓๓๖} ในระยะ
ท้ายของการประชุม มีการพยายามประนีประนอมโดยฝ่ายประเทศพัฒนาแล้ว ได้
แสดงท่าทีที่จะให้สินค้าเกษตรกรรมแปรรูป หรือกึ่งแปรรูปตาม BTN ch. 1 - 24
อยู่ใน GSP ควบคู่โดยการประนีประนอมที่ทำการเป็นกลุ่มย่อยโดยอาศัยร่างฉบับหนึ่ง ^{๓๓๗}

---

^{๓๓๘} ภาวะต้องประนีประนอมโดยเฉพาะในเรื่องชนิดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้
GSP ก็หมายความว่าประเทศที่ค่อยพัฒนามากจะไม่ได้อะไรเลย เพราะประเทศ
เหล่านี้ไม่ค่อยได้ผลิตสินค้าสำเร็จรูป หรือกึ่งสำเร็จรูปตามความคิดของประเทศ
ตะวันตกก็ถือตาม B T N ch. 25 - 99

^{๓๓๕}
"The Report of the Special Group of the OECD on the
Trade with Developing Countries" OECD Doc., TC (67)16 reproduced in
TD/56 (29 Jan. 1968)

OECD Report (TD/56) and the draft resolution of
the 77 (TD/II/ C.2/ L.S. ใน II Proceedings Vol I pp. 275-278 และดู
the report of the Second Committee of the Conference in II Proceeding
Vol I pp. 261 - 281.

^{๓๓๗}
"Preference" 23 March, 1968 (Mimeo - graph) ตามที่อ้างใน
Gosovic 1, หน้า ๘๖

แต่โดยเหตุที่ไม่อาจตกลงปัญหาอื่นได้ โดยเฉพาะเรื่องประเทศที่ค่อยพัฒนามาก การ
ประนีประนอมนั้นจึงตกไป เพราะประเทศแอฟริกันไม่เห็นด้วยกับการประนีประนอม
โดยเฉพาะเมื่อฐานะของประเทศที่ค่อยพัฒนามากยังไม่แน่นอน^{๓๓๘}

ในที่สุดที่ประชุมเคลือบก็ตกลงอะไรกันไม่ได้ในเรื่อง GSP นอกจากว่าควร
จะตั้ง GSP ขึ้นมาโดยมุ่งหวังว่าการให้ประโยชน์พิเศษที่ไม่ถ้อยถ้อยปฏิบัติและไม่
เลือกปฏิบัติที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศที่ค่อยพัฒนามาก
จะช่วยเพิ่มรายได้จากสินค้าส่งออก ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม และเร่งรัดการ
เติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาและเห็นว่าควรตั้งคณะกรรมการพิเศษ
ว่าด้วยประโยชน์พิเศษ เพื่อหารือเรื่องนี้ เพื่อตกลงรายละเอียดในปี ค.ศ. ๑๙๖๘
เพื่อจะได้มีการแก้กฎหมายภายในและการยกเว้นไม่ใช้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยสิทธิค้า
และการค้าต่อไป^{๓๓๙} นับเป็นครั้งแรกที่ประเทศตะวันตกยอมรับว่าจะต้องมีระบบ
ซึ่งนำไปสู่การตั้งระบบ GSP ได้สำเร็จ

๔. หลังการประชุม นิวเดลี การตกลงเรื่อง GSP ก็ต้องล่าช้า
และเลื่อนออกไปอีกเพราะประเทศพัฒนาแล้ว ยังหาข้อยุติในหมู่พวกตนไม่ได้ ใน
เดือนกรกฎาคม ๑๙๖๘ ประเทศกลุ่มตะวันตกเพิ่งจะรวบรวมความเห็นของพวกตน
ในเรื่อง GSP ได้หมดโดยอาศัย OECD เป็นผู้ดำเนินการ และยื่นข้อเสนอ

^{๓๓๘}

Gosovic 1, pp. 82 - 84

^{๓๓๙}

Res. 21 (II), II Proceedings, Vol 1, p. 38

ชั่วคราว ๓๔๐ คือ UNCTAD ในเดือนพฤศจิกายน ๑๙๖๙ เพื่อทำการเจรจา
กับประเทศกำลังพัฒนาต่อไป ๓๔๑

ในการประชุมของคณะกรรมการพิเศษว่าด้วยประโยชน์พิเศษ ในกฎ
ไบไม่ผลิของปี ๑๙๗๐ ประเทศกำลังพัฒนาที่เสนอให้ประเทศพัฒนาแล้วปรับปรุงขอ
เสนอของตนเกี่ยวกับ ชนิดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้รับประโยชน์พิเศษ การตัดรายการ

๓๔๐

มีชื่อเรียกเป็นทางการว่า " Substantive documentation on the
General scheme of preferences" UNCTAD Doc. TD/ B/ AC.5 / 24
ส่วนรายละเอียดขอเสนอของ OECD ในปี ๑๙๖๙ และคำอธิบายดูได้จาก
R. Krishnamurti, "Tariff Preferences in Favor of Developing Countries"
Journal of World Trade Law 4 : 3 (1970), 447-459

ต่อไปจะเรียกว่า Krishnamurti 2

๓๔๑

ประเทศที่ยอมให้ GSP ตามที่ OECD รวบรวมมาเสนอได้แก่
กลุ่ม EEC คือเบลเยียม ฝรั่งเศส สหพันธรัฐเยอรมัน อิตาลี ลักเซมเบิร์ก
และเนเธอร์แลนด์ กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียคือ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ นอร์เวย์
และสวีเดน ซึ่งกลุ่มนี้เสนอขอเสนอมารวมกัน ออสเตรีย แคนาดา ไอร์แลนด์
ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา น่าสังเกต
ว่าออสเตรเลียไม่อยู่ในกลุ่มประเทศผู้ให้ GSP ผ่าน OECD เพราะออสเตรเลีย
อ้างว่าได้ให้ มาก่อนแล้วตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๕ และเห็นวาระบบของตนดีกว่า
ที่ทำใน UNCTAD Lloyd, เชิงอรรถ ๑๐๕ ข้างต้น หน้า ๔๖๐ - ๔๗๓

ขอยกเว้นลงบ้าง มาตรการเพื่อประเทศที่ค่อยพัฒนามาก และการใช้เพดานจำกัดการใช้ GSP และบทลงโทษซึ่งทำให้ง่ายและยืดหยุ่นเกินไป ประเทศพัฒนาแล้วจึงถอนข้อเสนอของตนกลับไปปรับปรุงใหม่ใน OECD และเสนอเรื่องนี้กลับเข้ามาในปลายปี ค.ศ. ๑๙๗๐ และในที่สุดก็ตกลงกันได้ในเรื่อง GSP ^{๓๔๒} และจะให้เริ่มใช้ GSP ในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ และในเดือนธันวาคม ๑๙๗๐ ก็ได้มีการตกลงเรื่อง Rules of Origin คือกฎที่ควบคุมที่มาของสินค้าเพื่อจำกัดการให้ประโยชน์พิเศษตาม GSP แก่ประเทศกำลังพัฒนา และตัดไม่ได้ประโยชน์นี้แก่สินค้าที่ส่วนใหญ่ของการผลิตทำในประเทศอื่น ^{๓๔๓}

การตกลงเรื่อง GSP ใกล้เคียงนี้ เป็นผลของเหตุสามประการคือ

๑) ไม่ได้มีความสมบูรณ์แบบและประโยชน์พิเศษมีลักษณะพลวัต (Dynamic) กล่าวคือประเทศกำลังพัฒนาเริ่มมองในทางปฏิบัติคือรีบลงมือทำเสียก่อนแล้วค่อยต่อรองต่อไปในภายหลังจะดีกว่าการพยายามใช้ระบบ GSP ในลักษณะทั่วไปจริงคือทุกประเทศให้เหมือนกันหมดซึ่งจะทำให้ต้องลดจำนวนของประโยชน์พิเศษลงไป

๒) หลายประเทศในแต่ละฝ่ายยินดีจะประนีประนอมอยู่แล้ว

---

^{๓๔๒} มีชื่อเรียกว่า "Agreed Conclusions" ซึ่งตกลงกันในคณะกรรมการพิเศษฯ เมื่อตุลาคม และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการค้าและการพัฒนาเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๑๙๗๐ นั้นเอง

^{๓๔๓}

Gosovic 1, pp. 86 - 87

๓) การตกลงนี้มีลักษณะต้องรีบทำเพื่อไว้รับกับแผนทศวรรษที่สอง
แห่งการพัฒนา (Second Development Decade Strategy) ซึ่งสมัชชา
ใหญ่ลงมติในฤดูใบไม้ร่วงปี ๑๙๗๐ เพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ ๒๕ ปีของสหประชา-
ชาติ และกลุ่ม ๗๗ เห็นว่าขึ้นรอช้าจะไม่มีทางใดทำเพราะ ปีแห่งการเลือกตั้ง
ประธานาธิบดีสหรัฐ ค.ศ. ๑๙๗๒ กำลังคืบคลานเข้ามา ๓๔๔

๒.๓.๓ หลักการและปัญหาต่าง ๆ ในแผน GSP

๑. ความทั่วไป หลักการสำคัญของการให้ประโยชน์พิเศษตาม
GSP ก็คือ แต่ละประเทศต่างกำหนดเองว่าจะให้ประโยชน์พิเศษแก่สินค้าชนิด
ใดบ้าง โดยหลักก็จะให้แก่สินค้าตาม BTN ๓๔๕ Ch. ๒๕ - ๕๕ ซึ่งได้แก่
สินค้าสำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูปทั้งหลาย โดยแต่ละประเทศอาจกำหนดยกเว้นว่า
ไม่ให้ประโยชน์พิเศษแก่สินค้าใดบ้าง ประโยชน์พิเศษที่ให้ต่างกันไป คือบาง
ประเทศให้เข้าโดยไม่ต้องเสียภาษี บางก็เก็บภาษี ๕๐ เปอร์เซ็นต์สำหรับรายการ
นอกเหนือจากที่ให้เข้าโดยไม่เสียภาษี บางก็ลดภาษีลงมาเท่านั้น สำหรับสินค้า
แปรรูปตาม BTN Ch. ๒ - ๒๔ นั้นก็มีหลักการที่คล้ายกัน คือมีทั้งการให้
ประโยชน์พิเศษในลักษณะไม่ต้องเสียภาษีเข้า หรือลดภาษี หรือลดค่าธรรมเนียม
ที่เรียกเก็บในลักษณะเป็นภาษีภายใน (ในกรณีของ EEC) แต่มีข้อควรสังเกต
ว่า EEC จำกัดการให้ GSP สำหรับกรณีหลังมากทั้งนี้เพื่อรักษาประโยชน์และ

๓๔๔

กู Gosovic 1, หน้า ๕๗

๓๔๕

Brussel Triff Nomenclature.

และความสัมพันธ์ที่มีกับประเทศแอฟริกาตามอนุสัญญาอาอูเน่ (Yaounde Convention)^{๓๔๖}

มาตรการป้องกัน (บทหลบหลีกเลี่ยง) ก็ต้องใช้เฉพาะกรณีพิเศษ และทำได้ก็ต่อเมื่อใดก็ตามถึงความมุ่งหมายของ MFN และประโยชน์ของประเทศด้อยพัฒนามาก แม้ว่าอาจจะทำการปรึกษาหารือเมื่อสามารถทำได้ ประเทศผู้ให้ประโยชน์พิเศษก็อาจใช้บทหลบหลีกเลี่ยงโดยไม่ต้องปรึกษาประเทศผู้รับก่อน และประเทศผู้รับเท่านั้นที่จะพบพหุผลของการใช้มาตรการป้องกันนั้น ประโยชน์พิเศษมีอายุ ๑๐ ปี มีลักษณะชั่วคราวและไม่ผูกพัน และไม่ห้ามมิใคร่ที่จะถอนประโยชน์ที่ให้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน และ GSP ไม่ขัดขวางการลดหย่อนโดยสัญญาทวิภาคี หรือโดยผลของ MFN ตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยพิกัดอาศรัยและการค้า ผู้ให้มีสิทธิเลือกเองว่าจะใช้หลักเกณฑ์ใดในการกำหนดว่าประเทศใดเป็นประเทศด้อยพัฒนา^{๓๔๗}

ในเรื่องของกฎว่าด้วยที่มาหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า (Rules of Origin) ก็ไม่อาจตกลงกันได้ว่าจะใช้ระบบใดแน่ กงใช้หลักใหญ่อยู่ ๒ หลักคือ

- ๑) โดยอาศัยหลักกระบวนการผลิต ซึ่งประเทศผู้ให้ส่วนใหญ่ใช้แตกต่างกันในเรื่องปลีกย่อย

^{๓๔๖}

เป็นความตกลงที่ทำขึ้นโดย EEC และกลุ่มประเทศแอฟริกา ๑๘ ประเทศ ในลักษณะที่ต่างให้ประโยชน์พิเศษแก่กัน ฉบับแรกทำเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๓ และฉบับที่สองทำเมื่อ ๑๙๖๔

^{๓๔๗}

Gosovic 1, หน้า ๘๘ และดู Krishnamurti 2, หน้า ๔๔๘ - ๔๕๐

๒) โดยอาศัยหลักการเพิ่มขึ้นของราคา ซึ่งแกนาคา สหรัฐอเมริกา และนิวซีแลนด์ใช้ ๓๔๘

๒. ปัญหาประโยชน์พิเศษกลับ (Reverse Preference) ปัญหาการให้ประโยชน์พิเศษกลับนั้น เป็นปัญหาที่โต้เถียงกันมาก โดยที่สหรัฐได้เสนอว่าจะไม่ให้ประโยชน์พิเศษแก่ประเทศกำลังพัฒนา ผู้ให้ประโยชน์พิเศษกลับ เว้นแต่จะยอมเลิกการให้ประโยชน์พิเศษกลับโดยลำคัมภายในปี ๑๙๗๕ และแม้สิ้นสมัยการประชุมของคณะกรรมการพิเศษว่าด้วยประโยชน์พิเศษแล้วก็ตาม ผู้แทนของสหรัฐก็ยังไม่ยอมเปลี่ยนท่าที เพราะสหรัฐได้ยอมเปลี่ยนจากเดิม คือต้องเลิกการให้ประโยชน์พิเศษกลับทันที กลุ่ม EEC แย้งว่าประเทศกำลังพัฒนามีอธิปไตยในการเลือกดำเนินนโยบายพาณิชย์ ในขณะที่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศด้อยพัฒนาเห็นว่า เป็นเรื่องที่สหรัฐและ EEC ต้องตกลงกันเอง และในที่สุดก็ตกลงกันใน UNCTAD โดยที่ทุกฝ่ายยอมรับไว้ ๓๔๙ ถึงแม้ข้อความดังกล่าวนี้ ๓๕๐

คณะกรรมการพิเศษหมายเหตุว่า โดยสอดคล้องกับมติการประชุม ๒๑ (II) มีความตกลงโดยมีวัตถุประสงค์ว่า ในหลักการแล้วทุกประเทศกำลังพัฒนา ควรจะเป็นผู้รับประโยชน์ตั้งแต่แรกเริ่ม หมายเหตุว่าการรักษาไว้ซึ่งวัตถุประสงค์นี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาการให้ประโยชน์พิเศษกลับ ซึ่งยังคงต้องแก้ไข

๓๔๘

Gosovic 1, pp. 89 - 90

๓๔๙

Krishnamurti 1, pp. 48 - 49

๓๕๐

Paragraph (1) of II, Reverse Preferences and Special Preferences in Agreed Conclusions TD/B/330 (14 Oct. 1970) ซึ่งอ้างใน Krishnamurti 1, หน้า ๔๘ - ๕๐

ต่อไป ทำให้ต้องมีการหารือกันต่อไประหว่างภาคที่เกี่ยวข้อง โดยตรง การหารือเช่นนี้จะต้องทำกันโดยถือเป็นเรื่องความ โดยหวังที่จะหาทางแกก่อนการไว้แผน [GSP] เลขานุการ UNCTAD จะช่วยในการหารือเหล่านี้ เมื่อใดตกลงกับรัฐบาลผู้เกี่ยวข้อง

๓. การให้ประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะ โดยที่สหรัฐไม่ยื่นกรานที่จะให้เลิกระบบการให้ประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะทันที อย่างที่เคยยึดถือมาก่อน และประเทศที่เคยได้ประโยชน์พิเศษเป็นการเฉพาะในกลุ่มสมาคมประเทศแอฟริกัน (Associated African States) ยอมหันมารับใช้หลัก GSP จึงมีการบรรลุลความตกลงในเรื่องนี้

ขอยุติตามที่ตกลงกันที่พำนักในคณะกรรมการพิเศษว่าด้วยประโยชน์พิเศษ มีดังนี้

ประเทศกำลังพัฒนาซึ่งจะต้องแบ่งอาณาประโยชน์ในทางพิทักษ์ที่ได้รับอยู่จากประเทศกำลังพัฒนา (ให้กับประเทศกำลังพัฒนาอื่น) โดยผลของการใช้ระบบให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไป จะคาดหวังว่าจะได้การเข้าสู่ตลาดในประเทศพัฒนาอื่น ๆ เพื่อให้มีโอกาสส่งออกอย่างน้อยเท่าที่จะเป็นการชดเชย ประเทศเหล่านั้น (ซึ่งจะต้องแบ่งประโยชน์พิเศษให้แก่ประเทศอื่น) โดยผลของการพบทวนเป็นครั้งคราวใน UNCTAD และการปรึกษาหารือทวิภาคีหรือพหภาคีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ประเทศเหล่านั้นที่ให้อาณาประโยชน์ทางพิทักษ์ จะพิจารณาโดยรอบคอบว่าประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งกำลังขึ้นชรมกับอาณาประโยชน์ทางพิทักษ์ ได้ประโยชน์ทั้งหมดจากระบบนี้มากน้อยเพียงใด เมื่อมีการพบทวนการปฏิบัติการของระบบการให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไป.

ผู้แทนกลุ่ม EEC เห็นว่าที่ตกลงกันได้นี้ ไม่ได้สนองต่อความต้องการของ ประเทศกำลังพัฒนาอย่างเพียงพอ (ในเรื่องการชดเชยเพราะต้องแบ่งประโยชน์ พิเศษแก่ประเทศอื่น ๆ ^{๓๕๑} ขมรมเศรษฐกิจยุโรป จึงขอสงวนสิทธิที่จะดำเนินมาตรการ ตามที่จะจำเป็นภายในกรอบของการให้ประโยชน์พิเศษของ EEC เพื่อแก้ไข ความเสียหายที่เป็นผลของการใช้ EEC ที่อาจเกิดขึ้นกับประเทศซึ่งมีสัมพันธกับ

^{๓๕๒}
EEC

ขอควรสังเกตก็คือ ข้อสงวนของ OECD ไม่ขัดกับข้อตกลงของสมาชิก

^{๓๕๓}
UNCTAD

๔. รัฐผู้รับประโยชน์ กลุ่มสมาชิก OECD หากความเห็นร่วม ไม่ได้ว่าใครควรได้รับประโยชน์บ้าง จึงใช้หลักเลือกด้วยตนเอง ^{๓๕๔} ด้วยเหตุนี้ ประเทศกลุ่ม OECD ไม่อาจรับปากว่าทุกประเทศในกลุ่ม ๗๗ จะเป็นผู้รับประโยชน์จาก GSP กลุ่ม ๗๗ จึงอ้างมติ ๒๑ (II) (ของการประชุม UNCTAD II) เพื่อสนับสนุนว่าทุกประเทศในกลุ่ม ๗๗ จะเป็นผู้รับประโยชน์อย่างน้อยที่สุดก็ในระยะ

^{๓๕๑}

คือ ติมประเทศคอยพัฒนาที่ตองแบ่งประโยชน์พิเศษแก่ประเทศอื่น เรียกรองควยว่าในกรณีที่เกิดผลเสียหายหลังการแบ่งแล้ว คนควรได้รับค่าชดเชย ความเสียหายควย

^{๓๕๒}

Krishnamurti 1, p. 51

^{๓๕๓}

Ibidem.

^{๓๕๔}

Self - election

คือประเทศผู้ให้เป็นผู้เลือกกว่าจะให้แก่ใคร

พื para. 13 ของ TA/B/AC. 5/24 ซึ่งอ้างถึง TD/56/Section A. ใน Part I. ไวควย ซึ่งอ้างใน Krishnamurti 1, หน้า ๕๑

ต้นของการใช้ GSP

นอกจากนี้ยังมีประเทศนอกกลุ่ม ๗๗ ที่เรียกร้องว่าตนควรได้ประโยชน์จาก GSP คือ ภูมาเนย์ จีน (ไต้หวัน) บุลกาเรีย คิวบา ตุรกี อิสราเอล กรีซ สเปน มอลตา และมองโกเลีย สหราชอาณาจักรและนิวซีแลนด์ก็เรียกร้องให้เพิ่มประโยชน์ของคืนแดนในอากรขาในทำนองเดียวกันเนเธอร์แลนด์ก็เรียกร้องเพื่อเนเธอร์แลนด์แอนทิลและสุรินาม ปอร์ตุเกสก็อ้างสิทธิด้วยเช่นกัน ส่วนบุลกาเรียแปลกกว่าประเทศอื่น ๆ คือขอเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ ภูมาเนย์ซึ่งเป็นประเทศกลุ่ม (คอมมิวนิสต์) เช่นเดียวกับบุลกาเรียก็เรียกร้องฐานะของประเทศด้อยพัฒนา ในขณะที่ตุรกี กรีซ สเปนและมอลตาโชคดีกว่า เพราะกลุ่ม OECD ยอมรับว่าประเทศทั้งสี่อยู่ในพวกกำลังพัฒนา ๓๕๕

สำหรับปัญหาของประเทศด้อยพัฒนา^{๓๕๖} มากไม่มีการตกลงเรื่องมาตรการที่แน่นอนเพื่อประโยชน์แก่ประเทศด้อยพัฒนา และปัญหาของประเทศด้อยพัฒนา^{๓๕๖} มากก็แก้ไขในลักษณะพลวัต (Dynamic) ในบรรดาที่ตกลงกันได้ก็มี

๑) ผู้ให้จะพิจารณาเป็นราย ๆ ไปในการรวมเอาผลิตภัณฑ์ชนิดใดที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศด้อยพัฒนามากไว้ใน GSP และอาจให้การลดหย่อนที่มากกว่าสำหรับผลิตภัณฑ์เหล่านั้น และในการใช้มาตรการป้องกันก็จะให้ความสนใจพิเศษแก่ผลประโยชน์ของประเทศด้อยพัฒนามาก

๒) ในระหว่างการทบทวน GSP เป็นประจำปี จะให้ความสนใจพิเศษต่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก และรายได้จากสินค้าออกของประเทศด้อยพัฒนามาก และจะพิจารณาถึงมาตรการเพิ่มเติมด้วย

๓๕๕

Krishnamurti 1, p. 52.

๓๕๖

คัดแปลงจาก Gosovic 1, หน้า ๕๐

๓) ในการดำเนินงานใน UNCTAD จะให้ความสนใจแก่มาตรการที่เกี่ยวข้องหรือเสริม GSP โดยเฉพาะที่จะช่วยประเทศด้อยพัฒนามาก ให้ได้ประโยชน์จาก GSP มากขึ้น

๔) ขอให้องค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ สนใจในเรื่องโอกาสที่จะใช้มาตรการช่วยให้ประเทศด้อยพัฒนามากส่งสินค้าออกตามแผน GSP เช่นการช่วยเหลือทางการเงินหรือเทคนิค เพื่อตั้งและพัฒนาอุตสาหกรรม

๕) มาตรการป้องกันหรือบทลงโทษ^{๓๕๗} หลักที่ตกลงกันในคณะกรรมการพิเศษฯ สอดคล้องกับความเห็นที่ OECD ส่งมาเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าประเทศด้อยพัฒนาจะขอให้ปรึกษาหารือก่อนใช้ และมีการคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของ GSP ก่อนใช้บทลงโทษด้วย ประเทศ OECD คงยอมเพียงว่าจะใช้ในกรณีพิเศษ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของ GSP และได้รับปากควายว่าจะปรึกษาหารือ โดยเฉพาะกับประเทศที่เป็นคู่ค้าสำคัญหรือถ้าปรึกษาหารือไม่ได้ ก็จะแจ้งให้ทราบโดยมิชักช้าโดยผ่านทางเลขาธิการ UNCTAD มาตรการป้องกันจะได้รับการทบทวนจากประเทศผู้ให้ประโยชน์โดยหวังที่จะเลิกโดยเร็วที่สุด^{๓๕๘}

๖) การให้ประโยชน์พิเศษของประเทศกลุ่มสังคมนิยมในยุโรปตะวันออก^{๓๕๙} ประเทศกลุ่มสังคมนิยมในยุโรปตะวันออก^{๓๖๐} โดยยื่นแถลงการณ์ร่วมต่อ

^{๓๕๗} ดัดแปลงจาก Krishnamurti 1, หน้า ๕๓ - ๕๔

^{๓๕๘} คุชขอ ๒.๓.๓ หลักการและปัญหาต่าง ๆ ในแผน GSP เรื่องความทั่วไป

^{๓๕๙} ดัดแปลงจาก Krishnamurti 1, หน้า ๕๕ - ๕๗

^{๓๖๐} ไม่รวมบูดกาเรีย ผู้ต้องการทั้งสองฐานะ คือผู้ได้และผู้รับ ภูมาเนีย ซึ่งอยู่ในฐานะผู้รับ และยูโกสลาเวียซึ่งอยู่ในกลุ่ม ๗๗ กล่าวคือคงมีโซเวียตรัสเซีย โปแลนด์ ฮังการี และเชคโกสโลวาเกีย ที่ทำแถลงการณ์ร่วม

คณะกรรมการพิเศษว่าด้วยประโยชน์พิเศษ ซึ่งเป็นการสนองต่อขอเรียกร้องของ ประเทศกำลังพัฒนา

แถลงการณ์ดังกล่าวเห็นว่า ประเทศกลุ่มสังคมนิยมอาจช่วยประเทศควย พัฒนาในการขยายสินค้าออกสำเร็จรูป หรือกึ่งสำเร็จรูป โดยไม่แต่การใช้ GSP เท่านั้น แต่ยังคงความร่วมมือทางอุตสาหกรรมตามที่มีอยู่ในมติที่ ๑๕ (II) ซึ่งมีลักษณะ เป็นการให้ประโยชน์พิเศษเหมือนกัน

หลักการสำคัญที่ประเทศกลุ่มสังคมนิยม กำหนดไว้ในแถลงการณ์ก็คือ

๑) ในการวางแผนเศรษฐกิจ จะพิจารณาถึงการผลิตและการส่งออก ของประเทศกำลังพัฒนา

๒) ในแผนเศรษฐกิจจะมีปริมาณการค้าที่เหมาะสมมากที่สุดที่จะทำได้ เพื่อขยายชนิดของสินค้าและเพิ่มจำนวนการส่งออกของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งรวมทั้งสินค้าสำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูป โดยเฉพาะจะพึงเล็งถึงการส่งสินค้าสำเร็จรูป หรือกึ่งสำเร็จรูปจากประเทศกำลังพัฒนาจะช่วยการแบ่งงานกันทำระหว่าง ประเทศให้มากยิ่งขึ้น และช่วยส่งเสริมความเติบโตของการสังเคราะห์ของประเทศ สังคมนิยม ซึ่งสินค้าสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูป

๓) จะให้การปฏิบัติที่เป็นประโยชน์พิเศษแก่ประเทศกำลังพัฒนาใน ด้านนโยบายการจัดหา (Procurement policies) โดยแต่ละประเทศ จะปรับไ้มาตรการเหล่านี้โดยสอดคล้องกับแบบของการค้าระหว่างประเทศของตน ^{๓๖๑}

^{๓๖๑} กล่าวคือ บางประเทศก็ใช้พิทักษ์ ในการควบคุมการค้า เช่น อังกฤษ ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๖๘ บางประเทศก็ไม่ได้ใช้พิทักษ์ เช่น โปแลนด์ แต่โซเวียตรัสเซีย ใช้พิทักษ์

๔) จะทำทุกอย่างที่ปฏิบัติได้ ภายในโครงสร้างของนโยบาย เศรษฐกิจแห่งชาติ ที่จะสร้างสภาวะที่เป็นประโยชน์แก่การส่งสินค้าเข้าจากประเทศกำลังพัฒนา และแก่การบริโภคสินค้าที่ส่งเข้ามานั้น

๕) ไม่สนับสนุนการส่งสินค้าเข้าในรูปวัตถุดิบจากแหล่งอื่น เมื่ออาจตั้งชื่อจากประเทศกำลังพัฒนาในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน

๖) จะให้การช่วยเหลือทางเทคนิคในการสร้างโรงงานอุตสาหกรรม และรับสินค้าที่ผลิตจากโรงงานในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการใช้เงินกู้ยืมที่ให้ไปใช้สร้างโรงงาน ๓๖๒

ข้อควรสังเกตก็คือ ข้อเสนอของประเทศกลุ่มสังคมนิยมไม่มีการจำกัดเวลา ๓๖๓ และมีรายละเอียดปลีกย่อยของแต่ละประเทศต่างกันไป ๓๖๔

๒.๓.๔ การประชุม UNCTAD III กับปัญหาการให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไป ที่ประชุม UNCTAD III ได้พิจารณาปัญหา GSP และได้มีการลงมติที่ ๗๗ (III) ๓๖๕ ซึ่งได้วางหลักเกณฑ์สำคัญ ๆ ไว้สามประการคือ

๓๖๒ Gosovic 1, pp. 90 - 91

๓๖๓ Ibidem.

๓๖๔ รายละเอียดดูได้จาก Krishnamurti 1, หน้า ๕๖ - ๕๗

๓๖๕ Res.77 (III), III Proceedings, Vol.1, pp. 85 - 86.

๑) ขอให้ประเทศที่อยู่ในเกณฑ์จะให้ประโยชน์พิเศษ แต่ยังไม่ได้อำนาจใช้ GSP รับผิดชอบโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้

๒) ตั้งคณะกรรมการพิเศษว่าด้วยประโยชน์พิเศษให้เป็นจักรกลถาวรใน UNCTAD โดยมีข้อกำหนดอำนาจหน้าที่ตาม Section VIII ของข้อยุติตามที่ตกลง (Agreed Conclusions)

๓) ขอให้ประเทศผู้ให้ประโยชน์พิเศษพิจารณาข้อเรียกร้องของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งมีดังนี้

ก. ต้องให้ประโยชน์พิเศษแก่สินค้าทุกรายการในจาก Ch. ๑ - ๘๘ คือรวมเอาสินค้าเกษตรกรรมแปรรูป และกิ่งแปรรูปตาม ๑-๒๔ ไว้ใน GSP ด้วย

ข. ให้ได้ประโยชน์จากการส่งเข้าที่ไม่ต้องเสียภาษี และไม่มีโควตา

ค. ให้การส่งเข้าที่ไม่ต้องเสียภาษีและไม่มีข้อจำกัดแก่สินค้าหัตถกรรม

ง. ปรับปรุงกฎว่าด้วยที่มาให้ง่ายขึ้น

จ. ไม่ใช่ขบถหลบหลีก เว้นแต่จะจำเป็นโดยต้องมีการหารือระหว่างประเทศและการยินยอมก่อนตลอดจนต้องมีการพบทวนในระดับระหว่างประเทศด้วย

ฉ. ขจัดสิ่งกีดขวางนอกพิกัดฯ ที่มีต่อสินค้าให้ GSP ในลักษณะที่ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่เรียกร้องให้ด้อยที่ด้อยปฏิบัติ

ช. ไม่ดำเนินนโยบายใดที่ลดประโยชน์ของ GSP แต่ควรดำเนินนโยบายที่ส่งเสริม GSP

จากข้อเรียกร้องข้างต้นนี้เอง ทำให้เห็นได้ว่า GSP ยังไม่มีผลสมบูรณ์ ในการส่งเสริมการค้าของประเทศด้อยพัฒนา เพราะ GSP ใ้กับพิกัดค้านั้นบาง ประเทศก็ยังไม่ยอมใช้ GSP และที่ใช้ก็มีข้อยกเว้นที่ความจริงแล้วเป็นประโยชน์ สำคัญของประเทศกำลังพัฒนา ๓๖๖

๒.๔ การขนส่งทางทะเล

๒.๔.๑ ความทั่วไป การขนส่งทางทะเลเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับประเทศกำลังพัฒนา เพราะสินค้าออกและสินค้าเข้าส่วนใหญ่ อาศัยการขนส่งทางทะเล ปัจจุบันประเทศกำลังพัฒนามีส่วนในการขนถ่ายทางทะเลถึง ๖๐ เปอร์เซ็นต์ แก่เป็นเจ้าของเรือเพียง ๖ เปอร์เซ็นต์ของเรือทั่วโลก^{๓๖๗} การขนส่งสินค้าที่เข็นกองคือไม่เป็นหีบห่อ (Bulk) รายสำคัญ ๆ มักกำหนดโดยการต่อรองระหว่างเจ้าของเรือกับผู้ส่ง แต่การระวางสำหรับสินค้าที่ขนส่งนั้นตามปกติกำหนดโดยเจ้าของเรือในรูปของชมรม (Conference) การกำหนดอัตราการระวางนั้นเป็นความลับและชมรมต่าง ๆ มักไม่อธิบายถึงหลักเกณฑ์ที่ใช้กำหนดการระวางเรือ สมัชชาใหญ่ภายใต้การอำนวยความสะดวกของ UNCTAD จึงได้จัดให้มีการประชุมผู้มีอำนาจเต็ม ซึ่งในที่สุดก็ได้ทำอนุสัญญาว่าด้วยประมวลการดำเนินการสำหรับชมรมสายการเดินเรือในปี ค.ศ. ๑๙๗๔ ดังจะได้อธิบายต่อไป

นอกจากงานเรื่องการกำหนดการระวางเรือแล้ว UNCTAD ยังได้ทำงานในด้านการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคเกี่ยวกับการปรับปรุงท่าเรือ รวมถึงการขนส่งภายในที่ต่อเนื่อง เพื่อให้การขนถ่ายรวดเร็วขึ้น อันจะช่วยตัดค่าขนส่งทาง

๓๖๖

ดูข้อ ๒.๓.๑ ความทั่วไป และดูข้อวิจารณ์ที่ ๑๗ ต่อ GSP ในบทวิเคราะห์

๓๖๗

UNCTAD in Brief , p. 10

ทะเลไปในที่สุด และ UNCTAD ยังได้พยายามหาทางส่งเสริมกองเรือพาณิชย์ของ
ประเทศกำลังพัฒนาให้ใหญ่ขึ้น และได้หาทางปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งทาง
ทะเลของประเทศต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศกำลังพัฒนามากยิ่งขึ้น

งานของ UNCTAD ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งทางทะเลนั้น นับว่า
ประสบความสำเร็จพอสมควร ถ้าพิจารณาในแง่ที่ว่า ปัญหาการขนส่งทางทะเลใน
แง่ เศรษฐกิจและการพาณิชย์ เป็นเรื่องใหม่ที่ไม่มียุทธศาสตร์ระหว่างประเทศใดทำ
อย่างจริงจังมาก่อน และเจ้าของเรือซึ่งอยู่ในประเทศที่พัฒนาแล้วก็เป็นผู้กุมตัวเลข
และสถิติต่าง ๆ อันจำเป็นแก่การศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหานั้น โขที่ UNCTAD
เองก็ต้องประสบปัญหาเป็นอันมากในการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ ^{๓๖๘} แต่
UNCTAD ก็ได้พยายามช่วยประเทศด้อยพัฒนาในการแก้ปัญหาค่าการขนส่ง โดย
เฉพาะเรื่องค่าธรรมเนียมซึ่งแพงขึ้นทุกที เพราะการขึ้นราคาค่าธรรมเนียมตามอำเภอใจ
ของเจ้าของเรือ ^{๓๖๘}

ต่อไปนี้จะกล่าวเฉพาะงานสำคัญ ๆ ของ UNCTAD ในเรื่องการ
ขนส่งทางทะเลคือ การปรึกษาหารือ ค่าธรรมเนียมและวิสัยปฏิบัติของขบวนเดินเรือ
กองเรือพาณิชย์ของประเทศกำลังพัฒนา และการแก้กฎหมายการขนส่ง

๒.๔.๒ จักรกลในการปรึกษาหารือ จักรกลในการปรึกษาหารือ
ก็คือระบบที่จัดขึ้นเพื่อใหญ่สงและเจ้าของเรือสามารถเจรจาและทำความเข้าใจกัน
ปัญหานี้เกิดขึ้นเพราะผู้ส่งอยู่ในฐานะเสียเปรียบในการต่อรองและขาดความรู้ที่
จำเป็นสำหรับการต่อรอง ^{๓๗๐} ในการประชุมเจนีวา ประเทศกำลังพัฒนาก็ร้อง

^{๓๖๘}
Gosovic 1, p. 138

^{๓๖๘}
Ibid., p. 139

^{๓๗๐}
TD/13 (11 Oct. 1967) และ TD/13/ Supp. (1)
(9 Nov. 1967)

ทุกขว่า ไม่มีโอกาสมีส่วนในการตัดสินใจของชมรมเดินเรือ และหวังจะให้ระบบใหม่เพื่อการปรึกษาหารือโดยที่ผู้แทนรัฐบาลเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย เพื่อช่วยให้การต่อรองของผู้ส่งในประเทศค่อยพัฒนาดีขึ้น ^{๓๑๑} ที่ประชุม UNCTAD I แม้จะเห็นด้วยกับการให้มีจักรกลเพื่อการปรึกษาหารือ แต่ก็ไม่มีความเห็นร่วมในเรื่องบทบาทของรัฐบาล ^{๓๑๒} ทั้งนี้เพราะประเทศตะวันตกมีท่าทีว่ารัฐบาลไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการตัดสินใจของชมรมเดินเรือ

เมื่อ ก.ศ. ๑๙๖๓ คณะกรรมาธิการการขนส่งทางทะเลของ UNCTAD ซึ่งตั้งเมื่อ ก.ศ. ๑๙๖๕ เห็นว่าจักรกลในการปรึกษาหารือควรทำในระดับภาคพื้นและระดับชาติในประเทศที่ยังไม่มีจักรกลดังกล่าว แต่ก็ไม่ได้แสดงความเห็นในเรื่องบทบาทของรัฐบาล ^{๓๑๓} ในการประชุม UNCTAD II ปัญหาบทบาทของรัฐบาลในการปรึกษาหารือในจักรกลก็ยังเกี่ยวพันอยู่ ประเทศกลุ่ม ๗๗ ให้เหตุผลที่รัฐบาลควรเข้าร่วมว่า

๑. รัฐบาลเท่านั้นที่ น่าเชื่อว่าจะเป็นผู้ปกป้องผลประโยชน์ของชาติ
๒. ผู้ขนส่งมักจะเป็นคนต่างดาวหรือไม่ก็เป็นบริษัทในเครือของบริษัทต่างดาว

^{๓๑๑}

I Proceedings, Vol I pp. 226 - 228

^{๓๑๒}

" Common Measures of Under Standing on Shipping Questions" A. IV 22, I. Proceedings, Vol I, หน้า ๕๘

^{๓๑๓}

TD/B/116 (10 Mar. 1967) Annex I ความเห็นเรื่องจักรกล
 ได้รับการยืนยันทั้งใน UNCTAD I และ UNCTAD II ดู II Proceedings, Vol I, หน้า ๓๐๗ - ๓๐๘ และดู Res 69 (III), III Proceeding, Vol I, หน้า ๑๐๐

๓. แมกนสัญชาติก็อาจไม่รักษานโยบายของชาติ เพราะอาจ
ผลักดันให้แกภาคอื่นของระบบเศรษฐกิจ

๔. รัฐบาลมีส่วนในการค้าระหว่างประเทศอยู่แล้วไม่น้อย ไม่ใน
ฐานะผู้ขายก็ในฐานะผู้ซื้อ

๕. ในประเทศค่อยพัฒนา ผู้สั่งยังขาดองค์การที่เข้มแข็งและเชี่ยวชาญ
จึงจำเป็นสำหรับการต่อรองกับขมรมเงินเรือ

แต่ฝ่ายประเทศพัฒนาแล้วเห็นว่ารัฐบาลควรอยู่ในฐานะผู้ชักนำให้มีการ
ปรึกษาหารือกัน ไม่ใช่ผู้ควบคุมการปรึกษาหารือเสียเอง ^{๓๑๔} อย่างไรก็ตามก็คิมตีที่
ประชุมเคลย์ก็รับรองบทบาทของรัฐบาล คือ เชื่อเชิญให้รัฐบาลของประเทศกำลัง
พัฒนาสร้างคณะมนตรีผู้ส่ง และจักรกลในการปรึกษาหารือกัน ^{๓๑๕} โดยขอความ
ช่วยเหลือทางเทคนิคจากสหประชาชาติโดยผ่าน UNCTAD ^{๓๑๖} และความ
เห็นชอบที่ประชุม UNCTAD III ก็ยังคงคลุมเคลือเหมือนเดิม คือขอให้รัฐบาลส่งเสริม
การตั้งคณะมนตรีผู้ส่ง แต่ไม่ใ้กล้าว่ารัฐบาลควรจะไปยุ่งเกี่ยวโดยตรง ^{๓๑๗}
แต่ที่ประชุม UNCTAD II ก็ประสบความสำเร็จขั้นหนึ่งคือ รับว่าการควบคุม
การขนส่งทางทะเลต้องทำในระดับระหว่างรัฐบาล โดยขอให้รัฐบาลที่มีประสพการณ์

^{๓๑๔}

II Proceedings, Vol I, pp. 307 - 308

^{๓๑๕}

Res. 2 (II), II Proceeding, Vol I, p.45

^{๓๑๖}

Res.6 (II), II Proceedings, Vol I, p. 47

^{๓๑๗}

Res. 69 (III), III Proceedings, Vol I, p. 100

ในเรื่องการตั้งจักรกลเพื่อปรึกษาหารือให้ความร่วมมือ และขอให้รัฐบาลของประเทศ
พัฒนาแล้วขอรับรองให้ขมรมเดินเรือยอมรับฐานะของคณะมนตรีผู้ส่ง^{๓๑๗}

สำหรับข้อที่ควรปรึกษาหารือกันนั้นได้ตกลงกันว่า ได้แก่การวาง วิธี
ปฏิบัติของขมรมเดินเรือในการกำหนดการวาง ความเพียงพอของบริการ ซึ่งเติม
เป็นเรื่องในอำนาจของผู้นั่งแต่ละฝ่ายเดียว จึงนับว่าเป็นก้าวสำคัญอีกก้าวหนึ่ง

สำนักเลขาธิการ UNCTAD ก็มีบทบาทไม่น้อยในการตั้งองค์การผู้ส่ง
โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคณะมนตรีผู้ส่งที่มีอยู่ และหารูปแบบที่เหมาะสม
แก่ประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ

แม้จะมีการตั้งคณะมนตรีผู้ขนส่งแล้วก็ตาม ขมรมเดินเรือก็ยังมักขัดขวาง
ด้วยการไม่เจรจาถึงคณะมนตรีผู้ส่งอยู่เสมอ คณะกรรมาธิการว่าด้วยการขนส่งทาง
ทะเลจึงแนะนำให้มีการระงับไว้ในธรรมนูญตั้งขมรมเดินเรือว่าต่องหารือเรื่องอะไรบาง
ซึ่งรวมถึงข้อควรปรึกษาหารือที่ประชุมเคลส์ไคตกลงกัน คือ การวาง การกำ
หนดการวาง และความเพียงพอของบริการ และแนะนำว่าควรให้เจ้าหน้าที่รัฐ
บาลที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องเข้าร่วมในกระบวนการปรึกษาหารือ^{๓๑๘}

^{๓๑๗}

Res. 2 (II), II Proceedings, Vol I, p.45

^{๓๑๘}

Committee on Shipping Res.11 (IV) in TD/B/301 (Aug. 1970)
หน้า 22 ซึ่งอ้างไว้ใน Gosovic 1, หน้า 142 และปัญหาหัวข้อปรึกษาหารือก็มีอยู่ใน
Code of Liner Conferences ที่จะกล่าวต่อไป

๒.๔.๓ การระวางขนส่งและวิปฏิบัติของขมรมเดินเรือในการกำหนด
การระวางขนส่ง ในที่ประชุมเจนีวาประเทศกำลังพัฒนาแสดงความไม่พอใจ
 ต่อระบบความสงทางทะเลที่เป็นอยู่ โดยเห็นว่าการระวางที่เป็นอยู่แพง ไม่เป็น
 ระเบียบ และเลือกปฏิบัติและประเทศกำลังพัฒนาไม่มีโอกาสคัดค้านว่าการขึ้นการระวาง
 นั้นชอบธรรมหรือไม่ เพราะผู้ขนส่งทำเองฝ่ายเดียวโดยมักไม่แจ้งล่วงหน้า^{๓๔๐}
 ซึ่งใ้ขอใ้ให้มีการปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ใ้มีการหารือร่วมกันในเรื่องการระวาง (โดยวิธีที่ใช้ในการ
 กำหนดการระวางควร เปิดเผย
๒. ใ้จกทะเบียนการระวางไว้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล
๓. การระวางควรจะกำหนดในราคาที่สมควรและเป็นธรรม
๔. ควรกำหนดการระวางใ้ต่ำลงสำหรับสินค้าชนิดใ้ใหม่ของประเทศ
 กำลังพัฒนา หรืออย่างน้อยเท่ากับที่คิดสำหรับสินค้าชนิดใ้เก่าของประเทศพัฒนาแล้ว
๕. การเปลี่ยนแปลงการระวาง ทำใ้ใ้ถือเมื่อมีการปรึกษาหารือ
 ระหว่างผู้ขนส่งและผู้สงใ้เกี่ยวข้อง
๖. ควรมีการระวางชนิดสงเสริมสำหรับสินค้าสำเร็จรูปของประเทศ
 กำลังพัฒนา เพื่อสงเสริมการสงสินค้าออก

ประเทศพัฒนาแล้วใ้ใ้ว่า ควรอาศัยหลักการแข่งขันเสรี เพื่อใ้มีการขนส่ง
 ที่มีประสิทธิภาพในราคาถูก แต่ประเทศกำลังพัฒนาใ้ใ้กลับว่า ปัจจุบันที่เป็นอยู่นี้
 มีแต่การผูกขาดโดยขมรมเดินเรือ จึงเป็นอันว่าหาความเห็นรวมจากที่ประชุม
 UNCTAD ไม่สำเร็จ^{๓๔๑}

^{๓๔๐} รายงานของกุ่มทำงานเรื่องการขนส่งทางทะเลใน I Proceedings,
 Vol I, หน้า ๒๖๔ - ๒๖๕

^{๓๔๑}

ในการประชุมสมัยแรกของคณะกรรมการว่าด้วยการขนส่งทางทะเล ประเทศพัฒนาแล้วไม่เห็นด้วยกับความคิดของประเทศกำลังพัฒนา ที่ให้ UNCTAD ศึกษาปัญหาการขนส่งทางทะเล โดยถือว่าเป็นงานสำคัญของคณะกรรมการว่าด้วยการขนส่งทางทะเล แต่ต่อมาอีก ๒ - ๓ เดือน ก็มีการตกลงในหลักการให้มีการศึกษาเรื่องนี้ใน UNCTAD แต่ประเทศที่มีอำนาจในการขนส่งทางทะเล เห็นว่าการศึกษาโดยเลือกเฉพาะเส้นทางเป็นสิ่งไม่คุ้มค่า เพราะจะทำให้มีการเปิดเผยความลับของขมรมซึ่งแม้แต่รัฐบาลเองก็ไม่มีอำนาจหรือหนทางที่จะบีบให้ขมรมส่งจำต้องบอก และเห็นว่าจะไม่ได้อผลในทางปฏิบัติ เพราะมีลักษณะเป็นทฤษฎีเกินไป ^{๓๘๑} เหตุผลที่แท้จริงที่อยู่เบื้องหลังการคัดค้านของประเทศที่มีอำนาจในการขนส่งทางทะเลก็คือ กลัวว่ารัฐบาล (ของประเทศด้อยพัฒนา) จะสอดเข้าไปร่ววิธีการกำหนดการระวางอันเป็นความลับของขมรมเกินเรือ และเกรงว่า UNCTAD จะตีพิมพ์ความลับในทางพาณิชย์ อันจะก่อผลเสียแก่เจ้าของเรือในขมรมเกินเรือ ที่ให้ความร่วมมือให้ข่าวสารแก่ UNCTAD ^{๓๘๓} แต่ประเทศกำลังพัฒนาก็โต้ว่า เป็นแต่เพียงการศึกษาขั้นทดลองและจะมีการปกปิดอีกทั้งไม่วิจารณ์ความถูกต้องของกาขนส่งที่ศึกษา ในที่สุดก็มีการลงมติ ^{๓๘๔} (หลังจากที่ไม่อาจประนีประนอมในปัญหานี้) ซึ่งให้อำนาจเลขาธิการ UNCTAD ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการระวางอันเป็นปัญหาหลักต่อไป ^{๓๘๕}

^{๓๘๑}
Gosovic. 1, pp. 142 - 143

^{๓๘๒}
Ibid., p. 143

^{๓๘๓}
Ibidem.

^{๓๘๔}
โดยที่สมาชิกกลุ่มประเทศตะวันตกมีความเห็นแตกแยกเพราะบางก็อยากรู้ถึงวิธีปฏิบัติของขมรมเกินเรือ ดู Gosovic 1, หน้า ๑๔๓

^{๓๘๕}
Ibid., pp. 143 - 144

ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีของกลุ่ม ๗๗ ที่แอลเจียร์ก็ย้ำว่าการระวางกำลังสูงขึ้นและมีลักษณะเลือกประสิทธิและจำกัดการค้าของประเทศกำลังพัฒนา และขอให้รัฐบาลของประเทศพัฒนาแล้วบีบบูชนสงไม่ให้มีการขึ้นการระวางสำหรับการขนส่งสินค้าที่ไม่ได้ส่งเป็นปกติจากประเทศกำลังพัฒนา และให้ลดการขนส่งสำหรับสินค้าที่ส่งเป็นปกติของประเทศกำลังพัฒนา และหวังว่าที่ประชุมเคลลีก็รับว่า ประเทศกำลังพัฒนามีสิทธิเข้าร่วมในการประชุมกำหนดการระวางที่มีผลกระทบต่อการจราจรทางทะเลของตน โดยมีฐานะทัดเทียมกับเจ้าของเรือจากประเทศพัฒนาแล้ว ^{๓๘๖}

ที่ประชุมเคลลีก็มีการโต้เถียงทำนองเดียวกับที่ประชุมเจนีวาอีก คือฝ่ายประเทศพัฒนาแล้วอาจระบบตลาด แต่ฝ่ายประเทศกำลังพัฒนาโตว่ามีการตัดสินใจทำในรูปของสมาคมการค้า (Cartelized decision) โดยไม่คำนึงถึงผู้ให้บริการในประเทศกำลังพัฒนา กล่าวโดยย่อประเทศกำลังพัฒนาเรียกร้องให้มีการเจรจาพหุภาคี ในเรื่องการระวาง และขอให้รัฐบาลของประเทศพัฒนาแล้วให้อิทธิพลบีบบูชนสง ^{๓๘๗} ในที่สุดที่ประชุมเคลลีก็มีมติเอกฉันท์นะให้รัฐบาลเชื้อเชิญให้ขมรมเดินเรือพิจารณาบางเรื่องที่จะปฏิบัติได้ เช่น ทบทวนและปรับปรุงการระวางที่ผู้ส่งเห็นว่าสูงเกินไป ให้หาการระวางพิเศษสำหรับสินค้าออกที่ไม่ได้ส่งเป็นปกติของประเทศกำลังพัฒนา และเลี่ยงไม่เก็บการระวางที่แพงเกินไปและขจัดการปฏิบัติที่ขัดขวางการส่งสินค้าออกของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งจะเป็นผลให้มีการส่งเสริมการส่งออกของอีกประเทศหนึ่งซึ่งขมรมเดินเรื่อนั้นรับขนส่งอยู่ด้วย ^{๓๘๘}

^{๓๘๖} TD/38 (3 Nov. 1967) หน้า ๑๘ - ๑๙ ซึ่งอ้างใน Gosovic

1, หน้า ๘๘

^{๓๘๗} ความเห็นของประเทศกอบพัฒนาที่คล้ายคลึงกับที่เจนีวา ดู II Proceedings, Vol 1, หน้า ๓๐๘ - ๓๒๘

^{๓๘๘} Res. 3 (II), II Proceeding, Vol 1, p. 46

น่าสังเกตว่าหลักการเดียวกันนี้ได้รับการยืนยันจาก UNCTAD III ^{๓๘๘}

โดยอาศัยมติที่ ๓ (II) ของการประชุมนิวเคลียส์ เลขานุการ UNCTAD ก็ได้ทำงานเกี่ยวกับเรื่องระดับและโครงสร้างของภาวะว่าง การปฏิบัติของกรรม
เดินเรือ และความพอเพียงของบริการ โดยขอความร่วมมือจากรัฐบาลและกรรม
เดินเรือเท่าที่กฎหมายมอบให้ทำเพื่อขอข่าวสาร แต่ก็ไม่ได้รับความร่วมมือจากกรรม
เดินเรือ หรือประเทศผู้มีอำนาจทางการขนส่ง ปัญหาที่ถือว่าเป็นเรื่องอันตราย
(ในแง่ของผู้ขนส่ง) อาทิเช่น กระบวนการตัดสินใจในการกำหนดค่าขนส่ง การ
รับสายเดินเรือใหม่ การแก้ไขภาวะว่าง การแบ่งการเดินเรือและภาวะว่าง มัก
ได้รับแต่คำตอบที่ไม่ชัดเจน ^{๓๘๙} ในที่สุดที่ประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการขนส่ง
ทางทะเลได้มีมติยืนยันความเห็นที่นิวเคลียส์อีกหลังจากที่มีการโต้กันอย่างเบ็ดเสร็จและ
ย้ำว่าไม่ควรใช้มาตรการทางกฎหมายที่จำกัดการให้ข่าวสารมาขัดขวางงานของ

UNCTAD ^{๓๘๙}

และในสมัยประชุมฤดูใบไม้ผลิปี ค.ศ. ๑๙๖๐ สำนักเลขานุการ UNCTAD
ได้เสนอการศึกษาในเรื่องโครงสร้างของภาวะว่าง และระบบของกรรมเดินเรือต่อ
ที่ประชุมคณะกรรมการเดินเรือ ซึ่งเห็นว่าควรมีการศึกษาเรื่องเหล่านี้โดยละ-
เอียดต่อไป โดยเฉพาะการเข้ากรรมของสายการเดินเรือของประเทศกำลังพัฒนา
และการกำหนดภาวะว่างเพื่อส่งเสริมการส่งสินค้าออกของประเทศกำลังพัฒนา ^{๓๙๐}

^{๓๘๘}

Res. 69 (III), III Proceedings, Vol 1, p. 100

^{๓๘๙}

Gosovic 1, p. 145

^{๓๙๐}

Res 4 (III) ใน TD/B/240 (29 Apr. 1969), Annex I.

^{๓๙๑}

Gosovic 1, pp. 145 - 146

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ คณะกรรมาธิการขนส่งทางทะเลก็ได้พิจารณาและได้ขอรองให้ มีการปฏิบัติตามมติต่าง ๆ ของการประชุม UNCTAD ก็ขอให้เจ้าของเรือลด การระวางและค่าขนส่ง โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่ประเทศที่ค่อยพัฒนามาก และประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล^{๓๑๓}

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ สมัชชาใหญ่ได้มีมติที่ ๓๐๓๕ (XXVII) ขอให้ เลขาธิการสหประชาชาติจัดการประชุมผู้มีอำนาจเต็มโดยความอนุเคราะห์ของ UNCTAD เพื่อพิจารณาและทำอนุสัญญา หรือเอกสารพหุภาคีอื่น ที่มีความ ถูกพันตามกฎหมายในเรื่องประมวลการดำเนินการของขมรมเดินเรือ โดยอาศัยมติ นั้นได้มีการตั้งคณะกรรมาธิการเตรียมการ เพื่อเตรียมร่างของประมวลการดำเนินการ

การประชุมดังกล่าวมีขึ้นที่เจนีวาระหว่างวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน - ๑๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๓ ประธานของคณะกรรมาธิการเตรียมการคือ นายจันทริกา ประสาทศรีวิสต์ว ได้เสนอร่างประมวลความประพฤติสำหรับการดำเนินการของ ขมรมเดินเรือตามที่ตกลงกันได้ และที่ตกลงกันไม่ได้ก็มีบทเพื่อเลือก หลักการที่ตกลงกันได้ในร่างมีดังนี้

๑) อำนวยความสะดวกในการขยายการค้าที่ตองอาศัยการขนส่ง ทางทะเล

๒) เร่งเร้าการพัฒนาบริการเดินเรือที่มีประสิทธิภาพ และให้ บริการสม่ำเสมอและพอเพียงกับความตองการของการค้าที่เกี่ยวข้อง

^{๓๑๓}

๓) ประกันว่าจะมีกลยุทธ์แห่งผลประโยชน์ระหว่างผู้จัดและผู้ให้บริการขนส่งทางทะเล

หัวข้อที่ปรากฏในร่างก็คือ

- ๑) ความสัมพันธ์ระหว่างสายการเดินเรือที่เป็นสมาชิก
- ๒) ความสัมพันธ์ของชมรมกับผู้ส่ง
- ๓) อัตราการว่าง และการแข่งขันจากภายนอก
- ๔) ที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ของชมรม
- ๕) ความเพียงพอของบริการการขนส่งทางทะเล
- ๖) กระบวนการระงับข้อพิพาท

ทั้งนี้ได้มีการประชุมระดับเจ้าหน้าที่ชั้นสูงก่อนการประชุมจริงในระหว่างวันที่ ๕ - ๘ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๗๓ เพื่อหารือเรื่องเกี่ยวกับองค์การที่เกี่ยวข้องกับชมรมเดินเรือ ๓๕๔ ในที่สุดที่ประชุมผู้มีอำนาจเต็มในระหว่างสมัยประชุมปี ๑๙๗๔ (๑๑ มีนาคม - ๖ เมษายน) ก็ตกลงมติโดยวิธีการลงคะแนนทีละคน (roll - call vote) รับอนุสัญญาว่าด้วยประมวลการดำเนินการสำหรับชมรมเดินเรือด้วยคะแนนเสียง ๗๒ ต่อ ๗ โดยไม่ออกเสียง ๘ ประเทศ พวกที่สนับสนุนได้แก่ ออสเตรเลีย เบลเยียม ฝรั่งเศส สหพันธรัฐเยอรมัน ญี่ปุ่น สเปน ตุรกี กลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก ๗ ประเทศ และประเทศกำลังพัฒนาอีก ๕๕ ประเทศ ซึ่งรวมทั้งประเทศจีน ประเทศที่คัดค้านได้แก่ประเทศเดินเรือคือเดนมาร์ก ฟินแลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร

๓๕๔

สหรัฐอเมริกา ประเทศที่ไม่ออกเสียงคือ แคนาดา กรีซ อิตาลี เนเธอร์แลนด์ และนิวซีแลนด์ เป็นต้น

บทบัญญัติที่สำคัญในอนุสัญญาที่มีอาทิ เช่น

๑) การเข้ามามีส่วนในการเดินเรือของชมรมหนึ่ง ๆ โดยมีการแบ่งที่เท่าเทียมกันในหมู่สายการเดินเรือแห่งชาติ ผู้ส่งออกและผู้ส่งเข้า และให้กันส่วนหนึ่งในขนาดที่พอสมควร เช่น ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ให้สายการเดินเรือของประเทศที่สาม

๒) ให้มีเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสม เข้าร่วมในการปรึกษาหารือระหว่างชมรมเดินเรือกับผู้ส่ง และให้มีกระบวนการประสานเรื่องราว

๓) หลักการในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

๔) ต้องมีระยะห่างช่วง ๑๕ เดือน ระหว่างการขึ้นค่าธรรมเนียม

ครั้งใหญ่

๕) ระบบการประสานเรื่องราวระหว่างประเทศในลักษณะที่การบังคับ เพื่อตกลงปัญหาบางเรื่องที่ไม่อาจตกลงกันได้หลังจากที่มีการแลกเปลี่ยนความเห็นหรือการเจรจาโดยตรง

๖) ระบบในการทบทวนการทำงานของอนุสัญญานี้

อนุสัญญากังกาวจะเปิดให้ลงนามที่นิวยอร์ก ระหว่าง ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๗๔ ถึง ๓๐ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๕ และหลังจากนั้นก็เปิดให้ภาคยานุวัติ และจะมีผลเมื่อมีผู้ลงนาม ๒๕ ประเทศ ซึ่งมีน้ำหนักการวางขีปนาวุธของเรือรวมกันได้ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของเรือทั่วโลกที่เป็นเรือสินค้าและเรือถัง (Container)

ทั้งนี้โดยไม่ว่าความเรือสำรองของสหรัฐ และเรือที่ใช้ในทะเลสาบของประเทศ
แคนาดา

อนุสัญญาประมวลการดำเนินการสำหรับขบวนสายการเดินเรือ (Convention of Code of Conduct for Liner Conferences) นับว่าเป็นก้าวใหม่ที่สำคัญมากของ UNCTAD ในการแก้ไขปัญหาของประเทศด้อยพัฒนาโดยเฉพาะในเรื่องการระวางขนส่งซึ่งเป็นอุปสรรคแก่การค้าของประเทศด้อยพัฒนามาช้านาน แต่ความสำเร็จนี้จะมีอยู่จริงหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือของประเทศเจ้าของเรือตามความเป็นจริง

๒.๔.๔ การเดินเรือพาณิชย์ของประเทศกำลังพัฒนา ในการประชุม
เจนีวา ประเทศกำลังพัฒนาขอให้มีการปฏิบัติต่อกองเรือของตน ซึ่งเพิ่งจะเติบโตขึ้นเหมือนดังเป็นอุตสาหกรรมทารก (Infant industry) ชนิดอื่น และควรได้รับความช่วยเหลือทุกอย่าง การสร้างสายการเดินเรือของตนเองย่อมช่วยปรับดุลย์ชำระเงินเพิ่มรายได้และมีเงินได้จากสินค้าออกมากขึ้น และช่วยขยายและทำให้ซับซ้อนขึ้น ซึ่งฐานะในทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา ประเทศพัฒนาแล้วเห็นควย แต่มีข้อแม้ว่าการลงทุนในเรื่องการขนส่งทางทะเลจะต้องตัดสินใจโดยใช้หลักเกณฑ์ที่ดีในทางเศรษฐกิจ และว่าประโยชน์ในแง่ดุลย์ชำระเงินจะมีไม่มากนัก ข้อโต้แย้งนี้มีมาอีกเปื่่อมมีการประชุมที่นิวเคลลี โดยประเทศด้อยพัฒนา

๓๔๕ UNCTAD Monthly Bulletin, No. 93 (May 1974)

๓๔๖ ควรสังเกตควยว่าข้อพิจารณาของ UNCTAD ในเรื่องสัญชาติของเรือ นั้น พิจารณาตามเจ้าของที่แท้จริง ไม่ได้พิจารณาตามที่จดทะเบียนเพื่อความสะดวก (Flag of Convenience)

๓๔๗

โต้แย้งว่า หลักเกณฑ์ที่ดีในทางเศรษฐกิจ (Sound economic criteria) ตามความคิดของประเทศพัฒนาแล้ว เอาจมาใช้ไม่ได้ในกรณีของประเทศด้อยพัฒนา^{๓๔๘} แต่ควรใช้หลักเกณฑ์เพื่อเศรษฐกิจของชาติ (Social costs and benefits) ผลต่อดุลย์ชำระเงิน การส่งเสริมการค้า และผลที่จะมีต่อการตัดสินใจของชมรมเดินเรือ

เรื่องสำคัญสองเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือพาณิชย์ของประเทศกำลังพัฒนาก็คือ เงินที่ใช้ซื้อเรือและการสงวนสินค้าไว้ให้เรือสัญชาติ

ในการประชุมนิวเคลียส ประเทศด้อยพัฒนาเรียกร้องให้มีโอกาสซื้อเรือใหม่โดยอาศัยข้อกำหนดเครดิตพาณิชย์ ที่เลื่อนเวลาเรียกชำระหนี้ออกไป คือโดยอาศัยเงินกู้ที่คงใช้คืนในระยะสิบปีหรือนานกว่านั้น โดยเสียดอกเบี้ยราคาต่ำ และหวังว่าเงินช่วยเหลือปกติอาจใช้ซื้อเรือได้ และองค์การระหว่างประเทศอาจช่วยเหลือในด้านการเงินเพื่อซื้อหาเรือใช้แล้ว^{๓๔๙}

---

^{๓๔๘} กล่าวคือตามความคิดของประเทศพัฒนาแล้ว คำดังกล่าวหมายความว่า ควรตั้งสายการเดินเรือใหม่ก็ต่อเมื่อสามารถให้บริการที่ดีและถูกเท่าหรือดีกว่าสายการเดินเรือที่มีอยู่แล้ว เป็นการมองข้ามความคิดอุตสาหกรรมใน UNCTAD I โดยสิ้นเชิง ทั้งที่เป็นข้อโต้แย้งที่สำคัญ ในเรื่องการขนส่งทางทะเล

^{๓๔๙}

ที่ประชุมนิวเคลียสโคลงมติให้ประเทศเงินเรือพิจารณาข้อเสนอของประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะการหาเงินสำหรับการซื้อเรือ เรือใหม่ควรจะขายให้โดยเลื่อนการชำระเงินออกไป ทั้งนี้โดยจ่ายคืนภายใน ๑๐ ปี นับแต่ส่งเรือ ส่วนเรือเก่าก็ขายโดยเลื่อนการชำระเงินออกไปคือต้องชำระภายใน ๘ ปี และการประกันโดยสถาบันการเงินของประเทศกำลังพัฒนาถือว่าพอแล้วสำหรับการชำระเงินส่วนที่เลื่อนออกไป และควรมีการตกลงเพื่อหาเงินซื้อเรือเก่าโดยมีข้อกำหนดเลื่อนการชำระเงิน^{๔๐๐} และหลักที่วางนี้ก็ได้รับการยืนยันจากมติของที่ประชุม UNCTAD III^{๔๐๑}

แต่ในการประชุมสมัยที่สามของคณะกรรมการว่าด้วยการขนส่งทางทะเลในเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๖๙ กลุ่ม ๗๗ ก็แสดงว่าไม่มีรัฐบาลใดของประเทศพัฒนาแล้ว ใดทำสิ่งใดเพื่ออำนวยความสะดวกในการหาเงินมาซื้อ หรือในการซื้อเรือของประเทศกำลังพัฒนา^{๔๐๒} แต่ในเรื่องเรือเก่ารัฐบาลประเทศพัฒนาแล้วก็แย้งว่าตนไม่มีส่วนในการขายเรือเก่าซึ่งเป็นเรือทางพาณิชย์โดยแท้ แต่ประเทศกำลังพัฒนาใดว่ารัฐบาลของประเทศพัฒนาแล้ว น่าจะใช้เครดิตเพื่อการส่งออกซึ่งอยู่ในอำนาจรัฐบาลมาสนับสนุน การซื้อเรือของประเทศกำลังพัฒนา ที่ประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการขนส่งทางทะเล ไม่ได้ตัดสินเรื่องนี้เพราะประเทศพัฒนาไว้ปากว่าจะพิจารณาปัญหาอื่นอย่างเห็นอกเห็นใจ แต่แล้วประเทศผู้ส่งเรือออก^{๑๓} ประเทศในกลุ่ม OECD ก็ได้ลงนามใน "ความเข้าใจเกี่ยวกับการเครดิตสินค้าออกสำหรับเรือ" เมื่อพฤษภาคม ๑๙๖๙ ซึ่งทำให้การให้เครดิตในการซื้อ

๔๐๐

Res. 12 (II), II Proceedings Vol. 1, p. 49

๔๐๑

Res. 70 (III), III Proceedings Vol 1, p. 101

๔๐๒

TD/B/240 (29 Apr. 1969) หน้าที่ IV ซึ่งอ้างไว้ใน Gosovic 1,

เรือทำได้ยากขึ้น และแถมยังไม่ให้ความแตกต่างระหว่างเรือซื้อเรือของประเทศกำลังพัฒนา กับประเทศพัฒนาแล้ว^{๔๐๓}

ในที่ประชุมปี ค.ศ. ๑๙๗๐ ของคณะกรรมการเดินเรือก็มีความตกลงที่มีความก้าวหน้าขึ้นมาเล็กน้อย คือยอมรับว่าการประกันของสถาบันการเงินแห่งชาติพอแล้วสำหรับเงินส่วนที่ปีคการชำระออกไป เมื่อประเทศค่อยพัฒนาซื้อเรือเก่าหรือเรือใหม่ก็ตาม^{๔๐๔}

ในค่านการสงวนสินค้าไว้สำหรับเรือสัญชาติ ที่กฏบัตรแอลเจียร์ได้บัญญัติไว้ว่า "ทุกประเทศควรยอมรับสิทธิของประเทศกำลังพัฒนาในการช่วยเรือพาณิชย์ของตน รวมถึงสิทธิที่จะสงวนสินค้าจำนวนหนึ่งไม่ว่าจะส่งไปจากประเทศหรือมายังประเทศเหล่านั้น [เพื่อให้เรือสัญชาติชน]"^{๔๐๕}

^{๔๐๓}

TD/B/ 257/ Add + (25 June, 1969), หน้า ๗๒ ซึ่งอ้างไว้ใน Gosovic 1, หน้า ๑๔๔ คือลดอายุเครดิตลงมาไม่ให้เกิน ๕ ปี โดยต้องชำระเงินงวดแรก ๒๐ เปอร์เซ็นต์ และต้องเสียดอกเบี้ยอย่างน้อย ๖ เปอร์เซ็นต์ ความมุ่งหมายของ "ความเข้าใจว่าควยเครดิตสินค้าออกสำหรับเรือ" ก็คือลดสิ่งที่ทำให้กวราคาเรือของประเทศต่าง ๆ ผิดจากกันและกัน

^{๔๐๔}

Res. 9(IV) ,TD/B/301 (Aug.1970) p. 21

^{๔๐๕}

TD/ 38 (3 Nov. 1967) หน้า ๑๕ ซึ่งอ้างไว้ใน Gosovic 1, หน้า ๑๔๔

ประเทศคองพัฒนาว่าการสงวนสินค้าไว้ให้เรือสัญชาตินี้ ประเทศพัฒนาแล้ว ทำมาแต่สมัยตั้งกองเรือ และบางประเทศก็ยังทำอยู่ และโดยลักษณะของการขนส่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ประเทศพัฒนาแล้วเป็นผู้กำหนดเรือขนส่งสินค้าแต่ฝ่ายเดียว เพราะข้อของในราคา F.O.B. และขายของในราคา C.I.F. หรือไม้ก็โดยสัญญาซื้อขายระบุให้ใช้เรือสัญชาติของประเทศพัฒนาแล้วเป็นผู้ขนส่ง^{๔๐๖}

ในการประชุมสมัยที่สี่ของคณะกรรมการว่าด้วยการขนส่งทางทะเลเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๐ ได้มีการถกเถียงเรื่องการสงวนสินค้าโดยประเทศคองพัฒนาอยากให้รัฐบาลมีสิทธิสงวนสินค้าไว้เพื่อเรือสัญชาติ เพราะประเทศคองพัฒนาไม่มีเงินสนับสนุนกองเรือของตน และเพราะสายการเดินเรือของประเทศคองพัฒนาไม่ได้รับอนุญาตให้เข้ามรมเดินเรือ แต่ประเทศพัฒนาแล้วเห็นว่าการสงวนสินค้าจะทำให้มีระวางบรรทุกมากเกินไป และทำให้ขาดประสิทธิภาพ ผู้ส่งชาวเสรีภาพ มีการคอมโต ไม่สามารถปรับตัวในการขนส่ง ค่าระวางแพงขึ้น และเนื่องจากหาความเห็นร่วมไม่ได้ ที่ประชุมจึงต้องลงมติโดยชักกับประเทศพัฒนาแล้ว ทั้งนี้โดยเห็นว่าประเทศพัฒนาแล้ว^{๔๐๗} ก็เคยให้ความช่วยเหลือแก่สายการเดินเรือมาก่อน ประเทศกำลังพัฒนาน่าจะมีสิทธิเช่นเดียวกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะแรก ผลของการที่ประเทศคองพัฒนาให้ความช่วยเหลือแก่เรือของตนมี ๒ ประการ^{๔๐๘} คือ

---

^{๔๐๖} Gosovic 1, หน้า ๑๔๔ - ๑๔๕ ประเทศใช้ระบบสงวนสินค้าไว้ให้แก่เรือสัญชาติก็เช่น สหรัฐอเมริกาในกรณีสินค้าที่เป็นของช่วยเหลือ ญี่ปุ่นก็เคยใช้แต่ต้องเลิกไปในฐานะเป็นข้อแลกเปลี่ยนกับการได้เข้า OECD.

^{๔๐๗}

Res. 15 (IV) TD/B/31 (Aug. 1970)

^{๔๐๘}

Gosovic 1, p. 150

๑) ทำให้อำนาจต่อรองของประเทศด้อยพัฒนาดีขึ้นในเรื่องการขนส่งทางทะเล

๒) ทำให้รัฐบาลของประเทศพัฒนาแล้วจำต้องก้าวเข้ามาปกป้องประโยชน์ของเรือสัญชาติ ซึ่งเท่ากับเป็นการเริ่มรับนิคชอบ และไม่อาจบายเบี่ยงว่าเป็นเรื่องเอกชนต่อไป.

๒.๔.๕ การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางทะเล UNCTAD
ได้เข้ามามีบทบาทในการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางทะเลด้วยวิธีการตรากฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการขนส่งทางทะเล (International Shipping Legislation) ๔๐๘

ความพยายามที่จะบรรลุเรื่องการตรากฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการขนส่งทางทะเล เขาสู่การประชุมของคณะกรรมการการค้าและการพัฒนา โดยผู้แทนของสหประชาชาติสำหรับ ในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ โดยเสนอต่อคณะกรรมการว่าด้วยการขนส่งทางทะเล โดยประเทศด้อยพัฒนาเห็นว่ากฎเกณฑ์ของกฎหมายเดินเรือทะเล (Maritime Law) ตราโดยมหาอำนาจทางทะเลโดยเฉพาะอย่างยิ่งสหราชอาณาจักร จึงเข้าข้างเจ้าของเรืออย่างยิ่ง จึงขอให้

๔๐๘
การตรากฎหมายระหว่างประเทศ คือกระบวนการและผลของความพยายามโดยสำนักที่จะเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงกฎหมายระหว่างประเทศ (ซึ่งอาจทำได้โดยอนุสัญญา สนธิสัญญา หรือความตกลง เทียบ Art.38 para 1(a) ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ) Manley O. Hudson, International Legislation, Vol I (Washington D.C.:Carnegie Endowment 1931), หน้า Xiii สำหรับรายละเอียดเรื่องการตรากฎหมายระหว่างประเทศเพื่อการขนส่งทางทะเล (International Shipping Legislation) ฎิ T.K. Thommen, International Legislation on Shipping, (New York : UNCTAD 1968),TD/ 32/ Res. 1.

พบทวนกฎเกณฑ์เหล่านี้ และพิจารณาแนวทางเศรษฐกิจและพาณิชย์ของกฎหมายการขนส่งทางทะเล (shipping legislation) โดยยกตัวอย่างสิ่งที่ชักชวนการกษาของประเทศกำลังพัฒนาที่มีอยู่ เช่น บัญญัติมาตรฐานในใบตราส่ง สัญญาเช่าเรือบางแบบ การจำกัดความรับผิดชอบของเจ้าของเรือ และการประกันภัยทางทะเลเป็นต้น^{๔๑๐} แต่กว่าที่เรื่องนี้จะเข้าเป็นหัวข้อการประชุมของ UNCTAD ก็กินเวลานานถึงสามปี กล่าวคือประเทศกลุ่มตะวันตกไม่ต้องการให้ UNCTAD พิจารณา จึงขอให้ส่งเรื่องไปยัง International Maritime Committee ซึ่งเป็นองค์การเอกชนในบริสเซลแก่กลุ่ม ๗๗ ไม่เห็นด้วยเพราะเป็นองค์การเอกชน (และความจริงเข้าข้างเจ้าของเรือ) และประเทศคอยพัฒนาไม่ยอมให้ส่งเรื่องไปให้ IMCO^{๔๑๑} เพราะ IMCO พิจารณาแต่แง่เทคนิคและปัญหาทางกฎหมายอันเกิดจากแง่เทคนิค อีกทั้งผู้แทนในคณะมนตรีของ IMCO ยังประกอบด้วยผู้มาจากประเทศเจ้าของเรือ แต่ประเทศพัฒนาแล้วก็สู้ครั้งสุดท้ายโดยเสนอให้ UNCITRAL^{๔๑๒} พิจารณาซึ่งก็สำเร็จเพราะสมัชชาใหญ่มีมติที่ ๒๒๐๕ (XXI) (17 Dec. 1966) ให้ UNCITRAL ทำเรื่องนี้^{๔๑๓}

เมื่อถึงการประชุม UNCTAD II ประเทศคอยพัฒนาเห็นว่า UNCITRAL ไม่สนใจแง่เศรษฐกิจและการพาณิชย์ของการตรากฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการขนส่งทางทะเล จึงขอให้ UNCTAD ทำเรื่องนี้ในแง่เศรษฐกิจและการ

^{๔๑๐}

II Proceedings, Vol. 1, p. 315

^{๔๑๑}

International Maritime Consultative Organization

^{๔๑๒}

United Nations Commission on International Trade Law.

^{๔๑๓}

ก) Gosovic 1, หน้า ๒๔๘

พาณิชย์^{๔๑๔} และให้คำแนะนำแก่ UNCITRAL ด้วยโดยทำในรูปของกรรมาธิการ
 การประจำ UNCITRAL แต่ต่อมาก็ขอแก้ไขเป็นเพียงกลุ่มทำงาน ซึ่งก็ตั้งสำเร็จเมื่อ
 ปี ค.ศ. ๑๙๖๕^{๔๑๕} โดยการตกลงในที่ประชุมคณะกรรมการการค้าและการพัฒนา
 แลกเปลี่ยนให้คณะกรรมการว่าด้วยการขนส่งทางทะเลเป็นผู้กำหนดขอบอำนาจ
 และงานของกลุ่มทำงาน โดยที่ประเทศพัฒนา ก็เริ่มกลัวว่าจะมีการแย่งงานของ
 UNCITRAL แต่ในที่สุดคณะกรรมการก็หาทางออกโดยการอ้อมชอบ โดยกล่าว
 เฉพาะงานที่กลุ่มทำงานจะทำคือ ศึกษาเศรษฐกิจและการพาณิชย์ของกฎหมาย
 โดยมองจากการขนส่งทางทะเล และการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนา และแนะนำ
 UNCITRAL ในเรื่องดังกล่าว โดยไม่กล่าวถึงงานในอนาคต

กลุ่มทำงานว่าด้วยการตรากฎหมายระหว่างประเทศ ว่าด้วยการขนส่งทาง
 ทะเลจึงเกิดขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ และเริ่มด้วยการจัดลำดับความสำคัญของเรื่อง คือ
 ใบตราส่ง สัญญาเช่าเรือ การเจดีย์ความเสียหาย และการประกันภัยทางทะเล
 ในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ ก็มีการพยายามพิจารณาเรื่อง การปฏิบัติของขมรมเดินเรือใน
 ฐานะเป็นเรื่องสำคัญลำดับแรก^{๔๑๖} และทำใ้สำเร็จจนกลายมาเป็นอนุสัญญาประ-
 มวลการค้าเนในการสำหรับขมรมสายการเดินเรือ คังกล่าวแล้วข้างตน

กลุ่มทำงานว่าด้วยการตรากฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการขนส่งทาง
 ทะเล ยังทำงานอยู่จนทุกวันนี้ ในการประชุมครั้งที่ ๔ (ปี ค.ศ. ๑๙๗๕) ก็ใ้
 หยิบยกปัญหาสัญญาเช่าเรือ (Charter parties)^{๔๑๖ ก} ขึ้นพิจารณา ซึ่งมีปัญหาคือ

^{๔๑๔}
 ฎ II Proceedings, Vol 1, หน้า ๓๑๕ - ๓๑๗

^{๔๑๕}
 Res 14 (II), II Proceedings, Vol., I pp. 50 - 51

^{๔๑๖}
 ฎ Gosovic 1, หน้า ๑๕๑ และหน้า ๒๔๘ - ๒๕๐

^{๔๑๖ ก}

๑) นายหน้าผู้หาเรือเช่า ไม่ทำงานให้เต็มที่ในการเช่าเรือให้ค้ำที่สุด

๒) บทบัญญัติมาตรฐานในสัญญาเช่าเรือที่ใช้ในปัจจุบันมีบางข้อไม่เหมาะสม ซึ่งต้องแก้ไขให้เหมือนกันและทันสมัยขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมและนโยบายการพาณิชย์

๓) การควบคุมการทำสัญญาเช่าเรือ ในแง่ความแข็งแรงของเรือ ความเสียหายของสินค้า ความล่าช้าของการปฏิบัติตามสัญญา ซึ่งควรจะส่งให้แก่ UNCITRAL ดำเนินการ เพราะเป็นเรื่องกฎหมายโดยแท้

สรุปได้ว่า UNCTAD ได้เข้ามาทำเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งทางทะเลมาไม่นานนี้เอง คือในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ จึงเริ่มดำเนินการอย่างจริงจัง แต่ก็มีผลงานที่เด่นคือ อนุสัญญาว่าด้วยประมวลการดำเนินการสำหรับขมรมสายการเดินเรือ แต่ผลขั้นสุดท้ายจะเป็นอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือของชาติเดินเรือทั้งหลาย และความข้อนั้นเป็นจริงสำหรับงานทุกเรื่องของ UNCTAD ที่เกี่ยวกับการขนส่งทางทะเล

๒.๕ การโอนเทคโนโลยี (Transfer of Technology)

๒.๕.๑ ความทั่วไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีความสำคัญสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ ถ้าพิจารณาในแง่ประวัติศาสตร์แล้ว ช่องว่างทางเทคโนโลยีเพิ่งเกิดขึ้นประมาณหนึ่งศตวรรษเศษนี้เอง^{๔๑๗}

^{๔๑๗}

"UNCTAD : Transfer of Technology" Journal of World Trade Law, 4:5 (1970) 529 หน้า 594 ตัดทอนจาก TD/B/310 ซึ่งจะเรียกว่า TD/B/310 excerpt

แต่ของว่างทางเทคโนโลยีนี้แหละที่ก่อให้เกิดช่องว่างทางรายได้^{๔๑๘} เพราะเทคโนโลยีทำให้สามารถใช้อุปกรณ์ทางเศรษฐกิจได้เต็มที่^{๔๑๙} แต่ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนั้นนอกจากจะเกิดจากการสร้างสมแล้ว ยังเกิดจากการโอนเทคโนโลยีซึ่งทำให้ประเทศต่าง ๆ ตองพึ่งกันมากขึ้น และส่งผลให้เกิดความเจริญในอัตราที่รวดเร็วขึ้น^{๔๒๐} แต่การโอนเทคโนโลยีนี้ประเทศจนอยู่ในฐานะเสียเปรียบ คือเป็นผู้รับโอนซึ่งจะต้องเสียเงินมากกว่าเป็นผู้โอนซึ่งจะได้เงิน^{๔๒๑} และการโอนเทคโนโลยี

๔๑๘

UNCTAD in Brief, p. 11

๔๑๙

TD/B/310 excerpt, p. 695.

๔๒๐

Ibidem

๔๒๑

Ibid, pp. 695 - 696.

๔๒๒

จากรายงานฉบับหนึ่งของ UNCTAD สิทธิบัตร (Patent
 ทั่วโลกมี ๖ เพอร์เซ็นต์เท่านั้นที่ออกมาจากประเทศกำลังพัฒนา ในจำนวนนั้น ๔๔
 เพอร์เซ็นต์ เจ้าของสิทธิบัตรเป็นคนต่างชาติ และเพียง ๕ - ๑๐ เพอร์เซ็นต์ของ
 จำนวน ๖ เพอร์เซ็นต์ที่กล่าวข้างต้นที่เอาไปใช้จริงจึง ซึ่งแสดงว่าประเทศด้อย
 พัฒนามีส่วนน้อยมากในการสร้างและใช้ระบบสิทธิบัตรระหว่างประเทศ ดู
UNCTAD Monthly Bulletin, No.95 (July 1974) และจากการศึกษา
 ของสำนักเลขาธิการ UNCTAD อีกฉบับหนึ่งกล่าวว่าในระยะ ๒ - ๓ ปีที่
 ผ่านมา ประเทศกำลังพัฒนาต้องจ่ายเงินปีละ ๑,๕๐๐ ล้านดอลลาร์เพื่อซื้อ
 เทคโนโลยี และตัวเลขดังกล่าวอาจขึ้นสูงถึง ๔,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ ในปี
 ๑๙๘๐ ดู U.N. Monthly Chronicle X.2 (1973) 45 กล่าวคือจะ
 มีการเพิ่มในอัตราร้อยละ ๒๐ ต่อปี - UNCTAD in Brief หน้า ๑๒

มีปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องอีก เช่น ผู้รับเทคโนโลยีต้องเตรียมตัวให้พร้อม และช่วยตัวเองต่อไป

ควรรับโอนเทคโนโลยีผ่านทางเอกชนหรือองค์การระหว่างประเทศ และรวมทั้งการต่อรองในการรับโอนเทคโนโลยี

ทำอย่างไรจึงจะรู้ว่าเทคโนโลยีมีอยู่ที่ไหนที่พอจะโอนมาได้

การแก้ปัญหาเทคโนโลยีไหลกลับ (Reverse transfer of technology : brain - drain)

ประเทศกำลังพัฒนากำลังมีปัญหาเหล่านี้ เพื่อให้รับโอนเทคโนโลยีได้ก็
ขึ้น โดยพยายามสร้างแผนเบ็ดเสร็จในเรื่องนี้ โดยกำหนดนโยบายในเรื่องนี้และ
โยงเข้ากับการโอนเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาและโดยการสร้างโครงสร้างใน
ประเทศให้รับการโอนเทคโนโลยี^{๔๒๓} แต่ในแง่ขององค์การระหว่างประเทศถ้า
จะพิจารณาในแง่ของโครงสร้างแล้ว UNCTAD ได้กำหนดารวดเร็วพอสมควร
ในระยะหลัง คือ Trade and Development Board ทั้ง Intergovernmental
Group on the Transfer of Technology ขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๗๐^{๔๒๔}
และได้แปลงให้เป็นคณะกรรมการถาวรใน ปี ค.ศ. ๑๙๗๔^{๔๒๕}

๒.๕.๒ UNCTAD กับการโอนเทคโนโลยี ที่ประชุม UNCTAD I
ได้เสนอข้อแนะนำเกี่ยวกับการโอนเทคโนโลยี ว่าประเทศพัฒนาแล้วควรให้ความ
สะดวกในการโอนเทคโนโลยีแก่ประเทศกำลังพัฒนา และเรียกร้องอีกด้านด้วย

^{๔๒๓}
UNCTAD in Brief , p. 12

^{๔๒๔}
Ibidem

^{๔๒๕}
U.N. Monthly Chronicle, XI : 9 (1974), p.28 .

การขอให้ประเทศกำลังพัฒนาใช้มาตรการทางกฎหมายและทางบริหาร เกี่ยวกับเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โดยได้ขอให้องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องศึกษาเพื่ออำนวยความสะดวกในการตรากฎหมายของประเทศกำลังพัฒนา ตลอดจนการทำ ความตกลงระหว่างประเทศในเรื่องนี้ และควรส่งเสริมการให้ข่าวสาร เรื่องการโอนเทคโนโลยีโดยองค์การระหว่างประเทศที่เหมาะสม^{๔๒๖} ในการประชุม UNCTAD II บราซิลและซัส โดยการสนับสนุนของอินเดียและปากีสถาน ได้เสนอให้ UNCTAD เข้าจัดการ เรื่องการโอนเทคโนโลยีแก่ประเทศกำลังพัฒนา ในฐานะเป็นเรื่องประจำ โดยให้คณะกรรมการว่าด้วยการค้าและการพัฒนา ตั้ง คณะกรรมาธิการว่าด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี^{๔๒๗} โดยอ้างว่า Advisory Committee on the Application of Science and Technology ทำงานไม่ไฉน เพราะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญไม่ใช่ตัวแทนประเทศ จึงพิจารณา แต่แง่วิทยาศาสตร์และสถิติ ไม่พิจารณาในแง่เศรษฐกิจและการเมือง แต่ที่ประชุมนิวเดลีไม่มีเวลาพิจารณาข้อเสนอดังกล่าว จึงเสนอให้ส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการการค้าและการพัฒนาพิจารณาต่อไป^{๔๒๘}

ในการประชุมเมื่อกันยายน ค.ศ. ๑๙๖๘ กลุ่มประเทศตะวันตกไม่เห็นด้วยที่ UNCTAD จะยุ่งเกี่ยวเรื่องนี้ ทั้งนี้ประเทศสังคมนิยมก็มีความเห็นทำนองเดียวกัน^{๔๒๙} โดยเห็นว่าถ้า UNCTAD ทำก็จะไปซ้อนกับงานของ UNIDO, UNESCO

---

^{๔๒๖} "Transfer of Technology" Annex, A.IV.26, I Proceedings, Vol.1, p 57.
^{๔๒๗} สำหรับร่างมติดู TD /II/ WG. I/L.4/ Rev.I ใน II Proceedings, Vol.I, หน้า 357-358
^{๔๒๘} II Proceedings, Vol.I, pp.388-389
^{๔๒๙} รายงานการประชุมมีปรากฏใน A /7214 , หน้า ๔๗ - ๗๗ ตามที่อ้างไว้ใน Gosovic 1 หน้า ๒๕๖.

คณะกรรมการที่ปรึกษาของ ECOSOC และตลอดจนสหภาพระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม (International Union for the Protection of Industrial Property) และจะทำให้มีการต้องใช้เงินมากขึ้นด้วย และเห็นควรที่จะคอยผลการพิจารณาของ ECOSOC แต่กลุ่ม ๗๗ ยืนยันว่าโครงสร้างสถาบันที่เป็นอยู่ไม่รับกับความต้องการของพวกตน และจะไม่มีปัญหาทางข้อ และเห็นว่าจำเป็นต้องมีจักรกลเพื่อให้มีการทบทวนปัญหานี้ตลอดไปเท่าที่เป็นอยู่จนกระทั่งกระจายมาก และไม่ได้เพ่งถึงปัญหาข้อกำหนดและเงื่อนไขในการโอนเทคโนโลยี ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่สุด และไม่มีองค์การใดที่มองปัญหาการโอนเทคโนโลยีในรูปแบบเบ็ดเสร็จในแง่ของกฎหมาย เศรษฐกิจ การค้าและการเงิน ปัญหาดุลย์ชำระเงินและปัญหาการค้าเป็นเรื่องที่ UNCTAD ทำอยู่แล้ว เหตุที่ทำให้กลุ่ม ๗๗ อยากให้ UNCTAD ทำเรื่องการโอนเทคโนโลยีนั้นสืบเนื่องมาจากความล้มเหลวในการทำตามมติของที่ประชุมสหประชาชาติ ว่าด้วยการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ของประเทศด้อยพัฒนา ตลอดจนข้อแนะนำของสมัชชาและ ECOSOC ในเรื่องทำนองเดียวกันนี้.

ร่างมติของกลุ่มตะวันตกซึ่งไม่กล่าวถึง UNCTAD แต่กล่าวถึงบทบาทของ ECOSOC ตกไป โดยเสียงคัดค้านของประเทศกลุ่ม ๗๗ โดยที่กลุ่มสังคมนิยมงดไม่ออกเสียง ส่วนร่างมติของกลุ่ม ๗๗ เน้นให้ตั้งจักรกลระหว่างประเทศที่เหมาะสมภายใน UNCTAD เพื่อศึกษาปัญหาทั่วไปของการโอนเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโลกที่สาม และควรตั้งให้สำเร็จก่อนกันยายน ค.ศ. ๑๙๖๘ มติดังกล่าวผ่าน แม้ว่ากลุ่มตะวันตกจะค้าน และกลุ่มสังคมนิยมไม่ออกเสียง^{๔๓๐} ในสมัยประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๕ (กันยายน ๑๙๖๘)

ก็มีการเลื่อนเรื่องนี้ออกไปจนถึงสมัยประชุมที่ ๑๐ เพราะหาความเห็นร่วมไม่ได้ และขอให้เลขาธิการศึกษาเรื่องการจัดจักรกลดังกล่าว^{๔๓๑}

ในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๑๐ (กันยายน ๑๙๗๐) ประเทศกำลังพัฒนาเห็นควรตั้งกรรมาธิการหลักขึ้นมาชุดหนึ่งประกอบด้วยสมาชิก UNCTAD ทั้งหมด เพื่อจัดการเรื่องเทคโนโลยี และเห็นว่าเรื่องนี้จะถกเถียงกันให้ได้เรื่องราวก็ต้องทำกันในคณะกรรมการถาวร และยกตัวอย่างคณะกรรมการว่าด้วยการขนส่งทางทะเล ซึ่งทำงานสำเร็จทั้ง ๆ ที่ตอนตั้งก็มีคนคัดค้านมาก แต่ประเทศพัฒนาแล้วเห็นว่ากำลังมีการปรับปรุงองค์การอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของโลกที่สามอยู่แล้ว จึงไม่ควรควนคัดล้นปัญหาด้วยการตั้งคณะกรรมการถาวร แต่เห็นว่าควรตั้งจักรกลชั่วคราวในรูปของคณะกรรมการในสมัยประชุมของคณะกรรมการฯ หรือเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญระหว่างรัฐบาลที่มีลักษณะเฉพาะกิจ เพื่อช่วยกำหนดบทบาทของ UNCTAD และต้องการให้รอดผลงานของสมัชชาและ ECOSOC ในเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศตะวันตกกังวลก็คือกลัวว่า UNCTAD จะเปิดเผยบทบาทของบริษัทใหญ่ที่เรียกกันว่าบริษัทระหว่างประเทศซึ่งมักจะเอาเปรียบ โดยอาศัยการขาดความรู้และประสบการณ์ของประเทศด้อยพัฒนาส่วนใหญ่^{๔๓๒}

---

^{๔๓๑} ซึ่งกลายมาเป็น TD /B/310 (1 July 1970) ซึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับวิวัฒนาการของการตั้งจักรกลขึ้นใน UNCTAD

^{๔๓๒}

Gosovic 1, p. 258

ผลที่ได้จากการประเมินประนีประนอมก็คือ การตั้งกลุ่มระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการ
การโอนเทคโนโลยี มีสมาชิก ๔๕ คน และเมื่อกลุ่มนี้ประชุมไปได้สามสมัยก็จะมี
การทบทวนฐานะในทางองค์กรของมันในรายงานของ UNCTAD ^{๔๓๓} และ
แม้ว่าจะยังไม่มีความเห็นร่วมในเรื่องการตั้งจักรกลที่ถาวร และในเรื่องงานของ
จักรกลดังกล่าว กลุ่มระหว่างรัฐบาลก็ทำงานได้ดีเรื่อยมาในลักษณะที่เป็นงานสืบ
เนื่องจนกระทั่งมีการตั้งคณะกรรมการถาวรดังกล่าวข้างต้น ^{๔๓๔} โดยเปิดให้
ทุกประเทศสมาชิกเข้าร่วม คณะกรรมการดังกล่าวจะทำหน้าที่ทำข้อเสนอแนะ
และส่งเสริมนโยบายที่สม่ำเสมอว่าด้วยการโอนเทคโนโลยีและความรู้ในการผลิต
(Know - how) จากประเทศพัฒนาแล้วไปยังประเทศกำลังพัฒนา และประสาน
งานเรื่องนี้กับกิจการขององค์กรอื่นในรายงานของสหประชาชาติ ^{๔๓๕}

งานสำคัญที่กลุ่มระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการโอนเทคโนโลยีได้ทำมาก็คือ
การศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ ^{๔๓๖}

- ๑) ช่องทางและกลไกในการโอนเทคโนโลยี
- ๒) ค่าใช้จ่ายในการโอนเทคโนโลยี
- ๓) โอกาสที่จะได้มาซึ่งเทคโนโลยี
- ๔) การค้าและเทคโนโลยี

^{๔๓๓}

Bd. Res. 74 (X) ใน TD /B/ 327 (30 Sep. 1970),

Annex I หน้า 10 - 12 ซึ่งอ้างไว้ใน Gosovic. 1 หน้า 258

^{๔๓๔}

ดูข้อ ๒.๕.๑ ความทั่วไป การตั้งกรรมการถาวรนี้เป็นการ
กระทำที่สอดคล้องกับความเห็นของ UNCTAD III ตาม Res. 39 (III) para
๑ และ ๒ , III Proceedings, Vol I, หน้า ๑๐๘

^{๔๓๕}

UNCTAD Monthly Bulletin, No. 98 (October 1974).

- ๕) การใช้เทคโนโลยีที่ทำได้ในประเทศแทนการสั่งซื้อเข้ามา
- ๖) การเลือกเทคโนโลยี

นอกจากนี้กลุ่มระหว่างรัฐบาลยังได้มีมติเมื่อต้นปี ค.ศ. ๑๙๗๓ ว่า ประเทศด้อยพัฒนาควรช่วยตัวเองในการเตรียมการรับโอนเทคโนโลยี^{๔๓๗} ซึ่งเป็นการก้าวไปไกลกว่าความเห็นของ UNCTAD IIF^{๔๓๘} และในปี ค.ศ. ๑๙๗๔ ก็ได้พิจารณาปัญหาต่าง ๆ คือปัญหาการโอนเทคโนโลยีกลับ หรือภาวะสมองไหล ซึ่งเป็นผลเสียหายแก่ประเทศกำลังพัฒนา ในแง่ต้องเสียกำลังคนที่ฝึกแล้วให้แก่ประเทศพัฒนาแล้ว ปัญหาสิทธิบัตรกับประเทศกำลังพัฒนา^{๔๓๙} และปัญหาที่สำคัญมากอีกปัญหานึงก็คือ ความสามารถและความเป็นไปได้ของประมวลการปฏิบัตินานาชาติ (Interantional Code of Conduct) เพื่อใช้ในเรื่องการโอนเทคโนโลยีเพื่อจะวางกฎเกณฑ์เพื่อป้องกันไม่ให้โอนเทคโนโลยีภายใต้ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่เป็นภัยต่อประเทศกำลังพัฒนา โดยได้พิจารณาร่างซึ่งทำจากที่ประชุม Pugwash ว่าด้วยวิทยาศาสตร์และกิจการของโลก ครั้งที่ ๒๓ ซึ่งประชุมกันที่ฟินแลนด์เมื่อสิงหาคม - กันยายน ค.ศ. ๑๙๗๓^{๔๔๐} และในที่สุดที่ประชุมกลุ่มระหว่างรัฐบาลได้ขอให้ตั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ^{๔๔๑} เพื่อเตรียมโครง

^{๔๓๗}

U.N. Monthly Chronicle X : 5 (1973), 67

^{๔๓๘}

Res. 39 (III), para. 14 , III Proceedings,

Vol 1. p. 108

^{๔๓๙}

ความยุ่งยากของปัญหานี้ ให้นำไปกล่าวไว้ในเชิงอรรถ ๔๒๒

^{๔๔๐}

UNCTAD Monthly Bulletin, No. 95 (July 1974)

^{๔๔๑}

ทั้งนี้ควยคะแนนเสียงเห็นควย ๓๑ คัดค้าน ๔ ไม่ออกเสียง ๔ โดยที่ประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศยังคงเห็นว่าการโอนเทคโนโลยี ควรเป็นเรื่องของการติดต่อเอกชน UNCTAD Monthly Bulletin, No. 96

(August 1974)

ร่างของประมวลการปฏิบัตินานาชาติ ในเรื่องการโอนเทคโนโลยี เพื่อเป็นรากฐานในการเตรียมประมวลที่ใช้ได้ทั่วไป และสอดคล้องกับความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาและสถานะการณ์พิเศษที่พบในการค้าเทคโนโลยี^{๔๘๒}

๒.๖ กฎบัตรว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ในทางเศรษฐกิจของรัฐ

(Charter of Economic **Rights** and Duties of States)

๒.๖.๑ ประวัติ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๔ สมัชชาใหญ่ได้ลงมติด้วยคะแนนเสียง ๑๒๐ ต่อ ๖ ไม่ออกเสียง ๑๐ รับกฎบัตรว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางเศรษฐกิจของรัฐ (Charter of Economic Rights and Duties of States)^{๔๘๓} ซึ่งนับเป็นการใหม่และสำคัญของการปรับปรุงความสัมพันธ์ในทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ หรือกล่าวได้ว่ามีการตั้งระบบใหม่ในเรื่องนี้ ทั้งนี้โดยตั้งอยู่บนความเป็นธรรม ความเสมอภาคแห่งอธิปไตย และการพึ่งพากันและกันของประโยชน์ของประเทศพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนา จะกล่าวว่าเป็นการเปิดศักราชใหม่ของหลักการในความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศก็ไม่ผิดนัก ดังจะเห็นได้จากคำปราศรัยของนาย Gamani Corea เลขาธิการ UNCTAD เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๔ ว่า

^{๔๘๒}

Ibidem.

^{๔๘๓}

General Assembly Res. 3281 (XXIX) , 1 Dec. 1974.

...การแบ่งแยกและขอบแห่งการแบ่งแยกหมดไป โดยมีការ
ร่วมมือและการปรากฏตัวของทุกรัฐเข้ามาแทนที่ กฎบัตรมีความสำคัญคือ
มีลักษณะพลวัต (Dynamic) และเป็นโครงสร้างใหม่วิวัฒนาการเพื่อ
ประโยชน์แก่ประเทศทุกเชื้อชาติ ๔๔๔

กฎบัตรนี้เป็นผลงานของ UNCTAD โดยการริเริ่มของประธานาธิบดี
Luis Echeverria แห่งเม็กซิโกเมื่อ ค.ศ. ๑๙๗๒ ในการประชุม UNCTAD III
และที่ประชุม UNCTAD III ใคมินที่ ๔๕ (III) ๔๔๕ รับไว้กำหนดให้ตั้งกลุ่ม
ทำงานประกอบด้วยผู้แทนจาก ๓๑ รัฐ เพื่อร่างกฎบัตรโดยเลขาธิการ UNCTAD
ต้องตั้งให้เร็วที่สุด (ในที่สุดกลุ่มทำงานนี้ประกอบด้วยสมาชิก ๔๐ คน) โดยใช้สิ่ง
เหล่านี้เป็นหลักในการทำงาน

๑) หลักการทั่วไปและหลักการเฉพาะตามที่กล่าวไว้ในการประชุม
UNCTAD I

๒) ข้อเสนอหรือข้อเสนอแนะใดในเรื่องนี้ที่มีขึ้นในระหว่างการประชุม
UNCTAD III

๓) เอกสารที่กล่าวข้างต้น ในมติ ๔๕ (III) ซึ่งได้แก่มติ
สมัชชา ๑๙๕๕ (XIX) มติ UNCTAD 22 (II) International
Development Strategy for Second United Nations Development Decades
กฎบัตรแอลเจียร์ และปฏิญญาลามา ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และตลอด
จนบรรดามติที่เกี่ยวข้องที่มีขึ้นภายในสหประชาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

๔๔๔
เป็นคำปราศรัยต่อหน้าคณะกรรมาธิการ เพื่อร่างกฎบัตรในสมัยประชุมที่ ๔
ของกลุ่มที่ Mexico City ดู UN. Monthly Chronicle, XI : 7 (1974), 25

คือ International Development Strategy for the Second Development Decade

๔) หลักการในกฎบัตรแอลเจียร์และปฏิญญาลิม่า

มติที่ ๔๕ (III) ยังได้ขอให้ส่งร่างไปยังรัฐบาลที่เกี่ยวข้องเพื่อ
พิจารณา และแนะนำให้คณะกรรมการเพื่อการค้าและการพัฒนาพิจารณา
รายงานของกลุ่มทำงาน ในสมัยประชุมที่ ๑๓ (ค.ศ. ๑๙๗๓) และส่งไปยังสมัชชาใหญ่ต่อไปพร้อม
ความเห็นและข้อเสนอแนะให้สมัชชาใหญ่ลงมติเกี่ยวกับโอกาสและวิธีการในการร่าง
และรับกฎบัตรนี้

คณะกลุ่มทำงานที่ตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการการค้าและการพัฒนาตามมติ
๔๕ (III) ของที่ประชุม UNCTAD ได้ประชุมกัน ๔ ครั้ง คือ

- ๑) ครั้งที่ ๑ เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๓ ที่นครเจนีวา
- ๒) ครั้งที่ ๒ เดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๗๓ ที่นครเจนีวา
- ๓) ครั้งที่ ๓ เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๔ ที่นครเจนีวา
- ๔) ครั้งที่ ๔ เดือนมิถุนายน (วันที่ ๑๐ - ๑๕) ค.ศ. ๑๙๗๔

ที่กรุงแมกซิกโกซิตี

หลังจากการประชุม ๒ ครั้ง ก็ได้มีการรายงานต่อคณะกรรมการการค้าและการพัฒนา ซึ่งได้พิจารณาและส่งไปยังสมัชชาพร้อมกับขอให้ยกอายุกลุ่มทำงานออกไปอีกหนึ่งปี เพื่อให้มีการประชุมอีกสองสมัย^{๔๔} ซึ่งที่ประชุมสมัชชา

^{๔๔}

ใหญ่รับทราบในมติที่ ๓๐๒๘ (XXVIII) และเมื่อสิ้นสมัยประชุมที่ ๔ ของกลุ่ม
 ทำงานกลุ่มนี้ที่โตเกียวเมื่อวันที่ ๔๔๓ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการการค้าและการพัฒนา
 สมัยที่ ๑๔ ค.ศ. ๑๙๗๔ เพื่อพิจารณาและส่งต่อไปยังสมัชชา โดยที่กลุ่มทำงานได้
 ตกลงที่จะประชุมปรึกษาเป็นการภายในในเรื่องนี้ที่เจนีวา ในสัปดาห์แรกของเดือน
 กันยายน^{๔๔๔} และที่ประชุมคณะกรรมการก็ได้พิจารณาส่งร่างของกลุ่มทำงานไปยัง
 สมัชชา และแนะนำให้มีการหารือเป็นการภายใน ในเรื่องสำคัญ ๆ ที่นิวยอร์กหนึ่ง
 เดือนก่อนหน้าการลงมติ^{๔๔๕} และในที่สุดก็ได้มีการพิจารณาว่ากฎบัตรว่าด้วยสิทธิ
 และหน้าที่ในทางเศรษฐกิจของรัฐ ในสมัชชาใหญ่ดังกล่าวแล้วข้างต้น

๒.๖.๒ หลักการสำคัญของกฎบัตรว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ในทางเศรษฐกิจ
ของรัฐ หลักการพื้นฐานของกฎบัตรมีอยู่ในอารัมภบทของกฎบัตรคือ

๑. ยืนยันที่จะรักษาไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ
 ส่งเสริมสัมพันธ์ฉันมิตร และให้ได้มาซึ่งความร่วมมือในการแก้ปัญหาระหว่างประ-
 เทศในทางเศรษฐกิจและสังคมและเน้นถึงความจำเป็นขอความร่วมมือในด้านนี้
 (ซึ่งเป็นหลักการเดิมของสหประชาชาติ)

๒. ประกาศว่าจะส่งเสริมการจัดตั้งระบบเศรษฐกิจระหว่างประ-
 เทศใหม่ โดยตั้งอยู่บนความเป็นธรรม (Equity) ความเสมอภาคแห่งอภิปัตย์
 ความพึ่งพา (interdependence) ประโยชน์ร่วมกัน และความร่วมมือระหว่าง
 รัฐโดยไม่คำนึงถึงระบบเศรษฐกิจ สังคม (หลักการข้อนี้เป็นความมุ่งหมายพื้นฐาน
 ของกฎบัตร)

^{๔๔๓} ประกอบด้วยอารัมภบท บทเฉพาะกาล และเนื้อความอีกสามบท
 และคำลงท้าย ในส่วนใดที่ไม่มีความเห็นร่วมกันก็ความเห็นเพื่อเลือก ดู UNCTAD,
 Monthly Bulletin, No. 96 (August 1974)

^{๔๔๔} Ibid

^{๔๔๕} UNCTAD, Monthly Bulletin, No. 98 (October 1974)

๓. ประสงค์จะช่วยเหลือการสร้างสรรค์เพื่อ

ก. การรักษาไว้ซึ่งความรุ่งเรืองที่กว้างขึ้นในหมู่ทุกประเทศ และมาตรฐานการครองชีพของทุกชนชาติที่สูงขึ้น

ข. การส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา โดยชุมชนระหว่างประเทศทั้งหมด

ค. การส่งเสริมความร่วมมือบนพื้นฐานของอาณัติประโยชน์ร่วมกัน และผลประโยชน์ที่ยุติธรรมแก่ทุกรัฐที่รักสันติ ซึ่งยินดีที่จะทำตามพันธสัญญาแห่งกฎบัตรนี้ ในด้านเศรษฐกิจ การค้า วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยไม่คำนึงถึงระบบการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

ง. การเอาชนอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางการพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศกำลังพัฒนา

จ. การเร่งรัดการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กำลังพัฒนา เพื่อเชื่อมช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนา

ฉ. การคุ้มครอง การสงวนและการทำให้ดีขึ้นซึ่งมีสถานะแวดล้อม

๔. ตระหนักดีถึงความจำเป็นที่จะจัดตั้งและรักษาไว้ซึ่งระเบียบทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยุติธรรม และเป็นธรรม

ก. การไต่มาซึ่ง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ที่มีเหตุผลและเป็นธรรมขึ้น และการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในระบบเศรษฐกิจของโลก

ข. การสร้างสภาพที่ ให้มีการขยายการค้าต่อไป และการเพิ่มพูนความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างทุก ๆ ชาติ

ค. การเสริมสร้าง ความเป็นเอกภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
ที่ด้อยพัฒนา

ง. การตั้งและการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่าง
ประเทศ โดยคำนึงถึงความแตกต่างที่เป็นที่ยอมรับในการพัฒนาของประเทศกำลัง-
พัฒนาและความจำเป็นเฉพาะของประเทศเหล่านั้น

นอกจากนี้ก็ยังมียุทธศาสตร์ทั่วไปอื่น ๆ อีกในส่วนอารัมภบท เช่น ส่งเสริม
ความมั่นคงทางเศรษฐกิจร่วมกัน เพื่อการพัฒนาโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา
ความจำเป็นที่จะพัฒนาระบบแห่งความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดย
อาศัยความเสมอภาคแห่งอธิปไตย ประโยชน์ที่เป็นธรรมและร่วมกัน และสัมพันธ์
ภาพระหว่างกันอันใกล้ชิดของประโยชน์ของทุกประเทศ

ส่วนหลักการเฉพาะก็มีกล่าวไว้ในบทต่าง ๆ ของกฎบัตรฯ ซึ่งจะขอนำ
มากล่าวเฉพาะที่กำลังเป็นปัญหาที่อยู่ในความสนใจเป็นอย่างยิ่งของ UNCTAD
เช่น

๑) CH.I ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานของความ
สัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้กล่าวถึงสิทธิการขนส่งของประเทศที่ไม่
มีทางออกสู่ทะเล

... (๑) การเข้าสู่และมาจากทะเลโดยเสรีของประเทศที่ไม่มีทางออก
สู่ทะเล (Land-locked) ภายในกรอบของหลักที่กล่าวข้างต้น (ซึ่ง
กล่าวถึงหลักในความสัมพันธ์ทางการเมืองและสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนใหญ่
มีขอ (N) เท่านั้นที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ คือการร่วมมือ
ระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา)

๒) CH. II ^{๔๕๐} Art. 4 กล่าวถึงสิทธิที่จะทำการค้า Art. 4

... ทุกรัฐมีสิทธิที่จะทำการค้าระหว่างประเทศและความร่วมมือทางเศรษฐกิจรูปอื่น โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในระบบทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ไม่มีรัฐใดต้องอยู่ใต้อาณาจักรเลือกปฏิบัติ ในวาทศิลป์ โดยตั้งอยู่บนความแตกต่างเข่นวาทะนั้น ในการดำเนินการค้าระหว่างประเทศและความร่วมมือทางเศรษฐกิจรูปอื่น ทุกรัฐมีเสรีที่จะเลือกแบบขององค์กร เพื่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศ (หลักเรื่องเสรีภาพในการเลือกองค์กรนี้ มีขึ้นเพราะประเทศตะวันตกมักถือว่าการค้าโดยรัฐหรือองค์กรของรัฐซึ่งประเทศกลุ่มสังคมนิยมชอบปฏิบัติ นั้น เป็นสิ่งผิดปกติ Art. XVII ของความตกลงทั่วไป เป็นข้อยืนยันที่ชัดเจนว่าประเทศตะวันตกมีความเข้าใจว่าการค้าของรัฐเป็นเรื่องผิดปกติ) และมีเสรีที่จะทำความตกลงทวิภาคีที่สอดคล้องกับความผูกพันระหว่างประเทศและ (สอดคล้อง) กับความจำเป็นของการร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ.

๓) CH. II Art. 5 Art. 9 และ Art. 13 กล่าวถึงการโอนเทคโนโลยี

Art. 5 ... ทุกรัฐมีสิทธิที่จะรวมในองค์การอนุภูมิภาค เพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจของชาติ เพื่อให้ได้ประโยชน์อย่างมั่นคงสำหรับการพัฒนาของตน... โดยทำนองเดียวกัน ทุกรัฐมีหน้าที่เคารพสิทธิโดยไม่เลือกปฏิบัติทางเศรษฐกิจหรือการเมืองที่อาจจำกัดมัน (สิทธิ)

Art. 9 ... ทุกรัฐมีความรับผิดชอบที่จะร่วมมือในด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมทั่วโลก โดยเฉพาะความก้าวหน้าของประเทศกำลังพัฒนา

^{๔๕๐} CH. II กล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ในทางเศรษฐกิจของรัฐมีทั้งหมด ๒๔ Article ซึ่งมีเรื่องที่อยู่ในรายงานของ UNCTAD หลายเรื่องจึงจะกล่าวต่อไป

... ทุกรัฐควรส่งเสริมการร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระหว่างประเทศ และการโอนเทคโนโลยี.....
กล่าวโดยเฉพาะทุกรัฐควรอำนวยความสะดวกแก่ประเทศกำลังพัฒนาในด้านที่จะได้มาซึ่งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ การโอนเทคโนโลยีและการสร้างเทคโนโลยีในประเทศ.....

๔) CH. II. Art. 14 กล่าวถึงการขยายการค้าและการปลดปล่อย
ให้การค้าเสรีขึ้น

Art. 14 ... ทุกรัฐมีหน้าที่ที่จะร่วมมือในการส่งเสริมให้มีการขยาย
และปลดปล่อยให้เสรีขึ้นซึ่งการค้าของโลกอย่างมั่นคงและเพิ่มขึ้น
เป็นลำดับ และในการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสวัสดิภาพและ
มาตรฐานการครองชีพของทุกชนชาติ โดยเฉพาะกรณีของประเทศ
กำลังพัฒนา

๕) CH. II. Art 18 กล่าวถึงการให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไป
โดยไม่เลือกปฏิบัติ และไม่ตองทางตอบแทนแก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยมี Art. 26
รับรองหลักนี้โดยการยกเว้น การให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไปจากหลักการค่าปกติ
ตาม Art. 26

Art. 18 ... ชาติที่พัฒนาแล้วควรให้ ปรับปรุงและขยายระบบ
ให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไปในเรื่องพิกัดในลักษณะที่ไม่
ตองด้อยที่ปฏิบัติ และไม่เลือกปฏิบัติแก่ประเทศกำลังพัฒนา โดย
สอดคล้องกับข้อยุติที่เกี่ยวข้องและมติที่รับรองในเรื่องนี้ ภายใน
โครงการขององค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจ...

Art. 26 ... การค้าระหว่างประเทศจะต้องทำด้วยโดยไม่เป็น
ผลเสียต่อกร ให้ประโยชน์พิเศษเป็นการทั่วไปที่ไม่เลือกปฏิบัติ
และไม่ตองด้อยที่ด้อยปฏิบัติ เพื่อประโยชน์แก่ประเทศกำลังพัฒนา
บนพื้นฐานของประโยชน์ร่วมกัน....

๖) Ch. II Art. 20 กล่าวถึงการที่ประเทศกำลังพัฒนาจะ
ขยายการค้าของตนโดยเฉพาะกับประเทศสังคมนิยม

Art. 20 ... ประเทศกำลังพัฒนาควรขยายการค้าทั้งหมดของตน
โดยสนใจเท่าที่ควรต่อความเป็นไปได้ที่จะขยายการค้าของตน
กับประเทศสังคมนิยม โดยให้ประเทศเหล่านั้นได้รับสถานะเพื่อ
การค้าที่ไม่คดงอกว่าที่ให้เป็นปกติแก่ประเทศระบบเศรษฐกิจเสรี
ที่พัฒนาแล้ว...

๗) Ch. II Art. 21 กล่าวถึงการขยายการค้าในหมู่ประเทศกำลัง
พัฒนาด้วยกันเอง

Art. 21 .... ประเทศกำลังพัฒนาควรพยายามขยายการค้าระหว่าง
กันเอง..... (โดยให้ประโยชน์พิเศษทางการค้าแก่ประเทศกำลัง
พัฒนาอื่น โดยไม่ต้องให้ประโยชน์พิเศษแก่ประเทศที่พัฒนาแล้ว...

นอกจากตัวอย่างที่กล่าวข้างต้นแล้ว กฎบัตรยังมีบทบัญญัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
กับเรื่องในรายงานของ UNCTAD ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมอีกมาก

แม้ว่ากฎบัตรว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางเศรษฐกิจของรัฐจะมีลักษณะที่ไม่
ผูกพันให้รัฐต้องปฏิบัติตาม แต่ก็นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเอกสาร
ระหว่างประเทศ และเป็นสิ่งที่ชี้แนะนโยบายอันพึงปฏิบัติ ตลอดจนแสดงถึงเป้าหมายที่
ยังมีอยู่ การสร้างแนวนโยบาย และการชี้ให้เห็นถึงปัญหา นับว่าเป็นงานอย่างหนึ่ง
ของ UNCTAD ดังนั้นการที่ UNCTAD ได้มุ่งมั่นเกี่ยวกับกฎบัตรนี้มาตั้งแต่สมัย
ริเริ่มขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ จึงไม่เป็นการทำไปโดยเสียเปล่าแต่อย่างใด

๓. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ

๓.๑ ความทั่วไปเกี่ยวกับงานของกองทุน

งานหลักของกองทุนคือการรักษาความเป็นระเบียบของระบบการเงินระหว่างประเทศ โดยการสร้างสภาพคล่อง ซึ่งกองทุนทำโดยการเอาทรัพยากรที่สมาชิกส่งเข้ากองทุนเพื่อเป็นค้ำประกัน มาให้สมาชิกกู้ หรือหาทรัพยากรจากแหล่งอื่น เช่น กรณีของการยืมเงินจากประเทศกลุ่มสิบเพื่อให้ประเทศในกลุ่มสิบยืมใช้ตามแผน General Arrangements to Borrow หรือการยืมเงินจากประเทศกลุ่ม OPEC มาให้ประเทศสมาชิกที่ประสบปัญหาคล้อยชำระหนี้ เพราะราคาน้ำมันสูงขึ้น และโดยการสร้างสิทธิพิเศษถอนเงินขึ้น แต่การสร้างสภาพคล่องนั้นจะมีผลจริงจังก็คือเมื่อควบคุมค่าเสมอภาคของเงิน และควบคุมการจำกัดการโอนเงินระหว่างประเทศ กองทุนจึงเข้ามามีบทบาทในเรื่องทั้งสอง แต่ในระยะหลังคือปลายทศวรรษ ๑๙๖๐ และต้นทศวรรษ ๑๙๗๐ มีภาวะปั่นป่วนในระบบการเงินระหว่างประเทศ กองทุนไม่สามารถควบคุมเรื่องค่าเสมอภาคได้จริงจึง จึงต้องยอมให้มีการปรับค่าเสมอภาคหรือลอยตัวค่าของเงินบ่อยครั้งมาก กองทุนก็เริ่มเห็นว่ามีควมบกพร่องในระบบการเงินระหว่างประเทศ จึงได้ตั้งคณะกรรมการยี่สิบ ซึ่งมีชื่อเรียกเป็นทางการว่า คณะกรรมการยี่สิบว่าด้วยการปรับปรุงระบบการเงินระหว่างประเทศ และปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้อง (Committee on Reform of the International Monetary System and Related Issues) ขึ้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๗๒ โดยมีมติที่ ๒๗ - ๑๐ คณะกรรมการยี่สิบดังกล่าวได้ส่งรายงานฉบับจริงต่อคณะกรรมการธนาคารเมื่อ ๑๔ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๔ โดยแยกแผนปฏิบัติการออกเป็นทั้งระยะสั้นและระยะยาว ดังปรากฏใน Outline of Reform and Accompanying Annexes ใน International Monetary Reform, Documents of the Committee of Twenty (Washington D.C. : IMF 1974).

แต่ทั้งหมดนั้นก็เป็นแค่เพียงตอนท้ายของส่วนเริ่มต้นของการปรับปรุงระบบการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งมีผู้เรียกร้องให้ปรับปรุงมาตั้งแต่ทศวรรษ ๑๙๖๐ ส่วนผลดำเนินการจริงจรงในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่จะต้องเฝ้าดูกันต่อไป

นอกจากงานควบคุมระบบการเงินระหว่างประเทศโดยตรงแล้ว กองทุนยังให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่สมาชิก โดยการส่งเจ้าหน้าที่ไปยังประเทศสมาชิก บางครั้งก็ไปประจำอยู่เป็นเวลานาน เพื่อให้คำปรึกษาในเรื่องการรักษาความมั่นคงของระบบการเงิน การปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินให้ทำได้โดยสะดวกขึ้น การปรับปรุงระบบธนาคารกลาง การแก้ไขระบบการคลัง การควบคุมการงบประมาณ และการรวบรวมสถิติทางการเงิน นอกจากนี้กองทุนยังรวบรวมและจัดพิมพ์สถิติหลายชนิดที่สมาชิกส่งมาให้กองทุน และได้ตีพิมพ์หนังสือรายงานประจำปี และวารสารวิชาการ ตลอดจนหนังสือและจุลสาร ซึ่งอธิบายถึงพัฒนาการของระบบการเงินระหว่างประเทศ เช่น Annual Report, Annual Report on Exchange Restrictions, Direction of Trade, Balance of Payments Yearbook, Staff Papers, Finance and Development, IMF Survey และ IMF Pamphlet Series. และเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๔ กองทุนได้ตั้ง IMF Institute เพื่ออบรมเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการคลังและธนาคารกลางของสมาชิก ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ต่อไปจะกล่าวถึงงานโดยตรงของกองทุนคือ การควบคุมค่าเสมอภาค การควบคุมการจำกัดการชำระเงินและการโอนเงินระหว่างประเทศ และการสร้างสภาพคล่อง

๓.๒ การรักษาความมั่นคงของการแลกเปลี่ยนเงิน

๓.๒.๑ ความทั่วไป^{๔๕๑} ข้อตกลง ๖ นับเป็นก้าวใหม่ของระบบการเงินระหว่างประเทศ กล่าวคือประเทศต่าง ๆ ยอมรับที่จะจำกัดสิทธิของตนไม่น้อยในเรื่องกำหนดค่าของเงินสกุลของตนเมื่อเทียบกับเงินสกุลอื่นและทองคำ ในสมัยก่อนหน้านั้นแม้ประเทศต่าง ๆ จะทำสัญญาผูกมัดพิถีพิถัน และคงเว้นไม่ตั้งข้อจำกัดในเรื่องการค้าและการแลกเปลี่ยน แต่ก็ไม่เคยยอมรับผูกพันเกี่ยวกับเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนอย่างแน่นแฟ้นประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ใช้ระบบมาตรฐานทองคำ โดยกำหนดมูลค่าแลกเปลี่ยนของเงินสกุลของตนโดยสัมพันธ์กับทองคำ ดังนั้นจึงสัมพันธ์กับเงินสกุลอื่น ๆ ที่กำหนดมูลค่าแลกเปลี่ยนโดยอาศัยทองคำเช่นกัน แต่ทั้งนี้เป็นเรื่องที่ทำโดยแต่ละประเทศตัดสินเอง ระยะเวลาระหว่างสงครามโลกครั้งที่หนึ่งกับสงครามโลกครั้งที่สอง ความบกพร่องของระบบนี้ก็ปรากฏเด่นชัดขึ้นในระยะต้นทศวรรษ ๑๙๒๐ หลายประเทศปล่อยให้อัตราแลกเปลี่ยนของตนขึ้นลงโดยเสรี และเนื่องจากภาวะเงินบั่นป่วนในสมัยนั้นจึงขึ้นลงมากในระยะเศรษฐกิจตกต่ำในทศวรรษ ๑๙๓๐ ประเทศสำคัญ ๆ หลายประเทศลดค่าเงินของตนให้ต่ำมาก หรือไม่ก็ทำที่ไว้ให้อุปสงค์อุปทานเป็นผู้กำหนดค่าของเงิน แต่ก็พยายามลดราคาตลาดของเงินสกุลของตน โดยซื้อทองคำและเงินตราต่างประเทศจำนวนมาก ทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้ได้เปรียบในการค้าระหว่างประเทศ

ในระหว่างสงครามโลกทั้งสองครั้งนี้เองที่เริ่มมีการยอมรับว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินควรเป็นเรื่องระหว่างประเทศ ในทศวรรษ ๑๙๒๐ ความคิดนี้ก็ออกมาในรูปของมติที่ประชุมที่เรียกกรังโทกด์ไปใช้ระบบมาตรฐานทองคำ ในระยะทศวรรษ ๑๙๓๐ ก็มีปรากฏในความตกลง Tripartite Agreement แห่งปี ค.ศ. ๑๙๓๖

^{๔๕๑}

คัดแปลงจาก J. Marcus Fleming, The International Monetary Fund : Its Form and Functions, IMF. Pamphlet Series, No. 2 (Washington D.C. : International Monetary Fund 1964),

ซึ่งมีหกประเทศเข้าร่วม ประเทศเหล่านี้ตกลงที่จะไม่ใช้วิธีลดค่าของเงินแข่งกัน และจะปรึกษากันในเรื่องปรับอัตราแลกเปลี่ยน ตลอดจนมีวิธีการเปลี่ยนเงินเป็นทองคำตามราคาที่ยินยอมครั้งละ ๒๔ ชั่วโมง แตระยะหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เป็นระยะที่การสร้างความผูกพันระหว่างประเทศอย่างแน่นแฟ้นในเรื่องอัตราที่ควบคุมโดยองค์การระหว่างประเทศองค์การหนึ่งคือ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งใช้ระบบค่าเสมอภาค

๓.๒.๒ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนของกองทุน

๑. ค่าเสมอภาคเริ่มแรก (Initial par value) ความเห็นในที่ประชุม Bretton Woods ที่ว่า "อัตราแลกเปลี่ยนโดยสภาพเป็นสิ่งที่มิมีผลสองด้าน การเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนจึงควรเป็นเรื่องระหว่างประเทศ"^{๔๕๒} ได้กลายมาเป็นหลักในเรื่องความมุ่งหมายใน Art. I (iii) ที่ว่า "เพื่อส่งเสริมความมั่นคงในการแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อรักษาไว้ซึ่งการตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินระหว่างสมาชิก และเพื่อเลี้ยงการแข่งกันลดค่าของเงิน" และมีบทบังคับตามความมุ่งหมายดังกล่าวใน Art. IV, Sect. 1 - 7 ที่สำคัญที่สุดได้แก่ Sect. 1 (b) "ในการคำนวณทั้งหลายที่เกี่ยวข้องด้วยเงินสกุลของประเทศต่าง ๆ เพื่อใช้บทบัญญัติแห่งความตกลงนี้ จะทำโดยอาศัยค่าเสมอภาคเป็นรากฐาน"

การกำหนดค่าเสมอภาคนั้น ตาม Art. IV. Sect. 1 (a) สมาชิกอาจกำหนดค่าเสมอภาคในเชิงของทองคำหรือเหรียญสหรัฐ ตามมูลค่าที่มีอยู่เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๔๔ แต่แท้จริงแล้วหาได้เปิดของให้มีการเลือกไม่ เพราะเหรียญสหรัฐเอง ก็กำหนดมูลค่าตามทองคำ คือ เท่ากับทองคำบริสุทธิ์หนัก

^{๔๕๒}

๐.๘๘๘๖๓๑ กรม ๕๕๓ นอกจากนี้ วิธีการกำหนดค่าเสมอภาคเริ่มแรกของสมาชิก
ทั้ง เคมี และของสมาชิกอื่นก็ต่างกัน

การกำหนดค่าเสมอภาคเริ่มแรกของสมาชิกทั้ง เคมีที่กินแค้นของตนไม่ได้
ถูกศักรูครอบครอง ทำโดยสมาชิกแจ้งแก่กองทุนภายใน ๓๐ วัน นับแต่ทราบวากกองทุน
จะเริ่มกิจการ ทั้งนี้โดยอาศัยอัตราแลกเปลี่ยนที่มีอยู่ในวันที่หกสัปดาห์ก่อนหน้าวันที่ความ
ตกลงมีผลใช้บังคับ แต่ถ้ามหาชิกเห็นว่าอัตรานั้นไม่เป็นที่พอใจ หรือกองทุนเห็นว่า
อัตราที่สมาชิกแจ้งมานั้น จะทำให้มีการใช้กองทุนโดยสมาชิกนั้น หรือสมาชิกอื่นใน
ขนาดที่เป็นภัยต่อกองทุนหรือและสมาชิก ก็ต้องแจ้งอีกฝ่ายหนึ่ง และตกลงกันหาค่า
เสมอภาคให้ได้ในเวลาอันสมควรตามเหตุแวดล้อม มิฉะนั้นจะถือว่าสมาชิกนั้นถอนตัว^{๕๕๔}

การกำหนดค่าเสมอภาคของเงินสกุลของสมาชิกอื่น ๆ ทำตามหลักเกณฑ์
ที่กำหนดไว้ในมติรับสมาชิกนั้น ๆ^{๕๕๕} แต่นับแต่ ๑ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๔ ได้มีการ
นำวิธีชั่วคราวก่อนเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์มาใช้ โดยคำตัดสินฉบับหนึ่งของคณะกรรมการ
บริหารที่ว่า

๖ การที่ติดอยู่ในเรื่องแลกเปลี่ยนกับกองทุน (สมาชิก) ไม่อาจ
ทำการติดอยู่ในเรื่องการแลกเปลี่ยนกับกองทุน จนกว่า (a) ได้
ตกลงเรื่องค่าเสมอภาคของเงินสกุลของตนโดยสอดคล้องกับบรรดา ๕
ข้างตน และได้ใช้ค่าเสมอภาคนั้น และ (b) ได้จ่ายค่าเขาเป็น

๕๕๓

M.R. Shuster, The Public International Law of Money
(Oxford : Clarendon Press 1973) หน้า ๑๑๘ ต่อไปจะเรียกว่า Shuster.

๕๕๔

Art X, Sect. 4 (a), (b)

๕๕๕

Art. II, Sect. 2 และ Art. XII, Sect. 2 (b).

สมาชิกโดยเต็มจำนวนแล้วแต่ในเวลาใดก่อนหน้าข้อกำหนด (a)
หรือ (b) ข้างต้นจะสำเร็จลง คณะกรรมการบริหารมีอำนาจที่จะ
ยอมให้ทำการแลกเปลี่ยนเงินกับสมาชิกนั้นตามเงื่อนไขและจำนวน
ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด ๕๕๖

วิธีการชั่วคราวในคำตัดสินดังกล่าวนี้ต่างจาก Art. XX, Sect. 4 (c)
และต่างจากวิธีปฏิบัติที่เคยปรากฏในมติรับเข้าเป็นสมาชิกเฉพาะรายที่เคยทำกันมา
ซึ่งยอมให้ทำธุรกรรมกับกองทุนเมื่อมีการกำหนดค่าเสมอภาคและชำระค่าสมาชิกแล้ว
เท่านั้น ๕๕๗ การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เพื่อส่งเสริมสมาชิกให้ดำเนินนโยบายเพื่อกำหนด
ค่าเสมอภาคตามความเป็นจริง และโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ (Decision No. 1686-
(64/22)) ในระหว่างใช้วิธีการชั่วคราวเช่นว่า สมาชิกก็ยังคงผูกพันตามบท
บัญญัติมาตรฐานในมติรับเข้าเป็นสมาชิก คือสมาชิกใหม่จะต้องตกลงกับกองทุน ก่อนเปลี่ยน
ค่าเสมอภาคที่มีอยู่ในขณะเข้ากองทุน สมาชิกใหม่จำพวกนี้จึงไม่อาจดำเนินการได้
ตามใจชอบ ๕๕๘

๒. การใช้ค่าเสมอภาคเป็นฐานของอัตราแลกเปลี่ยน ค่าเสมอภาคที่
ตกลงกันระหว่างกองทุนกับสมาชิกเป็นองค์ประกอบสำคัญในระบบอัตราแลกเปลี่ยน
ของกองทุน บทบัญญัติแห่งข้อตกลงฯ กำหนดให้สมาชิกให้ประกันว่าการแลกเปลี่ยน

---

๕๕๖ Decision No. 1686-(64/22), April 22, 1964, IMF Annual Report (1964), p. 141.

๕๕๗ Shuster, p. 120.

๕๕๘ มติรับมาลาวีเข้าเป็นสมาชิก (๑๐ กันยายน ค.ศ. ๑๙๖๔)

IMF Summary Proceedings, Nineteenth Annual Meeting (1964),

เงินที่ทำในคืนแค้นของคน ระหว่างเงินสกุลของตนกับเงินสกุลอื่น ๆ จะทำในอัตราที่ขึ้นอยู่กับค่าเสมอภาคที่ตกลงกันได้ และภายในขอบที่กำหนด^{๔๕๕}

เห็นได้ว่าการเสมอภาคเป็นฐานที่ใช้ในการคำนวณอัตราแลกเปลี่ยน โดยยอมให้มีการซื้อขายเงินสกุลของสมาชิกสูงหรือต่ำกว่าค่าเสมอภาค ในกรณีที่เป็นการแลกเปลี่ยนทันที (Spot exchange) เดิมเคยกำหนดให้แตกต่างจากค่าเสมอภาคได้หนึ่งเปอร์เซ็นต์นั้น ต่อมามีการเปลี่ยนเป็น ๒ ๑/๒ เปอร์เซ็นต์ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๑^{๔๖๐} และในกรณีการแลกเปลี่ยนอย่างอื่น เช่น การซื้อขายล่วงหน้า (Forward exchange sale.) อาจจะสูงหรือต่ำมากกว่ากรณีแลกเปลี่ยนทันที แต่ไม่มากกว่าที่กองทุนเห็นว่าสมควร แต่เพียงใดสมควรนั้นกองทุนไม่เคยชี้แจง จึงเป็นเรื่องที่สมาชิกต้องกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าว่าควรเป็นอย่างไร^{๔๖๑}

แต่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับกองทุนควบคุมการแลกเปลี่ยนระหว่างเงินสกุลของสมาชิกเจ้าของคืนแค้นกับเงินสกุลของสมาชิกอื่น ๆ ในเมื่อมีการแลกเปลี่ยนในคืนแค้นของสมาชิกเจ้าของเงินสกุล^{๔๖๒}

แต่มีสมาชิกยังคงมีสิทธิที่จะกำหนดมาตรการเพื่อรักษาอัตราที่เหมาะสมสำหรับเงินสกุลของตนทราบเท่าที่วิธีการนั้น ๆ ไม่ขัดต่อข้อตกลง ๆ วิธีที่ชอบใช้กันก็คือการที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในทางการเงินของสมาชิก เช่น ธนาคารกลาง

^{๔๕๕}
Art. IV, Sect. 3, 4

^{๔๖๐}
Executive Board Decision No. 3463-(71/126) December 18, 1971, IMF Annual Report (1972), pp. 85 - 87

^{๔๖๑}
Shuster, p. 121.

^{๔๖๒}
Art. IV, Sect. 4 (b) แลกกองทุนก็ยังคงควบคุมการติดต่อกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกอยู่คือ Art. XI และบทที่ ๒. ข้อ ๓.๔.๒ ผลของการเข้าเป็นสมาชิกของกองทุน

หรือกองทุนเพื่อความมั่นคง สอดเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับตลาดแลกเปลี่ยนเงิน^{๔๖๓} หนึ่ง
 เมื่อกิจการมาจาก Sect. 1 (a) Sect. 3 และ Sect. 4 (b)
 ของ Art. IV. จะเห็นว่าสมาชิกมีหน้าที่ตั้งและรักษาอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งอยู่กับที่
 (ซึ่งต่างจากอัตราที่ขึ้นลง และมีอัตราเดียว (ซึ่งต่างจากการมีหลายอัตรา)) แต่ควร
 ระลึกไว้ว่า อยู่กับที่ (fixed) หรือคำว่า อัตราเดียว (unitary) ที่ใช้ใน
 บทบัญญัติแห่งข้อตกลง ๆ นั้น มีเงื่อนไข กล่าวคือ สมาชิกที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของ
 กองทุนโดยเคร่งครัดแล้วก็ตาม ก็ยังอาจใช้มาตรการที่ยืดหยุ่นต่าง ๆ ได้ เช่น
 สมาชิกหนึ่งอาจใช้อัตราซื้อหลาย ๆ อัตรา คือ ก. อาจมีอัตรารับซื้อเงินที่ได้จาก
 การส่งออกซึ่งสินค้าสำเร็จรูป ข. อัตรารับซื้อเงินที่ได้จากการส่งออกซึ่งสินค้าปฐม
 ค. อัตรารับซื้อเงินที่ได้จากธุรกิจการท่องเที่ยว

ทราบเท่าที่อัตราหลายอัตราเหล่านั้นอยู่ภายในขอบที่กองทุนกำหนดแล้ว
 กองทุนก็ยังถือว่าสมาชิกนั้นได้ปฏิบัติตามความมุ่งหมายของกองทุน ในการที่มีโครงสร้าง
 ของอัตราแลกเปลี่ยนเพียงอัตราเดียว ก็ต่อเมื่อมีอัตราใดอัตราหนึ่งที่กล่าวข้างต้นสูง
 หรือต่ำกว่าขอบที่กำหนด^{๔๖๔} ในทำนองเดียวกันอัตราแลกเปลี่ยนที่ขึ้นลงภายในขอบ
 ที่กำหนดก็ถือว่าอัตราแลกเปลี่ยนที่อยู่กับที่ แต่จะกลายเป็นอัตราขึ้นลงทันทีที่สูงหรือต่ำ
 กว่าขอบที่กำหนด

^{๔๖๓}

Shuster, p.122.

^{๔๖๔}

แต่ถาการกระทำของทางการ เช่น การเก็บภาษี การแลกเปลี่ยน
 เงิน ทำให้อัตราซื้อหรือขายต่างจากค่าเสมอภาคมากกว่าหนึ่งเปอร์เซ็นต์ ก็ถือว่า
 เป็นการใช้วิธีการแลกเปลี่ยนเงินหลายแบบ [หรือหลายอัตรา] (Multiple
 currency practices) ดู Decision No. 649-(57/33) 26 June 1947,
IMF. Annual Report (1948), หน้า ๗๒

๓. การเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยน บทบัญญัติ ฯ ไม่มีลักษณะรักษาความมั่นคงของอัตราแลกเปลี่ยนจนล้มความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ อัตราแลกเปลี่ยนเริ่มไม่สัมพันธ์กับความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนไม่ช่วยในการรักษาดุลย์ชำระเงิน และในกรณีเช่นว่า กองทุนก็จะยอมให้สมาชิกกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนอันใหม่ที่ใช้ได้ เมื่อพิจารณาในทางเศรษฐกิจ^{๕๖๕} ซึ่งทำได้โดยการให้ประเทศผู้ประสบปัญหาไม่ไค้ดุลย์ชำระเงิน ใช้จ่ายเสมอภาคอันใหม่สำหรับเงินสกุลของตน หลักเกณฑ์ในการเปลี่ยนค่าเสมอภาคเช่นว่าคือ Art. IV Sect. 5 - 7 แม้จะมีกฎอยู่หลายข้อ^{๕๖๖} ทั้งในทางราชการและในทางสาธารณะ หลักการสำคัญก็คือ การขาดดุลยภาพพื้นฐาน (Fundamental Disequilibrium) กล่าวคือ สมาชิกไม่อาจขอแก้ค่าเสมอภาคของเงินสกุลของตน เว้นแต่เพื่อแก้การขาดดุลยภาพขั้นพื้นฐาน และกองทุนจะต้องยินยอมให้แก้ ถ้าเป็นที่พอใจว่าการแก้จำเป็นสำหรับ

^{๕๖๕}

IMF. Annual Report (1948), pp. 21 - 24

^{๕๖๖}

Fawcett เห็นว่ากฎของกองทุนไม่ชัดเจน คือ สมาชิกอาจขอแก้เพื่อแก้การขาดดุลยภาพขั้นพื้นฐาน ซึ่งน่าจะหมายความว่า แม้ขอปรับน้อยกว่าสิบเปอร์เซ็นต์ ก็ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว แต่ความในบทบัญญัติ (Art. IV Sect. 5 (c) ที่ว่ากองทุนต้องยอมให้แก้ไขเมื่อไม่เกินสิบเปอร์เซ็นต์ของค่าเสมอภาคเริ่มแรก) ก็มีลักษณะบังคับ และที่กองทุนจะต้องพอใจ [ว่าได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์แก้ค่าเสมอภาคเฉพาะเมื่อเกิดการขาดดุลยภาพขั้นพื้นฐาน] นั้น ก็ใช้กับการเปลี่ยนแปลงที่เกินกว่าสิบเปอร์เซ็นต์ - J.E.S. Fawcett, The International Monetary Fund and International Law, British Yearbook of International Law 40 (1964), 38 - 39.

การแกการขาดดุลภาพขั้นพื้นฐาน ความคิดเรื่องการขาดดุลภาพขั้นพื้นฐานไม่มีลักษณะมีเงื่อนไข และไม่เคยมีการให้นิยามกฎหมายที่กระตาง ซึ่ง Shuster เห็นว่าคือเพราะยากที่จะให้นิยามล่วงหน้าว่า อะไรคือการขาดดุลภาพขั้นพื้นฐาน^{๕๖๗}

ปัญหาข้อต่อไปก็คือ การกำหนดขนาดของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นเรื่อง ที่เห็นได้ชัดว่ายากที่จะกำหนดให้ชัดเจนแน่นอน^{๕๖๘} แต่พอจะฟังหลักการที่กำหนด ไว้ในความมุ่งหมายของกองทุน^{๕๖๙} กองทุนมุ่งที่จะ "ส่งเสริมการเติบโตของ การค้าระหว่างประเทศที่สมดุล" ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงที่ขอมานั้นจะต้องมากพอ ที่จะแกภาวะไม่สมดุล คือ ให้สมาชิกผู้ขอแกสามารถรักษาสวนของตนในยอดรวม ของการค้าระหว่างประเทศของโลก โดยไม่ต้องประสบปัญหาความยุ่งยากในเรื่อง การชำระเงิน และกองทุนมุ่ง "หลีกเลี่ยงการแข่งขันลดค่าของเงิน" การเปลี่ยนแปลง ต้องไม่มากจนทำให้เกิดอาญาประโยชน์อันมีพึงใจแก่ผู้ขอแก คือจนได้เปรียบสมาชิกอื่น จนเกินสมควรในเรื่องการค้าระหว่างประเทศ^{๕๗๐}

แม้ว่ากองทุนจะเป็นแค่เพียงผู้พิจารณาขอเสนอของสมาชิกที่ขอเปลี่ยนแปลง ค่าของเงินก็ตาม กองทุนก็มีส่วนสำคัญในเรื่องนี้ด้วยเหตุผลสองประการคือ ประการแรก ประเทศผู้ขอเปลี่ยนค่าเสมอภาคจะต้องจูงใจให้สมาชิกอื่น ๆ เห็นคล้อยว่า การเปลี่ยน ค่าเสมอภาคนั้นเป็นเรื่องสมควร และค่าเสมอภาคใหม่นั้นเป็นธรรม ประการที่สอง

^{๕๖๗}

Shuster, p. 123.

^{๕๖๘}

Executive Board Decision No. 278 - 3, 1 March 1948, Selected Decisions, pp 17 - 18

^{๕๖๙}

Art. I.

^{๕๗๐}

เหตุผลข้อหนึ่งที่กองทุนไม่ยอมเห็นด้วยกับการลดค่าของเงินของ ประเทศฝรั่งเศสเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๔๘ ก็คือมีศักยภาพในทางลดค่าของเงินแข่งขัน - IMF Annual Report (1948), p. 36

ประสิทธิภาพของกองทุนในการเฝ้าดูการเปลี่ยนแปลงค่าเสมอภาค ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๔๕ ทำให้กองทุนมีความรอบรู้ถึงประโยชน์ และผลของการเปลี่ยนแปลงค่าเสมอภาคซึ่งเดิมไม่มีทางที่จะรวบรวมมาไว้จนเป็นประโยชน์แก่ประเทศต่าง ๆ ที่จะหยิบยกเอาไปใช้ ผลก็คือเป็นที่มั่นใจกว่าที่เคยเป็นมาว่า ถ้ามีการลดค่าของเงินก็เป็นเรื่องที่ทำควยเหตุผลสมควร และจะไม่ทำมากกว่าที่จำเป็น

๔. ข้อยกเว้นที่มีต่อระบบอัตราแลกเปลี่ยนของกองทุน แมวาระบบอัตราแลกเปลี่ยนของกองทุนจะเป็นระบบที่ค้ำในแง่ที่ว่า เป็นระบบที่มีอัตราตายตัว และมีเพียงอัตราเดียวในระยะสั้น และปรับตัวโดยความเห็นชอบของกองทุนในระยะยาว แต่ระบบดังกล่าวก็มีข้อยกเว้นอยู่ คือ สมาชิกอาจใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา (Multiple currency practices) อัตราที่ขึ้นลงได้ และเปลี่ยนแปลงฝ่ายเดียวโดยไม่ต้องให้กองทุนเห็นควย ถ้าทำภายในกรอบของ Art. IV, Sect. 5 - 7 ทั้งหมดนี้สามารถทำโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่วิธีปฏิบัติทั้งหลายข้างต้นเป็นแต่เพียงข้อยกเว้น และระบบของกองทุนก็มุ่งเสมอที่จะตั้งระบบในอุดมคติ คือระบบที่มีค่าเสมอภาคและมีอัตราเดียว ซึ่งในทางความเป็นจริงอาจจะไม่มีทางบรรลุถึง^{๔๗๖}

ก. อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา Art. VIII, Sect. 3

สมาชิกต้องไม่ยุ่งเกี่ยวหรืออนุญาตให้สถาบันทางการเงินตามที่ตั้งอยู่ใน Art. V Sect. 1 ยุ่งเกี่ยวในข้อตกลงเกี่ยวกับควยเงินสกุลที่มีลักษณะเลือกประคิบัติ หรือใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา (Multiple currency practices) เว้นแต่ที่ยอมให้ทำภายในข้อตกลงนี้ หรือได้รับอนุญาตจากกองทุน ถ้ามีการจัดแจงหรือวิธีปฏิบัติเช่นว่ามีอยู่ในวันที่

^{๔๗๖}

ก Margaret G. De Vries, (a) "The Decline of Multiple Exchange Rates, 1947 - 67, Finance and Development 2 (1967), 297 - 303 และ (b) "Fluctuating Exchange Rates : The Fund's Approach, Finance and Development, 6:2 (1969), 45

ข้อตกลงนี้มีผลใช้บังคับ สมาชิกผู้เกี่ยวข้องจะต้องหารู้กับกองทุน
เกี่ยวกับการเลิกโดยรวดเร็วซึ่งสิ่งเหล่านั้น เว้นแต่จะคงไว้หรือ
ตั้งขึ้นภายใต้ Art. XIV, Sect. 2 ซึ่งในกรณีเช่นนั้นก็ชอบ
บัญญัติของ Sect. 4 ของ Article นั้น [XIV] บังคับ

บทบัญญัติดังกล่าวทำให้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา (Multiple
currency practices) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เว้นแต่เมื่อกองทุนอนุมัติ หรือขอบัญญัติ
กำหนดให้ทำได้^{๔๗๒} แยกกองทุนแยกกำหนดนโยบายให้สมาชิกปฏิบัติดังนี้^{๔๗๓}

๑. สมาชิกต้องหารู้กับกองทุนก่อนเริ่มใช้คือตัดแปลงหรือจัดใหม่ ซึ่งการใช้
อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา

๒. เนื่องจากการใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตราโดยมากมีทั้งระบบอัตรา
แลกเปลี่ยนเงินและข้อจำกัดในเรื่องการชำระเงินหรือโอนเงิน สำหรับธุรกรรมระหว่าง
ประเทศกระแสร่ำ จึงควรให้ความสำคัญต่อก่อนแก่การขจัดสิ่งที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
ของอัตราแลกเปลี่ยน

๓. ต้องเลิกการใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา เมื่อไม่มีเหตุข้ออ้างในเรื่อง
ดุลย์ชำระเงินต่อไปแล้ว

---

^{๔๗๒} สำหรับความแตกต่างของสมาชิกที่ปฏิบัติตามวิธีการปกติใน Art. VIII
และสมาชิกที่ปฏิบัติตามวิธีการในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ ใน Art. XIV กุญแจที่ ๔
ขอ ๓.๔.๒ ผลของการเข้าเป็นสมาชิก

^{๔๗๓} บันทึกของกองทุนถึงสมาชิกในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา เมื่อ ๑๔
ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๗ - IMF Annual Report (1948) หน้า ๖๕ - ๗๒ ที่หน้า
๖๖ - ๖๗ และดู Selected Decisions, หน้า ๕๕ - ๕๑ ที่หน้า ๕๕ - ๕๖

สมาชิกที่ปฏิบัติตามวิธีการปกติ มีสิทธิที่จะเริ่มใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากกองทุน และในทำนองเดียวกันหากจะคงไว้ คัดแปลง หรือ จัดใหม่ซึ่งการใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา ซึ่งยังคงใช้อยู่โดยอาศัย Art. VIII ก็ต้อง ใ้ขออนุมัติจากกองทุนเช่นกัน เห็นได้ว่าสมาชิกที่ปฏิบัติตามวิธีการปกติ อยู่ภายใต้ระบบเข้มงวด กว่า^{๔๗๕}

สมาชิกที่ปฏิบัติตามวิธีการสำหรับระยะหัวเลี้ยวหัวต่อตาม Art. XIV อยู่ใน ระบบซึ่งพิจารณาเฉพาะ Art. XIV แล้วเข้มงวดน้อยกว่าที่เป็นอยู่จริง กล่าวคือตาม Art. XIV, Sect. 2 ในระยะเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อ (หลังสงคราม) มีสิทธิที่จะคงไว้ และคัดแปลง (หรือในกรณีที่ดินแดนของสมาชิกยังถูกรอรับรองโดยศัตรู ก็อาจเริ่มใช้เมื่อ จำเป็น) ซึ่งข้อจำกัดเกี่ยวกับการชำระเงินและการโอนเงินในธุรกรรมระหว่างประเทศ กระแส เนื่องจากระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินหลายอัตราส่วนใหญ่จำกัดการชำระเงินและ การโอนเงินด้วย จึงมีผลเท่ากับสมาชิกตาม Art. XIV ได้ประโยชน์พิเศษในการรักษา เริ่มใช้ (เท่าที่ได้รับอนุญาต) และคัดแปลงวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินสกุลหลายวิธี โดยไม่ต้อง ขออนุมัติจากกองทุน ดังนั้นกองทุนจึงมีคำตัดสินดังปรากฏใน "The December 1947. Letter on Multiple Currency Practices" ว่า

อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา นอกจากจะเป็นวิธีปฏิบัติที่มีลักษณะจำกัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแล้ว ยังเป็นการก่อกำตั้งระบบแลกเปลี่ยนเงิน เนื่องจากความ มั่นคงของการแลกเปลี่ยนเงินขึ้นอยู่กับอัตราที่มีผลใช้บังคับ ความมุ่งหมาย ทั่ว ๆ ไปของกองทุน และการปฏิบัติของสมาชิกตาม Art. IV, Sect. 4 (a) ที่จะรวมปฏิบัติกับกองทุนเพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางการแลกเปลี่ยนเงินเพื่อรักษาการตกลงเรื่องแลกเปลี่ยนเงินกับสมาชิกอื่น ๆ ที่เป็น ระเบียบ และเพื่อหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่มีลักษณะ แข่งขัน จึงเป็นข้อพิจารณาชั้นมูลฐานในการตีความสิทธิและความ

^{๔๗๕}

ดู Art. VIII, Sect. 2 และ Selected Decisions,

ผูกพันของสมาชิกภายใต้ Art. XIV, Sect. 2 หรือ Art VIII, Sect. 3 ในอันที่จะคงไว้ เริ่มใช้หรือตัดแปลงการใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา^{๔๗๕}

ผลของคำตัดสินดังกล่าว ทำให้สมาชิกตาม Art. XIV ต้องอยู่ใตระบบที่เข้มงวดเช่นเดียวกับสมาชิกตาม Art. VIII โดยผลของคำตัดสิน สมาชิกที่ใช้วิธีการระยะตัวเดียวหัวข้อตาม Art. XIV, Sect. 2 ต้องเคารพบทบัญญัติว่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน คือ Art. IV, Sect. 4 (a) และ Art. I (iii) เมื่อใช้ข้อจำกัดต่าง ๆ โดยอาศัย Art. XIV (ซึ่งข้อจำกัดเช่นว่ามีผลเป็นการก่อตั้งอัตราแลกเปลี่ยนต่าง ๆ ควย)

ตามบทบัญญัติใน Art. IV ที่กล่าวข้างต้น สมาชิกปฏิบัติตาม Art. XIV ต้องขอความเห็นชอบจากกองทุนก่อนที่จะเริ่มใช้ หรือตัดแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา^{๔๗๖} และก่อนที่จะให้ความเห็นชอบ กองทุนก็จะตรวจสอบจนเป็นที่พอใจว่าการเริ่มใช้หรือการตัดแปลงอัตราแลกเปลี่ยน ๆ นั้นสอดคล้องกับบทบัญญัติ Art. VIII, Art. IV, Sect. 4 (a) และ Art. I (iii) กล่าวคือ การเริ่มใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตราของประเทศที่ถูกยึดครองนั้นจำเป็น หรือการตัดแปลงนั้นต้องทำเพราะเหตุแวดล้อมเปลี่ยนไป และไม่ว่าในกรณีการเริ่มใช้หรือการตัดแปลงต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของสมาชิกในการส่งเสริมความมั่นคงของการแลกเปลี่ยนรักษาไว้ซึ่งการตกลงในเรื่องการแลกเปลี่ยนที่เป็นระเบียบและเลียงการเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนในลักษณะที่เป็นการแข่งกัน^{๔๗๗}

---

^{๔๗๕}

Selected Decision, p. 88.

^{๔๗๖}

Ibid., p. 90.

^{๔๗๗}

Ibid.

เนื่องจากสมาชิกไม่ว่าจะเป็นสมาชิกที่มีฐานะตาม Art. VIII หรือตาม Art. XIV ไม่อาจงดไว้^{๔๙๘} หรือเริ่มใช้หรือตัดแปลงอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา โดยปราศจากความเห็นชอบของกองทุนเสียก่อน กองทุนจึงอาจควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา ในการควบคุมกองทุนมักจะไม่ค่อยอนุมัติให้เริ่มใช้ระบบหลายอัตราราย ๆ และโดยทั่วไปเพื่อให้สอดคล้องกับคำตัดสินในเรื่องนโยบายพื้นฐาน โดยอนุมัติให้มีการตั้งระบบหลายอัตราใหม่ขึ้นก็เฉพาะเมื่อมีเหตุผลในเรื่องดุลยภาพชำระเงิน^{๔๙๙} ยิ่งกว่านั้นในปี ค.ศ. ๑๙๕๗ กองทุนเคยมีคำตัดสินว่า กองทุนจะให้ความเห็นชอบต่อการตัดแปลงที่ทำให้ระบบหลายอัตรารายเข้า และจะไม่อนุมัติการเปลี่ยนแปลงระบบหลายอัตราที่จะทำให้ระบบยุ่งยากขึ้น^{๕๐๐}

จึงอาจสรุปได้ว่าแม้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตราจะเป็นสิ่งที่กองทุนอาจให้ความเห็นชอบตามกฎหมาย แต่หาที่ของกองทุนที่แสดงออกมาให้เห็นว่า กองทุนยังคงวัตถุประสงค์ดั้งเดิมไว้ คือจัดตั้งและคงไว้ซึ่งโครงสร้างของระบบอัตราเดียว และระบบหลายอัตราจะมีอยู่ก็แต่ในฐานะข้อยกเว้นเท่านั้น และทัศนคติของกองทุนในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตราแสดงให้เห็นว่ากองทุนเห็นว่าเรื่องอัตรา

^{๔๙๘} สมาชิกตาม Art. VIII ไม่อาจงดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตราไว้ โดยปราศจากความเห็นชอบของกองทุน แต่สมาชิกตาม Art. XIV อาจงดวิธีเช่นว่าที่มีอยู่ในขณะแรกเข้าไว้ได้ โดยปราศจากความเห็นชอบของกองทุน และนานเท่าที่อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ แต่ก็มีข้อจำกัดอยู่บาง ดู Selected Decision, หน้า 89 - 90. para 3.

^{๔๙๙} J.E.S. Fawcett, "The Place of Law in an International Organization", British Yearbook of International Law 36 (1960) 330

^{๕๐๐} IMF Annual Report (1957), pp 161 - 162

แลกเปลี่ยนไม่ใช้เรื่องในอธิปไตยของรัฐ แต่เป็นเรื่องระหว่างประเทศและควรอยู่ใต้
การควบคุมระหว่างประเทศ^{๔๘๑}

ข) อัตราแลกเปลี่ยนที่ขึ้นลงได้ ประสพการณ์ให้เห็นว่าในสภาพเศรษฐกิจ
บางอย่าง การใช้ระบบอัตราขึ้นลงได้เปลี่ยนไปมากกว่าขอบที่อนุญาตให้ทำได้ ใน
ลักษณะที่สนองต่อความต้องการของตลาด อาจจะดีกว่าการใช้อัตราคงที่ ถ้าใช้เพียง
ชั่วระยะเวลาที่จำกัด^{๔๘๒} ทั้งนี้แม้ตามบทบัญญัติ ฯ สมาชิกไมอาจเลิกใช้ค่าเสมอภาค
ทางการ แล้วใช้อัตราที่ขึ้นลงได้แทน แต่สมาชิกก็อาจแจ้งกองทุนว่าไม่อาจปฏิบัติตาม
ข้อผูกพันภายใต้ Art. IV Sect. 3 และ Sect. 4 (b) ได้ ถ้ากองทุน
เห็นว่าเหตุผลของสมาชิกรับฟังก็อาจคล้อยตาม แต่ไม่อาจให้ความเห็นชอบเป็น
ทางการต่อการกระทำเช่นว่า เว้นแต่อัตราที่ขึ้นลงได้นั้น จะเป็นส่วนหนึ่งของระบบ
หลายอัตรา^{๔๘๓} กองทุนโดยยอมรับให้มีการใช้อัตราแลกเปลี่ยนขึ้นลงได้ในสภาพ
แวดล้อมสองประการคือ กรณีแรกอัตราแลกเปลี่ยนที่ขึ้นลงได้ ใ้ถูกนำไปใช้ในแผน-
การที่จะทำให้เกิดความมั่นคง (Stabilization programme) ซึ่งในระยะ
หลัง ๆ นี้กองทุนได้เข้าไปมีส่วนอยู่ด้วย^{๔๘๔} เหตุผลก็คือ ระบบอัตราแลกเปลี่ยน

---

^{๔๘๑} Joseph Gold, "The Duty to Collaborate with the Inter-
national Monetary Fund and the Development of Monetary Law," Law,
Justice and Equity Essays in Tribute to G.W. Keeton, ed. R.H.
Holland and G. Schwarzenberger (1967), p. 142 ซึ่งอ้างใน
Shuster, หน้า ๑๒๕.

^{๔๘๒} IMF. Annual Report (1951), p. 39.

^{๔๘๓} Shuster, p. 129.

^{๔๘๔} IMF. Annual Report (1962), pp. 62 - 63.

หลายอัตรานั้น อาจเลิกได้เป็นขั้น ๆ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาแง่ของประเทศ
ที่ยังใช้ระบบหลายอัตราที่ซับซ้อนอยู่) แรกทีเดียวก็ด้วยการขยายตลาดเสรี ซึ่งอาจทำ
ควบคู่กับการเลิกระบบอัตราคงที่ที่ซับซ้อน ต่อมาก็ใช้อัตราแลกเปลี่ยนโดยเสรีอัตราเดียว
และแรงในตลาดเสรีก็จะกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนตามความเป็นจริงอันใหม่ ซึ่งจะค่อย ๆ
มั่นคง และในไม่ช้าก็จะกลายเป็นค่าเสมอภาค^{๔๔๕} กรณีที่สอง กองทุนเคยยอมให้
สมาชิกใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนขึ้นลงได้ เมื่อสมาชิกประสบปัญหาเงินเฟ้อภายใน
ประเทศ ทั้งนี้เพราะมีเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามามาก หรือเพราะเศรษฐกิจ
ก็เกินไป และมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่รวดเร็ว แต่กรณีนี้กองทุนยอมให้ใช้น้อยกว่า
กรณีแรก ตัวอย่างสำหรับกรณีหลังก็คือเมื่อรัฐบาลแคนาดาประสบปัญหาเงินทุนไหลเข้า
มาจากสหรัฐอเมริกาทำให้เกิดแรงกดดันรุนแรงจากภาวะเงินเฟ้อ จึงหยุดใช้
อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ชั่วคราว และประกาศใช้อัตราขึ้นลงได้ตามแรงของตลาด แม
กองทุนจะไม่สามารถอนุมัติมาตรการของแคนาดา แต่ก็ยอมรับในความจำเป็นรีบด่วน
ของสถานการณ์ที่ทำให้แคนาดาต้องใช้แผนที่ว่า และรับรู้ถึงเจตนาของรัฐบาลแคนาดา
ในอันที่จะตั้งอัตราค่าเสมอภาคเร็วที่สุดที่เหตุแวดล้อมอำนวยให้^{๔๔๖}

การใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ขึ้นลงได้ทั้งในกรณีตามแผนเพื่อความมั่นคงของ
การแลกเปลี่ยน หรือเพื่อจัดการกับภาวะเงินเฟ้อนั้น กองทุนเคยยอมให้เพียงชั่วคราวระยะ
เวลาจำกัด และเมื่อมีน้อยประเทศใช้อัตราที่ขึ้นลงได้^{๔๔๗}

^{๔๔๕}
Margaret G. de Vries, "Fund Members Adherence to the
Par Value Regime : Empirical Evidence", I.M.F. Staff Papers, 13: 3
(1966) , 504.

^{๔๔๖}
IMF Annual Report (1951), หน้า ๔๔ - ๔๕. แคนาดากลับ
มาใช้ระบบค่าเสมอภาค ในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ก็เมื่ออีก ๑๑ ปีต่อมา

^{๔๔๗}
IMF Annual Report (1951), pp. 39 - 40

ค. การเปลี่ยนค่าเสมอภาคโดยไม่ได้รับอนุญาต สมาชิกอาจเปลี่ยนค่าเสมอภาคของเงินสกุลของตนโดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากกองทุนตามที่กำหนดไว้ใน Art. IV, Sect. 5 (c) และ (f) แต่การเปลี่ยนฝ่ายเดียวเช่นนี้ เป็นการเปลี่ยนโดยไม่ได้รับอนุญาต (Unauthorized) แต่พิจารณาในแง่ของสมาชิกผู้เปลี่ยน บทบัญญัติไม่อาจทำให้การเปลี่ยนเช่นว่าไรหมด แต่กองทุนก็ยังมีวิธีบังคับ คือในระยะต้นสมาชิกผู้ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ ๆ จะถูกห้ามไม่ให้ใช้ทรัพยากรของกองทุน ทั้งนี้เว้นแต่กองทุนจะกำหนดให้เป็นอย่างอื่น และเมื่อพ้นระยะเวลาอันสมควร กองทุนกับสมาชิกนั้นยังตกลงกันไม่ได้ สมาชิกนั้นอาจถูกบังคับให้ถอนตัวออกไป เห็นได้ว่าวิธีการใน Art. IV, Sect. 6 ที่กล่าวข้างต้นเป็นการใช้วิธีประนีประนอม กล่าวคือสมาชิกยังคงมีสิทธิที่จะควบคุมเงินสกุลของตน โดยเปลี่ยนค่าเสมอภาคแม้กองทุนจะคัดค้าน แต่กองทุนแม้จะไม่สามารถห้ามการเปลี่ยนดังกล่าว ก็ยังอาจแสดงความไม่เห็นชอบด้วยการไม่ให้ใช้ทรัพยากรของกองทุนหรือสั่งให้ถอนตัวออกไป

๔๘๘

Art IV, Sect 6.

๔๘๙

ฝรั่งเศสเริ่มไม่สามารถใช้ทรัพยากรของกองทุนเมื่อ ๒๕ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๘ ทั้งนี้เพราะ "รัฐบาลฝรั่งเศสเห็นว่าไม่อาจรับข้อเสนอให้เปลี่ยนแปลงที่กองทุนแนะนำและตัดสินใจที่จะดำเนินการตามข้อเสนอของตน กองทุนจึงตัดสินใจว่าฝรั่งเศสได้เปลี่ยนค่าเสมอภาคโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงไม่อาจให้ใช้ทรัพยากรของกองทุนได้ - IMF Annual Report (1948) หน้า 37 - ในเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๔๘ หลังจากมีการลดค่าของเงินปอนด์ ฝรั่งเศสก็หารือกับกองทุนเพื่อทำให้อัตราแลกเปลี่ยนเป็นอัตราเดียว โดยอาศัยอัตราของดอลลาร์ในตลาดเสรี โดยที่รัฐบาลฝรั่งเศสเห็นว่าไม่อาจกำหนดค่าเสมอภาคของเงินฟรังก์ได้ - IMF Annual Report (1950), หน้า 37 - เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๕๔ คณะกรรมการบริหารยอมให้ฝรั่งเศสกลับเข้ามาใช้ทรัพยากรของกองทุนได้ - IMF Annual Report (1955), หน้า 88 - และฝรั่งเศสยอมใช้ค่าเสมอภาคโดยตกลงกับกองทุน และให้มีผลใช้บังคับเมื่อ ๒๙ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๕๕.

Oppenheim ได้วิจารณ์การประเมินประนอมที่กล่าวข้างต้นไว้ดังนี้

เป็นระบบตรวจสอบซึ่งกันและกัน, [Checks and balances] ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อว่าในขณะที่กองทุนยังไม่ได้รับ และในชั้นปัจจุบันของพัฒนาการขององค์การระหว่างประเทศ และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศ ยังไม่อาจมอบให้โดยเหมาะสมซึ่งอำนาจหน้าที่สูงสุดในนโยบายของชาติเกี่ยวกับควบคุมการลุดคตาของเงิน นโยบายเหล่านี้ไม่เป็นผลของการตัดสินใจฝ่ายเดียวที่มีอำนาจหน้าที่ในระดับระหว่างประเทศไม่มีอำนาจประเมิณผล หรือตอบโต้ในกรณีที่ทำเป็นอีกต่อไป ๔๕๐

๕. ความเป็นไปของระบบในทางปฏิบัติ ในระยะปีต้น ๆ ของกองทุนระบบอัตราแลกเปลี่ยนในอุดมการที่มีอยู่ในบทบัญญัติ ฯ ทางไกลจากความสำเร็จมาก กล่าวคือไม่เพียงแต่สมาชิกที่ไ้ระบบหลายอัตราในขณะที่เข้ากองทุนไม่อยากจะเลิกระบบดังกล่าวเท่านั้น แต่กลับมีการไ้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา เพิ่มขึ้นในหมู่สมาชิกกองทุน ในระยะปี ค.ศ. ๑๙๔๗ - ๑๙๕๕^{๔๕๑} และเมื่อปลายปี ค.ศ. ๑๙๕๕ มีสมาชิกกองทุนถึง ๓๖ ประเทศ จากจำนวนทั้งหมด ๕๕ ประเทศ ที่มีเครื่องมือในทางเศรษฐกิจที่กองทุนถือว่าเป็นลักษณะของอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา^{๔๕๒}

ในเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๕๕ ฝรั่งเศสเปลี่ยนค่าเสมอภาคโดยที่กองทุนคัดค้าน^{๔๕๓} และในเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๕๕ อังกฤษลดค่าเงินปอนด์โดยไม่ไ้ปรึกษากองทุน และพลอยทำให้อีกหลายสิบประเทศลดค่าเงินตามไปด้วย^{๔๕๔} และ

^{๔๕๐} L. Oppenheim, *เชิงอรรถ* ๑๙๔ ข้างต้น, หน้า ๑๐๐b.

^{๔๕๑} de Vries, *เชิงอรรถ* ๔๗๑ ข้างต้น (a), หน้า ๒๕๕

^{๔๕๒} Ibid., p 300

^{๔๕๓} IMF Annual Report (1951) pp. 44 - 45

^{๔๕๔} Robert A. Mundell, *The International Monetary Fund,*

แคนาดาก็หันมาใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ขึ้นลงได้เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๐^{๔๕๕} de Vries
 จึงเห็นวาระะยะปี ๑๙๔๗ - ๑๙๕๕ "เป็นระยะณะอึดอะอมของกองทุนและของ
 สมาชิก"^{๔๕๖} Mundell เห็นว่าเหตุการณ์ทั้งสามผนวกกับแผนการมาร์แชล^{๔๕๗}
 ทำให้ข้อเสีียงของกองทุนตกต่ำในระยะคน ๆ ตั้งแต่ระยะกลางทศวรรษ ๑๙๕๐
 เรื่อยมาข้อเสีียงของกองทุนก็กระเศ็งขึ้น และดูเหมือนจะคั้งขึ้นเรื่อยมาจนถึงปลาย
 ทศวรรษ ๑๙๖๐^{๔๕๘}

แต่ความจริงวิกฤตการทางการเงินระหว่างประเทศเริ่มมาเยี่ยมกราย
 อีกครั้งหนึ่งตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๗^{๔๕๙} เมื่อดังกฤษลดค่าของเงินปอนด์ลงร้อยละ
 ๑๔.๓ เพราะประสบปัญหาขาดดุลยชำระเงินอย่างแรงในปี ค.ศ. ๑๙๖๘ เศรษฐกิจ
 ของฝรั่งเศสตกต่ำมาก เพราะมีการนัดหยุดงานและการประท้วงต่าง ๆ การเก็ง

^{๔๕๕}

IMF Annual Report (1951), pp. 44 - 45

^{๔๕๖}

de Vries, เชิงอรรถ ๔๗๑ ข้างต้น (a), หน้า ๒๘๘

^{๔๕๗}

ซึ่งเป็นการให้เงินช่วยเหลือแก่ยุโรปตะวันตกจนเป็นเหตุให้ประเทศ
 เหล่านั้น ไม่ต้องใช้ทรัพยากรของกองทุน แต่ความจริงประเทศเหล่านั้นก็มีสถานะ
 เศรษฐกิจที่ไม่อาจใ้การช่วยเหลือทางการเงินระยะสั้นจากกองทุนได้

^{๔๕๘}

Shuster, หน้า ๑๓๓ ซึ่งวิเคราะห์โดยอาศัยตารางสถิติใน
IMF. 19th Annual Report on Exchange Restrictions (1968),
 หน้า ๔๕๐ - ๔๕๓ และไมพิจารณาเหตุการณ์หลัง ๑๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๑

^{๔๕๙}

ความค่อไปนี้ดัดแปลงจาก วิโรจน์ กลั่นเปา, เรื่องของเงินและ
 ธนาคาร; (พระนคร : สำนักพิมพ์เคล็ดไทย ; ๒๕๑๗), หน้า ๑๗๑ - ๑๗๕.

กำไรทำให้ค่าของเงินฟรังก์ตก ในขณะที่เดียวกันทำให้ค่าของเงินมาร์คสูงขึ้น เมื่อเดือน
 พฤศจิกายน ปีนั้นเองกลุ่มสิบ (Group of Ten) ซึ่งได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร
 สหพันธรัฐเยอรมัน อิตาลี ฝรั่งเศส เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ แคนาดา
 สวีเดน และญี่ปุ่น ก็เสนอให้ฝรั่งเศสและเยอรมันลดและเพิ่มค่าของเงินตามลำดับ
 แต่เยอรมันได้ใช้มาตรการเพิ่มภาษีสินค้าขาออกและลดภาษีสินค้าขาเข้าแทน ซึ่งเท่ากับ
 เป็นการเพิ่มค่าของเงินทางอ้อม คือ ใช้วิธีการ Back-door Revaluation
 ส่วนฝรั่งเศสโดยการนำของเคลโกล ไม่ยอมลดค่าของเงิน จนกระทั่งเคลโกลสิ้นอำนาจ
 และสามเดือนเศษหลังจากนั้นคือ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๖๕ รัฐบาลปอมปีดู
 ก็ประกาศลดค่าของเงินฟรังก์ถึงร้อยละ ๑๑.๑ และเยอรมันก็เพิ่มค่าของเงินมาร์ค
 ร้อยละ ๘.๓ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม หลังจากการปล่อยให้ค่าของเงินลอยตัว ตั้งแต่
 วันที่ ๓๐ กันยายน ในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ ก็ยังมีที่ท่าของความไม่เรียบร้อยโดยฟิลิปปินส์
 และแคนาดาได้ปล่อยให้ค่าของเงินลอยตัวในเดือนกุมภาพันธ์และเดือนมิถุนายนตาม
 ลำดับ ค.ศ. ๑๙๗๑ มีการแก่งกำไรมากจากเงินมาร์คอีก เยอรมันและเนเธอร์แลนด์
 ซึ่งประสบปัญหาทำนองเดียวกันจึงปล่อยให้ค่าของเงินสกุลของตนลอยตัว ต่อมา
 สวิตเซอร์แลนด์และออสเตรียก็เพิ่มค่าของเงินในอัตราร้อยละ ๗ และ ๕ ตามลำดับ
 และเหตุการณ์รุนแรงขึ้นเมื่อประธานาธิบดีนิกสันประกาศเลิกรับแลกดอลลาร์เป็น
 ทองคำ และใช้มาตรการเศรษฐกิจอื่นเพื่อแก้ฐานะทางเศรษฐกิจ ทำให้หลายประเทศ
 รวมทั้งญี่ปุ่นต้องให้ค่าของเงินลอยตัว กลุ่มสิบจึงได้มีการประชุมที่สถาบันสมิธโซเนียน
 ในกรุงวอชิงตัน ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๘ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๑ ซึ่งเป็นเหตุให้มีการ
 ลดค่าของเงินดอลลาร์ร้อยละ ๗.๘๘ และมีการตกลงให้เปลี่ยนขอบการเคลื่อนไหว
 หรือช่วงการเคลื่อนไหวจาก ๑ เปอร์เซ็นต์ เป็น ๒.๒๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งต่อมาได้มีการ
 เรียกข้อตกลงนี้ว่า ข้อตกลงสมิธโซเนียน แต่โดยที่อังกฤษไม่ยอมลดค่าของเงินปอนด์
 ทำให้ค่าของเงินปอนด์สูงขึ้นอีกร้อยละ ๘.๕๗ เมื่อเทียบกับค่าของเงินดอลลาร์ ซึ่งมี
 ผู้เห็นว่าค่าของเงินปอนด์สูงกว่าที่เป็นจริง และอังกฤษก็ต้องประสบภาวะขาดดุลย์
 ทางการค้าตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๒ และอังกฤษก็ต้องลดค่าของเงินปอนด์ลงเมื่อ ๒๓
 มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๒ เดือนมกราคม ปี ค.ศ. ๑๙๗๓ อังกฤษก็ใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยน
 เปลี่ยนสองตลาด เพื่อแก้ภาวะเศรษฐกิจในประเทศ แต่มีผลพลอยให้ตลาดเงินสวิส

นั้นพบว่า รัฐบาลสวิสก็ต้องการปล่อยให้เงินฟรังก์สวิสลอยตัว เกิดการแก่งกำไรเงินสกุล
 แข็ง ๆ อีก ในเดือนกุมภาพันธ์มีการประชุมของประเทศที่มีบทบาททางการเงินซึ่งที่
 ปารีส เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๓ วันรุ่งขึ้นสหรัฐอเมริกาลดค่าของเงิน
 อีกร้อยละ ๑๐ ทางกลุ่ม EEC ก็กลับไปใช้วิธีให้เงินลอยตัวร่วมกัน (Joint
 Float) ข้อตกลงสมิธโซเนียนที่หวังจะให้มีการยึดเหนี่ยวมากกว่าบทบัญญัติ ๆ ก็เลิก
 ไปโดยปริยาย เหตุการณ์วิกฤตการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นในปลาย
 ทศวรรษ ๑๙๖๐ และสืบเนื่องมาจนถึงต้นทศวรรษ ๑๙๗๐ นี้ ทำให้ความคิดของ
 Metzger ที่ว่า สมาชิกยอมทำตามกองทุนเพียงเพื่อจะได้ประโยชน์^{๕๐๐} มีค่า
 ความจริงอยู่มาก สถิติของการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งข้อตกลง ๆ ของสมาชิกที่
 ปรากฏ เมื่อ ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๔ ก็เป็นข้อพิสูจน์อีกข้อหนึ่ง กล่าวคือมีสมาชิก
 ทั้งหมด ๑๒๖ ประเทศ ๑๙ ประเทศ ไม่ได้ใช้ระบบค่าเสมอภาค ๔๐ ประเทศ ใช้
 อัตราแลกเปลี่ยนพิเศษเพื่อควบคุมเงินทุนและหรือการค้าจำบัง ๓๐ ประเทศ ใช้อัตรา
 แลกเปลี่ยนที่ต่างกันสำหรับสินค้าเข้าและสินค้าออก และใน ๑๐๗ ประเทศ ที่ใช้ระบบ
 ค่าเสมอภาคมีเพียง ๖๒ ประเทศ เท่านั้นที่ใช้ในทุกกรณีโดยไม่ต้องขออนุญาตโดยการตั้ง
 อัตราพิเศษต่าง ๆ^{๕๐๑}

๓.๒.๓. ระบบค่าเสมอภาคของกองทุนกับความตกลงทั่วไป ๆ ค่าเสมอ-
 ภาคที่ตั้งขึ้นโดยสมาชิกของกองทุนตามบทบัญญัติ ๆ มีความสำคัญต่อความตกลงทั่วไป ๆ
 ในเรื่องดังต่อไปนี้

^{๕๐๐}
 S.D. Metzger, "Exchange Controls and International Law",
University of Illinois Law Forum (1959), p 319 ซึ่งอ้างใน Shuster
 หน้า ๑๓๓.

^{๕๐๑}
 รวบรวมจาก Principal Features of Member Countries'
 Restrictive Systems, 25th Annual Report on Exchange Restrictions
 (1974), PP 500 - 504.

๑. ตารางขอลดหย่อน (Art. II)
๒. ภาษีต่อต้านการทุบตลาดและภาษีศุลกากร (Art. VI)
๓. การประเมินราคาเพื่อเก็บภาษีศุลกากร (Art. VII)

๑) ระบบค่าเสมอภาคกับตารางขอลดหย่อน ตาม Art. II Sect. 6 (a)

ภาษีเฉพาะและค่าธรรมเนียม (รวมทั้งขอบแห่งประโยชน์พิเศษในเรื่องทั้งสอง) ที่มีอยู่ในตารางขอลดหย่อนที่เกี่ยวข้องกับเหล่าภาคีสัญญาซึ่งเป็นสมาชิกของกองทุนจะต้องกำหนดด้วยเงินสกุลของประเทศนั้น ตามค่าเสมอภาคที่กองทุนรับรองหรือรับรองชั่วคราวในวันที่ความตกลงทั่วไป ๖ มีผลใช้บังคับ ดังนั้นหากสมาชิกกองทุนเปลี่ยนค่าเสมอภาค ก็ย่อมมีผลกระทบต่อขอลดหย่อนที่ให้ไว้ในตาราง Art. II ของความตกลงทั่วไป ๖ จึงกำหนดว่าหากมีการลด^{๕๐๒} ค่าเสมอภาคเกินกว่า ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ก็อาจมีการปรับตารางขอลดหย่อน คือปรับภาษีและค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่า "บรรดาภาคีสัญญา" เห็นด้วยว่าการปรับเช่นว่าจะไม่ก่อความเสียหายแก่ประโยชน์ของขอลดหย่อนที่มีอยู่ในตาราง หรือในส่วนอื่นของความตกลงทั่วไป ๖ และการลดค่าเสมอภาคดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งขอตกลงว่าด้วยกองทุน ๖ ในทางปฏิบัติ "บรรดาภาคีสัญญา" คอนซางจะโอนอ่อน^{๕๐๓} และมี

^{๕๐๒} ใน Art. II ความตกลงทั่วไป ๖ ไม่ได้กล่าวถึงการเพิ่มค่าของเงิน ทั้งนี้ไม่ก่อความยุ่งยาก เพราะการขึ้นค่าของเงินมีน้อยครั้ง และแต่ละครั้งก็เพิ่มไม่มากนัก คือไม่เคยเลยที่เพิ่มคราวละถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ดู Shuster หน้า ๑๓๕ ที่เชิงอรรถ ๑.

^{๕๐๓} ใน Art. II ความตกลงทั่วไป ๖ ก็มีความบัญญัติว่า "ต่องานึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งอาจมีอิทธิพลเหนือต่อความจำเป็นต้องมี หรือความรีบด่วนที่จะต้องมีการปรับตัวเช่นว่า"

การปรับเงินหลายครั้ง^{๕๐๔}

ตาม Art. II, para. 3 สมาชิกต้องไม่เปลี่ยนวิธีประเมินราคาเพื่อเรียกเก็บภาษีหรือวิธีแปรค่าของเงินเพื่อที่จะทำความเสียหายแก่ชอลดหย่อนที่ให้ไว้ในตาราง

๒) ระบบค่าเสมอภาคกับภาษีต่อต้านการทุพพลภาพและภาษีชดเชย ระบบค่าเสมอภาคของกองทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่ควบคุมหลายอัตรา มีความสำคัญต่อการบังคับใช้ Art. VI ของความตกลงทั่วไป ๗ ตามข้อกำหนดใน Art. VI ภาษีสัญญาที่มีอำนาจที่จะต่อต้านหรือป้องกันการทุพพลภาพโดยเก็บภาษีต่อต้านการทุพพลภาพและต่อต้านการให้เงินอนุภูลหรือเงินสนับสนุน โดยการเรียกเก็บภาษีชดเชยบรรดาภาษีสัญญาใดมีความเห็นที่ความว่าการใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา ในบางกรณีเป็นการให้เงินสนับสนุนแก่สินค้าออก หรืออาจมีการทุพพลภาพโดยการลดค่าของเงิน เหล่าภาษีสัญญาจึงมีอำนาจที่จะตอบโต้มาตรการ เช่นว่า โดยการใช้ภาษีชดเชยต่อต้านการทุพพลภาพ ในทางกลับกันก็จะต้องเลิกใช้มาตรการตอบโต้เมื่อประเทศที่ใช้ระบบหลายอัตราหันกลับมาใช้ระบบอัตราเดียวกัน^{๕๐๕}

๓) ระบบค่าเสมอภาคกับการประเมินราคาเพื่อเก็บภาษีศุลกากร Art. VII, para. 4 (a), (b), (c) และ (d) เมื่อจำเป็นต้องแปรค่าของเงิน (conversion) เพื่อการตีราคา เพื่อประโยชน์ในทางศุลกากร

^{๕๐๔} ตัวอย่างเช่นการปรับภาษีเฉพาะและค่าธรรมเนียมในตาราง II (กลุ่มเบเนลักซ์) เพราะมีการลดค่าของเงินกิลเดอร์ของเนเธอร์แลนด์ กว่า ๒๐ เปอร์เซ็นต์ - BISD. Vol. II, pp. 12 - 13 (1952) และมีการปรับทำนองเดียวกันภายหลังการลดค่าของเงินดรัมมาของกรีซ. - 2nd Supp. BISD: 24 - 25. (1954).

^{๕๐๕} BISD. Vol. III, pp. 67 - 68. (1958)

(คือเมื่อภาคีสัญญาจำเป็นต้องเปลี่ยนราคาสินค้าที่สั่งเข้า ซึ่งแจ้งไว้เป็นเงินต่างประเทศ ให้เป็นราคาตามเงินสกุลของตน) อัตราแลกเปลี่ยนที่จะใช้ในการแปรค่าของเงินต่างประเทศให้เป็นเงินสกุลท้องถิ่น ต้องใช้หลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

- ก. ค่าเสมอภาคที่เพิ่มขึ้นตามบทบัญญัติแห่งข้อตกลง ฯ หรือตามความตกลงพิเศษเกี่ยวกับวการแลกเปลี่ยน (Special Exchange Agreement) ๕๐๖
- ข. อัตราแลกเปลี่ยนที่กองทุนยอมรับ ๕๐๗
- ค. เมื่อไม่อาจใช้ข้อ ก. หรือข้อ ข. อัตราที่ใช้ในการแปรค่าควรจะต้องให้เป็นมูลค่าของเงินสกุลที่ใช้กันอยู่ในการติดต่อการค้า
- ง. ในกรณีที่การใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตราโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติ ฯ

๕๐๖

General Agreement, Art. XV, para 6 กำหนดให้ภาคีสัญญาต้องเป็นสมาชิกกองทุนภายในเวลาที่ "บรรดาภาคีสัญญา" กำหนด ถ้าไม่เป็นสมาชิกก็ต้องทำความตกลงพิเศษ ฯ กับ "บรรดาภาคีสัญญา" ภาคีสัญญาที่ถอนตัวจากกองทุนก็ต้องทำความตกลงพิเศษ ฯ กับกองทุน ความตกลงพิเศษ ฯ เช่นว่ามีลักษณะทำนองเดียวกับบทบัญญัติ ฯ (General Agreement, Art. XV, para. 7)

๕๐๗

ใจกับกรณี ๑) การแปรค่าของสมาชิกใหม่ของกองทุนที่ยังไม่ได้ตกลงเรื่องค่าเสมอภาคกับกองทุน และ ๒) เงินสกุลของประเทศสมาชิกผู้ใดเคยตกลงกับกองทุนในเรื่องค่าเสมอภาค แต่ปล่อยให้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว หรือกลับไปใช้ระบบหลายอัตรา ในกรณีลอยตัวก็หากค่าเสมอภาคไม่ได้ ในกรณีใช้ระบบหลายอัตราค่าเสมอภาคก็ไร้ผล แต่ในกรณีทั้งสองนี้กองทุนก็ยังคงมีค่าเสมอภาคที่กองทุนรับรองอยู่ เพื่อคำนวณพันธะต่าง ๆ ในกองทุนที่เกี่ยวข้องกับเงินสกุลนั้น และเพื่อภาคีสัญญา (GATT) ก็ต้องใช้อัตราที่กองทุนรับรองนี้ - ดู Shuster, หน้า

กองทุนกับ GATT จะรวมมือกันกำหนดกฎเพื่อจะไขว้กับการแปรค่าของเงินสกุลนั้น ๆ และเหล่าภาคีสัญญาจำต้องแปรค่าให้สอดคล้องกับกฎเหล่านั้นในระหว่างที่ยังไม่ได้สร้างกฎเหล่านั้นขึ้นมา เหล่าภาคีสัญญาได้รับอนุญาตให้ใช้อัตราแปรค่าที่สะท้อนถึงค่าในทางพาณิชย์ของเงินสกุลนั้น ๆ เนื่องจาก GATT และกองทุนยังไม่ได้ตกลงในเรื่องกฎในการแปรค่าเงินสกุลที่มีอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา เหล่าภาคีสัญญาจึงมีหน้าที่ที่จะใช้อัตราที่สะท้อนถึงค่าที่แท้จริงในทางพาณิชย์

จึงเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์สามประการแรกเท่านั้นที่มีการใช้กันจริงจัง และใช้วิธีการในข้อ ก. มากที่สุด^{๕๐๘}

๓.๓ การควบคุมการจำกัดการชำระเงินและการโอนเงินระหว่างประเทศ

๓.๓.๑ ความทั่วไป บทบาทของรัฐในการควบคุมทั้งในด้านการชำระเงินและในด้านการเงิน เพื่อรักษาคุลยชำระเงินภายนอกมีความสำคัญที่ไม่อาจมองข้าม^{๕๐๘} การไขข้อจำกัดในทางการค้าในระยะหลัง เช่น การเก็บภาษีขาเข้าเสริมการจำกัดสินค้าเข้าควยจำนวน และการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินโดยรัฐต่าง ๆ ซึ่งเป็นทั้งสมาชิกของกองทุนและของ GATT ทำให้เห็นว่าในยามที่มีความยุ่งยากทางเศรษฐกิจรัฐก็จะหันกลับไปใช้มาตรการที่กีดขวางขั้นต้นโดยมิชักช้า จึงจำเป็นต้องสร้างระบบในทางกฎหมายในระดับระหว่างประเทศเพื่อควบคุมการนำเข้า และการใช้มาตรการเหล่านั้น และเพื่อเลิกมาตรการเหล่านั้นในขั้นที่สุด บทบาทของกองทุนและของ GATT ในเรื่องนี้จึงนับว่ามีความสำคัญ ทั้งนี้เพราะมาตรการในการจำกัดการค้า และการ

^{๕๐๘} Ibid., p. 137 โดย Shuster อังการศึกษามาของ GATT ในเรื่องนี้ ชื่อว่า "Comparative Study of Methods of Valuation for Customs Purposes" ซึ่งตีพิมพ์ใน 13 Supp. BISD. 103 - 25. (1955).

^{๕๐๙} Shuster, p. 139.

จำกัดการชำระเงิน เป็นทั้งอาการและวิธีการรักษาของโรคเดียวกัน คือการขาดดุลย์ชำระเงินจึงเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออกในบางครั้ง^{๕๑๐}

การจัดตั้งระบบการค้ำพุนาฬิกาที่ไม่มี การควบคุมจากรัฐในด้านจำนวนสินค้าและการชำระเงิน และทำโดยผ่านระบบการเงินที่แลกเปลี่ยนกันได้โดยเสรี จะมีขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการควบคุม ข้อจำกัดการค้าและข้อจำกัดการชำระเงินทั้งสองอย่างพร้อม ๆ กัน ในส่วนนี้จะกล่าวถึงบทบาทของกองทุนในการควบคุมการจำกัดการชำระเงินและการโอนเงินระหว่างประเทศ และผลของการนี้ที่มีต่อการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งความตกลง ฯ

๓.๓.๒ กองทุนกับการจำกัดการชำระเงินและการโอนเงิน

๑. การห้ามจำกัดการโอนเงินและการชำระเงิน บทบัญญัติที่สำคัญในเรื่องการจำกัดการชำระเงินและการโอนเงินก็คือ Art. VIII, Sect. 2 (a) ซึ่งบัญญัติว่า

ภายใต้บทบัญญัติแห่ง Article VII Section 3 (b) และ Article XIV Section 2 สมาชิกต้องไม่กำหนดข้อจำกัดในเรื่องการทำการชำระเงินหรือการโอนเงินเพื่อธุรกรรมระหว่างประเทศ กระแสร์ โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากกองทุน

ผลของบทบัญญัตินี้ก็คือไม่ให้สมาชิกใช้ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศในเรื่องธุรกรรมกระแสร์ ส่วนที่วามมาตรการใดเป็นข้อจำกัดต่อการชำระเงินหรือการโอนเงินหรือไม่นั้น คณะกรรมการบริหารเคยตัดสินว่าขึ้นอยู่กับวามมาตรการนั้นเกี่ยวข้องกับการจำกัดโดยตรงของรัฐบาลในเรื่องการไคมาหรือการใช้เงินตราต่างประเทศหรือไม่

^{๕๑๐} Ibid., pp. 139 - 140 และจากผลการศึกษาของกลุ่มทำงานของ GATT ฉบับหนึ่งก็ได้อธิบายในทำนองเดียวกัน - 13th Supp BISD. 196. (1955)

และสมาชิกผู้สงสัยเกี่ยวกับมาตรการของธนาคารหรือกองทุนได้^{๕๑๑} ที่ว่า "การจำกัด โดยตรงของรัฐบาลในเรื่องการไถ่มา และการใช้เงินตราต่างประเทศ" นั้น Shuster เห็นว่าหมายถึงมาตรการใด ๆ ของรัฐบาลซึ่งห้ามหรือจำกัดการไถ่มาหรือการใช้ (การให้แลกเปลี่ยนโดยเสรีเฉพาะการติดต่อบางอย่างก็เป็นการจำกัด) เงินตราต่างประเทศที่จำเป็นสำหรับธุรกรรมระหว่างประเทศกระแสร^{๕๑๒}

นอกจาก Art. VIII แล้ว Art. VI, Sect. 3 ก็กล่าวถึงการ จำกัด คือยอมให้สมาชิกจำกัดการโอนเงินทุนได้เท่าที่จำเป็น แต่ต้องไม่ทำให้มีผลเป็นการจำกัดการชำระเงินเพื่อธุรกรรมกระแสร หรือทำให้การโอนเงินเพื่อตกลงชำระหนี้สิน เว้นแต่ที่ระบุไว้ใน Art. VII, Sect. 3 (b) และใน Art. XIV, Sect. 2 บทบัญญัติ Art. VI, Sect. 3 นี้ ชี้ให้เห็นว่ามาตรการของรัฐบาล ซึ่งมีผลในการยับยั้งหรือทำให้ยาวนานออกไป ซึ่งการตกลงชำระเงินในเรื่องที่เกี่ยวกับธุรกรรมระหว่างประเทศกระแสรอาจมีผลเท่ากับการจำกัด^{๕๑๓}

ผลรวมกันของบทบัญญัติทั้งสอง แสดงว่าการห้ามการจำกัดและการหน่วง-เหนี่ยวของรัฐบาลต่อการแสวงหาไถ่มาหรือการใช้เงินตราต่างประเทศเพื่อชำระหนี้เงินระหว่างประเทศ ในธุรกรรมระหว่างประเทศกระแสรเป็นการจำกัดเมื่อพิจารณาจากความมุ่งหมายของบทบัญญัติ ฯ และกองทุนก็ได้อาศัยหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้มาใช้ในการแบ่งแยกระหว่างการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน และการจำกัดในเรื่องเงินตรา

^{๕๑๑} IMF Annual Report (1960), pp. 29 - 30

^{๕๑๒} Shuster, p. 142.

^{๕๑๓} แต่ Aufricht เห็นว่าในทางปฏิบัติกองทุนไม่เถียงว่าการล่าช้า เช่นว่า เป็นข้อจำกัดในเรื่องเงินตราต่างประเทศชนิดที่ต้องขออนุมัติจากกองทุน - Hans Aufricht, "Exchange Restrictions", Journal of World Trade. 2 : 2 (1968) 304.

ต่างประเทศ และห้ามเฉพาะกรณีหลัง คือห้ามการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินภายในประเทศ ซึ่งก่อกองการสกัดกั้นอย่างจริงจัง ไม่ใช่เป็นแต่เรื่องกีดกันการค้าในด้านการชำระหนี้เงิน ภายใต้ระบบของกองทุนที่กำหนดให้พอค้ำที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศต้องขายเงินตราต่างประเทศให้แก่เจ้าหน้าที่การเงินของรัฐ หรือต้องขออนุญาตก่อนจึงจะได้รับการจัดสรรเงินตราต่างประเทศให้ โดยตัวของมันเองไม่เป็นการจำกัดข้อกำหนดเช่นว่าอาจทำให้พอค้ำที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศยุ่งยากขึ้น แต่ไม่ทำให้เขาไม่สามารถจะทำการติดต่อระหว่างประเทศ เพราะเหตุไม่สามารถหาเงินตราต่างประเทศได้ แต่ทั้งนี้เจ้าหน้าที่การเงินของรัฐก็ต้องระวังค้ำที่ Gold เคยตั้งข้อสังเกตไว้ว่า

แต่คงพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างรอบคอบ ชาวเจ้าใดกล่าววาทวิธีการของไมโร เหตุผล คึงนั้นแม้การอนุญาตและวิธีการทำนองเดียวกันไม่เป็นการจำกัด แต่ก็อาจถือว่าเป็นการจำกัด ถ้าทำให้การโอนเงินหรือการชำระเงินนั้นล่าชามากเกินไป แต่ถ้ามุ่งผลยึงควาทำให้หลุซาและจำกัดการชำระเงินหรือการโอนเงินก็ยอมเป็นการจำกัดอย่างมีตองสงสัย ๕๑๔

Art. VIII ห้ามตั้งข้อจำกัดในการทำการชำระเงิน^{๕๑๕} หรือการโอนเงิน
ในธุรกรรมระหว่างประเทศกระแสร **การพบนตั้งข้อจำกัดในการทำการชำระเงิน**

๕๑๔ Joseph Gold, "The International Monetary Fund and Private Business Transactions, IMF Pamphlet Series No. 8 (Washington D.C. : International Monetary Fund (1965), p. 5.

๕๑๕ เนื่องจาก Art. VIII, Sect. 2 (a) ห้ามเฉพาะการตั้งข้อจำกัดในการทำการจ่ายเงิน ไม่ได้ห้ามในเรื่องรับเงิน จึงมีผู้เห็นว่ารัฐอาจตั้งข้อจำกัดในการรับเงิน เช่นให้รับเฉพาะเงินเพียงบางสกุลเท่านั้น - Shuster, p. 144. แต่มีผู้เห็นว่า การจำกัดการรับเงินอาจมีผลเป็นการเลือกปฏิบัติในวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินสกุล ซึ่งต้องห้ามตาม Art. VIII, Sect. 3 - Gold, เชิงบรรณ ๕๑๔ ข้างตน, หน้า ๑๖.

ก็เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้จ่ายที่เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ (Resident) จะสามารถ
 ตกลงชำระหนี้เงิน (โดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนเงิน) ที่เกิดจากธุรกรรมกระแส
 ไม่ว่าด้วยการใช้เงินสกุลหรือด้วยการใช้เงินตราต่างประเทศที่ไถ่มาโดยเสรีในตลาด
 แลกเปลี่ยนเงิน ส่วนการห้ามตั้งข้อจำกัดในการทำการโอนเงินมีขึ้นเพื่อเป็นประกันว่า
 ผู้รับการจ่ายที่ไม่ได้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศจะสามารถใช้เงิน (Proceeds)
 ไม่ว่าโดยเปลี่ยนเป็นเงินสกุลท้องถิ่นของเขา หรือไถ่ไปใช้ในธุรกรรมระหว่าง
 ประเทศกระแสรัยอื่น ๆ^{๕๑๖} แต่ในที่นี้ยังมีปัญหาว่าถ้าผู้รับเงินซึ่งอยู่ภายใน
 ประเทศไม่ได้ออกเงินนั้นกลับประเทศภายในเวลาอันสมควร ประเทศของผู้จ่ายเงิน
 ที่อยู่ในประเทศอาจถือว่ากลายเป็นเงินทุน โดยที่กองทุนไม่เคยกำหนดว่าเวลานาน
 เท่าใดเป็นเวลาอันสมควร จึงต้องใช้วิธีปฏิบัติปกติในทางการค้าเกี่ยวกับวงมกดย
 ที่ใช้ประกอบธุรกิจและการสงกำไรกลับมาเป็นเครื่องกำหนด

ปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือ บทบัญญัติ Art. VIII, Sect. 2 (a)
 ใช้เฉพาะกับการติดต่อที่มีลักษณะกระแสและทำระหว่างประเทศ ดังนั้นการโอนเงิน
 ที่มีลักษณะเป็นการโอนเงินทุนจึงไม่อยู่ภายใต้ Art. VIII, Sect. 2 (a)^{๕๑๗}
 ส่วนธุรกรรมระหว่างประเทศนั้นน่าจะหมายถึงเฉพาะการติดต่อระหว่างประเทศ
 สมาชิกหรือระหว่างผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศสมาชิก หรือระหว่างผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ
 สมาชิกประเทศหนึ่งกับประเทศสมาชิกอีกประเทศหนึ่ง เพราะบทบัญญัติ ฯ ไม่ห้ามการ
 จำกัดการติดต่อที่ทำกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกหรือบุคคลที่อยู่ในประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก
 ทรายเท่าที่การจำกัดนั้นไม่ขัดกับวัตถุประสงค์ของกองทุน^{๕๑๘}

^{๕๑๖} Shuster, p. 144.

^{๕๑๗} ฎรายละเอียดยในเรืองการโอนเงินทุนในเรืองช้อยกเว้นทองการ
 ห้ามจำกัดการชำระเงิน และการโอนเงินซึ่งจะกล่าวต่อไป

^{๕๑๘} Art. XI, Sect. 2

นอกจากข้อห้ามทั่วไปต่อการจำกัดการชำระเงินและการโอนเงินตามที่ระบุไว้ใน Art. VIII, Sect. 2 (a) แล้ว Art. VIII, Sect. 3 ยังห้ามสมาชิกทำความตกลงในเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินที่มีลักษณะเลือกปฏิบัติ (Discriminatory) หรือใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา (Multiple currency practices) (เว้นแต่จะทำไปตามความตกลงนี้ หรือเมื่อได้รับความเห็นชอบจากกองทุน แต่ต้องเลิกโดยเร็ว) วิธีการทั้งสองอาจก่อให้เกิดข้อจำกัดในเรื่องการชำระเงินและการโอนเงิน และกองทุนก็ได้พยายามเลิกข้อจำกัดเหล่านี้^{๕๑๘}

จึงอาจสรุปได้ว่าบทบัญญัติใน Art. VIII, Sect. 2 (a) และ Sect. 3 มุ่งจัดระบบการชำระเงินระหว่างประเทศที่มีลักษณะพหุภาคี คือทุกประเทศใช้ระบบเดียวกัน นั่นก็คือไม่มีข้อจำกัดทางการเงินรูปต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องธุรกรรมระหว่างประเทศกระแส แต่ทั้งนี้ยังมีข้อยกเว้นอยู่บ้างซึ่งจะกล่าวในข้อต่อไป แต่ข้อยกเว้นเหล่านี้เมื่อพิจารณาจากความมุ่งหมายของบทบัญญัติแห่งข้อตกลงฯ แล้วก็มีลักษณะชั่วคราว

๒. ข้อยกเว้นของการห้ามจำกัดการโอนเงินและการชำระเงิน มีบทบัญญัติหลายเรื่องในข้อตกลงกองทุนที่ยอมรับถึงความจำเป็นในการจำกัดการแลกเปลี่ยนและดังนั้นจึงยอมให้มีการใช้วิธีการดังกล่าว Art. VII, Sect. 3 ยอมให้มีการจำกัดเมื่อกองทุนประกาศว่าเงินสกุลเป็นเงินสกุลที่ขาดแคลน Art. XIV, Sect. 2 ยอมให้ใช้ข้อจำกัดในระหว่างระยะหัวเลี้ยวหัวตอหลังสงคราม และ Art. VIII, Sect. 2 (a) และ 3 ยอมให้มีการจำกัดเมื่อได้รับความเห็นชอบจากกองทุนก่อนแล้ว แต่ทั้งนี้ข้อยกเว้นทั้งหมดที่กล่าวนี้มีลักษณะชั่วคราวทั้งสิ้น แต่ควรตั้งเกิดความบทบัญญัติแห่งข้อตกลงฯ ให้ความแตกต่างระหว่างธุรกรรมกระแส และธุรกรรมเกี่ยวกับเงินทุนในลักษณะที่เป็นการถาวร จึงควรพิจารณาเรื่องนีวก่อนที่จะไปพิจารณาเรื่องข้อยกเว้นที่กล่าวข้างต้นในรายละเอียด

บทบัญญัติใน Art. VIII, Sect. 2 (a) ใช้กับธุรกรรมระหว่างประเทศ
 กระแสเท่านั้น ดังนั้นการจ่ายเงินที่เกี่ยวกับธุรกรรมที่ไม่ใช่ธุรกรรมกระแส (คือเป็น
 การค้ำค่อเกี่ยวกับเงินทุน) จึงอาจถูกจำกัดโดย Art. VIII, Sect. 2 (a) และ
 ความจริง Art. VI, Sect. 3 ก็ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าสมาชิกอาจทำการควบคุม
 การเคลื่อนย้ายทุนระหว่างประเทศรายเท่าที่ไม่จำกัดการชำระเงิน หรือหน่วงเหนี่ยว
 การโอนเงินที่เกี่ยวกับธุรกรรมกระแส^{๕๒๐} ยิ่งกว่านั้น Art. VI, Sect. 1(a) (ตาม
 ที่แก้ไขแล้ว) ยังให้อำนาจกองทุนที่จะขอร้องให้สมาชิกจำกัดการไหลออกของเงินทุนเมื่อ
 มีการใช้ทรัพยากรของกองทุนเพื่อสนับสนุนการไหลออกของเงินทุนขนาดใหญ่หรือตลอดไป^{๕๒๑}
 ดังนั้นปัญหาว่าเรื่องใดเป็นธุรกรรมกระแส เรื่องใดเป็นการโอนเงินทุนจึงเป็นเรื่องที่
 มีความสำคัญต่อกองทุน

หลักใหญ่ในการกำหนดว่าอะไรเป็นธุรกรรมกระแส ได้บัญญัติไว้ใน Art.
 XIX (i) ซึ่งใ้กว้างไว้ทั้งหลักและตัวอย่าง หลักก็คือการชำระเงินเพื่อธุรกรรมกระแส
 ก็คือไม่ใช่เพื่อมุ่งหมายในการโอนเงินทุน การโอนเงินทุนถ้าพิจารณาในแง่ เศรษฐศาสตร์
 ก็คือการโอนเงินชนิดที่มีสิทธิเรียกคืนในอนาคตเป็นส่วนควบคุม แต่ส่วนควบคุมของการชำระ

^{๕๒๐} แมว่า Art. VIII, Sect. 3 จะกล่าวเพียงว่า "สมาชิกจะต้องไม่ใช่
 ขอกดลงทางการเงินที่เป็นการเลือกประติบัติ และต้องไม่ใช่อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา"
 โดยไม่กล่าวว่าขอตห้ามตั้งกล่าวไว้ในกรณีเงินทุนหรือธุรกรรมกระแส แต่ความที่ว่า
 "เว้นแต่จะทำได้ภายใต้ความตกลงนี้ -" ทำให้เห็นแปลความว่าการเลือกประติบัติในเรื่อง
 ของเงินทุนทำได้ และทางปฏิบัติของกองทุนก็เป็นเช่นนั้น - ดู Selected Decision,
 หน้า ๕๖ - ๕๗. และ Gold, เซิงอรรถที่ ๕๑๔ หน้า ๑๕ - ๑๖.

^{๕๒๑} หากสมาชิกไม่ยอมปฏิบัติตามคำขอร้องของกองทุน กองทุนมีสิทธิที่จะ
 ประกาศห้ามสมาชิกนั้นใช้ทรัพยากรของกองทุน

เงินในธุรกรรมกระแสก็ถือการได้รับสินค้าและบริการตอบแทน^{๕๒๒} แต่หลักทั่วไปที่
 ได้จากการพิจารณาทางเศรษฐศาสตร์ดังกล่าวยังมีข้อยกเว้นอยู่ เช่น ค่าใช้จ่ายและ
 การโอนเงินของนักท่องเที่ยว^{๕๒๓} แต่อย่างไรก็ดีหลักในทางเศรษฐศาสตร์ดังกล่าว
 ยังพอจะใช้เป็นพื้นฐานเพื่อแยกการชำระเงินเพื่อธุรกรรมกระแส ออกจากการโอน
 เงินทุน และควรสังเกตด้วยว่าถ้ามีปัญหาโต้เถียงกันระหว่างสมาชิกว่าธุรกรรมใดมี
 ลักษณะกระแสหรือเป็นการโอนเงินทุน กองทุนจะเป็นผู้ไกล่เกลี่ยในขั้นสุดท้าย^{๕๒๔}
 แต่กองทุนก็ยังไม่เคยใช้อำนาจเช่นว่า^{๕๒๕}

---

^{๕๒๒} James G. Evans, "Current and Capital Transactions :
 How the Fund Defines Them", Finance and Development 5 : 3 (1968),
 30.

^{๕๒๓} ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไม่อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ทั่วไปที่พิจารณา
 ในแง่ทางเศรษฐศาสตร์ ค่าใช้จ่ายค่านอาหารที่พัก บริการมีลักษณะกระแส แต่เมื่อ
 พิจารณาในแง่เศรษฐศาสตร์ เป็นการที่จ่ายเงินออกไปโดยไม่ได้สินค้าหรือบริการ
 กลับเข้ามาในประเทศ จึงไม่มีลักษณะการชำระเงินกระแส การบริจจาค ทรัพย์สินรกรก
 ค่างาง ของชาวยุที่ลูกจ้างชาวต่างประเทศส่งกลับบ้าน ก็มีลักษณะไม่ได้สิ่งตอบแทน

^{๕๒๔} P. Host - Madsen, "Balance of Payments", Finance and Develop-
 ment 3 (1960) 34

^{๕๒๕} Art. XIX (i)

^{๕๒๕} Shuster, p. 148

ตัวอย่างธุรกรรมกระแสที่ให้อำนาจใน Art. XIX (i) ก็คือ

- ก. การชำระเงินเนื่องจากการค้าขายกับต่างประเทศหรือธุรกิจกระแสอื่น ๆ ซึ่งรวมทั้งบริการและรวมทั้งการบริการ เศรษฐกิจและธนาคารระยะสั้นตามปกติ
- ข. การชำระเงินในฐานะคอกเบี้ยเงินกู้ หรือในฐานะคอกผลของการลงทุนอื่น ๆ
- ค. การชำระเงินจำนวนปานกลาง เพื่อชำระหนี้เงินกู้ หรือเพื่อการหักค่าเสื่อมราคาของสิ่งที่ไม่ลงทุนโดยตรง
- ง. การส่งเงินจำนวนปานกลางกลับไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายยังชีพของครอบครัว

แต่ Shuster เห็นว่าการชำระเงินบางอย่าง คือในกรณีข้อ ข. และข้อ ค. นั้นแม้บัญญัติจะถือว่าเป็นธุรกรรมกระแส แต่ถาพิจารณาในแง่เศรษฐศาสตร์น่าจะเกี่ยวข้องกับเงินทุนมากกว่าการชำระเงินกระแส^{๕๒๖} และ Gold เห็นว่าเหตุที่ถือว่ากรณีข้อ ข. และ ค. เป็นการชำระเงินกระแสก็เพื่อส่งเสริมการเติบโตของการลงทุนโดยเอกชนจากต่างประเทศ ควบคู่กันให้ความมั่นใจแก่ผู้ลงทุนว่าจะสามารถได้คอกผลกลับคืนไป^{๕๒๗}

ต่อไปจะไต่พิจารณาถึงข้อยกเว้นของการห้ามจำกัดการโอนเงินและการชำระเงิน

กรณีแรกได้แก่กรณีเงินสกุลที่ขาดแคลน ตาม Art. VII, Sect. 3 ควบคู่กันที่กองทุนไม่เคยใช้วิธีการประกาศว่าเงินสกุลใดเป็นเงินสกุลที่ขาดแคลน ข้อยกเว้นดังกล่าวจึงไม่มีอยู่จริงในทางปฏิบัติ ซึ่ง Birnbaum เห็นว่าเป็นความล้มเหลวของกองทุน ที่ไม่อาจเฉลียวการะของปัญหาตุลย์ชำระเงินภายนอกไม่สมดุลระหว่าง

^{๕๒๖}

Shuster, pp. 148 - 149.

^{๕๒๗}

Gold 6, เชียงธรรมที่ ๕๑๔ ขางคน, หน้า ๑๒.

ประเทศที่เกินดุลย์และประเทศที่ขาดดุลย์ แลกเปลี่ยนไปโดยประเทศที่ขาดดุลย์รับภาระ^{๕๒๘}
 หลักของ Art. VII, Sect. 3 ก็คือ เมื่อมีประเทศใดขาดดุลย์ชำระเงิน
 ประเทศนั้นจะติดต่อกับประเทศอื่นต่อไปได้ก็ต่อเมื่อมีทุนสำรองระหว่างประเทศพอเพียง
 ที่จะจุนเจือการขาดดุลย์นี้ แต่ถาทุนสำรองระหว่างประเทศกำลังจะหมดก็จะต้องหา
 มาตรการป้องกัน Art. VII, Sect. 3 (a) จึงให้อำนาจกองทุนที่จะประกาศว่า
 เงินสกุลใดเป็นเงินสกุลที่ขาดแคลน ถ้าเห็นได้ชัดว่ากองทุนไม่อาจจัดหาเงินสกุลนั้นได้
 ทันตามความต้องการของประเทศต่าง ๆ (กรณีนี้ปกติจะเกิดเมื่อสมาชิกประเทศหนึ่ง
 มีภาวะเกินดุลย์อย่างรุนแรง ทำให้มีความต้องการเงินสกุลนั้นสูงกว่าอุปทานมาก)
 ผลของการประกาศให้เงินสกุลใดเป็นเงินสกุลที่ขาดแคลน มีอยู่สองประการคือ ก)
 กองทุนต้องปันส่วนเงินสกุลที่ขาดแคลนที่มีในอุปทานที่มีอยู่หรือที่จะมีขึ้นให้แก่ประเทศ
 สมาชิกผู้ขอโดยคำนึงถึงความจำเป็นของสมาชิก สถานการณ์ทั่วไปของเศรษฐกิจ
 ระหว่างประเทศและข้อพิจารณาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข) การประกาศให้เงินสกุลใด
 เป็นเงินสกุลที่ขาดแคลนเป็นการอนุญาตให้สมาชิกตั้งขอจำกัดชั่วคราวใด ๆ ต่อเสรีภาพ
 ในการแลกเปลี่ยนเงินสกุลที่ขาดแคลนนั้น ทั้งนี้เมื่อใดหรือกับกองทุนตามสมควรแล้ว
 แต่ขอจำกัดเช่นว่าจะต้องอยู่ใต้อาณัติ Art. IV, Sect. 3 และ Sect. 4 (คือต้อง
 รักษาเสถียรภาพและความมั่นคงในการแลกเปลี่ยน) และต้องไม่ทำเกินกว่าที่จำเป็น
 เพื่อทำให้อุปสงค์และอุปทานที่มีอยู่หรือที่จะมีมาของเงินสกุลที่ขาดแคลนนั้น กลับไปสู่
 ดุลยภาพแต่ต้องลดยอดจำกัดและเลิกขอจำกัดโดยเร็วที่สุด เมื่อสภากรรมการอ่านวาระ^{๕๒๘}
 และขอจำกัดเหล่านั้นหมดไปทันทีที่กองทุนประกาศว่าเงินสกุลนั้นไม่ขาดแคลนอีกต่อไป

---

^{๕๒๘}
 E.A. Birnbaum, Gold and the International Monetary System : An Orderly Reform, Princeton Essays in International Finance, No. 68 (New Jersey : Princeton 1968), p. 22.

^{๕๒๙}
 Art. VII, Sect. 3 (b)

ความมุ่งหมายของ Art. VII, Sect. 3 ก็คือเมื่อกองทุนประกาศว่าเงินสกุลใดขาดแคลน ก็จะเป็นเหตุให้ประเทศอื่นสามารถเลือกประติบัติที่คอสันค้าขาออกของประเทศเจ้าของเงินสกุลที่ขาดแคลน ซึ่งเป็นประเทศที่ภาวะเกินดุลอย่างรุนแรงแต่ไม่ยอมปรับให้กลับสู่ดุลยภาพ^{๕๓๐} แต่ทั้งนี้ต้องได้รับมติเสียงข้างมากในกองทุนเสียก่อน

Mundell เห็นว่าการที่กองทุนไม่ใช่ Art. VII, Sect. 3 ก็ไม่ใช่วิธีประกาศว่าเงินสกุลใดขาดแคลน ทำให้เกิดผลร้ายเพราะมีการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจโดยต่างคนต่างแก้ ทั้งที่เป็นเรื่องที่ต้องแก้ไขร่วมกัน^{๕๓๑} และ Shuster เห็นว่าพิจารณาทางคานกฎหมายแล้ว กองทุนไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่สำคัญอันหนึ่งที่ที่ประชุม Bretton Woods ได้มอบหมาย ทำให้กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการเงินไม่พัฒนาเพราะมีการกลับไปใช้หลักอำนาจอธิปไตย^{๕๓๒}

ขอยกเว้นกรณีที่สองคือกรณีตาม Art. XIV ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ ที่ยอมให้สมาชิกที่ใช่ระบบระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ กงไว้หรือคัดแปลงให้เข้ากับเหตุแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ซึ่งข้อจำกัดเกี่ยวกับควยการชำระเงินและการโอนเงินบรรเทาที่มีอยู่ในขณะที่สมัคร เขาเป็นสมาชิกกองทุน (และในกรณีของประเทศที่ถูกยึดครองโดยศัตรู ยังยอมให้เริ่มใช้ข้อจำกัดใหม่เท่าที่เห็นว่าจำเป็น) ขอยกเว้นนี้เดิมมีขึ้นเพื่อใช้ชั่วคราว เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ สามารถใช้ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินตรา

^{๕๓๐} Shuster, p. 151.

^{๕๓๑} Robert A. Mundell, เชิงอรรถที่ ๔๔๔ ข้างตน, หน้า

^{๕๓๒} Shuster, pp. 151 - 152.

ต่างประเทศในระหว่างที่บูรณะเศรษฐกิจที่เสื่อมโทรมลงเพราะการทำสงคราม^{๕๓๓}
และทราบเท่า ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๓๕ มีเพียง ๔๑ ประเทศ ที่ไม่ใช่ Art. XIV^{๕๓๔}
และบางคนเห็นว่า Art. XIV ได้เปลี่ยนฐานะเป็นบทหลอกหลีกเสียแล้ว^{๕๓๕} แต่
นโยบายในการตีความ และในการใช้ Art. XIV และบทยกเว้นอื่นทำให้ไม่เกิด
ความเสียหายแก่งานของกองทุน

ประการแรกสมาชิกจะคงไว้หรือตัดแปลงข้อจำกัดใดต่อเมื่อมีสถานะขาด
ดุลย์ชำระเงิน^{๕๓๖} และต้องยกเลิกข้อจำกัดเหล่านั้นทีละชั้น เมื่อดุลย์ชำระเงินดีขึ้น
และเมื่อดุลย์ชำระเงินได้เปรียบเมื่อใด ก็ต้องเลิกข้อจำกัดภายใต้ Art. XIV และ
ต้องรับข้อผูกพันตาม Art. VIII, Sect. 2, 3 และ 4 ประการต่อมาก็คือ
สมาชิกตาม Art. XIV นอกจากกรณีที่ดินแดนถูกศัตรูยึดครอง ก็มีสิทธิเท่ากับสมาชิก
ตาม Art. VIII คือไม่อาจเริ่มใช้ข้อจำกัดใหม่หรือก่อกังใหม่ซึ่งข้อจำกัดที่เลิกไป

^{๕๓๓} ความใน Art. XIV ก็ชี้ให้เห็นว่าต้องการให้ใช้ Art. XIV
เพียงชั่วคราว คือเมื่อครบ ๓ ปี นับแต่กองทุนเริ่มทำการ (๑ มีนาคม ๑๙๔๗)
กองทุนต้องรายงานว่าใครบ้างยังใช้วิธีดังกล่าวอยู่ และเมื่อครบ ๕ ปี ก็ต้องหารือ
กับกองทุน และกองทุนเมื่อเห็นว่าจำเป็นก็อาจขอให้สมาชิกเลิกใช้ข้อจำกัด แลจน
บัดนี้ กองทุนก็ไม่เคยใช้อำนาจบังคับให้สมาชิกเลิกใช้ข้อจำกัด

^{๕๓๔} IMF. Annual Report (1974), p. 100

^{๕๓๕} Fawcette เชิงอรรถที่ ๔๖๖ ขางตน, หน้า ๔๔.

^{๕๓๖} IMF Eighteenth Annual Report on Exchange Restriction-
tions (1967), p. 2.

แล้ว เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากกองทุนเสียก่อน^{๕๓๗} ในกรณีที่มาชิกตาม Art. XIV ขอคัดแปลงข้อจำกัดที่มีอยู่ แต่ไม่ว่าจะเป็นการเริ่มใช้ คัดแปลง หรือ จะเป็นการเริ่มใช้มาตรการใหม่ สมาชิกนั้นก็ต้องการหรือกองทุนก่อน ซึ่งกองทุนจะพิจารณา ความขอเท็จจริงของแต่ละกรณี^{๕๓๘} ในฐานะผู้ชี้ขาดในขั้นสุดท้าย กองทุนก็สามารถ จำกัดเสรีภาพ ในการที่มาชิกจะทำตาม Art. XIV ประการสุดท้ายกองทุนเคย คัดลึนว่า การเริ่มใช้หรือการคัดแปลงที่พลอยทำให้มีการใช้ระบบหลายอัตรา จำต้อง ได้รับความเห็นชอบจากกองทุน^{๕๓๙} เห็นได้ว่า Art. XIV เป็นข้อยกเว้นของ Art. VIII เพราะนโยบายในการใช้และการที่ความที่กล่าวข้างต้น นอกจากนี้ สมาชิกตาม Art. XIV ยังต้องการหรือกับกองทุนเป็นรายปีเกี่ยวกับการคงข้อจำกัด เหล่านั้นไว้ ทำให้กองทุนและสมาชิกอาจแสดงความคิดเห็นที่ต่างกัน และทำให้กองทุน สามารถบีบบังคับให้สมาชิกเลิกใช้ข้อจำกัดที่ไม่อาจให้เหตุผลในคานาคุลยชำระ เงินต่อไป^{๕๔๐}

ข้อยกเว้นกรณีนี้สามก็คือข้อยกเว้นตาม Art. VIII, Sect. 2 (a) และ Sect. 3 ซึ่งกองทุนอาจอนุมัติให้สมาชิกได้ใช้ข้อจำกัดเกี่ยวกับการชำระเงิน หรือใช้วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินสกุลที่มีลักษณะเลือกประติบัติ แต่สมาชิกผู้ใช้ข้อจำกัดตาม Art. VIII ที่กล่าวข้างต้นก็ต้องการหรือกับกองทุนในการที่จะคงมาตรการเหล่านั้นไว้ แต่ปัญหาสำคัญของ Art. VIII ก็คือบทบัญญัติ ฯ ไม่ได้อ้างหลักใด ๆ ไว้เพื่อให้ กองทุนคัดลึนว่ากรณีใดจะให้ความเห็นชอบแก่ข้อจำกัดตาม Art. VIII, Sect. 2 (a) หรือ Sect. 3 มีผู้เห็นว่ากรรชาคหลักเกณฑ์โดยเฉพาะนั้นดีในแง่ของความเป็นจริง

^{๕๓๗} Ibid.

^{๕๓๘} Ibid.

^{๕๓๙} กุชอ ๓.๒.๒ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนของกองทุน เรื่องข้อยกเว้นที่มี
ต่อระบบอัตราแลกเปลี่ยนของกองทุน

^{๕๔๐} Shuster, p. 153.

ทางเศรษฐกิจ และดังนั้นการตัดสินใจของกองทุนจึงทำโดยการประเมินเหตุแวดล้อมทั้งหมดของประเทศที่เกี่ยวข้องของตลอดจนวัตถุประสงค์กว้าง ๆ ของกองทุนยิ่งกว่าการมุ่งยกเลิกข้อจำกัด^{๕๔๑} แต่อย่างไรก็ดีกองทุนก็ไดวางข้อกำหนดไว้สำหรับเป็นเครื่องชี้แนวทางแก่สมาชิกผู้จะไขข้อจำกัดว่า

... กองทุนจะให้ความเห็นชอบ [แกข้อจำกัด] ต่อเมื่อเห็นวามมาตรการเหล่านั้นจำเป็น และจะไขข้อจำกัดชั่วคราวในขณะที่สมาชิกหาทางที่จะขจัดความจำเป็นที่ก่อให้เกิดข้อจำกัด [มาตรการเหล่านั้น] เมื่อพิจารณาถึงมาตรการที่ต้องขอความเห็นชอบตาม Art. VIII บรรดาที่คงไว้หรือเริ่มใช้เพื่อเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับดุลยธาระเงิน กองทุนเห็นว่า... ควรจะหลีกเลี่ยงในมากที่สุดที่จะทำได้ และพร้อมที่จะพิจารณารวมกับสมาชิกถึงหนทางและวิธีการที่จะขจัดมาตรการเหล่านั้นโดยเร็วที่สุด^{๕๔๒}

๓.๓.๓ บทบาทของกองทุนและบัญญัติแห่งข้อตกลง ๖ ในค่านการจำกัดควยจำนวนตามความตกลงทั่วไปว่าควยพิภคสกุลการและการคา หลักของความตกลงทั่วไป ๖ นั้นห้ามไม่ให้จำกัดควยจำนวน และพยายามยกเลิกข้อจำกัดดังกล่าว ดังจะเห็นได้จาก Art. XI, para 1 บัญญัติว่า

ภาคีสัญญาจะคงไม่ตั้งหรือคงไว้ซึ่งขอหาหรือข้อจำกัดการนำเขาซึ่งผลิตภัณฑ์ใดของดินแดนของภาคีสัญญาอื่นใด หรือการส่งออกหรือการขายซึ่งผลิตภัณฑ์ใดที่ส่งไปยังดินแดนของภาคีสัญญาอื่นใด นอกเหนือจากภาคีสกุลการหรือค่าธรรมเนียมไม่ว่าจะทำโดยใดวการอนุญาตให้นำเขาหรือส่งออก หรือมาตรการอื่นใด

^{๕๔๑} S.D. Metzger, เชิงอรรถที่ ๕๐๐ ข้างบน หน้า ๓๒๑ ตามที่อ้างไว้ใน Shuster หน้า ๑๕๕

^{๕๔๒} Executive Board Decision of 1 June 1960, IMF Annual Report (1960), p. 30.

แต่หลักทั่วไปของความตกลงทั่วไป ฯ ดังกล่าวมีข้อยกเว้นคือ

๑) ตาม Art. XII, para. 1 ภาควิชาสัญญาอาจจำกัดจำนวนหรือมูลค่าของสินค้าที่ให้นำเข้าประเทศ ทั้งนี้เพื่อป้องกันสถานการณ์ทางการเงินภายนอกและเพื่อคุลยชำระเงินของสมาชิก แต่ต้องทำตามบทบัญญัติใน paragraph อื่น ๆ ของ Art. XII ที่สำคัญคือบทบัญญัติใน para. 2 คือต้องไม่ทำเกินกว่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันหรือหยุดยั้ง การลดสำรองเงินตรา หรือเพื่อเพิ่มเงินทุนสำรองในอัตราที่รวดเร็วพอสมควร สำหรับประเทศที่มีสำรองเงินตราต่ำมาก จะคงเล็กใช้ขอจำกัดโดยรวดเร็วเมื่อสถานการณ์ดีขึ้น หากจะคงไว้ก็ต้องคงไว้เท่าที่จำเป็น

๒) ตาม Art. XVIII, Sect. B. para ๑ ภาควิชาสัญญาหนึ่งซึ่งอยู่ในความหมายของ para 4 (a) ของ Art. XVIII (ประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจที่มีมาตรฐานการครองชีพต่ำ หรือที่อยู่ในระยะต้นของการพัฒนาซึ่งมีสิทธิที่จะปฏิบัติตนจากบทบัญญัติอื่น ๆ ของความตกลงนี้) อาจควบคุมระดับทั่วไปของสินค้าขาเข้า โดยการจำกัดจำนวนหรือมูลค่าของสินค้าที่อนุญาตให้นำเข้า ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเกี่ยวกับ Art. XII, para. 2 ดังกล่าวแล้ว และต้องอยู่ใต้ para. 10 ถึง para. 12 ของ Art. XVIII และทำไปเพื่อป้องกันฐานะทางการเงินภายนอก และเพื่อเป็นหลักประกันว่าจะมีทุนสำรองเพียงพอเพื่อทำตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

แต่ในส่วนที่ว่าเมื่อใดประเทศหนึ่ง ฯ จำเป็นต้องใช้มาตรการจำกัดสินค้าเข้าตาม Art. XII หรือ Art. XVIII ของความตกลงทั่วไปนั้น Art. XV ใ้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกองทุน ในการให้บรรดาภาควิชาสัญญาขอความเห็นจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ในเรื่องปัญหาเกี่ยวกับเงินตราสำรอง คุลยชำระเงินและขอตกลงเกี่ยวกับรายการแลกเปลี่ยนเงิน และต้องยอมรับฟังข้อเท็จจริงทางสถิติ และข้อเท็จจริงอื่นที่กองทุนเสนอมา และยอมรับการตัดสินใจของกองทุนในเรื่องที่ว่า

การกระทำของภาคีสัญญาเกี่ยวกับวการแลกเปลี่ยนเงินชอมควยบพบัญญัติของความตกลง
ทั่วไป ฯ หรือไม และตองรับฟังความเห็นของกองทุนในเรื่องที่วอะไร เป็นเหตุใให้มีการ
ลคสารองเงินตราของภาคีหนึ่ง ะไร เป็นเหตุใให้มีระคัมสารองเงินตราค่า และอะไรจะ
กอใให้เกิดการเพิ่มสารองเงินตราในอัตราที่รวดเร็วพอสมควร กอนที่บรรคภาคีสัญญาจะ
คคสนชั้นที่สุดในเรื่องตาม Art. XIV, para. 2 (a) และ Art. XVIII วการ
ไซขอจกักเหลานั้นชคคความตกลงทั่วไป ฯ หรือไม

นอกจากบทบาทของกองทุนในการให้ความเห็นปรึกษาแก่บรรคภาคีสัญญาของ
ความตกลงทั่วไป ฯ ในเรื่องปัญหาคุลยชำระเงินแล้ว บพบัญญัติของกองทุนเองก็ยังมีผล
เป็นการ เป็ชองใให้ภาคีสัญญาของความตกลงทั่วไป ฯ เลือกประคิบคิแกกันในการจกัก
ควยจำนวน หลักทั่วไปของการจกักควยจำนวนของความตกลงทั่วไป ฯ มีอยูใ Art.
XIII ซึ่งห้ามการห้ามหรือการจกักคสินค้าขาเข้าหรือคสินค้าขาออกควยวิธีการที่มีลักษณะ
เลือกประคิบคิ แก่ Art. XIV ของความตกลงทั่วไปบัญญัติว

ภาคีสัญญาที่ไซขอจกักภายใ Article XII หรือภายใ
Section B. ของ Article XVIII อาจไซขอจกักคฝิดจาก
บพบัญญัติใ Article XIII ในลักษณะที่มีผลแกกกับการจกัก
การชำระเงินหรือการโอนเงินสำหรับธุรกรรมระหว่างประเทศ
กระแสร ซึ่งประเทศนั้นสามารถไซใขณะนั้น โดยอาศัย Article
VIII หรือ Article XIV ของบพบัญญัติแห่งขอคคควย
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือภายใบพบัญญัติที่เหมือนกัน
ของความตกลงพิเศษเกี่ยวกับวการบริวรรคที่พาคตาม paragraph 6
ของ Article XV

แต่ทั้งนี้บรรคภาคีสัญญายังมีอำนาจพิจารณาเรื่องตาง ๆ ตาม para. 4
ของ Art. XII และ para. 12 ของ Art. XVIII คื่อในเรื่อง สภาพ ผล
และเหตุผลของการ เลือกประคิบคิใในการจกักคสินค้าขาเข้า^{๕๕๓}

๓.๘ การใช้ทรัพยากรของกองทุนในการสร้างสภาพคล่องในกรณีปกติ

๓.๘.๑ ความทั่วไป ความจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรของกองทุนเพื่อสร้างสภาพคล่องระหว่างประเทศเป็นผลของการควบคุมค่าเสมอภาคและควบคุมการจำกัดการแลกเปลี่ยนเงินของกองทุน กล่าวคือสมาชิกไม้อาจเปลี่ยนค่าเสมอภาคที่กำหนดไว้แล้วทั้งที่การเปลี่ยนนั้นจำเป็นสำหรับการแก้ภาวะการชำระเงินไม่สมดุลขั้นมูลฐาน (Fundamental payment disequilibrium) และไม่อาจปฏิบัติได้ไปจากที่กำหนด เว้นแต่เขาขายออกเงินบางประการ (ซึ่งมีอยู่น้อยกรณีดังกล่าวแล้วข้างต้น) สมาชิกจึงจะไม่ต้องการรักษาอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ที่มีอยู่เพียงอัตราเดียว และในทำนองเดียวกันสมาชิกไม้อาจตั้งข้อจำกัดเกี่ยวกับการชำระเงิน เว้นแต่เมื่อกองทุนเห็นว่ามาตรการเหล่านั้นเหมาะสมเมื่อมีภาวะการชำระเงินเสียดุลย์ สิทธิของสมาชิกกองทุนในการที่จะแก้ภาวะการชำระเงินที่เสื่อมทรามลงด้วยการลดค่าของเงิน จึงถูกขอตกลง ๗ จำกัดให้ทำได้เฉพาะเมื่อมีการขาดดุลยภาพขั้นพื้นฐาน และในด้านการจำกัดการชำระเงินก็ให้เท่าเท่าที่จำเป็น คือใช้ได้เมื่อไม้อาจใช้วิธีแก้ไขอย่างอื่น ที่มีผลเสียต่อการค้าระหว่างประเทศน้อยกว่า แต่การห้ามใช้เครื่องมือในทางเศรษฐกิจทั้งสองในการปรับตัว (ในระยะสั้นหรือเมื่อมีเหตุชั่วคราว) นั้น จะต้องมีหลักประกันว่ามีแหล่งเงินพอที่จะจุนเจือการขาดดุลย์ชั่วคราวระยะเวลานั้น ในระหว่างที่มาตรการแก้ไขอื่นที่สอดคล้องกับการเติบโตของการค้าระหว่างประเทศ^{๕๔๔} และโดยเหตุที่ Art. I (v) ซึ่งให้เห็นว่า ขุมทองคำและเงินสกุลต่าง ๆ (Pool of gold and currencies) ของกองทุนตั้งขึ้นเพื่อการจุนเจือเช่นว่า^{๕๔๕} ซึ่งหมายความว่า

^{๕๔๔}
Shuster, p. 178.

^{๕๔๕}
Art. I (v) บัญญัติว่า "เพื่อให้ความมั่นใจแก่สมาชิกด้วยการทำให้สามารถเอาทรัพยากรของกองทุนไปใช้ชั่วคราว โดยมีหลักประกันที่พอเพียง ดังนั้นจึงทำให้สมาชิกสามารถแก้การปรับตัวที่ผิดปกติในดุลย์ชำระเงินโดยไม่ต้องใช้มาตรการที่เป็นที่เสียหายแก่ความรุ่งเรืองของประเทศและของนานาประเทศ"

ว่าขุมทรัพย์ากรของกองทุน เป็นแหล่งเสริมของการสร้างสภาพคล่อง เพื่อให้สมาชิกใช้
ขุมเงินเพื่อการขาดดุลชำระเงิน เพื่อให้สมาชิกมีเวลาพอที่จะดำเนินนโยบายปรับดุลย์
ชำระหนี้ที่สอดคล้องและไม่เป็นภัยต่อการเติบโตของการค้าระหว่างประเทศ

๓.๘.๒ แหล่งของทรัพยากรของกองทุน แหล่งสำคัญของทรัพยากรของกองทุน
ก็คือค่าสมาชิก ค่าสมาชิกล้วนเท่ากับโควตาของแต่ละสมาชิก ซึ่งแสดงด้วยจำนวนเงิน
เหรียญสหรัฐ และเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงกำลังทางเศรษฐกิจของสมาชิกแต่ละประเทศ^{๕๔๖}
เช่นเมื่อ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๕ สหรัฐมีโควตา ๖,๗๐๐ ล้านดอลลาร์ SDR
ญี่ปุ่นมีโควตา ๑,๒๐๐ ล้านดอลลาร์ SDR อินเดียมีเพียง ๕๕๐ ล้านดอลลาร์ SDR^{๕๔๗}

ในการจ่ายค่าสมาชิก สมาชิกดั้งเดิมจะต้องจ่ายค่าสมาชิกเป็นทองคำเท่ากับ ๒๕
เปอร์เซ็นต์ของโควตา หรือ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของทุนสำรองที่เป็นทองคำและเงินเหรียญ
สหรัฐที่รัฐบาลของสมาชิกถืออยู่ ในขณะที่กองทุนแฉวงรวมจะดำเนินการ^{๕๔๘} แต่
ส่วนที่จะต้องจ่ายเป็นทองคำของสมาชิกอื่น ๆ นั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมติรับ
สมาชิกล้วน^{๕๔๙} แต่ทั้งสองกรณีดังกล่าวข้างต้นค่าสมาชิกที่เหลือ จ่ายด้วยเงินสกุลของ
สมาชิกล้วนเอง และกองทุนอาจรับหลักทรัพย์ที่ไม่มีคอกเบี้ยที่ห้ามเปลี่ยนมือ (Non -
negotiable) และที่คงจ่ายตามมูลค่าเมื่อเรียกเก็บไว้แทนเงินสกุลใด^{๕๕๐}

^{๕๔๖} ดู บทที่ ๒ ข้อ ๓.๕.๘ ระบบโควตา

^{๕๔๗} International Financial Statistics XXVIII : 1

(April 1975) 10, 12.

^{๕๔๘} Art. III, Sect. 3 (b).

^{๕๔๙} ดู Aufrecht 2, หน้า ๒๘

^{๕๕๐} Art. III, Sect. 5

โควตานี้จะเปลี่ยนคือเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็โดยความยินยอมของสมาชิก^{๕๕๑} ยอดรวมของโควตาเมื่อ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๕๗ คือ ๒๙,๑๔๙.๔ ล้าน SDR โดยชำระเป็นทองคำ ๖,๕๙๖ ล้าน SDR ชำระเป็นเงินสด ๒๒,๕๕๓.๑ ล้าน SDR และชำระด้วยหลักทรัพย์ที่อาจเรียกเก็บ ๔๘.๓ ล้าน SDR^{๕๕๒} และควรสังเกตว่าจำนวนโควตามีความสำคัญเพราะใช้เป็นหลักในการคำนวณสิทธิพิเศษถอนเงินที่สมาชิกพึงได้รับ

วิธีการรองลงมาในการแสวงหาทรัพยากรมาใช้ในกองทุนก็คือการกู้ยืม โดยอาศัย Art. VII, Sect. 2 (i) กองทุนมีสิทธิที่จะทำให้จำนวนของเงินสดของสมาชิกที่กองทุนถืออยู่ให้กลับมาจำนวนมากขึ้น โดยขอยืมจากสมาชิกนั่นเอง หรือโดยขอยืมจากแหล่งอื่นไม่ว่าในหรือนอกดินแดนสมาชิกของกองทุน แต่กรณีหลังต้องได้รับความยินยอมของสมาชิกเจ้าของเงินสด แต่สมาชิกไม่มีข้อผูกพันตามกฎหมายที่จะต้องให้ยืมเงินแก่กองทุนโดยตรง หรือต้องให้ความยินยอมแก่การขอยืมเงินสดของตนจากแหล่งอื่น ๆ^{๕๕๓} กองทุนเริ่มใช้ Art. VII, Sect. 2 (i) ครั้งแรกเมื่อทำข้อตกลงทั่วไปเพื่อขอยืม (General Arrangements to Borrow -

^{๕๕๑}

Art. III, Sect. 2 และ Sect. 3.

^{๕๕๒}

International Financial Statistics XXVIII : 4
(April 1975), 12.

^{๕๕๓}

Art. VII, Sect. 2 (i) แต่ควรสังเกตว่าตาม Art. VII, Sect. 2 (ii) กองทุนอาจขอให้สมาชิกขายเงินสดของตนโดยกองทุนเอาทองคำไปซื้อ

G.A.B.) กับกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมคือกลุ่มสิบ (Group of Ten)^{๕๕๔} เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๖๒^{๕๕๕} ตามแผน G.A.B. กองทุนอาจขอยืมเงินสกุลต่าง ๆ ของประเทศในกลุ่มสิบได้ถึง ๒,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในเมื่อมีความจำเป็นต้องได้เงิน มาเพื่อ "ป้องกันหรือจัดการกับความเสียหายที่เกิดกับระบบการเงินระหว่างประเทศ^{๕๕๖} แต่ชดถลงทั่วไป ๆ มีข้อจำกัดซึ่งพลอยทำให้คุณค่าในการสร้างสภาพคล่องของมันลดไป ควบ กล่าวคือ เงินที่ยืมมาได้คงเอามาให้ยืมต่อเฉพาะแก่ประเทศในแผน G.A.B. คือ ประเทศในกลุ่มสิบเท่านั้น^{๕๕๗} และตามข้อกำหนดในชดถลงทั่วไป ๆ ผู้เข้าร่วมไม่มี ข้อผูกพันตามกฎหมายที่จะต้องให้ยืมเงินสกุลของตนแก่กองทุน เมื่อกองทุนเห็นว่าทรัพยากร ของกองทุนจำเป็นต้องได้รับการเพิ่มเติม แต่การขอยืมจะเป็นผลต่อเมื่อผู้เข้าร่วมรับข้อเสนอ^{๕๕๘}

^{๕๕๔} ประเทศในกลุ่มสิบได้แก่ เบลเยียม แคนาดา ฝรั่งเศส สหพันธรัฐ-เยอรมัน อิตาลี ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ สวีเดน สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา ส่วนสวีตเซอร์แลนด์ซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มสิบ หรือของกองทุน ก็ได้เข้ามาทำข้อตกลงที่จะให้กองทุนยืมเงิน - ดู IMF Annual Report (1964), หน้า ๑๓๘ - ๑๔๐ และ IMF Annual Report (1968),

^{๕๕๕} ข้อตกลงนี้ประกอบด้วยคำตัดสินของคณะกรรมการบริหารคือ Decision No. 1289 - (62/1) January 1962, Selected Decision หน้า ๕๖ + ๖๖ และจกหมายแลกเปลี่ยนระหว่างผู้เข้าร่วมแผนนี้ ๑๐ ประเทศ Ibid., หน้า ๖๗ - ๖๘.

^{๕๕๖} อารัมภบทของ Decision No. 1289 - (62/1) 5 January 1962.

^{๕๕๗} Ibid., para. 6.

^{๕๕๘} Ibid., para. 7 (a)

แต่อย่างไรก็ตามแต่มีการตั้ง G.A.B. เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๖๒ จนถึงปัจจุบัน
ก็มีการใช้ประโยชน์จาก G.A.B. บ่อยครั้ง ซึ่งช่วยให้กองทุนสามารถสร้างสภาพคล่อง
และมีการต่ออายุ G.A.B. ซึ่งมีอายุเพียง ๔ ปีเสมอมา^{๕๕๕} ตัวเลขที่ปรากฏเมื่อ ๒๔
กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๕ มีการยึดตามแผน G.A.B. ๕,๕๖๐ ล้าน SDR^{๕๖๐}

นอกจากการยึดตาม G.A.B. แล้ว กองทุนยังเคยอาศัย Art. VII Sect.
2 (i) ยืมเงิน^{๕๖๑} เพื่อตั้งการอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยสมาชิกที่ประสบปัญหา
ยุ่งยากทางการเงิน เพราะผลกระทบของการเพิ่มราคาของสินค้าเข้าปิโตรเลียม
และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (Facility to Assist Members in Payments
Difficulties Resulting from Initial Impacts of Increased Costs
of Imports of Petroleum and Petroleum Products)^{๕๖๒} ซึ่งจะโคกถาวร
โดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

กองทุนอาจเพิ่มจำนวนทรัพยากรของตนโดยการใช้อัตริธิพิเศษถอนเงิน
ถาวรคือกองทุนอาจถือสิทธิพิเศษไว้ในนามของบัญชีทั่วไป^{๕๖๓} (General Account)
แล้วเอาสิทธิพิเศษถอนเงินนั้นไปขอแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดของสมาชิก โดยได้ปรึกษา
กับสมาชิกเจ้าของเงินสดอยู่แล้ว ทั้งนี้เพื่อไม่ต้องใช้วิธีขอกู้หรือขอซื้อเงินค้ำยทองคำตาม

^{๕๕๕}

IMF. Annual Report (1968), pp. 107 - 108

^{๕๖๐}

International Financial Statistics XXVIII : 4

(April 1975), 12

^{๕๖๑}

Decision No. 4242 - (74/67) June 13, 1974, IMF Annual
Report (1974), p. 124.

^{๕๖๒}

ซึ่งตั้งขึ้นโดยอาศัย Decision No. 4241 - (74/67), June 13,
1974, IMF Annual Report (1974),

^{๕๖๓}

Art. XXIII Sect. 2.

Art. VII, Sect. 2. ^{๕๖๔}

๓.๔.๓ การควบคุมการใช้ทรัพยากรของกองทุน

๑) หลักทั่วไป การเข้าไปใช้ทรัพยากรของกองทุนนั้น มีเงื่อนไขหลายประการ บางทีระบุไว้โดยชัดแจ้งในเนื้อความเดิมของข้อตกลง (เช่นการจำกัดจำนวนที่จะถอน) บางทีเป็นสิ่งที่เกิดจากวิธีปฏิบัติของกองทุน (เช่นการให้ถอนเพียงชั่วคราวเท่านั้น) เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีการปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันการใช้ทรัพยากรของกองทุนโดยไม่ชอบ คณะกรรมการบริหารจึงมีคำตัดสินเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๔๘^{๕๖๕} กำหนดให้การถอนต้องได้รับการตรวจสอบและความเห็นชอบจากกองทุนก่อน ทั้งนี้โดยอาศัยการตีความ Art. V Sect. 3 (a), (i) ซึ่งกำหนดว่าในการซื้อเงินนั้นจำเป็นเพื่อการชำระค้ำยเงินสกุลนั้นโดยที่ไม่มีค้ำยพันธบัตรของข้อตกลง ในการตีความพันธบัตรดังกล่าวกองทุนตัดสินว่ากองทุนมีอำนาจที่จะพิสูจน์ความถูกต้องของการแสดงขอเท็จจริงของสมาชิก และถ้ากองทุนพบว่าการแสดงขอเท็จจริงไม่ถูกต้อง คือ ๑) เงินสกุลที่ถอนนั้นยังไม่จำเป็นในปัจจุบัน หรือ ๒) เงินสกุลที่ถอนไม่จำเป็นสำหรับการชำระค้ำยเงินสกุลนั้น หรือ ๓) การจ่ายเงินเหล่านั้นไม่สอดคล้องกับพันธบัตรแห่งข้อตกลง กองทุนก็อาจเก็บหรือส่งคืนซึ่งคำร้องขอ หรือรับคำร้องขอไว้โดยมีเงื่อนไข

สำหรับขอเท็จจริงที่กองทุนจะพิสูจน์นั้นควรได้รับการอธิบายเพิ่มเติมดังนี้ คือ ประการแรก ที่ว่าเงินสกุลที่ถอนไม่จำเป็นในปัจจุบันคือในการพิจารณาคำร้องขอของสมาชิก กองทุนก็จะเคราะห์ที่มั่นใจว่านโยบายเศรษฐกิจของสมาชิกผู้ถอนจะแก

^{๕๖๔}
Art. XXV, Sect. 7 (d).

^{๕๖๕}
Executive Board Decision, No. 284 - 4, IBF Annual Report (1948), pp. 97 - 98

ความไม่สมดุลย์ภายในระยะ ๓ - ๕ ปี และการถอนนั้นจะช่วยในการบรรลุวัตถุประสงค์
 นั้น ประการที่สอง ที่ว่าเงินสกุลนั้นจำเป็นสำหรับการชำระเงินด้วยเงินสกุลนั้น ไม่มีผล
 บังคับตามตัวอักษรอีกต่อไปนับแต่มีการตัดสินของคณะกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ ๒๐
 กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๖๒ ว่าด้วย "เงินสกุลที่จะถอนและที่จะใช้ในการซื้อคืน"^{๕๖๖} ใน
 ทางปฏิบัติโดยเฉพาะเมื่อมีการถอนขนาดใหญ่ การถอนนั้นจะถอนเป็นเงินหลายสกุล ซึ่ง
 ต่อมาผู้ซื้อถอนก็จะเอาไปเปลี่ยนเป็นเงินที่จะใช้ชำระหนี้ (หรือเป็นทองคำ) หรือเป็น
 เงินสกุลผู้ถอนถือไว้ในฐานะเงินสำรอง ทั้งนี้ไม่ว่าโดยได้รับความร่วมมือจากประเทศ
 เจ้าของเงินสกุลหรือไม่^{๕๖๗} ประการที่สาม ที่ว่า "โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งข้อ
 ตกกลงนี้" หมายถึง Art. VI Sect. 1 ซึ่งห้ามการใช้ทรัพย์สินของกองทุนเพื่อ
 การไหลออกของเงินทุนขนาดใหญ่ หรือที่มีอยู่ตลอดไป (แต่ตาม Art. VI Sect. 2
 ที่แก้ไขใหม่ สมาชิกอาจใช้ส่วนทองคำ (Gold tranche) ซื้อเงินเพื่อการโอนเงิน
 ทุน) หรือ เช่นบทบัญญัติ ๑ Art. XIV, Sect. 1 ที่ว่ากองทุนไม่ได้มุ่งหมายเพื่อ
 อำนวยความสะดวกแก่การบรรเทาทุกข์หรือการบูรณะพัฒนา หรือจัดการเป็นหนี้สิน
 ระหว่างประเทศเพราะการทำสงคราม เช่นระยะต้นที่มีคำตัดสินที่ความ Art. V,
 Sect. 3 (a), (i) ก็มีปัญหาเกี่ยวกับว่าการตีความดังกล่าวมีผลในทางกฎหมาย
 เพียงใด^{๕๖๘} แต่เมื่อเวลาผ่านไปก็กลายเป็นวิธีปฏิบัติที่มั่นคง และในที่สุดก็กลายเป็น
 เป็น Art. V, Sect. 3 (d) ของข้อตกลงฉบับแก้ไข^{๕๖๙} ซึ่งบัญญัติว่า

^{๕๖๖} Selected Decisions, pp 33 - 39

^{๕๖๗} Ibid., pp. 38 - 39.

^{๕๖๘} Shuster, หน้า ๑๘๓ โดยเฉพาะที่เชิงบรรทัด ๑.

^{๕๖๙} Ibidem.

การแสดงความเท็จจริงโดยสมาชิกตาม (๑) ข้างต้น จะได้รับการ
การตรวจสอบจากกองทุนเพื่อตัดสินว่าการซื้อที่ขอมานั้นสอดคล้องกับ
บทบัญญัติแห่งข้อตกลงนี้ และสอดคล้องกับนโยบายที่ขึ้นตามบทบัญญัติ
เหล่านั้น โดยมีข้อยกเว้นว่าการซื้อด้วยส่วนของทองคำ (gold tranche)
นั้นไม่ต้องอยู่ใต้อการตรวจสอบใด ๆ

บทบัญญัติดังกล่าวทำให้เห็นว่าการแสดงความเท็จจริงภายใต้ Art. V,
Sect. 3 (a) ต้องได้รับการตรวจสอบจากกองทุนโดยไม่เพียงแต่เป็นสิทธิ์เท่านั้น
ยังเป็นหน้าที่ของกองทุน คือกองทุนต้องตรวจให้ใดความวามสมาชิกใช้ทรัพยากรของ
กองทุนโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งข้อตกลง ๆ จึงสรุปได้ว่านอกจากกรณีซื้อด้วยส่วน
ทองคำแล้วการถอนเป็นสิ่งที่ต้องทำให้ชอบด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ที่สำคัญก็คือ การใช้
ทรัพยากรของกองทุนต้องใช้เพียงชั่วคราว การปฏิบัติตามนโยบายส่วน (Tranche
policies) เงินสกุลที่อาจถอนได้ หน้าที่ซื้อคืน และการใช้ทรัพยากรเพื่อการโอน
เงินทุน ซึ่งจะกล่าวต่อไปโดยย่อ ๕๗๐

๕๗๐
ควรสังเกตควรวา Art. V, Sect. 3 (a) (i) และการตี
ความตามบทบัญญัติดังกล่าวซึ่งกลายมาเป็น Art. V, Sect. 3 (d) กำหนด
เฉพาะเงื่อนไขก่อนการถอน สำหรับมาตรการป้องกันการใช้ทรัพยากรโดยไม่ชอบเมื่อมี
การถอนทรัพยากรออกไปมีอยู่ดังนี้ ตาม Art. V, Sect. 5 ถ้ากองทุนเห็นว่า
สมาชิกกำลังใช้ทรัพยากรของกองทุนในลักษณะที่ผิดจากความมุ่งหมายของกองทุนก็จะเตือน
สมาชิกผู้ละเมิดข้อตกลง ๆ และหลังจากนั้น กองทุนก็อาจจำกัดการใช้ทรัพยากรของกองทุน
โดยสมาชิกนั้น และถ้าสมาชิกนั้นไม่ตอบรายงานภายในเวลาที่กำหนด หรือตอบแต่ไม่เป็นที่
น่าพอใจ กองทุนก็อาจจำกัดการใช้ทรัพยากรโดยสมาชิกนั้นต่อไปอีก หรือหลังจากที่ให้
คำเตือนที่สมเหตุสมผลแก่สมาชิกนั้น กองทุนก็อาจประกาศว่าสมาชิกนั้นไม่มีสิทธิ์ใช้ทรัพยากร
ของกองทุน

๒. การใช้ทรัพยากรของกองทุนเพียงชั่วคราว ในบทบัญญัติดั้งเดิมของบทบัญญัติ ฯ ไม่มีอะไรแสดงว่าขุมทรัพยากรของกองทุน นั้น สมาชิกจะเอาไปใช้ได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น^{๕๗๑} และหลักเกณฑ์สำคัญที่จะกำหนดว่าการถอนจะมีอยู่นานเพียงใดขึ้นอยู่กับฐานะของเงินทุนสำรองของสมาชิกนั้นในระยะต่อมา^{๕๗๒} สิ่งแรกที่แสดงถึงเรื่องระยะเวลาคือคำตอบของคณะกรรมการบริหารที่มีต่อคำถามของผู้อาวุโสจากสหรัฐอเมริกา คำตอบดังกล่าวมีความว่า "อำนาจที่จะใช้ทรัพยากรของกองทุนถูกจำกัดให้ใช้โดยสอดคล้องกับความมุ่งหมายที่จะให้ความช่วยเหลือในการจุนเจือแก่กุลย์ชำระเงิน^{๕๗๓} และในคำแถลงเกี่ยวกับนโยบายในการใช้ทรัพยากรของกองทุนซึ่งออกมาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๕๒ ได้มีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

โดยคำนึงถึงการตีความของคณะกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ค.ศ. ๑๙๕๒ เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของกองทุน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นที่จะต้องทำใ้มั่นใจว่ามีลักษณะหมุนเวียนในทรัพยากรของกองทุน เงินต่างประเทศซึ่งช้อจากกองทุนไม่ควรปรากฏค้างอยู่นานกว่าระยะเวลาที่สมควร อันเนื่องมาจากปัญหาการชำระเงิน ซึ่งเป็นเหตุใ้ใหม่การซื้อเงินต่างประเทศนั้นจากกองทุน ระยะเวลาควรจะอยู่ภายในระหว่างสามถึงห้าปี สมาชิกควรจะไม่ขอซื้อเงินต่างประเทศ

^{๕๗๑} Aufrecht 2, p. 27.

^{๕๗๒} Art. V, Sect. 7 (b) และตาราง B ของบทบัญญัติดั้งเดิมของกองทุน

^{๕๗๓} First Annual Meeting of the Board of Governors, Report of the Executive Directors and Summary Proceedings. (1946), p. 106.

จากกองทุนในเหตุแวดล้อมที่การลดเงินสกุลของสมาชิกนั้น
ที่กองทุนอยู่ในจำนวนที่เท่ากันภายในระยะเวลาเช่นว่า
(สามถึงห้าปี) ไม่เป็นที่คาดเห็นโดยสมเหตุสมผล ๕๗๘

ในระหว่างปีที่ยาน ๆ มา กองทุนย้ายนโยบายข้างต้นบ่อยครั้ง และที่ทำนอง
เกี่ยวกับการตีความ Art. V, Sect. 3 (a) ดังกล่าวข้างต้น กล่าวคือวิธีการปฏิบัติ
ของกองทุนเช่นว่า กลายเป็นการแก้ปัญหาค้างเค็มของกองทุนโดยพฤตินัย^{๕๗๘} และ
ต่อมาที่มีการแก้ไข Art. I (v) ให้มีความบัญญัติให้สมาชิกใช้ทรัพยากรของกองทุนได้
เพียงชั่วคราว และมีการเพิ่ม Art. V, Sect. 3 (c) ซึ่งบัญญัติให้กองทุนกำหนด
นโยบายในเรื่องการใช้ทรัพยากรของกองทุน เพื่อช่วยให้สมาชิกแก้ปัญหาค้างเค็มชำระเงิน
ในลักษณะที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของกองทุน และกองทุนจะต้องตั้งมาตรการอย่าง
เพียงพอสำหรับการใช้ทรัพยากรของกองทุนเพียงชั่วคราว การแก้ไขโดยพฤตินัยจึง
กลับกลายเป็นการแก้ไขโดยนิตินัย

แต่ควรสังเกตว่าระยะเวลาสามถึงห้าปีที่ว่าอาจถูกยึดออกไปโดยกระบวนการ
ซึ่งความสำนวนของกองทุนเรียกว่า การกลิ้งไปเหนือหนี้ (Rolling over the debt.)
กล่าวคือเมื่อการชำระหนี้สิ้นสุดกำหนดเวลาห้าปี โดยมีภาวะเป็นลูกหนี้ปรากฏอยู่ สมาชิก
อาจทำการขอเครดิตใหม่จากกองทุน และเพื่อที่จะชำระการดอเดิมสมาชิกจะดอเงิน
ตามเครดิตใหม่ซึ่งตัวของมันเองก็จะถึงกำหนดในระหว่างสามถึงห้าปีนับจากนั้น วิธีการ
ดังกล่าวนี้อังกฤษเคยนำมาใช้เมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๕ และอีกครั้งหนึ่งเมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๘
เมื่อทำความตกลงผูกมัดล่วงหน้า (Standby Agreement) เมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๘^{๕๗๖}

๕๗๘

Selected Decision, pp. 21 - 24, at p. 21.

๕๗๕

Shuster, p. 185

๕๗๖

Ibid., pp. 195 - 186.

จึงสรุปได้ว่า การชำระคืนนั้นอาจปีคออกไป โดยการถอนครั้งใหม่ แต่การถอนครั้งใหม่ก็ต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดต่าง ๆ เช่น เกี่ยวกับการถอนครั้งแรก ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่การถอนจะต้องสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนด ๕ ปี เพราะเหตุแวดล้อมแสดงว่าไม่ควรมีการถอนใด ๆ ต่อไปอีก^{๕๗๗}

๓. นโยบายส่วน (Tranche policies) หรือการจำกัดการใช้ทรัพย์สินของกองทุนด้วยเหตุด้านคุณภาพหรือเหตุด้านปริมาณ สมาชิกเมื่อจ่ายค่าสมาชิกแก่กองทุน เมื่อใดที่กำหนดค่าเสมอภาคและจ่ายค่าสมาชิกแก่กองทุนเต็มที่แล้วก็มีสิทธิ์จะทำธุรกรรม (Transaction) กับกองทุนคือซื้อเงินสกุลของสมาชิกอื่นจากกองทุนโดยใช้เงินของตนที่มีค่าเท่ากัน การซื้อหรือการถอนเช่นว่านี้ มีปัจจัยที่ต้องพิจารณาอยู่สองประการคือ ประการแรกมีลักษณะในด้านจำนวน กล่าวคือสมาชิกถูกจำกัดให้ซื้อเงินต่างประเทศได้เพียงจำนวนหนึ่งในระยะเวลาที่จำกัด และประการที่สองมีลักษณะในด้านคุณภาพคือ การถอนแต่ละคราวของสมาชิกมีคุณค่าไม่เหมือนกัน เพราะยังมีการถอนมากเท่าใดปรากฏอยู่ก็ยิ่งถอนได้ยากขึ้น^{๕๗๘}

ปัจจัยประการแรก มีหลักทั่วไปว่าสมาชิกจะถอนได้เพียง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของโควตาในช่วงระยะเวลา ๑๒ เดือน^{๕๗๙} แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขสำคัญอยู่สองประการคือ ประการที่หนึ่ง โดยอาศัย Art. V, Sect. 4 กองทุนอาจยกเว้นไม่ใช้ข้อจำกัด ๒๕ เปอร์เซ็นต์ (ถ้าหากกองทุนจะทำโดยหวังป้องกันประโยชน์ของกองทุน) และยอมให้สมาชิกถอนมากกว่า ๒๕ เปอร์เซ็นต์ในช่วงระยะเวลา ๑๒ เดือน และ

๕๗๗

Ibid., p. 186

๕๗๘

Ibidem.

๕๗๙

Art. V, Sect. 3 (a) (iii)

กองทุนก็ให้การยกเว้นไม่ขึ้นบ่อยครั้งนับตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๓ เป็นต้นมา^{๕๘๐} ประการที่สอง การถอนอาจทำได้เกิน ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ถ้าหากไม่เกินส่วนของค่า (Gold tranche) ส่วนทองคำของสมาชิกประกอบควมรวมของทองคำที่สมาชิกจ่ายเป็นค่าสมาชิกบวกด้วยจำนวนเงินสกุลของประเทศนั้นที่กองทุนได้ใช้ไป^{๕๘๑} ตัวอย่างเช่น ประเทศ ก. จ่ายค่าสมาชิกด้วยทองคำ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของโควตา ๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ประเทศ ข. ชื้อเงินของประเทศ ก. ไปจากกองทุน ๑๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เงินของประเทศ ก. ไป ๑๕ ล้านดอลลาร์ จึงเท่ากับเพิ่มส่วนของค่าของประเทศ ก. อีก ๑๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งในกรณีนี้เท่ากับเพิ่มอีก ๑๕ เปอร์เซ็นต์ (ในส่วนของกองทุนเรียกส่วน ๑๕ ล้านดอลลาร์นี้ว่า ส่วนทองคำพิเศษ (Super gold tranche) คือจำนวนที่เจ็ดสิบห้าเปอร์เซ็นต์ของโควตาของสมาชิก เกินกว่าจำนวนเงินสกุลของตนที่กองทุนถืออยู่)^{๕๘๒} คือเพิ่มเป็น ๔๐ เปอร์เซ็นต์ของโควตาของประเทศ ก. ประเทศ ก. จึงมีสิทธิ์ซื้อเงินตราต่างประเทศจากกองทุนได้ถึง ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ของโควตาของตนภายในรอบสิบสองเดือนใด ๆ นอกจากข้อจำกัดให้ซื้อไม่เกิน ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีข้อยกเว้นสองประการดังกล่าวแล้ว กองทุนยังมีข้อจำกัดด้วยจำนวนอีกข้อหนึ่งคือ ยอดรวมของการถอนทั้งหมดที่สมาชิกต่างจะต้องไม่เกิน ๒๐๐ เปอร์เซ็นต์ของโควตา^{๕๘๓} แต่กองทุนก็อาจอาศัย Art. V, Sect. 4 ยกเว้นให้สมาชิกถอนเงินกว่า ๒๐๐ เปอร์เซ็นต์ได้ แต่ทำน้อยครั้งมาก^{๕๘๔} โดยยกเว้นให้ในกรณีของการกู้เงินเพื่อชดเชย

^{๕๘๐} IMF Annual Report (1968), p. 102

^{๕๘๑} กฎินยามการซื้อด้วยส่วนทองคำ (Gold tranche purchase) ใน Art. XIX (j).

^{๕๘๒} IMF Annual Report (1968), p. 16.

^{๕๘๓} Art. V, Sect. 3 (a) (iii)

^{๕๘๔} Shuster, p. 187

(Compensatory financing) และการอำนวยความสะดวกแก่ประเทศที่ประสบ
ปัญหาดุลย์ชำระเงินเพราะราคาปิโตรเลียมสูงขึ้น^{๕๔๕}

ปัจจัยประการที่สอง กล่าวคือการจำกัดควมเหตุค่าคุณภาพ การใช้นโยบาย
ส่วนทองคำของกองทุนในเรื่องนี้มีความสำคัญ ดังที่กล่าวแลวข้างตนวาทภายในระยะ
เวลาสิบสองเดือนใด ๆ สมาชิกอาจซื้อจากกองทุนได้ไม่เกิน ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของโควตา
ซึ่งตามตัวอย่างข้างต้นก็หมายความว่าประเทศ ก. อาจทำให้กองทุนต้องถือเงินสกุล
ของตนเพิ่มจาก ๗๕ เปอร์เซ็นต์ของโควตาเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ของโควตา ทั้งนี้ถ้า
หากว่ากองทุนยังไม่ได้ใช้เงินสกุลของประเทศ ก. ซึ่งในกรณีเช่นว่า ประเทศ ก.
ก็จะมีสิทธิ์ถอนในครั้งแรกเพิ่มขึ้นอีกเท่ากับการใช้ของกองทุน ในการซื้อคราวต่อ ๆ ไป
กองทุนก็จะถือเงินสกุลของประเทศ ก. เพิ่มขึ้นจาก ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เป็น ๑๒๕
เปอร์เซ็นต์ และ ๑๕๐ เปอร์เซ็นต์ เรื่อยไปจนถึง ๒๐๐ เปอร์เซ็นต์ของโควตา ซึ่ง
เป็นจำนวนสูงสุด โดยทั่วไปการเพิ่มตามอัตราส่วนแต่ละครั้งกองทุนเรียกว่าส่วนหนึ่ง
(a tranche) นั่นก็คือการเพิ่มครั้งแรกคือคราวที่ทำให้กองทุนถือเงินสกุลของสมาชิก
ถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เรียกว่าการซื้อส่วนทองคำ และการซื้อคราวอื่น ๆ หลังจากนั้น
ซึ่งเป็นเหตุให้กองทุนต้องถือเงินสกุลของสมาชิกเกินโควตาถึง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ เรียกว่า
ส่วนเครดิต (Credit tranche) กองทุนได้กำหนดนโยบายสำคัญเกี่ยวกับความ
สามารถใช้ การถอนภายในส่วนต่าง ๆ ซึ่งบ้างก็กลายเป็นมณฑลยุติเมื่อมีการแก้ไขเมื่อ
ปี ค.ศ. ๑๙๖๔^{๕๔๖}

^{๕๔๕} จะกล่าวถึงกรณีทั้งสองนี้โดยละเอียดต่อไป กุขอ ๓.๔.๕ และขอ

๓.๔.๗

^{๕๔๖} Shuster, p. 188.

นโยบายส่วนทองคำ ก่อนการแก้ไขบทบัญญัติแห่งข้อตกลง ฯ กองทุนมีนโยบายให้สมาชิกได้ประโยชน์จากข้อสงสัยต่าง ๆ^{๕๔๗} ในเรื่องคำร้องขอทำธุรกรรมภายในส่วนทองคำ กล่าวคือคำขอถอนที่ไม่ทำให้กองทุนถือเงินสกุลของผู้ถอนเงินกว่าจำนวนที่เท่ากับโควตานั้นจะได้รับการอนุมัติโดยอัตโนมัติ แต่ตาม Art. V, Sect. 3 ที่แก้ไขใหม่สมาชิกผู้ร้องขอถอนในส่วนทองคำก็ยังอยู่ใต้อำนาจของ Art. V Sect 3 (a) (i) คือยังต้องเสนอขอเท็จจริงว่ามีความจำเป็นตามข้อกำหนดที่บัญญัติไว้ในบทบัญญัติดังกล่าวแต่โดยผลของ Art. V, Sect. 3 (d) กองทุนไม่อาจโต้แย้งการเสนอขอเท็จจริงนั้นถ้าเป็นการซื้อในส่วนทองคำ แม้ว่า Art. V, Sect. 3 (d) จะทำให้การซื้อในส่วนทองคำทำได้โดยอัตโนมัติ ซึ่งเป็นการเปิดช่องให้มีการละเมิด "หลักความจำเป็น" ที่ระบุไว้ใน Art. V, Sect. 3 (a) (i) แต่กองทุนอาจใช้อำนาจตาม Art. V, Sect. 5 เพื่อประกาศว่าสมาชิกใดไม่อาจใช้ทรัพยากรของกองทุน ถ้าสมาชิกนั้นใช้ทรัพยากรในลักษณะที่ขัดกับความมุ่งหมายของกองทุน

ประการสุดท้าย ควรสังเกตว่าความเข้าใจที่ว่าอาจถอนส่วนทองคำเมื่อใดก็ได้ทันทีที่แสดงความจำนงค์ ทำให้สมาชิกจำนวนหนึ่งถือว่าสิทธิถอนเงินเช่นว่าเป็นส่วนหนึ่งของทุนสำรองของทางการ เช่นเดียวกับทองคำ และเงินตราต่างประเทศ^{๕๔๘} และเจ้าหน้าที่ระดับสูงคนหนึ่งของกองทุนเห็นว่า ทุนสำรองชนิดนี้เองที่เป็นที่มาของ

^{๕๔๗}

Selected Decisions, p. 23.

^{๕๔๘}

Joseph Gold, "The Next Stage in the Development of International Monetary Law", American Journal of International Law. 62 : 2 (1968), 371 - 3 ต่อไปจะเรียกว่า Gold 3.

สิทธิพิเศษถอนเงิน^{๕๔๕} ซึ่งก็มีเหตุผลเพราะทั้งสองสิ่งสร้างสภาพคล่องชนิดไม่มีเงื่อนไข และเป็นผลของความตกลงระหว่างประเทศเหมือนกัน

นโยบายส่วนเครดิต การถอนโดยอาศัยส่วนเครดิตไม่มีลักษณะอัตโนมัติ ไม่ว่าจะพิจารณาในเชิงนิศินัยหรือเชิงพฤตินัย Art. V, Sect. 3 (d) ห้ามกองทุนอนุญาตให้ใช้ทรัพยากรนอกเหนือส่วนทองคำโดยไม่มีเงื่อนไข กล่าวคือผู้กมค้ให้กองทุนตรวจสอบว่าการซื้อที่ขอมานั้นสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งข้อตกลง ฯ และนโยบายที่ออกมาโดยอาศัยบทบัญญัติ ฯ เหล่านั้นหรือไม่ ผลก็คือกองทุนมีนโยบายหลายประการที่จะบังคับใช้แก่การถอนภายในส่วนเครดิตต่าง ๆ ซึ่งหมายความว่า การขอในส่วนเครดิตแรกคือ ธุรกิจรวมซึ่งทำให้กองทุนถือเงินสกุลของสมาชิกนั้นเกินกว่า ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์แต่ไม่เกิน ๑๒๕ เปอร์เซ็นต์ จะได้รับการพิจารณาอย่างค่อนข้างจะไม่เข้มงวด ถ้าหากสมาชิกนั้นได้พยายามตามสมควรที่จะแก้ปัญหาของตน แต่การขอถอนเงินในส่วนเครดิตแรกจะต้องมีเหตุผลมากที่เคียว^{๕๔๖} โดยเหตุที่กองทุนไม่อาจให้ถอนโดยอัตโนมัติ แม้ในทางพฤตินัย (คือโดยยกประโยชน์แห่งการสงสัยแก่ผู้ขอ) ในกรณีที่เป็นการขอถอนในส่วนเครดิต จึงคาดกันว่าถ้าจำเป็นจะต้องไคความคล่องหรือสภาพคล่องที่ไม่มีเงื่อนไข ประเทศสมาชิกหันไปใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน^{๕๔๗}

เงื่อนไขที่ใช้กับการถอนในส่วนเครดิตนั้น กองทุนไม่ยอมเปิดเผย แต่ Shuster ได้พยายามวิเคราะห์จากจดหมายแสดงเจตนาที่ปรากฏในความตกลงผู้กมค้ล่วงหน้า

^{๕๔๕} J.J. Polak "The Outline of a New Facility in the Fund", Finance and Development 4 : (1967), 276.

^{๕๔๖} IMF Annual Report (1963), หน้า ๑๖ - ๑๗ และ IMF Annual Report (1962), หน้า ๓๑ - ๓๓

^{๕๔๗} Shuster, p. 190.

(Standby Agreement) ซึ่งเป็นสิ่งที่เปิดเผยแล้วปรากฏว่า เงื่อนไขที่ใช้กับการ
ถอนใบส่วนเครดิตไม่ไค้มุง เฉพาะเรื่องมาตรการเศรษฐกิจภายนอกเท่านั้น แต่ยังมีเรื่อง
เศรษฐกิจภายในด้วย การที่องค์การระหว่างประเทศคอย ๆ รุกเข้ามาในเรื่องนโยบาย
เศรษฐกิจภายในมีความสำคัญในการแสดงให้เห็นว่ารัฐเล็กเข้าควบคุมสิ่งที่เดิมเคยอยู่ใน
อำนาจของรัฐมากขึ้นทุกที และมอบให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกฎหมายระหว่างประเทศ และ
อาจกลายเป็นกฎหมายระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจที่เกิดจากจารีตประเพณี^{๕๕๒}

๔. เงินสกุลที่จะถอน สมาชิกอาจใช้เงินสกุลของตน ซื้อเงินสกุลอื่นจาก
ชุมชนเงินสกุลของกองทุน แต่ในระยะก่อน ค.ศ. ๑๙๕๕ เงินที่ถูกซื้อเกือบทั้งหมดเป็นเงินเหรียญ
สหรัฐ^{๕๕๓} เนื่องจากเงินสกุลต่าง ๆ ของชาติค้าขายสำคัญ ๆ ใกล้เคียงมีการแลกเปลี่ยน
โดยเสรีในทางพฤตินัย เมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๕ และมีการแลกเปลี่ยนโดยเสรีในทางนิตินัย
เมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๑ จึงได้มีการเคลื่อนจากเหรียญสหรัฐ ๆ และหันไปซื้อเงินสกุลอื่น ๆ
ผลก็คือมีการเพิ่มจำนวนชนิดของเงินที่ถูกซื้อเป็นจาก ๔ ชนิดในปลายปี ค.ศ. ๑๙๖๕
และเป็น ๒๓ ชนิดในปลายปี ค.ศ. ๑๙๖๘^{๕๕๔} เมื่อ ๒๐ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๖๒
กองทุนได้มีคำตัดสินเกี่ยวกับนโยบายที่สำคัญ^{๕๕๕} ซึ่งกำหนดให้สมาชิกผู้ซื้อเงินต้อง
หารือกับผู้จัดการในการเลือกชนิดของเงินที่จะถอน ซึ่งผู้จัดการจะต้องพิจารณาถึงดุลย
ชำระเงิน และฐานะในคานทุนสำรองของเจ้าของเงินสกุลที่จะถอน อีกทั้งขนาดของเงิน

^{๕๕๒} Ibid., pp. 191 - 192

^{๕๕๓} Selected Decisions, p. 34

^{๕๕๔} IMF Annual Report (1968) p. 20

^{๕๕๕} IMF Annual Report (1962) pp. 36 - 41.

ที่กองทุนถืออยู่ และผู้จัดการต้องหารื้อกับกรรมการบริหารที่เป็นผู้แทนของสมาชิกที่เป็น
เจ้าของเงินสกุลที่กำลังถูกถอน ๕๕๖

ในทางปฏิบัติการถอนจำนวนเล็ก ๆ มักจะถอนเงินสกุลเดียว แต่การถอน
จำนวนมากจะถูกกระจายไปใช้เงินหลายสกุล การถอนของสหราชอาณาจักรในเดือน
มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๘ ก็ใช้ทั้งเงินฟรังก์เบลเยียม ตอยชท์มาร์ค ลีร์ และกิลเดอร์ ๕๕๗

๕. หน้าที่ซื้อคืน บทบัญญัติของ Art. V, Sect. 7 (b) และ (c)
และตาราง B ได้ตั้งสูตรเพื่อกำหนดจำนวนเงินสกุลของสมาชิกที่กองทุนถืออยู่เกิน
กว่า ๗๕ เปอร์เซ็นต์ของโควตาของสมาชิกนั้น และเป็นจำนวนซึ่งสมาชิกนั้นมีหน้าที่ตาม
กฎหมายที่จะต้องซื้อคืนเมื่อสิ้นรอบปีการเงินของกองทุน คือวันที่ ๓๐ เมษายน หลักเกณฑ์
ใหญ่ ๆ ที่ใช้กำหนดหน้าที่ซื้อคืนของสมาชิกมีอยู่สองประการคือ

- ก. การเคลื่อนไหวของสำรองเงินตรา (Monetary reserves)
ของประเทศนั้น (ไม่ว่าจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง)
- ข. การเคลื่อนไหวของจำนวนเงินสกุลของสมาชิกที่กองทุนถืออยู่ (ไม่ว่า
จะเพิ่มขึ้นหรือลดลง) ๕๕๘

สมาชิกมีหน้าที่ซื้อคืนจากกองทุนจนกว่าจำนวนที่กองทุนถือเงินสกุลของตนอยู่
เหลือเพียง ๗๕ เปอร์เซ็นต์ของโควตา กล่าวคือสมาชิกไม่คงซื้อคืนเพื่อให้กองทุนถือ

๕๕๖ Shuster, pp. 192 - 193

๕๕๗ IMF Annual Report (1968), p. 19.

๕๕๘ Art. VII Sect. (b) (i)

น้อยกว่า ๙๕ เพอร์เซ็นต์^{๕๘๘} แต่สมาชิกไม่ต้องซื้อคืนถ้าสำรองเงินตรา (Monetary reserve) เท่าว่า ๑๕๐ เพอร์เซ็นต์ของโควตา และไม่ต้องซื้อเงินในปีการเงินใดเกินกว่า ๒๕ เพอร์เซ็นต์ของโควตาของตน และเนื่องจากการซื้อคืนไม่ได้เป็นหลักประกันว่าจะทำให้กองทุนกลับไปถึงเงินสกุลของสมาชิคนั้นเพียง ๙๕ เพอร์เซ็นต์ ได้ในช่วงระยะเวลาสั้นๆทุกกรณี ดังนั้นเพื่อรักษาสภาพหมุนเวียนของทรัพยากรของกองทุน กองทุนจึงได้กำหนดนโยบายให้สมาชิกต้องทำให้กองทุนกลับไปยังในสถานะที่ถือเพียง ๙๕ เพอร์เซ็นต์ของโควตาภายในช่วงระยะเวลาสามถึงห้าปี^{๖๐๐} โดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติเรื่องการซื้อคืน (Art. V, Sect. 7 และตาราง B)

นอกจากโดยอาศัยการซื้อคืนจริงแล้ว หน้าที่ในการซื้อคืนอาจหมดไปเพราะกองทุนได้ขายเงินสกุลของสมาชิคนั้นแก่ประเทศอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น ประเทศ ก. ทำให้กองทุนถือเงินสกุลของประเทศ ก. ถึง ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์ของโควตา ซึ่งประเทศ ก. มีหน้าที่ที่จะต้องซื้อคืนเพื่อให้จำนวนเงินสกุลของตนที่กองทุนถืออยู่ลดลงเหลือ ๙๕ เพอร์เซ็นต์ของโควตา แต่เนื่องจากประเทศ ข. ได้ขอลดหนี้คือซื้อเงินสกุลของประเทศ ก. ไป ๒๐ เพอร์เซ็นต์ ของโควตาของประเทศ ก. ประเทศ ก. จึงมีหน้าที่ซื้อคืนเพียง ๕ เพอร์เซ็นต์ของโควตา เพื่อให้กองทุนถือเพียง ๙๕ เพอร์เซ็นต์ของโควตา แต่เดิมนั้นวิธีการเช่นว่านี้ไม่ค่อยเกิดขึ้น แต่ในระยะหลัง ๆ เนื่องจากมีเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนโดยเสรี (Convertible currencies) มากชนิดขึ้น และเนื่องจากกองทุนมีนโยบายกระจายชนิดของเงินสกุลที่จะถอนออกไปวิธีการเช่นว่าจึงเกิดขึ้นบ่อยครั้งขึ้น^{๖๐๑}

^{๕๘๘} Art. VII Sect. (c) (ii) และตาราง B. para. 1 (c)

^{๖๐๐} ดูเรื่องการใช้ทรัพยากรของกองทุนเพียงชั่วคราวที่กล่าวแล้วข้างต้น

^{๖๐๑} กล่าวคือโดยเฉพาะหลังปี ค.ศ. ๑๙๖๑ เมื่อประเทศในยุโรปทำให้เงินของตนแลกเปลี่ยนได้โดยเสรี โดยรับพันระตาม Art. VIII - IMF Annual Report (1968) หน้า ๒๐, ๑๐๒ - ๑๐๓.

ในการซื้อคืนซึ่งเงินสกุลของตน สมาชิกต้องใช้ทองคำ^{bob} หรือเงินสกุลที่
 แลกเปลี่ยนได้โดยเสรี (Convertible currencies) ของสมาชิกประเทศอื่น^{bob}
 นั่นก็คือเงินสกุลของสมาชิกที่รับข้อผูกพันตาม Art. VIII, Sect. 2, 3 และ 4
 แต่ก็ไม่เป็นเหตุให้กองทุนต้องถือเงินสกุลของสมาชิกอื่น ที่เอามาใช้ซื้อคืนนั้นเกินกว่า
 ๗๕ เปอร์เซ็นต์ของโควตาของประเทศนั้น^{bob}

๖. การใช้ทรัพยากรของกองทุนเพื่อโอนเงินทุนโดยหลักแล้วสมาชิกไม่อาจ
 ใช้ทรัพยากรของกองทุนเพื่อจุนเจือธุรกรรมที่มีลักษณะเป็นการโอนเงินทุน^{bob} แต่
 ทั้งนี้มีข้อยกเว้นอยู่คือ ประการแรกจากการที่ความกลั้มของ Art. VI, Sect. 1
 ที่มีบัญญัติว่า "สมาชิกไม่อาจใช้ทรัพยากรของกองทุนเพื่อจัดการกับการไหลออกของเงินทุน
 ที่มีขนาดใหญ่หรือที่มีอยู่นาน" ทำให้เห็นว่าสมาชิกอาจใช้ทรัพยากรของกองทุนเพื่อจุนเจือ
 การไหลออกของเงินทุนที่ไม่ใหญ่หรือที่ไม่มีอยู่นาน และมีเจ้าหน้าที่ของกองทุนคนหนึ่ง
 เห็นว่า ควรเอาปัจจัยเหล่านี้มาประกอบการพิจารณา คือ ขนาดและความยาวนานของ
 การไหลออก ขนาดของระบบเศรษฐกิจ และขนาดของโควตาของสมาชิก^{bob} ข้อยกเว้น
 ประการที่สองก็คือ Art. VI, Sect. 2 ซึ่งมีบัญญัติว่า "สมาชิกมีสิทธิซื้อค้ำยส่วน
 ทองคำ เพื่อจัดการกับการโอนเงินทุน" กล่าวคือสมาชิกอาจใช้ส่วนทองคำถอนเงินไป

^{bob}
 Art. V, Sect. 7 (a)

^{bob}
 ตาราง B para.1 และ 2

^{bob}
 Art. V, Sect. 7 (c) (iii) และตาราง B para.1 (d).

^{bob}
 Art. VI

^{bob}
 Evans, เริงอรณที่ ๘๒๒ ข้างบน, หน้า mm.

ทุนเพื่อการโอนเงินทุน แม้เป็นชนิดที่มีขนาดใหญ่ หรือที่มีอยู่นาน

๓.๘.๘. ข้อตกลงผูกพันเครดิตล่วงหน้า (Stand - by credit arrangement) ข้อตกลงผูกพันเครดิตล่วงหน้า คือความตกลงที่สมาชิกกับกองทุนทำขึ้นโดยกองทุนสัญญาว่าสมาชิกจะยอมให้สมาชิกถอนเงินจำนวนหนึ่ง (ตามที่ตกลงกับกองทุน) จากกองทุนภายใต้การของกองทุน ภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งปกติก็คือระยะเวลาสิบสองเดือน ได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการเจรจากันก่อน แต่ทั้งนี้สมาชิกจะต้องให้หลักประกันเป็นการแลกเปลี่ยน ข้อตกลงผูกพันล่วงหน้านี้เทียบได้กับการกำหนดจำนวนเบิกเงินเกินบัญชีในทางพาณิชย์ ตามกฎหมายภายใน^{๒๐๗} ข้อผูกพันเครดิตล่วงหน้าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการให้มีวิธีการที่สมาชิกไม่ต้องการความช่วยเหลือจากกองทุนทันทีทันใด สามารถมั่นใจได้ว่าจะได้ความช่วยเหลือที่รวดเร็วจากกองทุนเมื่อมีความจำเป็นในอนาคตอันใกล้ ซึ่งทำให้การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจทำได้ง่ายขึ้นเพราะสามารถกำหนดความเพียงพอของเงินทุนสำรอง^{๒๐๘} มีการใช้วิธีการนี้เป็นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๒ โดยเบดเยียมกับกองทุนได้ตกลงทำข้อตกลงผูกพันเครดิตล่วงหน้า^{๒๐๙} และแต่นั้นมาก็มีผู้นิยมใช้มากขึ้นเรื่อย ๆ และกลายเป็นวิธีการที่สำคัญอันหนึ่ง ในการที่สมาชิกจะใช้ทรัพยากรของกองทุน^{๒๑๐} และเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๕๕ มีประเทศต่าง ๆ ทำข้อตกลงผูกพัน

^{๒๐๗} Shuster, p. 197.

^{๒๐๘} Ibidem.

^{๒๐๙} IMF Annual Report (1953), p. 50

^{๒๑๐} IMF Annual Report (1963), pp. 19, 100

เครดิตล่วงหน้าถึง ๑๒๕๒.๘ ล้าน SDR^{๒๑๑} นอกจากเหตุผลที่ว่าสามารถคาดหมาย
 ความช่วยเหลือจากกองทุนในอนาคตแล้ว การทำข้อตกลงผูกพันเครดิตล่วงหน้า ทำให้
 สมาชิกต้องเสียค่าธรรมเนียม $\frac{1}{2}$ เปอร์เซ็นต์ของจำนวนที่ตกลง แต่ไม่ต้องเสียค่า
 ธรรมเนียมสำหรับการผูกพันล่วงหน้าที่ยังอยู่ในส่วนทองคำ แต่ค่าธรรมเนียม $\frac{1}{2}$ เปอร์เซ็นต์
 นี้กองทุนจะจ่ายเงินให้เมื่อสมาชิกถอนเงินตามข้อตกลงผูกพันเครดิตล่วงหน้า แต่ทั้งนี้สมาชิก
 ผู้ถอนนั้นยังคงต้องเสียค่าธรรมเนียมปกติสำหรับการถอนในอัตรา $\frac{1}{2}$ เปอร์เซ็นต์ของ
 จำนวนที่ถอน^{๒๑๒} เนื่องจากการทำข้อตกลงผูกพันเครดิตล่วงหน้าทำให้สมาชิกต้องเสีย
 ค่าธรรมเนียมพิเศษ ซึ่งไม่ได้คืนถ้าสมาชิกไม่ถอนเงินวันแต่ใดชอยกเลิก จึงควรทำข้อตกลง
 ชนิดนี้ต่อเมื่อสมาชิกคาดเห็นได้ว่าอาจต้องใช้เงินตราต่างประเทศในอนาคตอันใกล้

๓.๔.๕. การจุนเจือเพื่อชดเชยภาวะขึ้นลงของรายได้จากสินค้าขาออก^{๒๑๓}

^{๒๑๑} ประเทศในทวีปอาฟริกา ๒๕ ล้าน SDR ในทวีปเอเชีย ๒๐๘.๓
 ล้านเหรียญ ประเทศอิสราเอล ๓๒.๕ ล้าน SDR ประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา ๑๘
 ล้าน SDR รวมทั้งสิ้น ๒๕๒.๘ ล้าน SDR เทียบกับอัตราค่าประเทศเดียว ๑,๐๐๐ ล้าน SDR

- International Financial Statistics XXVIII : 4 (April 1975), 11, 13

^{๒๑๒} Art. V Sect. 8 (a); Rudolf Kroc, The Financial Structure of the Fund, IMF Pamphlet Series, No. 5 (Washington D.C. : International Monetary Fund 1967), pp. 10 - 11

^{๒๑๓} สำหรับประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของการจุนเจือ ๑ กู
Compensatory Financing of Export Fluctuations, A Report by the International Monetary Fund (Washington D.C., February 1963) และ
Compensatory Financing of Export Fluctuations, A Second Report by the International Monetary Fund (Washington D.C., September 1966)

(Compensatory Financing of Export Fluctuations) ประเทศที่ผลิตสินค้า
 ชั้นปฐม ซึ่งได้แก่ประเทศที่อาศัยสินค้าหลักสองสามชนิดในการหาเงินตราต่างประเทศ
 อาจประสบปัญหาขาดเงินตราต่างประเทศเพราะเหตุราคาสินค้าชั้นปฐมที่ตนผลิตตกต่ำมาก
 ในตลาดโลก หรือเพราะการเพาะปลูกในปีนั้นประสบภัยพิบัติ ในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ หลังจาก
 ที่ได้มีรายงานของกองทุนในเรื่องนี้ คณะกรรมการบริหารก็ได้ทำคำตัดสินที่ ๑๔๓๗ - (๖๓/๘)
 ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๖๓^{๖๑๔} ซึ่งมีหลักเกณฑ์สำคัญดังนี้คือ

- ๑) จะพยายามปรับโครงสร้างของประเทศที่ส่งสินค้าชั้นปฐมออกให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้
 ให้เพียงพอแก่ภาวะขึ้นลงของสินค้าออกมากยิ่งขึ้น
- ๒) ให้การช่วยเหลือแก่ทุกประเทศ แต่เน้นสำหรับประเทศที่ส่งสินค้าชั้นปฐมออก
- ๓) ให้การช่วยเหลือเพื่อชดเชยจากการที่ขาดรายได้จากสินค้าออกเพียงชั่วคราว
- ๔) กองทุนจะให้การช่วยเหลือโดยเต็มที่เท่ากับที่รายได้ขาดไป แต่ไม่เกิน ๒๕
 เปอร์เซ็นต์ของโครงสร้างของสมาชิกผู้ถอน
- ๕) สมาชิกต้องร่วมมือกับกองทุนในการแก้ไขภาวะยุ่งยากในด้านดุลย์ชำระเงิน

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ กรรมการบริหารก็ได้แก้ไขคำตัดสินเดิม คือ ให้เพิ่ม
 ยอดที่จะถอนเพื่อการช่วยเหลือเป็น ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของโครงสร้าง และการถอนเพื่อการช่วยเหลือ
 นั้น จะไม่เอาไปใช้ในการคำนวณสำหรับการถอนตามกรณีปกติที่เกิดขึ้นในภายหลัง^{๖๑๕}
 แต่ทั้งนี้แม้เงื่อนไขของการที่จะถอนเกินกว่า ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของโครงสร้างในช่วงระยะ
 เวลาสิบสองเดือนนั้นจะทำได้แต่ในกรณีที่เกิดภาวะรายได้ตกต่ำเป็นผลของภัยพิบัติหรือเหตุ
 ฉุกเฉิน และกองทุนพอใจว่าสมาชิกนั้นได้ร่วมมือกับกองทุนเมื่อจำเป็น ในอันที่จะใช้วิธีการ

^{๖๑๔} Selected Decisions, pp. 40 - 43.

^{๖๑๕} Decision No. 2192 - (6/81) of September 20, 1966,

ที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาความยุ่งยากทางด้านดุลย์ชำระเงินของสมาชิกนั้น วิธีที่จะคำนวณ
 หารายได้จากสินค้าออกตกต่ำไปมากหรือไม่ ทำโดยเปรียบเทียบกับรายได้ในระยะสิบสอง
 เดือนก่อนหน้าการร้องขอถอน โดยใช้วิธีการในทางสถิติ และการประเมินแนวโน้มใน
 อนาคตของสินค้าขาออกนั้น ๆ ที่กองทุนเห็นว่าพอเพียงที่จะคำนวณหาภาวะรายได้ตกต่ำ
 นั้น ในคำตัดสินปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ได้บัญญัติคว่ำกองทุนพร้อมที่จะยกเว้นไม่ใช้ Art. V
 Sect. 3 (a) (iii) นั่นก็คือข้อกำหนดที่ว่ากองทุนจะไม่ถือเงินสกุลของสมาชิกเกิน
 กว่า ๒๐๐ เปอร์เซ็นต์ของโควตาของสมาชิก ทั้งนี้เพื่อความมุ่งหมายของโครงการนี้
 บรรลุผล การแก้ไขในคราวนี้ทำให้สอดคล้อง^{๒๑๖} กับข้อเรียกร้องของการประชุม
 UNCTAD. I

เมื่อ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๖๕ มีการถอนสำหรับการจุนเจือเพื่อการ
 ชดเชย ๖ ๕๐๐.๖ ล้าน SDR โดยมีแค่ประเทศคอบพัฒนาเท่านั้นที่ให้บริการนี้
 คือประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา ๑๓๓.๕ ล้าน ประเทศในกลุ่มตะวันออกกลาง ๕๒.๕
 ล้าน ประเทศในกลุ่มเอเชีย ๒๓๑.๕ ล้าน และประเทศในกลุ่มแอฟริกา ๕๓.๒ ล้าน^{๒๑๗}

๓.๕.๖. การอำนวยความสะดวกเพื่อการตั้งกองทุนฉุกเฉิน

^{๒๑๖}
 Gosovic 1, หน้า ๑๒๗ - ๑๒๘ Shuster, หน้า ๑๕๘
 สำหรับข้อเรียกร้องของการประชุม UNCTAD I กู "Study of Measures
 Related to the Compensatory Credit System of the International
 Monetary Fund", Annex A. IV. 17, I Proceedings, Vol I, p. 52.

^{๒๑๗}
International Financial Statistics XXVIII : 4
 (April 1975), 11, 13

๑. การก่อตั้งการอำนวยความสะดวก ฯ ในการประชุมประจำปี ค.ศ. ๑๙๖๗ ของคณะกรรมการผู้ว่าการของ IMF และ IBRD ที่กรุงริโอ เดอ จาเนโร ได้มีการเรียกร้องให้ศึกษาปัญหาการทำให้ราคาของสินค้าขั้นปฐมมั่นคง โดยเจ้าหน้าที่ของ IMF ร่วมกับ IBRD และในการประชุมปี ค.ศ. ๑๙๖๘ ที่ประชุมรวมของคณะกรรมการผู้ว่าการของ IMF และ IBRD ซึ่งได้พิจารณารายงานขั้นต้น ได้ขอให้ศึกษาเรื่องนี้ให้เสร็จสิ้น ๓๐ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๘ และโดยผลของการศึกษาเพิ่มเติมในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๖๘ - ๑๙๖๙ ซึ่งกำหนดให้มาตรการในการเงินที่แน่นอนเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการบริหารของกองทุนจึงมีคำตัดสินชั้นฉบับหนึ่งในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๘^{๖๑๘} คือ Decision No. 2772 - (69/47) ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๘^{๖๑๘} ซึ่งมีความสำคัญว่า

ก. กองทุนพร้อมจะช่วยเหลือสมาชิกในการจูนเจือกองทุนมูลภัณฑ์กันชน สำหรับสินค้าขั้นปฐมโดยสอดคล้องกับข้อกำหนดในเรื่องจำนวนตามที่ปรากฏใน Ch.III Sect.2 และ Annex A. ของ Part II ของการศึกษาที่ชื่อว่า "The Problem of Stabilization of Prices of Primary Products"

ข. การซื้อของสมาชิก โดยผลของข้อ ก. ข้างต้น และ Decision No. 1477 - (63/8) แก้ไขโดย Decision No.2192 - (66/81) ในเรื่องการจูนเจือเพื่อชดเชย ฯ จะต้องไม่เกินกว่า ๗๕ เปอร์เซ็นต์ของโควตา แต่ทั้งนี้แต่ละชนิดเพื่อมูลภัณฑ์กันชนหรือเพื่อการจูนเจือเพื่อการจูนเจือเพื่อชดเชย จะต้องไม่เกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของโควตา (หมายความว่าถอนเพื่อตั้งกองทุนมูลภัณฑ์กันชนได้ถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของโควตา)

ค. เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของคำตัดสินนี้ กองทุนพร้อมจะยกเว้นไม่ใช้ข้อจำกัดเรื่องจำนวนสูงสุด คือยอมให้กองทุนถึงเงินสกุลของสมาชิกกว่า ๒๐๐

^{๖๑๘}
IMF Annual Report (1969), p. 38

^{๖๑๘}
IMF Annual Report (1970), p. 175

เปอร์เซ็นต์ของโควตาของสมาชิก

ง. [ย่อหน้าที่ ๕ ของคำตัดสิน] สมาชิกจะยอมซื้อคืนโดย ๑. ปฏิบัติตาม Decision No. 102 - (52/11) ซึ่งแก้ไขใหม่โดย Decision No. 270 - (53/95) หรือ ๒. เมื่อกองทุนมูลค่าเท่ากับเงินแก่สมาชิคนั้นก่อนกำหนด

Decision No. 2772 - (69/47) ที่อ่านยวความสะดวกในการตั้ง กองทุนมูลค่าเท่ากับชนนี้ได้รับการขยายความโดย Decision No. 3386 - (71/83) ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๗๑^{๒๒๐} ว่าเป็นการซื้อโดยส่วนทองคำ (Gold tranche purchase) เพื่อเอาไปใช้ตั้งกองทุนมูลค่าเท่ากับชนแล้ว คณะกรรมการ บริหารจะไม่โต้แย้งการแสดงขอเท็จจริงตาม Art. V, Sect. 3 (a) (i) คือไม่ โต้แย้งในเรื่องความจำเป็นต้องใช้ในปัจจุบันกาล

ขอควรสังเกตุก็คือการถอนเพื่อตั้งกองทุนมูลค่าเท่ากับชน กับการถอนเพื่อการ จุนเจือเพื่อชดเชย ๆ คล้ายกัน กล่าวคือการถอนนี้ไม่เอาไปใช้คำนวณจำนวนที่กองทุน ถืออยู่ เมื่อมีการขอถอนในกรณีปกติ^{๒๒๑} และต้องมีการซื้อคืนภายในระยะสามถึงห้าปี เช่นเดียวกัน^{๒๒๒}

กองทุนที่ตั้งข้อสังเกตุข้างประการเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของกองทุนเพื่อ การตั้งกองทุนมูลค่าเท่ากับชนควย คือต้องเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจ และต้อง มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั่วไปที่สหประชาชาติวางไว้ ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง

^{๒๒๐}
IMF Annual Report (1972), p. 83

^{๒๒๑}
IMF Annual Report (1969), p. 39

^{๒๒๒}
Ibidem

ประเทศในการทำสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับสินค้าอาหารและวัตถุดิบ ซึ่งมีการตั้ง
กองทุนมูลกัตกันชนเกี่ยวกับของอยู่ควย ประเทศผู้ขอใช้ทรัพยากรของกองทุนในการตั้งกองทุน
มูลกัตกันชน จะต้องใช้เงินที่ตนนำมาได้เองบางส่วนด้วย^{๒๒๓}

๒. การใช้การอำนวยความสะดวก ๆ ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๗๐
กองทุนได้ตรวจสอบคำขอใช้การอำนวยความสะดวกเพื่อการจุนเจือในการตั้งกองทุน
มูลกัตกันชนเป็นครั้งแรก โดยคณะกรรมการบริหารได้พิจารณาเนื้อหาของข้อตกลง
กึ่งระหว่างประเทศฉบับที่สี่^{๒๒๔} (Fourth International Tin Agreement)
แล้วตัดสินใจว่า^{๒๒๕} สมาชิกอาจถอนเงินเพื่อเอาไปใช้เป็นส่วนที่ตนจะต้องออก^{๒๒๖}
ในการตั้งมูลกัตกันชนระหว่างประเทศที่จะตั้งขึ้นตามความตกลงกึ่งฉบับดังกล่าว
เพราะข้อความในความตกลงเหมาะสมแก่การที่กองทุนจะสนับสนุน คือจะมีผลในการ
รักษาราคามันคง ซึ่งจะทำให้รายไ้มันคงในระดับราคาปานกลาง (Medium

^{๒๒๓}

Ibid, pp. 39 - 40

^{๒๒๔}

คือตาม Art. 21 ของความตกลงกึ่ง ๆ ซึ่งตกลงกันเมื่อ ๑๕
พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๒ ในที่ประชุมกึ่งแห่งสหประชาชาติ

^{๒๒๕}

Decision No. 3179 - (70/102) November 25, 1970, IMF
Annual Review (1971), p. 210

^{๒๒๖}

เอาไปใช้ได้เพียงไม่เกิน $\frac{2}{3}$ ของส่วนที่ตนจะต้องออก - Decision
No. 3179 - (70/102) para (i) ซึ่งขยายโดย Decision No. 3351 -(71/51)
ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๑ ว่าส่วน $\frac{2}{3}$ ที่สมาชิกจะต้องออกนั้นจะใช้แรกกึ่ง
แทนก็ได้ - IMF Annual Report (1972), p. 83.

term trend) และในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๗๑ ก็มีการซื้อเงินจากกองทุน
เป็นครั้งแรก^{๒๒๘} และจนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๒ มีประเทศที่ผลิตโกโก้ ๕
ประเทศซื้อเงินจากกองทุนเทียบเท่ากับ ๒๐ ล้าน SDR^{๒๒๙} โดยสามประเทศซื้อ ๑๐
ล้าน SDR โดยโชนองทองคำ (Gold tranche) ซึ่งทำให้กองทุนไม่มีทางโต้แย้ง
ในเรื่องข้อเท็จจริงเรื่องความจำเป็นดังกล่าวแล้วทางต้น^{๒๓๐} ช่วงระหว่าง ๑
พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๒ ถึง ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๓ มีผู้ขอลอ ๓ รายรวม ๕ ล้าน
SDR โดย ๐.๗ ล้านของจำนวนนั้นเป็นการลอโดยโชนองทองคำ^{๒๓๑}

เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๓ คณะกรรมการบริหารก็ได้มี Decision
No. 3933 - (73/42) ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๓^{๒๓๒} ยอมให้สมาชิก
ถอนเงินจากกองทุน เพื่อใช้เป็นเงินกู้ที่ให้แก่คณะกรรมการโกโก้ระหว่างประเทศ^{๒๓๓}
(International Cocoa Council) เพื่อที่จะให้มูลค่าแก่ชนซื้อโกโก้ที่ไม่ได้เอา
ไปใช้ในกรณีพิเศษจากธรรมดา (Nontraditional Use) นั่นก็คือเอาไปซื้อโกโก้ที่ใช้
กันในทางปกติ ในกรณีที่คณะกรรมการโกโก้คืนเงินแก่สมาชิก สมาชิกต้องซื้อคืนซึ่งเงินสกุล

^{๒๒๘} Ibidem.

^{๒๒๙} ค่าของหนึ่ง SDR เท่ากับทองคำบริสุทธิ์หนัก ๐.๘๘๘๖๗๑ กรัม -
Art. XXI, Sect. 2

^{๒๓๐} IMF Annual Report (1972), p. 47

^{๒๓๑} IMF Annual Report (1973), p. 54

^{๒๓๒} IMF Annual Report (1973), pp. 98 - 99

^{๒๓๓} คือทำตาม Art.37 (5) ของความตกลงโกโก้ระหว่างประเทศ
ซึ่งทำเมื่อ ๒๐ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๒

ของคนจากกองทุนและกองทุนหวังว่าในกรณีที่มีมูลค่าหุ้นชนมีขนาดเล็กลง คณะมนตรีก็จะ
คืนเงินแก่สมาชิกด้วย

มีข้ออ้างเถกเถกทั้งในกรณีมูลค่าหุ้นชนที่มีมูลค่า และมูลค่าหุ้นชนโกโก้
คณะกรรมการบริหารได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ประจำของกองทุนรายงานคณะกรรมการ
บริหารให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของมูลค่าหุ้นชน โดยการทำรายงานอย่างน้อยปีละ
ครั้ง เพื่อจะได้มีค่าตัดสินแก้ไขค่าตัดสินเดิม

๓.๔.๗. การอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยสมาชิกที่ประสบปัญหาขาก้าน
การชำระเงิน และเพราะผลกระทบของการเพิ่มราคาของสินค้าเข้าปิโตรเลียม และ
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

๑. ความทั่วไป เมื่อ ๑๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๔ กองทุนได้ตั้งการ
อำนวยความสะดวกพิเศษขึ้นอันหนึ่งเพื่อช่วยสมาชิกในการเผชิญปัญหาการเพิ่มราคาของ
น้ำมัน และเมื่อสมาชิกนั้นมีปัญหาค่าหนี้ชำระเงิน การอำนวยความสะดวกดังกล่าวได้
เงินมาโดยการยืมจากประเทศผู้ผลิตน้ำมัน และมีอายุอยู่ชั่ว ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๕
ซึ่งหมายความอยู่ในตัวว่าการอำนวยความสะดวกที่เป็นมาตรการชั่วคราว

๒. การตั้งการอำนวยความสะดวก ฯ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๔
คณะกรรมการบริหารได้มีมติที่ ๔๒๔๑ - (๗๕/๖๗)^{๖๓๔} ในก่อดังกล่าวอำนวยความสะดวก
สะดวก ฯ ขึ้น โดยมีข้อกำหนดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. กองทุนจะหาทรัพยากรมาให้สมาชิกเอาไปใช้ในระยะช่วงเวลาที่ราคาจะ
ลดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๕ เพื่อช่วยสมาชิกในการเผชิญผลสะท้อนที่มีต่อ
มูลค่าชำระเงินเนื่องจากราคาปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสูงขึ้น ทรัพยากรที่

^{๖๓๔}

กองทุนจักทหานี้ ถือเป็นส่วนเพิ่มเติมของความช่วยเหลือใด ๆ ที่สมาชิกอาจได้ตาม
นโยบายอื่นในการใช้ทรัพยากรของกองทุน

ข. เงื่อนไขในการให้ใช้ทรัพยากรของกองทุนมีดังนี้

๑) สมาชิกจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ เพราะการสั่งสินค้า
ปีโตร เลียม เข้าในปี ค.ศ. ๑๙๗๔ ภาวะดุลย์ชำระเงินของตน และสมาชิกได้ใช้นโยบาย
ที่ไม่ขัดกับที่วางไว้ในย่อหน้าที่สองของแถลงการณ์ที่กรุงโรม^{b๓๕} (Rome Communique)
และในคำตัดสินที่ ๔๑๓๔ (๓๕/๔)^{b๓๖} และกองทุนจะประเมินว่าสมาชิกมีความจำเป็นต้อง
ใช้ทรัพยากรหรือไม่ และดูทางในการลดความจำเป็นโดยการหาเงินทุนเข้าประเทศ
โดยได้รับเงินช่วยเหลือที่เอื้อเพื่อ หรือโดยเพิ่มสินค้าออกไปยังประเทศผู้ผลิตน้ำมัน
เพื่อประโยชน์แห่งการประเมินเช่นว่า กองทุนจะถือว่าความช่วยเหลือใดที่ได้รับจาก
กองทุนนอกเหนือการอำนวยความสะดวก ๆ เป็นการให้ความช่วยเหลือเพื่อความจำเป็น
อื่นอันไม่ใช่เกิดจากราคาปีโตร เลียมสูงขึ้น

---

^{b๓๕} คือจะตองไม่ใช้นโยบายที่ทำให้ปัญหาของประเทศอื่นทรุดหนักลง ไป คือ
ไม่ใช่วิธีลดค่าของเงินแข่งกัน หรือเพิ่มข้อจำกัดทางการค้าและการชำระเงิน และตอง
ดำเนินนโยบายที่รักษาระดับของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และภาวะการมีงานทำไว้ ใน
ขณะที่พยายามลดภาวะเงินเฟ้อ - International Monetary Reform,
Documents of the Committee of Twenty (Washington D.C. : IMF 1974),
หน้า ๒๑๗

^{b๓๖} ซึ่งมีหลักการอย่างเดียวกับที่แถลงใน Rome Communique ,
IMF Annual Report (1974), หน้า ๑๐๘

๒) จำนวนยอรวมที่จะซื้อ (ถอน) จากกองทุนจะต้องไม่เกินกว่า
 ราคาที่เพิ่มขึ้นของการส่งสินค้าปีโตร เลียมเข้าประเทศที่สูงกว่าราคาที่ส่งเข้าในปี ค.ศ.
 ๑๙๗๒ ^{b๓๗} ลบด้วย ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินทุนสำรองของสมาชิกนั้น และยังมีการปรับ
 ให้เหมาะสมกับการส่งสินค้าออกของสมาชิกนั้น ^{b๓๘} แต่ทั้งนี้จำนวนที่จะซื้อหรือถอน
 จากกองทุนต้องไม่เกิน ๗๕ เปอร์เซ็นต์ของโควตาของสมาชิกนั้น

๓) แต่ก่อนหน้าที่กองทุนจะทบทวนความเหมาะสมของการอำนวยความสะดวก
 ความสะดวกนี้ ก่อน ๑๕ กันยายน ค.ศ. ๑๙๗๔ สมาชิกถอนได้เพียง ๓๕ เปอร์เซ็นต์
 ของที่กล่าวมาในข้อ ๒.

ค. สมาชิกอาจขอยืมมากกว่าที่กล่าวในข้อ ข. ๒. ก็ได้ทั้งนี้
 ถ้าหากแสดงได้ว่าในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ สมาชิกนั้นส่งน้ำมันเข้าประเทศน้อยผิดปกติ

ง. กองทุนพร้อมที่จะไม่ใช้ข้อจำกัด (เพิ่มจำนวนที่กองทุนถือไม่เกิน ๒๕
 เปอร์เซ็นต์ในรอบสิบสอง เดือน หรือกองทุนไม่ถือเงินสกุลของสมาชิกเกิน ๒๐๐
 เปอร์เซ็นต์) ตาม Art. V. Sect. 3(a) (iii) เมื่อจำเป็นและการซื้อตาม
 คำตัดสินนี้ไม่เอาไปคำนวณในการซื้อตามนโยบายเศรษฐกิจตามปกติ

^{b๓๗} คำนวณโดยเอาราคา SDR ของน้ำมันหนึ่งบาร์เรล คูณจำนวนบาร์เรล
 ที่ส่งเข้า ซึ่งเท่ากับ

$$SDR (5.50 \$) \times N$$

$$N = \frac{1.20635}{\text{จำนวนบาร์เรล}}$$

๑. ^{b๓๘} คือ ราคาของ SDR คิดเป็นเงินเหรียญสหรัฐ
 ๕.๕๐ \$ คือ ราคาน้ำมันหนึ่งบาร์เรลในปี ค.ศ. ๑๙๗๒

^{b๓๘} รายละเอียดการปรับ ดูจาก para 2 ของ Attachment ใน
IMF Annual Report (1974), หน้า ๑๒๘.

จ. ๑) สมาชิกผู้ซื้อจากกองทุนตามคำตัดสินนี้จะร่วมมือกับกองทุนในการหาวิธีแก้ไขปัญหาคุลยชำระหนี้ที่เหมาะสม คือต้องหารื้อกับกองทุนทราบเท่าที่ยังมีการซื้อตามคำตัดสินนี้ปรากฏอยู่

๒) ก่อนจะซื้อตามคำตัดสินนี้ในปี ค.ศ. ๑๙๓๕ สมาชิกต้องหารื้อกับกองทุนในเรื่องอนาคตและนโยบายของคุลยชำระหนี้ของคุณ ตลอดจนนโยบายในการแก้ปัญหาหนี้มัน

๓) สมาชิกผู้ซื้อตามคำตัดสินนี้ต้องแสดงว่าตนดำเนินนโยบายที่สอดคล้องกับข้อกำหนดที่กล่าวแล้วในข้อ ข. ๑. และทราบใจที่การซื้อยังมีปรากฏอยู่จะไม่ ๑. ตั้งหรือทำให้มากขึ้นซึ่งข้อจำกัดต่อการชำระหนี้ที่ไม่สอดคล้องกับข้อผูกพันตามข้อตกลงกองทุน ๒. ตั้งหรือเพิ่มข้อจำกัดธุรกรรมระหว่างประเทศกระแสรโดยไม่ปรึกษากับกองทุน

๔) ผู้ซื้อต้องแสดงว่าจะซื้อคืนเร็วที่สุดที่คุลยชำระหนี้อำนวย และไม่ว่ากรณีใดต้องผ่อนคืนภายในระยะสิบหกไตรมาส และไม่ช้ากว่าเจ็ดปีหลังจากที่ซื้อ ทั้งนี้ต้องซื้อคืนตามวิธีการที่กองทุนกำหนดในขณะซื้อไปจากกองทุน ซึ่งกองทุนย่อมกำหนดโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับข้อตกลงเดิม [ที่กองทุนยืมจากผู้ให้ยืม]

ฉ. กองทุนจะกำหนดวิธีการซื้อจากกองทุน

ช. กองทุนจะเก็บค่าธรรมเนียมโดยสอดคล้องกับคำตัดสินของคณะกรรมการบริหารที่ ๕๓๓๘ - (๓๔/๒๗) ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๓๕^{๒๓๘}

^{๒๓๘} คือเก็บค่าธรรมเนียม $\frac{๒}{๒}$ เปอร์เซ็นต์ต่อปี สำหรับส่วนที่เกินกว่า ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ของโควตาสำหรับสามปีแรก และจะเพิ่มอีก $\frac{๑}{๒}$ เปอร์เซ็นต์ต่อปี ทุกระยะสิบสองเดือนต่อ ๆ ไป ซึ่งแพงกว่าค่าธรรมเนียมปกติถึง ๔ เปอร์เซ็นต์ สำหรับสิบสองเดือนแรก สำหรับส่วนที่เกินกว่า ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ของโควตา และเพิ่มอีก $\frac{๑}{๒}$ เปอร์เซ็นต์สำหรับทุกสิบสองเดือนต่อ ๆ ไป

เพื่อปฏิบัติตามมติที่ ๑๒๔๑ - (๓๔/๒๗) กองทุนไคมีมติที่ ๑๒๔๒ - (๓๔/๒๗) ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๔^{๖๔๐} กำหนดเรื่องการยืมเพื่อตั้งการอำนวยความสะดวกเรื่องน้ำมัน ทั้งนี้เพื่อหาเงินทดแทนที่หมดไปตาม Art. VII Sect. 2 (i) โดยมีรายละเอียดในร่างจดหมายซึ่งเป็นผนวกของคำตัดสินที่ ๑๒๔๒ - (๓๔/๒๗) และมีลักษณะเป็นข้อกำหนดในการยืมและการใช้สินระหว่างกองทุนกับผู้ยืม^{๖๔๑}

๓. การขอยืมจากประเทศผู้ผลิตน้ำมันและการใหญ่แก่ประเทศสมาชิก ในระยะปลายปี ค.ศ. ๑๙๗๔ และต้นปี ค.ศ. ๑๙๗๕ ประเทศต่าง ๆ ได้เสนอแผนการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายน้ำมัน^{๖๔๒} แต่คงมีแผนของ IMF^{๖๔๓} เท่านั้น

๖๔๐

IMF. Annual Report (1974), p. 124.

๖๔๑

ดูรายละเอียดได้จาก IMF Annual Review (1974) หน้า ๑๒๕-๑๒๖.

๖๔๒

เช่นแผนของตลาดรวมยุโรป ซึ่งใช้วิธีการออกพันธบัตรสู่ตลาดโลก แผนของคิสซิงเจอร์ซึ่งใช้วิธียืมเงินประมาณ ๒๕ พันล้านเหรียญสหรัฐจากตลาดโลก และเศรษฐกิจนิยมในประเทศอุตสาหกรรม เพราะไม่ยากให้ประเทศผู้ผลิตน้ำมันมีอำนาจอย่างเช่นในกรณีแผนของ IMF และเห็นว่าแผนของตลาดรวมไม่เพียงพอ เช่นไม่มีข้อกำหนดให้ประหยัดน้ำมัน ซึ่งเป็นหัวใจของแผนคิสซิงเจอร์ในการใช้อำนาจของตลาดมีผู้ผลิตให้ลดราคาน้ำมัน แผนของ Van Lennep เลขาธิการ OECD ซึ่งใช้วิธีการให้ OECD เข้าค่าประกันการกู้เงินของสมาชิกโดยมีทุนสำรองของประเทศสมาชิกเป็นหลักประกัน แผนของ Roosa ซึ่งเสนอให้ประเทศผู้ผลิตน้ำมันเอาเงินไปลงทุนในประเทศตะวันตกโดยผ่านทางกองทุนของ OPEC รายละเอียดอื่น ๆ ของแผนการเหล่านี้ดูได้จาก Newsweek, 20 January 1975, pp. 18 - 19.

๖๔๓

บางครั้งก็เรียกแผน Witteveen ซึ่งเป็นชื่อของผู้จัดการกองทุน คือ นาย H. Johannes Witteveen

ที่ปรากฏผลจริงจึง กล่าวคือทราบเท่าเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๗๕ กองทุนได้ใหญ่ไปแล้ว ตามแผนการอำนวยความสะดวก ๆ ถึง ๓.๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ^{๖๔๔} ในระหว่างอาทิตย์ที่สามของเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๗๕ คณะกรรมการบริหารของกองทุนก็ได้ตกลงตั้งกองทุนขนาด ๖.๒ พันล้านเหรียญสหรัฐขึ้นเพื่อให้สมาชิกกองทุนกู้ยืม ในขณะที่เดียวกัน กลุ่ม OECD ก็จะต้องกองทุน ๒.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งเป็นการระดมเงินจากภายในประเทศกลุ่ม OECD เอง แต่ก็เป็นที่คาดกันว่า กองทุน ๖.๒ พันล้านของกองทุนไม่ช่วยอะไรไ้มาก เพราะภาวะขาดดุลของประเทศด้อยพัฒนาที่จะเพิ่มจาก ๒๒.๒ พันล้านในปี ค.ศ. ๑๙๗๔ เป็น ๓๐ พันล้านในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ กองทุนของ IMF จึงช่วยแต่ช่วงเวลาเท่านั้น แต่กระนั้นคณะกรรมการบริหารของกองทุนก็ได้เปิดช่องให้เพิ่มเติมกองทุนอีกเมื่อจำเป็น^{๖๔๕}

เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๕ กองทุนได้ขอยืมเงินจากประเทศผู้ผลิตน้ำมันและประเทศอื่น ๆ บางประเทศ^{๖๔๖} เป็นเงิน ๓๐๓๘.๓ ล้าน SDR และ มีผู้ชอกไป ๒๐๓๖.๘ ล้านเหรียญ คงเหลือใหญ่ได้ ๑๐๐๑.๖ ล้าน SDR , บรรดาประเทศผู้ขอยืมก็ได้แก่ อิตาลี ๖๗๕ ล้าน SDR กรีซ ๑๐๓.๕ ล้าน SDR ไอร์แลนด์ ๑๗.๒ ล้าน SDR ยูโกสลาเวีย ๑๕๕.๒ ล้าน SDR นิวซีแลนด์ ๑๐๘.๓ ล้าน SDR ซึ่งรวมได้ ๑,๐๖๐ ล้าน SDR มากกว่าจำนวนที่ประเทศด้อยพัฒนาต่าง ๆ ขอยืม คือ

^{๖๔๔}

Ibid., p. 19.

^{๖๔๕}

Newsweek, 27 January 1975, p.41.

^{๖๔๖}

เซนเนเซอร์แลนด์ และแคนาดา

๕๓๖.๖ ล้าน SDR^{๖๔๓} ทั้งนี้เพราะค่าธรรมเนียมหรือดอกเบี้ยที่กองทุนเรียกเก็บสูงมากคือ ๖%^{๖๔๔} เบอร์เชนซ์ ทำให้ประเทศด้อยพัฒนาไม่สามารถรับภาระดังกล่าว Raul Prebisch ได้พยายามเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาคือของประเทศด้อยพัฒนาโดยวิธีการในรูปแบบสามเหลี่ยม กล่าวคือประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับเงินช่วยเหลือจากประเทศผู้ผลิตน้ำมัน เพื่อเอาไปใช้ในการพัฒนาส่วนหนึ่งของเงินนั้นจะไปตกอยู่กับประเทศพัฒนาแล้วผู้ขายสินค้าทุนให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศพัฒนาแล้วก็จะเอาเงินเหล่านั้นไปซื้อน้ำมันจากประเทศผู้ผลิตน้ำมัน^{๖๔๕}

๓.๕ สิทธิพิเศษถอนเงิน^{๖๔๕}

^{๖๔๓}

International Financial Statistics, Vol. XXVIII : 4

(April 1975), pp. 12 - 15

^{๖๔๔}

Raul Prebisch, Benefits of Triangular Recycling of Oil Financial Resources, U.N. Monthly Chronicle XII:2 (1975), 30 - 34.

^{๖๔๕}

ขอเขียนอธิบายเรื่องนี้ไว้โดยละเอียดคือ Joseph Gold, Special Drawing Rights : Character and Use, IMF Pamphlet Series, No. 13 (Washington, D.C. : International Monetary Fund) ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า Gold 4 สำหรับขอเขียนอธิบายเรื่องสิทธิพิเศษถอนเงินนี้โดย Fritz Machlup' Remaking the International Monetary System : The Rio Agreement and Beyond (Baltimore : John Hopkins 1968); Aufricht 2, หน้า ๒๐ - ๒๕; Martin Barrett and Margaret L. Greene, "Special Drawing Rights : A Major Step in the Evaluation of the World's Monetary System" ใน The International Monetary System : Problems and Proposals (L. Officer and T. Wilett ed., New Jersey : Prentice-Hall 1969), หน้า ๑๘๓ - ๑๘๕ Gold 3, pp. 365 - 402; จักรทิพย์, หน้า ๑๐๘ - ๑๑๕ และควรรู Jacques Rueff, "Yet Another Expedient : Special Drawing Rights" The Banker 119 (1969), 854 - 863.

๓.๕.๑ ความทั่วไป สิทธิพิเศษถอนเงิน (Special Drawing Rights - SDR's)^{๖๕๐} มีลักษณะเป็นหน่วยทุนสำรอง^{๖๕๑} (Reserve Unit) คือเป็นสินทรัพย์สำรองของประเทศผู้ยอมรับใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน ดังนั้นการขอซื้อเงินโดยการโอนสิทธิพิเศษถอนเงินแก่ผู้รับจึงไม่ถือสิทธิแก่ผู้รับในวันที่จะเรียกร้องสิ่งใดจากผู้ใช้สิทธิพิเศษซื้อเงิน^{๖๕๒} หรือเรียกร้องอะไรจากกองทุนซึ่งเป็นแต่เพียงผู้เก็บบัญชีสิทธิพิเศษถอนเงิน

^{๖๕๐} SDR's นี้ มักใช้เป็นตัวย่อแทนสิทธิพิเศษถอนเงิน แต่ผู้เขียนมีความเห็นว่าน่าจะใช้คำว่าสิทธิพิเศษถอนเงิน ซึ่งเป็นคำในกฎหมาย (กฎหมาย ๓ พระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๔, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๘๘, ตอนที่ ๔๔, หน้า ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔) เพราะจะช่วยป้องกันไม่ให้สับสนกับคำว่า "SDR" ซึ่งหมายถึงหน่วยของสิทธิพิเศษถอนเงินซึ่งมีค่าเท่ากับทองคำ และปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะใช้เป็นหน่วยเงินระหว่างประเทศอย่างหนึ่ง

^{๖๕๑} คือมีฐานะอย่างทองคำ เพราะมีค่าในตัวของมันเอง เป็นค่าที่เกิดจากการที่ผู้ซื้อขายรับ บางคนจึงเรียกว่าทองคำกระดาษ ดู ฉัตรทิพย์, หน้า ๑๑๓, เชียงอรทด ๑. ส่วนปัญหาว่าเหตุใดจึงเรียกว่าสิทธิพิเศษถอนเงิน ลักษณะในรายละเอียดของสิทธิพิเศษถอนเงินจะไต่ถามต่อไป การกล่าวถึงลักษณะของสิทธิพิเศษถอนเงินในที่นี้มีวัตถุประสงค์เพียงไม่ให้เข้าใจผิดว่าสิทธิพิเศษถอนเงินเป็นสิทธิ

^{๖๕๒} คือผู้รับรับไว้อย่างเงินชนิดหนึ่ง ทำให้ผู้รับต้องเสียทรัพยากรที่แท้จริง (Real Resources) ให้แก่ผู้ใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน (ผู้จ่ายเงิน) คือมีการให้ทรัพยากรที่แท้จริงโดยผู้รับสิทธิพิเศษถอนเงินนั่นเอง ดูเรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกันโดยเฉพาะที่ เชียงอรทด ๒.

กำหนดตัวผู้รับสิทธิพิเศษถอนเงิน และกำหนดปริมาณสิทธิพิเศษถอนเงินที่จะแจกจ่าย^{๒๕๓}

เหตุที่ทำให้ต้องมีการสร้างระบบสิทธิพิเศษถอนเงินขึ้นนั้นก็เพื่อเป็นระบบควบคุมขนาดของสภาพคล่องระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด คือเพื่อเสริมทุนสำรองที่มีอยู่เมื่อมีความจำเป็นเกิดขึ้น (Art. XXI, Sect. 1) ทั้งนี้โดยการจัดสรรสิทธิพิเศษถอนเงินให้แก่สมาชิกผู้เข้าร่วมในบัญชีพิเศษถอนเงิน และทั้งนี้สิทธิดังกล่าวอาจยกเลิกได้เมื่อหมดความจำเป็น (Art. XXIV) เหตุการณ์ที่นำไปสู่การก่อตั้งระบบสิทธิพิเศษถอนเงิน^{๒๕๔} มีอยู่ดังนี้ คือ ค.ศ. ๑๙๖๑ ในการประชุมกองทุนการเงินระหว่างประเทศที่กรุงเวียนนา กองทุนยอมรับเป็นครั้งแรกว่าระบบของกองทุนมีปัญหา และแนะนำให้มีแผน G.A.B. ในกลุ่มสิบ เมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๓ ที่ประชุมของกองทุนได้แนะนำให้กลุ่มสิบและกองทุนต่างศึกษาปัญหาสภาพคล่อง และรายงานการศึกษาทั้งสองทางเห็นตรงกันในเรื่องความจำเป็นต้องสร้างสภาพคล่อง ในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ คณะกรรมาธิการ Ossola ก็เสนอรายงานให้ตั้งสินทรัพย์ทุนสำรอง (Reserve asset) ชนิดใหม่ เพราะการขาดสภาพคล่องอาจทำให้เศรษฐกิจหดตัว^{๒๕๕} ต่อมากลุ่มสิบก็ได้เสนอรายงานอีกฉบับหนึ่ง

^{๒๕๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๒ - ๑๑๓.

^{๒๕๔} เรื่องประวัติการก่อตั้งนั้นคัดแปลงจาก ฉัตรทิพย์, หน้า ๑๑๐

^{๒๕๕} Report of the Study Group on the Creation of Reserve

Assets : Report to the Deputies of the Group of Ten. (The Ossola Report) May 31, 1965.

คือ Eminger Report ในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ให้ตั้งสินทรัพย์ทุนสำรองชนิดใหม่เฉพาะ
ในกลุ่มประเทศจำกัดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แต่ที่ประชุมประจำปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ของกองทุนกลับ
ขอให้ทุกประเทศเข้าร่วมแผนตั้งสินทรัพย์ทุนสำรองระหว่างประเทศชนิดใหม่ กลุ่มสิบและ
กองทุนจึงได้ช่วยกันร่างหัวข้อของข้อตกลงก่อตั้งสินทรัพย์ทุนสำรองระหว่างประเทศชนิด
ใหม่ ซึ่งคณะกรรมการผู้ว่าการได้ลงมติรับความดีเอกฉันท์เมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๗ ในการ
ประชุมประจำปีที่กรุงริโอเดอจาไนโร และส่งให้คณะกรรมการบริหารกร่าง ซึ่งคณะ
กรรมาธิการผู้ว่าการได้ลงมติที่ ๒๓-๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๖๘ หลังจากที่
ได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการบริหารที่มีชื่อว่า Establishment of a
Facility Based on Special Drawing Rights in the International
Monetary Fund and Modification in the Rules and Practices of
the Fund: A Report by the Executive Directions to the Board of
Governors Proposing Amendment of the Articles of Agreement
(ต่อไปจะเรียกว่า "รายงานเมษายน ๑๙๖๘") รับรองร่างดังกล่าว แล้วส่งให้สมาชิก
รับรองอีกครั้งหนึ่ง และในที่สุดก็ได้รับความเห็นชอบครบตามเงื่อนไขคือได้เสียงถึงสาม
ในห้าของสมาชิก ซึ่งมีคะแนนเสียงสี่ในห้าของคะแนนเสียงทั้งหมด^{๖๕๖} เมื่อวันที่ ๒๘
กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๖๘ การก่อตั้งบัญชีพิเศษถอนเงินจึงมีขึ้นแค่นั้น และมีผู้ขอเข้า
รวมในบัญชีพิเศษถอนเงินครบ ๗๕ เปอร์เซนต์^{๖๕๗} ของโควตา เมื่อ ๖ สิงหาคม
ค.ศ. ๑๙๖๘ และคณะกรรมการผู้ว่าการได้ลงมติที่ ๒๔ - ๑๒ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ค.ศ.
๑๙๖๘ ให้มีการแบ่งสรร (Allocation) สิทธิพิเศษถอนเงินประมาณ ๘.๕ พันล้าน
หน่วย SDR's ในช่วงสามปีแรก ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๖๘ มีผู้แสดงความ
จำนงเข้าร่วมบัญชีพิเศษ ๑๐๕ ประเทศ โดยมีโควตาารวม ๒๐,๘๗๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

^{๖๕๖}
Art. XVII (a)

^{๖๕๗}
Art. XXIII, Sect. 1

ซึ่งเท่ากับ ๘๗.๘ เปอร์เซ็นต์ของโควตา เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ซึ่งมีการแบ่งสรรสิทธิพิเศษถอนเงินครั้งแรกแก่ ๑๐๔ ประเทศ (จีนขอไม่รับการแบ่งสรร) โดยแต่ละประเทศได้ในอัตรา ๑๖.๘ เปอร์เซ็นต์ของโควตา โดยมียอดรวม ๓,๔๑๔ ล้านดอลลาร์ SDR^{๖๕๘} โดยเหตุที่สิทธิพิเศษถอนเงินที่สร้างขึ้นในช่วงสามปีแรกมีเพียง ๘,๓๑๔ ล้านดอลลาร์ SDR ซึ่งเทียบกับยอดรวมของสินทรัพย์สำรองระหว่างประเทศ เมื่อสิ้นปี ค.ศ. ๑๙๗๒ ซึ่งมีเงินสำรอง ๑๔๖,๔๑๘ ล้านดอลลาร์ และทองคำ ๓๕,๗๕๘ ล้านดอลลาร์ จึงสรุปว่าในระยะต้นนั้นสิทธิพิเศษอาจช่วยสร้างสภาพคล่องได้จำกัดมาก ในระยะกลางสิทธิพิเศษจะช่วยควบคุมขนาดของสภาพคล่องของโลกอย่างมีประสิทธิภาพ และในระยะยาวอาจเข้าแทนที่ทองคำในฐานะเป็นสำรองเงินตรา และเห็นว่าการแสวงหาแนวโน้มนองประการหลังจะทำให้สภาพคล่องระหว่างประเทศจะได้รับการพิจารณาอย่างมีระเบียบมากขึ้น โดยอาศัยกฎหมายระหว่างประเทศ^{๖๕๙}

๓.๕.๒ ลักษณะของสิทธิพิเศษถอนเงิน Shuster^{๖๖๐} ได้รวบรวมนิยามของสิทธิพิเศษถอนเงินที่มีผู้ให้ไว้ในที่ต่าง ๆ กันดังนี้

"เป็นจุดเริ่มต้นของเงินตราเหนือประเทศที่แท้จริง" (M. Heilperin, "International Monetary Order: The Missing Link", the Banker 119 (1969), 865)

"เป็นเงินตราระหว่างประเทศชนิดใหม่" "Legal Problems of International Monetary Reform", Stanford Law Review 20 (1968:2) 896 - 897

"เป็นเงินระหว่างประเทศที่สร้างขึ้น" (W.J. Busschan, The Rule

^{๖๕๘}
IMF Annual Report (1970), pp. 28 - 29

^{๖๕๙}
International Financial Statistics XXVIII : 4 (1975), 20, 22 และวารสาร Shuster หน้า ๑๑๘ - ๒๐๐

^{๖๖๐}
Ibid., p. 200

of Gold in World Monetary Arrangements, Journal of World Trade Law, 2 (1968) 371)

แต่นิยามเหล่านี้ก็เป็นแค่เพียงการเทียบเคียงกับลักษณะของระบบการเงินภายในประเทศซึ่งไม่ถูกต้องไปหมดทุกกรณี^{bb๑}

Gold^{bb๒} ได้ให้ทรรศนะถึงความเป็้มาของคำว่า สิทธิพิเศษถอนเงินว่า คำว่า "ถอน" มีความหมายโดยอ้อมหมายถึงการแสวงเงินสกุลของผู้เขารวมคือถ้าใครอยากจะทำอะไรที่มีความหมายเรื่องการให้เครดิตชอนอยู่ก็ทำได้^{bb๓} แต่ความจริงแล้วเป็นการถอนจากสมาชิกผู้ได้รับการกำหนดจากกองทุนให้รับสิทธิพิเศษ ไม่ใช่ถอนจากกองทุน^{bb๔} คำว่า พิเศษ ต้องการให้มีความหมายว่า "เป็นเครื่องมือ" ชนิดใหม่ และเพื่อให้ต่างจากสิทธิถอนชนิดเดิมด้วย และคำว่าสิทธิพิเศษถอนเงิน เป็นคำทางเทคนิคที่มีอยู่ในบทบัญญัติแห่งข้อตกลง^{bb๕} (แต่คำว่าสิทธิถอนเงิน เป็นแค่เพียงคำที่ใช้อธิบายอย่างไม่เป็นทางการ) ส่วนคำว่า "สิทธิ" เามาใช้เพราะเป็นคำที่พอจะเข้าใจได้

bb๑

Ibidem

bb๒

Joseph Gold, Special Drawing Rights : The Role of Language, IMF Pamphlet Series, No. 15 (Washington D.C. : International Monetary Fund) ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า Gold 5 ซึ่งเป็นข้อเขียนที่ให้อธิบายเกี่ยวกับที่มาและความหมายของคำว่า "สิทธิพิเศษถอนเงิน" และคำว่า "เสริมสินทรัพย์ทุนสำรองที่มีอยู่"

bb๓

Ibid., pp. 8 - 9.

bb๔

คงจะเห็นได้ว่ามักใช้คำว่าสิทธิพิเศษถอนเงิน "ในกองทุน" แต่ไม่ใช่สิทธิพิเศษถอนเงิน "บนกองทุน", Ibid., หน้า ๘.

bb๕

Ibidem

ตรงกันในหมู่นานาประเทศ^{๖๖๖} ไม่ใช่เพราะว่ามีการวิเคราะห์ว่าเป็นค่าที่เหมาะสม เพราะมีความหมายว่าจะต้องมีอาณาประโยชน์ควบคู่อยู่ด้วย^{๖๖๗}

Gold^{๖๖๘} เห็นว่าบทบัญญัติที่ทำให้เห็นว่าสิทธิพิเศษถอนเงินมีสิทธิประกอบอยู่ด้วย คือผู้เข้าร่วมที่ประสงค์จะโอนสิทธิพิเศษถอนเงินเพราะมีความจำเป็นต้องใช้ทุนสำรองมีสิทธิที่จะ ก. ขอให้กองทุนกำหนดให้ผู้เข้าร่วมอีกประเทศหนึ่งรับสิทธิพิเศษโดยที่กองทุนไม่สามารถโต้แย้งเรื่องความจำเป็น^{๖๖๙} ข. ขอให้ผู้เข้าร่วมที่กองทุนกำหนดจัดหาเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีในความเป็นจริง (currency convertible in fact) เพื่อแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษถอนเงิน^{๖๗๐} และ ค. ขอให้ผู้เข้าร่วมที่เป็นผู้ออกใช้ (Issuer) ซึ่งเงินชนิดที่ตนได้รับตามข้อ ข. เปลี่ยนเงินนั้นเป็นเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีในความเป็นจริง ชนิดที่ผู้โอนต้องการ^{๖๗๑} นอกจากนี้ Gold ยังได้ยกความผูกพันที่กองทุนจะต้องรับสิทธิพิเศษถอนเงินไว้ เมื่อมีการเลิกบัญชีพิเศษถอนเงินทั้งหมดหรือบางส่วน (บางกรณี) รวมทั้งขออนุญาตที่กองทุนต้องได้คืนซึ่งสิทธิพิเศษ

^{๖๖๖} ๖ ข
ดูข้อ ๓.๘.๓ การตีความโดยเฉพาะเรื่องเทคนิคที่ใช้ในการตีความ ซึ่งได้กล่าวถึงการตีความโดยวิธีการเปรียบเทียบกฎหมาย

^{๖๖๗} Gold 5, p.8 ในที่นี้ Gold ได้อาการวิเคราะห์ของ Hohfeld ใน Yale Law Journal 23 (1913) 16 - 59 ประกอบด้วย

^{๖๖๘} Gold 5, p. 8

^{๖๖๙} Art. XXV, Sect. 5 (a)

^{๖๗๐} Art. XXV, Sect. 4

^{๖๗๑} Art. XXXII (b)

ถอนเงินบางกรณี และต้องรับสิทธิพิเศษถอนเงินไว้สำหรับการชำระหนี้บางชนิด เพื่ออธิบายถึงลักษณะเป็น "สิทธิ" ของสิทธิพิเศษถอนเงิน^{๒๗๒}

Gold เมื่อใดเอาลักษณะของสิทธิดังกล่าวข้างต้นไปเทียบกับความคิดของ Horsefield ที่ว่าสิทธิทุกชนิดมีของควบคู่แล้ว^{๒๗๓} สรุปว่าเนื่องจากสิทธิพิเศษมีพันธะหรือความผูกพันของอีกฝ่ายหนึ่งควบคู่อยู่ด้วย จึงไม่อาจเอาสิทธิพิเศษถอนเงินไปเทียบกับทองคำ เพราะทองคำไม่มีข้อผูกพันควบคู่อยู่ด้วย และไม่อาจกล่าวว่สิทธิพิเศษไม่เหมือนเงินเพราะเงินตราที่ออกมามีความผูกพัน (obligation) เพราะความจริงกองทุนผู้ออกสิทธิพิเศษ มีความผูกพันต่าง ๆ อยู่ด้วย การพยายามเอาไปเทียบเช่นว่าก็ไม่ทำให้ใดความกระจ่างขึ้นแต่อย่างใด เพราะเป็นของที่เทียบกันไม่ได้ดังกล่าวแล้ว การให้บรรดาธิบายแก่ลักษณะทางกฎหมายของสิทธิพิเศษถอนเงินจึงทำได้ยากมาก ไม่ว่าจะอธิบายในเชิงสนับสุนนหรือในเชิงปฏิเสธ^{๒๗๔} เพราะสิทธิพิเศษถอนเงินเป็นเรื่องที่ยังใหม่มากจึงยอมมีคนที่โต้เถียงถึงสภาพในทางกฎหมายของสิทธิพิเศษถอนเงิน กล่าวคือเป็นเรื่องที่จำต้องขึ้นอยู่กับและได้รับอิทธิพลจากความจริงทางสังคมการเมืองและเศรษฐกิจที่แวดล้อมและที่ซึ่งมันเกิดขึ้น^{๒๗๕}

^{๒๗๒} Gold 5, p. 9.

^{๒๗๓} สิทธิคู่กับหน้าที่ เอกสิทธิคู่กับความไม่มีสิทธิอำนาจคู่กับความรับผิดชอบ ความคุ้มกันคู่กับความไม่สามารถ

^{๒๗๔} Ibid., pp. 9 - 10

^{๒๗๕} M. Guiliano " Quelques aspects juridiques de la cooperation intergouvernementale en matiere d'echanges et de paiements internationaux, Recueil des cours academie de droit internaional de la Haye 124 : II (1968), .557

ขอแลกเงินสกุลแข็งไป และคำมั่นของผู้เป็นลูกหนี้ว่าจะปรับสถานะ การถือสิทธิพิเศษ
 ถอนเงินของคนให้กลับคงเดิมเป็นเครื่องสนับสนุน เนื่องจากไม่มีทรัพย์สินใด ๆ สนับสนุน
 นี้เองสิทธิพิเศษถอนเงินจึงคล้อยมาทางเงินระหว่างประเทศที่สร้างขึ้น (Internationa -
 tional fiat money) กล่าวคือถือว่าเป็นเงินเพราะผู้ยินยอมรับใช้จากผู้ถือ^{๒๔๐}
 ซึ่งในกรณีของสิทธิพิเศษถอนเงินก็คือขอผูกพันตามกฎหมายร่วมกันของผู้เข้าร่วมของผู้
 เข้าร่วมในอันที่จะรับสิทธิพิเศษถอนเงิน เมื่อมีผู้มาขอแลกเงินสกุลของตน

หลังจากที่ได้สำรวจปัญหาต่าง ๆ ของสิทธิพิเศษถอนเงินแล้วก็อาจสรุปได้
 สั้น ๆ ว่า สิทธิพิเศษถอนเงินเป็นสิ่งที่มีความพิเศษในตัวของมันเอง (Sui generis)
 เมื่อพิจารณาในแง่กฎหมาย^{๒๔๑} และเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสินทรัพย์ทุนสำรองให้มีขนาด
 ใหญ่ขึ้นโดยที่ไม่ต้องสูญเสียทรัพย์สินที่แท้จริงไปในการแสวงหาสินทรัพย์ทุนสำรองอย่าง
 เซนกรณีของทองคำ และเป็นสิ่งที่ทำให้กองสินทรัพย์ทุนสำรองมีขนาดใหญ่ขึ้นสำหรับทุก
 ประเทศ เพราะไม่ใช่เป็นการขายสินทรัพย์ทุนสำรอง แต่เป็นการสร้างสินทรัพย์ทุน
 สำรองชนิดใหม่ และวิวัฒนาการที่ผ่านมาก็เริ่มพิสูจน์ว่าสินทรัพย์ทุนสำรองชนิดใหม่ก็ได้
 ได้รับความเชื่อถือ^{๒๔๒}

^{๒๔๐} ซึ่งเป็นความคิดของ Machlup, Machlup, เริงอรรถที่ ^{๒๔๔}
 ข้างตน, หน้า ๒๕ - ๒๖.

^{๒๔๑} Shuster, p. 204

^{๒๔๒} ประเทศในกลุ่ม OPEC บางประเทศเริ่มเทียบเงินของตนกับสิทธิ
 พิเศษถอนเงิน โดยอิหร่านเริ่มเป็นประเทศแรก Bangkok Post, February 13,
 1975, p. 1 เลบานอน ทำเป็นประเทศที่สี่, ประชาธิปไตย, ๒๒ มีนาคม พ.ศ.
 ๒๕๑๘, หน้า ๘ ทั้งนี้เพราะค่าของเงินสกุลหลักคือเงินดอลลาร์และเงินปอนด์ผันไหว
 มากในระยะต้นปี ค.ศ. ๑๙๗๕.

๓.๕.๓ ผู้มีสิทธิเข้าร่วมในแผนสิทธิพิเศษถอนเงิน ข้อตกลง ๆ ใดแยกชนิด
 ของผู้เกี่ยวของในแผนนี้ออกเป็นสองจำพวกคือ พวกผู้เข้าร่วม^{b๘๓} (Participants)
 และพวกที่เพียงแต่ถือไว้ (Holders) ข้อแตกต่างของผู้ใช้สิทธิพิเศษถอนเงินสอง
 จำพวกนี้ก็คือ ผู้เข้าร่วมเท่านั้นที่จะได้รับการแบ่งสรร (Allocation) สิทธิพิเศษ
 ถอนเงิน แต่ผู้ถือเงินคงเพียงแค่มอบ ถ้อยและใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน โดยทำการรวม
 กับผู้เข้าร่วมทางใดทางหนึ่ง^{b๘๔}

สมาชิกผู้เข้าร่วม สมาชิกของกองทุนเท่านั้นที่มีสิทธิถอน แต่ไม่ถูกบังคับให้
 เข้าร่วมในแผนสิทธิถอนพิเศษถอนเงิน ในการสมัครเป็นผู้เข้าร่วม สมาชิกต้องส่ง
 เอกสารไปยังกองทุน แสดงความจำแนกว่าจะรับขอผูกพันทั้งปวงของผู้เข้าร่วมในบัญชี
 พิเศษถอนเงิน โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในของตน และได้ทำทุกประการที่จำเป็น
 เพื่อปฏิบัติตามขอผูกพันเหล่านั้น^{b๘๕} ขอผูกพันหรือหน้าที่หลักที่เกิดจากการ เขาเป็นผู้
 เข้าร่วมก็คือ

๑. รับสิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับการแบ่งสรรมาโดยมติให้แบ่งสรร^{b๘๖}
๒. เมื่อได้รับการกำหนดจากกองทุนก็จะจัดหาเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้
 โดยเสรีตามความเป็นจริง (Currency convertible in fact) ให้แก่

^{b๘๓} ผู้เขียนใช้คำว่าผู้เข้าร่วมแทนคำว่า Participants เพื่อให้ต่าง
 จากคำว่า ภาคี ซึ่งแปลมาจากคำว่า Party

^{b๘๔} Art. XXIII

^{b๘๕} Art. XXIII, Sect. 1

^{b๘๖} Art. XXIV, Sect. 2 (e)

เขารวมอีกประเทศหนึ่ง โดยรับแลกกับสิทธิพิเศษถอนเงินของประเทศนั้น^{๒๘๗}

ในพระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๔^{๒๘๘} ได้มีความบัญญัติเกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิพิเศษถอนเงินของประเทศไทยไว้ดังนี้

มาตรา ๓ "....."ธนาคาร" หมายความว่า ธนาคารแห่ง ประเทศไทย...."

มาตรา ๔ "ให้ธนาคารถือประโยชน์จากการเป็นภาคีแห่งบัญชีพิเศษถอนเงินในนามของรัฐบาลและปฏิบัติการตามพันธะเกี่ยวกับบัญชีพิเศษถอนเงินในนามของรัฐบาลไปทุกประการ"

มาตรา ๕ "ให้ธนาคารเป็นผู้ถือและใช้ประโยชน์เกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินที่รัฐบาลได้รับจากการจัดสรรและจากรูขุมทรัพย์อื่น"

มาตรา ๖ "ให้ธนาคารออกใบสำคัญแสดงสิทธิพิเศษถอนเงินได้เป็นคราว ๆ ตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเพื่อส่งเขาทุนสำรองเงินตราใดตามความจำเป็น "

ผู้ถือสิทธิพิเศษถอนเงิน กองทุนอาหรับถือและใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน โดยผ่านทางบัญชีทั่วไปโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติในข้อตกลง^{๒๘๘} สำหรับผู้ถืออื่น ๆ นั้น

^{๒๘๗}

Art. XXV, Sect. 4

^{๒๘๘}

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๔ หน้า ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔ สำหรับรายละเอียดเรื่องการเข้าเป็นผู้เขารวม ดู บันทึกเรื่องการค้าเงินการเข้าเป็นภาคีในบัญชีพิเศษถอนเงิน (ธนาคารแห่งประเทศไทย)

^{๒๘๙}

Art. XXIII, Sect. 2 บัญชีทั่วไป และบัญชีพิเศษถอนเงินนั้น แยกจากกัน คือแยกทั้งในด้านการปฏิบัติการ รุขุมทรัพย์และทรัพย์สิน ดู Art. XXII

Art. XXIII, Sect. 3 บัญญัติว่า

โดยอาศัยคะแนนเสียงข้างมากร้อยละแปดสิบห้าของคณะผู้
เสี่ยงทั้งหมด กองทุนอาชญากรรมในประเทศสมาชิกกองทุนที่ไม่ได้เป็น
ผู้เข้าร่วม ประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนและสถาบันที่ทำหน้าที่
ของธนาคารกลางของสมาชิกกว่าหนึ่งประเทศ^{๖๘๐} เป็นผู้ถือสิทธิ
พิเศษถอนเงิน คือรับ ถอนและใช้กับผู้เข้าร่วม หรือในทำนองกลับกัน
คือผู้เข้าร่วมเป็นผู้ริเริ่มในปฏิบัติการ หรือธุรกรรมตามข้อกำหนด
และเงื่อนไขที่กำหนด

๓.๕.๘ กระบวนการตัดสินใจในการแบ่งสรรและยกเลิกสิทธิพิเศษถอนเงิน

วิธีการในการแบ่งสรรและยกเลิกสิทธิพิเศษถอนเงิน ใ้คงใจบัญญัติขึ้นอย่างละเอียด
ลออในข้อตกลง เพื่อมั่นใจว่าการเปลี่ยนแปลงใดได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวาง
จากส่วนข้างมากของผู้เข้าร่วม^{๖๘๑} กระบวนการตัดสินใจเพื่อแบ่งสรรหรือยกเลิกนั้น
มีอยู่ดังนี้ จะมีการหารืออย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้จัดการกับตัวแทนของประเทศต่าง ๆ
ต่อมาคณะกรรมการบริหารก็จะให้ความเห็นชอบ และในที่สุดก็อนุมัติโดยคณะกรรมการ
ผู้ว่าการ แต่ก่อนที่จะเสนอให้พิจารณาผู้จัดการจะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าการแบ่งสรร
หรือการยกเลิกนั้นสอดคล้องกับหลักการที่วางไว้ใน Art. XXIV, Sect. 1 (a) ซึ่ง
ควบคุมการตัดสินใจทั้งหลายในเรื่องทั้งสองนั้น หลักดังกล่าวกำหนดให้กองทุนหาทางเผชิญ
กับความต้อการทั่วโลกในระยะยาว และเสริมสินทรัพย์ทุนสำรองในลักษณะที่จะส่งเสริม
การรักษาไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ของกองทุน ดังที่ปรากฏใน Art. I และพยายามเสี่ยงภาวะ
ชงักันทาง เศรษฐกิจและภาวะเงินฝืดตลอดจนอุปสงค์ที่สูงเกินไปและภาวะเงินเพื่อ^{๖๘๒}

^{๖๘๐} เช่น Bank for International Settlements หรือ Asian Development Bank.

^{๖๘๑} IMF Annual Report (1968), p. 15

^{๖๘๒} Art. XXIV, Sect. 1 (a)

และในการแบ่งสรรคราวแรก^{๖๕๓} ต้องคำนึงเพิ่มเติมเป็นพิเศษว่ามีความจำเป็นทั่วโลก ในการเสริมดุลย์การชำระเงินที่ต่ำกว่าที่เป็นอยู่ และโอกาสที่จะให้มีกระบวนการปรับตัว คำนดุลย์ชำระเงินต่ำกว่าในอนาคต^{๖๕๔} หลังจากที่ใคร่ตรวจสอบแล้วว่าข้อเสนอไม่ขัดกับ หลักการดังกล่าวข้างต้นแล้วแต่กรณี ก็ต้องหารือเพื่อให้แน่ใจว่าจะได้รับการสนับสนุนที่ กว้างขวางในหมู่ผู้เข้าร่วม^{๖๕๕} ปกติก็จะหารือกับรัฐมนตรีคลังหรือผู้ว่าการธนาคารกลาง ของประเทศสมาชิก แต่ Shuster เห็นว่าการหารือภายในกลุ่มมีความสำคัญมากในเรื่องนี้ พิจารณาจากผลของความตกลงที่ปารีสเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๖๕ ที่มีต่อการแบ่งสรรครั้งแรกสำหรับช่วงปี ค.ศ. ๑๙๗๐ - ๑๙๗๒^{๖๕๖} หลังจากที่ได้รับการสนับสนุนค่อนข้างกว้างขวางก็จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร^{๖๕๗} และเสนอให้คณะกรรมการอำนวยการตัดสินอนุมัติด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ๕๕ เปอร์เซ็นต์ของคะแนนเสียงทั้งหมดของผู้เข้าร่วม^{๖๕๘} ซึ่งหมายความว่ากลุ่มตลาดรวมยุโรป หรือ

^{๖๕๓} หลังจากการแบ่งสรรคราวแรกก็ต้องมีการ เสนอให้แบ่งสรรเป็นครั้งคราวตาม Art. XXIV, Sect. 4 (c)

^{๖๕๔} Art. XXIV, Sect. 1 (b)

^{๖๕๕} Art. XXIV, Sect. 4 (b)

^{๖๕๖} Shuster, p. 208

^{๖๕๗} Art. XXIV, Sect. 4 (a)

^{๖๕๘} Art. XXIV, Sect. 4 (d) ส่วนวิธีการนับคะแนนเสียงเป็นไปตาม Art. XXVII, para. (a) (ii), (iii) คือนับเฉพาะเสียงของผู้ว่าการหรือของกรรมการบริหารที่ได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง ตามคะแนนเสียงของประเทศผู้เข้าร่วมผู้ใดเลือกหรือแต่งตั้งแล้วแต่กรณี

สหรัฐอเมริกา มีสิทธิยับยั้งอยู่ในตัว เพราะต่างถือเสียงไว้มากกว่า ๑๕ เปอร์เซ็นต์ของ
คะแนนเสียงทั้งหมด

๓.๕.๕ หลักในการแบ่งสรรหรือยกเลิกสิทธิพิเศษถอนเงิน การตัดสินใจใน
การแบ่งสรรนั้นต้องทำสำหรับช่วงเวลามาตรฐาน (Basic period) คือห้าปี
และจะทำเช่นนี้ติดต่อกันไป คือเมื่อครบรอบระยะเวลาแรกก็ทำการแบ่งสรรสำหรับช่วง
ระยะเวลาห้าปีต่อไป แต่การแบ่งสรรหรือการยกเลิกนั้นต้องทำเมื่อครบรอบปีทุกปี^{๖๕๕}
แม้ว่าจะมีการกำหนดระยะเวลาห้าปีก็ตาม ก็มีข้อยกเว้นใน Art. XXIV, Sect. 2
(c) (i) ซึ่งยอมให้เปลี่ยนขนาดของกำหนดระยะเวลามาตรฐาน และ Art. XXIV,
Sect. 3 ยอมให้มีการเปลี่ยนขนาดระยะเวลามาตรฐานห้าปี หรือเปลี่ยนกำหนดการ
แบ่งสรรหรือการยกเลิกว่าไม่ต้องทำเป็นรายปี หรือเริ่มระยะเวลามาตรฐานอันใหม่ ทั้งนี้
แม้หลังจากที่มีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานในเมื่อมีพัฒนาการที่ไม่ได้คาดหมายขนาด
ใหญ่ และกองทุนเห็นว่าสมควรจะมีการเปลี่ยนแปลง เช่นว่า แม้ข้อตกลง ๆ จะไม่ได้กล่าว
ไว้ชัดว่าอะไรคือพัฒนาการที่ไม่ได้คาดหมาย Shuster ก็เห็นว่าการลดหรือการเพิ่มขนาด
ของการชำระระหว่างประเทศขนาดใหญ่จะเป็นเหตุอ้างได้^{๗๐๐} แต่ไม่ว่าจะเปลี่ยนใน
กรณี Art. XXIV, Sect. 2 (c) (i) หรือกรณี Art. XXIV, Sect. 3 ก็ต้อง
ใช้คะแนนเสียงข้างมากแปดสิบห้าเปอร์เซ็นต์ของคะแนนเสียงทั้งหมด^{๗๐๑}

การแบ่งสรรปกติจะกระทำเป็นรายปี^{๗๐๒} และทำโดยเทียบเป็นอัตราส่วน

^{๖๕๕}
Art. XXIV, Sect. 2 (a)

^{๗๐๐}
Shuster, p. 210.

^{๗๐๑}
Art. XXIV, Sect. 4 (d)

^{๗๐๒}
Art. XXIV, Sect. 2 (a)

ร้อยละของโควตา ในวันที่มีการตัดสินให้แบ่งสรร^{๓๐๓} โดยไม่มีการเลือกประคับค^{๓๐๔}

ในทำนองเดียวกับเรื่องระยะเวลามาตรฐานดังกล่าวข้างตน กองทุนอาจ
เปลี่ยนเวลาในการแบ่งสรรคือไม่ทำเป็นรายปี^{๓๐๕} หรือใช้โควตาที่มีอยู่ในขณะอื่นนอก
เหนือจากขณะที่แบ่งสรร เป็นฐานในการคำนวณสิทธิพิเศษ^{๓๐๖} และถ้ามีพัฒนาการที่ไม่

^{๓๐๓}
Art. XXIV, Sect. 2 (b)

^{๓๐๔}
Gold 4, pp. 17 - 18 แต่มีผู้วิจารณ์ว่าประเทศรายก็ได้สิทธิ
พิเศษถอนเงินมากตามโควตาไปด้วย ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ประเทศกำลังพัฒนา และมีผู้
เสนอให้ใช้วิธีการอื่นในการแบ่งสรรสิทธิพิเศษถอนเงินเพื่อประโยชน์ของประเทศกำลัง
พัฒนา เช่น International Monetary Reform and Cooperation for
Development, Report of the Expert Group on International Monetary

Issues (TD/E/285/Rev. 1) (New York : United Nations 1969)

หรือ SDR. Creation and Development Assistance (UNCTAD/FIN/6)
พิมพ์ไว้ใน Money, Finance and Development, (TD/E/479) (New York
: United Nations 1974), ch. I แนะนำให้เพิ่มสิทธิพิเศษถอนเงินให้แก่ประเทศ
กำลังพัฒนา หรือให้ประเทศพัฒนาแล้วโอนสิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับในอัตราปัจจุบันแก่
สถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาต่าง ๆ หรือให้กองทุนแบ่งสรรสิทธิพิเศษถอนเงินบางส่วน
ให้แก่สถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาโดยตรง หรือจะใช้ทั้งสามวิธีผสมกันไปก็ได้

^{๓๐๕}
Art. XXIV, Sect. 2 (c) (ii)

^{๓๐๖}
Art. XXIV, Sect. 2 (c) (iii)

คาทหมายที่สำคัญ ก็อาจเปลี่ยนระยะเวลา หรืออัตราในการแบ่งสรรได้ด้วย^{๓๐๗} โดย
ทองโคคะแนเสียง ๘๕ เปอร์เซนต์ เว้นแต่การลดอัตราการแบ่งสรรตาม Art. XXIV,
Sect. 3^{๓๐๘}

บทบัญญัติทั้งหลายที่กล่าวข้างต้น เามาใช้กับกรณีการยกเลิกเช่นเดียวกัน
หากแต่ว่าการตัดอัตราส่วนร้อยละในการยกเลิกก็คจากยอดสะสมของการแบ่งสรรสิทธิ
พิเศษถอนเงิน ในวันที่ที่มีการตัดสินใจยกเลิก^{๓๐๙} ซึ่งก็ได้แก่ "ยอดรวมของสิทธิพิเศษ
ถอนเงินที่ไ้แบ่งสรรให้แก่ผู้เข้าร่วม ลบด้วยสิทธิพิเศษถอนเงิน ที่ไ้ยกเลิกภายใต้
Art. XXIV, Sect. 2 (a)"^{๓๑๐}

สมาชิกใดที่ไ้เป็นผู้เข้าร่วมในขณะที่มีการตัดสินใจแบ่งสรร จะต้องผูกพันที่จะรับ
ส่วนของตนในการแบ่งสรรเว้นแต่

- ๑) ผู้ว่าการของประเทศนั้นไม่ได้ออกเสียงสนับสนุนการแบ่งสรรนั้น และ
- ๒) ก่อนการแบ่งสรรครั้งแรกตามการตัดสินใจแบ่งสรร ผู้เข้าร่วมใดแจ้เป็น
ลายลักษณ์อักษร ไปยังกองทุนว่าไม่ประสงค์จะรับการแบ่งสรรนั้น

อย่างไรก็ตามแม้จะมีการแจ้แล้ว กองทุนก็อาจแบ่งสรรให้แก่สมาชิกนั้นซึ่ง
ได้ขอระงับการแจ้ นั้น แต่ควรแบ่งสรรให้เฉพาะในคราวการแบ่งสรรครั้งต่อ ๆ ไป
หลังจากการแจ้ระงับการแจ้ไม่รับ^{๓๑๑}

^{๓๐๗}
Art. XXIV, Sect. 3

^{๓๐๘}
Art. XXIV, Sect. 4 (d)

^{๓๐๙}
Art. XXIV, Sect. 2 (b)

^{๓๑๐}
Art. XXXII, para (a)

^{๓๑๑}
Art. XXIV, Sect. 2 (e)

แต่สมาชิกที่เพิ่งเข้ามาเป็นผู้เข้าร่วม หลังจากระยะเวลามาตรฐานระยะใด
ได้เริ่มไปแล้วไม่อาจได้รับการแบ่งสรรใด ๆ ในระยะเวลามาตรฐานนั้น เว้นแต่กองทุน
จะคัดสรรเป็นอย่างอื่น^{๗๑๒}

๓.๕.๖ วิธีการใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน

การใช้สิทธิพิเศษถอนเงินต่างจากการใช้ทองหรือเงินตราสำรองอื่น ๆ ซึ่งไม่
มีข้อบังคับระหว่างประเทศ กล่าวคือสิทธิพิเศษถอนเงินจะใช้ได้ก็แต่ในปฏิบัติการ หรือ
ธุรกรรมที่กำหนดและภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่วางไว้ในบทบัญญัติแห่งข้อตกลง
ว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ แต่ข้อกำหนดและเงื่อนไขนั้นก็ต่างกันไปสู่ทุก
ประเภทของปฏิบัติการและธุรกรรมซึ่งจำแนกได้เป็น ๔ จำพวกใหญ่ คือ

- ๑) ธุรกรรมระหว่างผู้เข้าร่วมที่อยู่ใต้อำนาจกำหนด (Designation)
- ๒) ธุรกรรมระหว่างผู้เข้าร่วมที่ไม่อยู่ใต้อำนาจกำหนด
- ๓) ปฏิบัติการและธุรกรรมระหว่างผู้เข้าร่วมกับกองทุน
- ๔) ปฏิบัติการและธุรกรรมระหว่างผู้เข้าร่วมและผู้ถืออื่น ๆ

๑) ธุรกรรมระหว่างผู้เข้าร่วมที่อยู่ใต้อำนาจกำหนด Art. XXV, Sect.
2 (a) บัญญัติว่า

"ผู้เข้าร่วมมีสิทธิที่จะใช้สิทธิพิเศษถอนเงินของตนเพื่อไถ่มาซึ่งเงินสกุล
ที่ค่าเท่ากัน จากผู้เข้าร่วมที่ได้รับการกำหนดตาม Section 5 ของ
Article นี้"

^{๗๑๒} Art. XXIV, Sect. 2 (d) แต่ในทางปฏิบัติกองทุนมีนโยบายที่
จะให้ผู้เข้าร่วมใหม่ได้รับการแบ่งสรรในช่วงระยะเวลาที่เหลือของระยะเวลามาตรฐาน
เช่น กรณีของไทย และอิหร่าน ซึ่งเข้าร่วมเมื่อ ค.ศ. ๑๙๗๑ ดู Shuster, หน้า ๒๑๑
ที่เชิงอรรถ ๕.

กล่าวคือสมาชิก ก. ซึ่งไปปฏิบัติเข้าเกณฑ์บางอย่างเช่นมีความจำเป็น มีสิทธิ ตามกฎหมายที่จะได้เงินสดที่แลกเปลี่ยนได้เสรีตามความเป็นจริง (Currency convertible in fact) จำนวนหนึ่งจากสมาชิก ข. ผู้ได้รับการกำหนดให้รับแลกเปลี่ยน สิทธิพิเศษถอนเงินของ ก. และมีข้อผูกพันตามกฎหมายที่จะจัดหาเงินสดนั้น กล่าวได้ว่า แขนงสิทธิพิเศษถอนเงินจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การยอมรับข้อผูกพันของสมาชิก^{๑๖๓} ตัวอย่างเช่น ประเทศ ก. ชาคคลยชำระเงินและต้องการเงิน ๓๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ชำระหนี้ ประเทศ ก. ซึ่งมีแต่สิทธิพิเศษถอนเงิน หรือไปยังกองทุนให้กำหนดให้ ประเทศ ข. ซึ่งมีการชำระเงินเกินคูลย และมีเงินเหรียญสหรัฐอยู่ในครอบครองพอเพียง ให้กองทุนกำหนดให้ประเทศ ข. ยอมเอาเงินเหรียญสหรัฐในครอบครองของตนแลกกับ สิทธิพิเศษถอนเงินของประเทศ ก. ซึ่งหากกองทุนกำหนดคั้งนั้น ประเทศ ข. ก็จะมีข้อ ผูกพันตามกฎหมายต้องรับแลกเปลี่ยน แต่ขรรถกรมตามตัวอย่างข้างต้นก็ยังมีเงื่อนไขกำหนดหน้าที่ ในรายละเอียดปลีกย่อยในเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับความจำเป็น การกำหนดเงินสดที่ แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีตามความเป็นจริง และการปรับสถานะ

ก. ข้อกำหนดเกี่ยวกับความจำเป็น การเอาสิทธิพิเศษถอนเงินไปแลกกับ เงินสด ตาม Art. XXV, Sect. 2 (a) นั้น จะทำได้ก็ต่อเมื่อผู้เข้าร่วมนั้นมีลักษณะ ที่เขาหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ใน Art. XXV, Sect. 3 (a) ซึ่งบัญญัติว่า

ในขรรถกรมภายใต้ Section 2 ของ Article นี้ เว้นแต่กรณีที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นใน (c) ข้างท้ายนี้ ผู้เข้าร่วม จะคงใช้สิทธิพิเศษถอนเงินเพียงเพื่อเผชิญกับความจำเป็นใน ความคลุยชำระเงิน หรือโดยคำนึงถึงพัฒนาการในการถือทองคำ เงินตราต่างประเทศ และสิทธิพิเศษถอนเงินของทางการ และ สถานะในคานทุนสำรองในกองทุน และไม่ใช้เพียงเพื่อการ เปลี่ยน ส่วนประกอบของสิ่งที่กล่าวข้างต้น เว้นระหว่างสิทธิพิเศษถอนเงิน กับยอดรวมของทองคำ เงินตราต่างประเทศ และสถานะทุนสำรอง ในกองทุน

หลักเกณฑ์ที่ประกอบควยหลายส่วนคือ ประการแรกสิทธิพิเศษถอนเงินจะเอาไปใช้ได้ก็แต่ในกรณีเมื่อเผชิญความจำเป็นในค่านักุยชำระเงินเท่านั้น แต่ทำให้ได้แยกไม่ว่าจำเป็นตองเป็นผลของบัญชีกระแส หรือบัญชีเงินทุน ดังนั้นจึงต่างจากขุมเงินสกุลต่าง ๆ ของกองทุน ซึ่งหลักทั่วไปแล้วเอาไปใช้ได้ก็แต่เฉพาะเพื่อจุนเจือธุรกรรมกระแส กล่าวคือสิทธิพิเศษถอนเงินอาจเอาไปจุนเจือได้ทั้งบัญชีกระแสและบัญชีเงินทุน ประการที่สองการกล่าวถึงพัฒนาการของการถือทองคำ เงินตราต่างประเทศ สิทธิพิเศษและสถานะของทุนสำรองในกองทุนของสมาชิก ทำให้เข้าใจได้ว่าพัฒนาการเช่นว่านี้จะเป็ผลของการเปลี่ยนคูลยของเงินสกุลของผู้เข้าร่วม ไม่ใช่ผลของคูลยชำระเงินก็ยังเป็นเหตุผลที่อาจยกขึ้นอ้างในการใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน^{๗๑๔} ประการที่สาม ตอนท้ายของ Sect. 2 (a) ห้ามการใช้สิทธิพิเศษถอนเงินเพียงเพื่อการเปลี่ยนส่วนประกอบของการถือสิทธิพิเศษถอนเงินกับการถือสินทรัพย์ทุนสำรองอย่างอื่น คือห้ามการใช้สิทธิพิเศษถอนเงินเพียงเพื่อลดจำนวนสิทธิพิเศษถอนเงินที่ถืออยู่เพราะไม่วางใจก็ดี หรือเพราะอยากได้เงินตราต่างประเทศมากกว่าก็ดี ก็จะเป็นการไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์^{๗๑๕}

แต่ถ้าสมาชิกใช้โดยไม่ชอบ คือไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่กล่าวข้างต้น Art. XXV Sect. 3 (b) กลับบัญญัติว่ากองทุนจะไม่เข้าโต้แย้ง กองทุนจะเพียงแจ้งไปยังผู้เข้าร่วมที่ใช้สิทธิพิเศษถอนเงินโดยไม่ชอบ และถ้ายังทำผิดหลักเกณฑ์เรื่อยไป กองทุนอาจห้ามใช้สิทธิพิเศษถอนเงินส่วนที่ไคมาหลังจากการแจ้งห้ามใช้ แต่กองทุนไม่อาจป้องกันไม่ให้ผู้เข้าร่วมใช้สิทธิพิเศษถอนเงินที่ผู้เข้าร่วมไคถืออยู่แล้ว โดยการโต้แย้งในเรื่องความเหมาะสมในการใช้ตาม Art. XXV, Sect. 3 (a) สิทธิพิเศษถอนเงินจึงเป็นสภาพคล่องที่ไม่มีเงื่อนไขจำกัด คือเป็นสภาพคล่องที่ประเทศอาจเข้าไปใช้ โดย

^{๗๑๔}

Shuster, p. 214.

^{๗๑๕}

Gold 3, p. 384.

ไม่ต้องอยู่ที่พันธบัตร ๆ หรือการปรึกษาหารือใด ๆ ในเรื่องนโยบายเศรษฐกิจก่อนเข้าไปใช้^{๗๑๖} ซึ่งคล้ายกับการถอนในส่วนทองคำ (Gold tranche) ซึ่งมีลักษณะอัตโนมัติ^{๗๑๗}

ข. การกำหนด (Designation) ขอบผูกพันตามกฎหมายที่สำคัญที่สมาชิกต้องปฏิบัติ ก็คือหน้าที่ในการจัดหาเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีตามความเป็นจริง เพื่อแลกกับสิทธิพิเศษถอนเงิน เมื่อได้รับการกำหนดจากกองทุนให้ทำเช่นนั้น^{๗๑๘} ความสำคัญของขอบผูกพันที่มีต่อประสิทธิภาพของระบบสิทธิพิเศษถอนเงินนั้นมีอยู่มาก เนื่องจากสิทธิพิเศษถอนเงินไม่มีค่าในตัวของมันเอง คือเป็นแต่เพียงรายการในสมุดบัญชีเท่านั้น ดังนั้นจึงมีค่าต่อเมื่อสามารถเอาไปใช้ซื้อหาเงินตราต่างประเทศ การไม่ปฏิบัติตามขอบผูกพันที่สำคัญนี้ ก็คือการที่ผู้เข้าร่วมไม่ยอมจัดหาเงินสกุลเมื่อได้รับการกำหนดจากกองทุนก็จะทำให้เกิดความล้มเหลวแก่ระบบสิทธิพิเศษถอนเงิน ผู้ร่างบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงิน ตระหนักดีถึงข้อนี้จึงได้กำหนดโทษรุนแรงมากคือ ห้ามผู้ละเมิดใช้สิทธิพิเศษทั้งหลายที่ผู้ละเมิดถืออยู่ ซึ่งหนักกว่าโทษห้ามใช้เฉพาะสิทธิพิเศษที่ได้มาภายหลังการละเมิด ขอบผูกพัน สำหรับการละเมิดขอบผูกพันกรณีอื่น ๆ^{๗๑๙} ในการเลือกผู้เข้าร่วมเพื่อจะกำหนดให้รับแลกสิทธิพิเศษถอนเงินกับเงินสกุลกองทุนจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

๑. สมาชิกจะต้องถูกกำหนด ถ้าหากกลยุทธ์ชำระเงินและทุนสำรองทั้งหมดอยู่ในลักษณะที่เข้มแข็งเพียงพอ และเมฆากลยุทธ์ชำระเงินเล็กน้อย แต่มีฐานะทุนสำรองที่เข้มแข็งก็อาจได้รับการกำหนดเช่นกัน^{๗๒๐}

^{๗๑๖} Shuster, p. 215

^{๗๑๗} Ibidem.

^{๗๑๘} Art. XXV, Sect. 4.

^{๗๑๙} Art. XXIX, Sect 2 (a), (b).

^{๗๒๐} Art. XXV, Sect. 5 (a) (i)

๒. สมาชิกจะถูกกำหนด ถ้าสมาชิกนั้นจำเป็นต้องได้สิทธิพิเศษถอนเงินไป เพื่อปรับสถานะ (Reconstitution) เพื่อลดการขาดดุลย์ในการถือสิทธิพิเศษถอนเงิน หรือเพื่อแก้ความล้มเหลวไม่สามารถปฏิบัติตามความตกลงในเรื่องหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความจำเป็น^{๓๒๑}

ในการกำหนดในกรณีตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ดังกล่าวข้างต้น กองทุนจะต้องให้ความสำคัญลำดับก่อนแก่ผู้ที่ต้องการสิทธิพิเศษตามข้อ ๒^{๓๒๒} แต่ทั้งนี้กองทุนก็ต้องระมัดระวัง กล่าวคือผู้เข้าร่วมที่ใช้สิทธิพิเศษถอนเงินไปเพราะความจำเป็นจนเข้าข่ายลักษณะหนึ่งในสามลักษณะที่ระบุไว้ใน Art. XXV, Sect. 5 (a)(ii) น่าจะอยู่ในภาวะลำบากเพราะมีดุลยชำระเงินและสถานะในเรื่องทุนสำรองที่ไม่น่าพอใจ ดังนั้นถ้าใช้หลักความสำคัญลำดับก่อนในทุกกรณีอาจจะไม่เหมาะสม^{๓๒๓} คำว่า "ตามปกติ จะต้องให้ความสำคัญลำดับก่อน" ใน Sect. 5 (a) (iii) นั้นเองที่เปิดช่องให้กองทุนใช้ความยืดหยุ่นไปบ้าง^{๓๒๔}

ในกรณีที่เลือกกำหนดผู้เข้าร่วมที่มีดุลยชำระเงิน และฐานะทุนสำรองดี กองทุนจะต้องเลือกผู้เข้าร่วมในลักษณะที่ส่งเสริม การกระจายการถือสิทธิพิเศษถอนเงินในหมู่ประเทศเหล่านั้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ^{๓๒๕} กล่าวโดยเฉพาะคือต้องส่งเสริมภายในชั่วระยะเวลาหนึ่ง ๆ ให้ความเท่าเทียมของอัตราส่วนระหว่างการ

^{๓๒๑} Art. XXV, Sect. 5 (a) (ii)

^{๓๒๒} Art. XXV, Sect. 5 (a) (iii)

^{๓๒๓} Shuster, p. 217

^{๓๒๔} Ibidem.

^{๓๒๕} Art. XXV, Sect. 5 (a) (i)

ถือสิทธิพิเศษถอนเงิน เกินกว่ายอดสะสมสุทธิของการแบ่งสรรที่ประเทศเหล่านั้นได้รับ
 กับการถือทองคำและเงินตราต่างประเทศของประเทศเหล่านั้น^{c1b} ทั้งนี้เพื่อให้เป็น
 ที่มั่นใจได้ว่าไม่มีการเลือกกำหนดเอาแก่ประเทศเดียวบ่อยครั้งเกินไป ทั้งนี้หลาย
 ประเทศที่มีฐานะคล้ายกันการเงินและทุนสำรองก็กว่าอีกหลายประเทศ จนเป็นเหตุให้มี
 สิทธิพิเศษถอนเงินเกินส่วน กล่าวคือมีความตั้งใจจะให้มีการแจกการถือสิทธิพิเศษถอน
 เงินในหมู่ประเทศผู้เข้าร่วมเท่า ๆ กัน ไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้เข้าร่วมไม่ตองผูกพันตาม
 กฎหมายที่จะเพิ่มการถือสิทธิพิเศษถอนเงินเกินกว่าสามเท่าของยอดสะสมของการแบ่ง
 สรรที่ได้รับ เช่นประเทศ ก. ใ้รับการแบ่งสรรสิทธิพิเศษถอนเงินมีมูลค่า ๔๐๐ ล้าน
 เหรียญสหรัฐ ประเทศ ก. ก็ไม่คงรับสิทธิพิเศษที่รวมแล้วมีมูลค่ามากกว่า ๔๐๐ ล้าน
 เหรียญสหรัฐ แต่อย่างไรก็ตามผู้เข้าร่วมอาจสมัครใจเองหรือตกลงกับกองทุนที่จะจัดหา
 เงินสกุลนอกเหนือจากจำนวนที่ตนมีขอมผูกพันตองจัดหา

ค. เงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีตามความเป็นจริง สมาชิกผู้ได้รับการ
 กำหนดจากกองทุนมีขอมผูกพันตามกฎหมายที่จะตองจัดหาเงินสกุลที่สามารถแลกเปลี่ยนได้
 โดยเสรีตามความเป็นจริง ซึ่ง Art. XXXII (b) ได้ให้นิยามไว้ดังนี้

เงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีตามความเป็นจริง
 หมายถึง (๑) เงินสกุล ของผู้เข้าร่วม ซึ่งมีวิธีการ
 เพื่อการแลกเปลี่ยน ส่วนที่เหลือของเงินสกุลนั้นที่ได้จาก
 ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องสิทธิพิเศษถอนเงิน เป็นเงินสกุลชนิด
 อื่นที่มีวิธีการ เช่นว่าเหมือนกัน ในอัตราแลกเปลี่ยน ตามที่
 กำหนดไว้ใน Article XXV, Sect. 8 และเป็นเงินสกุล
 ของสมาชิก ก. ใ้รับขอมผูกพันของ Art. VIII, Section
 2, 3 และ 4 หรือ ข. เพื่อการตกลงทำธุรกรรมระหว่าง
 ประเทศ ตามความเป็นจริงแล้วได้ซื้อและขายทองคำโดย
 เสรีภายในขอบที่กำหนด โดยกองทุนภายใต้ Section 2
 ของ Article IV หรือ (๒) เงินสกุลที่อาจเปลี่ยนเป็น
 เงินสกุลหนึ่งตามที่มีอธิบายไว้ในย่อหน้า (๑) ขางบนตามอัตรา
 แลกเปลี่ยนตามที่กำหนดไว้ใน Article XXV, Section 8

c1b

Art. XXV, Sect. 5 (b), (c) และตาราง F.

ตาม para. (1) ของบทบัญญัติข้างต้น ผู้เข้าร่วมที่ถูกกำหนดมีสิทธิที่จัดหาเงินสกุลของผู้เข้าร่วมโดยรวมทั้งของประเทศผู้ถูกกำหนดคนนั้นเอง เพื่อแลกกับสิทธิพิเศษถอนเงิน แต่จะทำได้เมื่อเงินสกุลที่จะจัดหานั้นมีลักษณะดังต่อไปนี้ ประการแรกเงินสกุลที่จะจัดหานั้น โดยนิคินัยจะต้องแลกเปลี่ยนได้โดยเสรี คือจะต้องเป็นเงินสกุลของสมาชิกที่ซื้อและขายทองคำได้โดยเสรี ตาม Art. IV, Sect. 4 (b) หรือสมาชิกที่ได้รับอนุญาตตาม Art. VIII, Sect. 2, 3 และ 4 ประการที่สองเงินสกุลนั้นต้องเป็นเงินสกุลจำพวกที่ได้รับการคัดเลือกให้แลกเปลี่ยนระหว่างกันเองได้เมื่อมีส่วนที่เหลือ อันเป็นผลมาจากการใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน กองทุนจะเป็นผู้กำหนดเงินสกุลของสมาชิกที่จะได้รับการจัดเข้าอยู่ในจำพวกพิเศษนี้และวิธีการในการแลกเปลี่ยน^(๒๒๗) ประการที่สาม เงินสกุลนี้จะต้องสามารถแลกเปลี่ยนโดยเสรีเป็นเงินสกุลอื่นใดในกลุ่มพิเศษนี้ ในอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสมคืออัตราที่ตั้งขึ้นโดยสอดคล้องกับ Art. XXV Sect. 8 และมีหลักประกันว่า ไม่ว่าเงินที่เอามาแลกเปลี่ยนนั้นจะเป็นเงินสกุลชนิดใด เมื่อถึงคราวมาแลกเปลี่ยนคืนกลับไปในภายหลัง ผู้เข้าร่วมจะได้รับมูลค่าเช่นเดียวกันตาม para (2) สมาชิกที่ได้รับการกำหนดอาจจัดหาเงินสกุลอื่นใด เช่นเงินสกุลของสมาชิกที่ไม่ได้เป็นผู้เข้าร่วม หรือเงินสกุลของประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ถ้าหากเงินนี้สามารถแลกเปลี่ยนได้โดยเสรี (โดยพฤตินัยเท่านั้นก็พอ)^(๒๒๘) ในอัตราที่กำหนดไว้โดยกองทุนกับเงินสกุลใด ๆ ที่ระบุไว้ นั่นก็คือแลกกับเงินสกุลที่อยู่ในกลุ่มที่ได้รับการคัดเลือกให้แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีระหว่างกัน โดยการแลกเปลี่ยนครั้งหนึ่งหรือหลายครั้ง ก็สามารถเปลี่ยนเงินสกุลตามย่อหน้าที่ (๒) เป็นเงินสกุลใด ๆ ในกลุ่มเงินสกุลที่กล่าวในย่อหน้าที่ (๑) ของ Art. XXXII (b)

^(๒๒๗) ตาม Art. XXVIII ผู้เข้าร่วมทุกประเทศมีหน้าที่จะร่วมมือกับกองทุนในเรื่องนี้

^(๒๒๘) Shuster, p. 219.

กล่าวโดยสรุปไควว่า ไม่ว่าผู้เข้าร่วมที่ได้รับเงินสกุลใด ๆ จากผู้ที่ได้รับการกำหนด ไม่อาจจะเป็นเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีตามนิคินัย (Art. XXXII (b) (1)) หรือเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนไปโดยเสรีตามพฤคินัย (Art. XXXII (b)((2)) ผู้เข้าร่วมก็มีสิทธิที่จะเลือกที่จะถือเงินที่ได้รับจากการจัดหามาให้มัน หรือเปลี่ยนเป็นเงินสกุลอื่นตามอัตราที่กำหนด ซึ่งให้หลักประกันว่าจะได้เงินอีกสกุลหนึ่งที่มีมูลค่าเท่ากัน

จ. การปรับสถานะ (Reconstitution) การที่สมาชิกผู้ได้ใช้สิทธิพิเศษถอนเงินไป จะต้องปรับสถานะของตนในการถือสิทธิพิเศษถอนเงิน (คือกลับมาถือสิทธิพิเศษถอนเงินที่ตนใช้ไป) เร็วหรือช้ามีผลต่อคุณค่าในฐานะเป็นสินทรัพย์ทุนสำรองของสิทธิพิเศษถอนเงิน^{๓๒๙} คือถ้าต้องปรับสถานะเร็วก็ทำให้เป็นแต่เพียงเกร็ดสำหรับ การกู้ยืมระยะสั้น แต่ถ้ามืดระยะเวลายืดออกไปก่อนที่จะปรับสถานะก็ทำให้มีลักษณะของสินทรัพย์ทุนสำรองมากขึ้น^{๓๓๐}

ในการอภิปรายในระหว่างการสร้างระบบสิทธิพิเศษถอนเงินขึ้นมา มีความคิดอยู่สองแนวคือ

ก) พวกที่เห็นว่าควรใช้ระบบซื้อคืนของกองทุนที่มีอยู่ในขณะนั้นคือ จะต้องปรับสถานะในเรื่องสิทธิพิเศษถอนเงิน เมื่อความยุ่งยากในเรื่องการชำระเงินอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิพิเศษถอนเงินหมดไป

ข) พวกที่เห็นว่าลักษณะเป็นสินทรัพย์ของสิทธิพิเศษควรมีความสำคัญเหนือกว่า กล่าวคือควรใช้การปรับสถานะให้น้อยที่สุด^{๓๓๑}

^{๓๒๙} Gold 3, หน้า ๓๗๙ - ๓๘๒ ; Machlup, เซิงอรรถที่ ๑ ข้างบน, หน้า ๘ - ๑๒, ๓๘ - ๓๙

^{๓๓๐} Shuster, p. 220

^{๓๓๑} เทียบ IMF Annual Report (1966), หน้า ๑๗

บทบัญญัติที่มีอยู่ในข้อตกลง ๆ นั้น แม้จะรับเอาทั้งสองความเห็นมาใช้ แต่ก็
คงจะเอนเอียงเขาข้างพวกที่สอง^{๓๒} กล่าวคือผู้เข้าร่วมผู้ใดใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน มี
ข้อผูกพันทางกฎหมายที่จะปรับสถานะการถือสิทธิพิเศษของตน แต่ก็คงทำในขอบที่จำกัด
มาก หลักเกณฑ์ที่วางไว้ใน Art. XXV, Sect. 6 และตาราง G บัญญัติว่า

การใช้ของผู้เข้าร่วมต้องมีลักษณะที่ว่าผลเฉลี่ยของการ
ถือในระยะห้าปี จะคงไม่ต่ำกว่า ๓๑ เปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ย
เฉลี่ยของยอดสะสมของการแบ่งสรรที่ได้รับในช่วงระยะเวลา
ผู้เข้าร่วมจึงอาจใช้สิทธิพิเศษถอนเงินมากกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์
ของยอดสะสมของการแบ่งสรรได้ในบางตอนของระยะเวลา
ห้าปี แต่คงปรับสถานะกลับมาก่อเกินกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์
ช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้มีระดับเฉลี่ย ๓๐ เปอร์เซ็นต์
กฎควบคุมการปรับสถานะจะได้รับการทบทวนเพื่อยกเลิกหรือ
เปลี่ยนแปลงเมื่อสิ้นระยะเวลามาตรฐานห้าปี โดยคงโค
ดแนมเสียงข้างมาก ๘๕ เปอร์เซ็นต์ของคะแนนเสียงทั้งหมด^{๓๓}

และมีผู้เคยคาดว่าถ้าสิทธิพิเศษถอนเงินได้รับความไว้วางใจมากขึ้น การปรับสถานะ
ก็อาจเลิกไปได้ในขั้นที่สุด^{๓๔}

แต่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันข้อผูกพันต้องปรับสถานะ นับว่าเป็นลักษณะอันหนึ่งของ
เรื่องสิทธิพิเศษถอนเงิน และบทบัญญัติแห่งข้อตกลง ๆ ใดบัญญัติถึงวิธีการต่าง ๆ เพื่อ
ส่งเสริมการปรับสถานะทั้งที่มีข้อผูกพันต้องทำ และที่ต้องทำโดยสมัครใจ ประการแรก

^{๓๒} Shuster, p. 221

^{๓๓} Art. XXV, Sect. 6 (b)

^{๓๔} The Economist, 22 September 1967, pp. 799 - 800

ในการกำหนดตัวผู้เข้าร่วมที่จะต้องจัดหาเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีตามความเป็นจริง เพื่อแลกเปลี่ยนกับสิทธิพิเศษถอนเงินนั้นกองทุนมีหน้าที่โดยทั่วไปที่จะให้ความสำคัญลำดับก่อนแก่การกำหนดผู้เข้าร่วมที่มีความจำเป็นต้องใช้สิทธิพิเศษถอนเงินไป เพื่อปรับสถานะตามข้อกำหนดในตาราง G ประการที่สอง ตาม Art. XXV, Sect. 2 (b) (ii) ผู้เข้าร่วมอาจตกลงกับผู้เข้าร่วมอีกประเทศหนึ่ง เพื่อธุรกรรมที่ส่งเสริมการปรับสถานะโดยไม่คงอยู่ในหลักเรื่องความจำเป็น ประการที่สาม ผู้เข้าร่วมจะต้องเคารพต่อความบังควรในการดำเนินความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างการค้าสิทธิพิเศษถอนเงิน และการถือสินทรัพย์ทุนสำรองชนิดอื่นในช่วงระยะเวลาใดหนึ่ง^{๗๓๕} ถ้าหากสมาชิกผู้เข้าร่วมเคารพต่อพันธะนี้โดยเคร่งครัดก็ยากที่จะเกิดกรณีต้องปรับการค้าสิทธิพิเศษอย่างขนานใหญ่เพื่อการปรับสถานะ ประการสุดท้าย สิทธิพิเศษถอนเงินมีลักษณะที่ถึงถูกอยู่หลายอย่างเช่น ค่าของสิทธิพิเศษถอนเงินประกันไว้ด้วยทองคำ หน่วยหนึ่งคองทองคำบริสุทธิ์ ๐.๘๘๘๖๗๑ กรัม^{๗๓๖} และยังคงห่างจากสินทรัพย์ทุนสำรองแบบเก่า (นั่นก็คือทองคำและเงินตราต่างประเทศ) กล่าวคือมีคอกเบี้ย^{๗๓๗} ซึ่งช่วยกระตุ้นให้สมาชิกรับและแสวงหาสิทธิพิเศษถอนเงิน แต่ถ้ามหาชิกจำเป็นต้องใช้สิทธิพิเศษถอนเงินเพื่อการปรับสถานะ ก็อาจทำได้โดยเอาทองคำหรือเงินสกุลที่กองทุนยอมรับไปแลกเปลี่ยนกับกองทุนโดยผ่านทางบัญชีทั่วไป^{๗๓๘} ถ้าผู้ร่วมนั้นไม่ได้สิทธิพิเศษจากกองทุนพอเพียง ผู้เข้าร่วม

^{๗๓๕} ตาราง G. para. 1 (b)

^{๗๓๖} Art. XXI, Sect. 2

^{๗๓๗} Art. XXVI, Sect. 1, 2, 3 และ 4 แต่เทียบ Art. V, Sect. 9 ซึ่งกำหนดให้กองทุนต้องให้คาคอบแทนแก่สมาชิกเมื่อกองทุนเอาเงินสกุลของสมาชิกไปใช้

^{๗๓๘} ตาราง G. para.1 (a) (iv)

ก็มีสิทธิและมีหน้าที่ที่จะได้สิทธิพิเศษถอนเงินมาโดยใช้เงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีตามความเป็นจริง แลกจากสมาชิกที่ได้รับการกำหนดจากกองทุน^{๗๓๘}

๒) ชุกรรรมระหว่างผู้เข้าร่วมที่ไม่ได้อยู่ใต้อาณัติการกำหนด นอกจากการรับโอนสิทธิพิเศษถอนเงิน เพื่อแลกกับเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้โดยเสรีตามความเป็นจริง เมื่อกองทุนกำหนดแล้ว ผู้เข้าร่วมอาจตกลงกับผู้เข้าร่วมอีกประเทศหนึ่ง เพื่อสมัครใจเข้ารับการโอนสิทธิพิเศษถอนเงิน ขอแตกต่างที่สำคัญระหว่างชุกรรรมชนิดนี้ และชนิดที่ตกลงแล้วในหัวข้อก่อนก็คือ ไม่มีข้อผูกพันตามกฎหมายที่จะกองเอาเงินไปแลกกับสิทธิพิเศษถอนเงิน

ชุกรรรมแบบต่าง ๆ ที่สมาชิกผู้เข้าร่วมทั้งสองอาจตกลงกัน เพื่อโอนสิทธิพิเศษถอนเงิน มีอยู่ใน Art. XXV, Sect. 2 (b) ซึ่งบัญญัติว่า

ผู้เข้าร่วมรายหนึ่งโดยการตกลงกับผู้เข้าร่วมอื่น ๆ อาจใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน (i) เพื่อไถ่มาซึ่งเงินสกุลของตนในจำนวนที่มีมูลค่าเท่ากัน [กับสิทธิพิเศษถอนเงินที่เอาไปขอแลก] ซึ่งผู้เข้าร่วมอีกฝ่ายหนึ่งถืออยู่ หรือ (ii) เพื่อไถ่มาซึ่งเงินสกุลจำนวนหนึ่งที่มีมูลค่าเท่ากันจากผู้เข้าร่วมอีกฝ่ายหนึ่ง ในชุกรรรมใดก็ตามที่กำหนดโดยกองทุนว่าจะส่งเสริมการปรับสถานะของผู้เข้าร่วมอีกฝ่ายหนึ่ง ตาม Section 6 (a) ของ Article นี้ [Article, XXV] เพื่อป้องกันหรือลดการไม่สมคุษย์ของผู้เข้าร่วมอื่น เพื่อขจัดผลของการที่ผู้เข้าร่วมอื่นพลัดไม่สามารถที่จะปฏิบัติตามความหมายใน Section 3 (a) ของ Article นี้ หรือทำให้การถือสิทธิพิเศษถอนเงินของผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายใกล้เคียงกับยอดสะสมของการแบ่งสรรกองทุนอาจมีเสียงข้างมาก ๘๕ เปอร์เซ็นต์ของคะแนนเสียงทั้งหมด กำหนดชุกรรรมเพิ่มเติมหรือจำพวกของชุกรรรมภายใต้ขอบข่ายนี้ ชุกรรรมหรือชนิดของชุกรรรมใดก็ตามที่บัญญัติไว้โดยกองทุน ตาม Sub - Section b (i) นี้ จะต้องสอดคล้อง

^{๗๓๘}
ตาราง G. para.1 (a) (iv)

กับบทบัญญัติอื่น ๆ ของชกตลงนี้ และสอดคล้องกับการใช้
โดยระบอบซึ่งสิทธิพิเศษถอนเงินตามชกตลงนี้

นอกจากขอแตกต่างเรื่องการกำหนดแล้วยังมีขอแตกต่างระหว่างชุกรกรม
ในหัวข้อนี้กับชุกรกรมในหัวข้อที่แล้วอีกสองประการคือ

๑. ชุกรกรมใดในหัวข้อนี้ (ชุกรกรมระหว่างผู้เข้าร่วมที่ไม่อยู่ในการกำหนด)
ไม่จำเป็นต้องอยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความจำเป็นเว้นแต่กรณีที่ใช้สิทธิพิเศษถอนเงินเพื่อ
แลกเปลี่ยนเงินสกุลของอีกฝ่ายหนึ่ง

๒. เงินสกุลที่มอบให้ในการแลกเปลี่ยนกับสิทธิพิเศษถอนเงินไม่จำเป็นต้อง
เป็นเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนได้โดยเสรี แต่การโอนสิทธิพิเศษถอนเงินตาม Art. XXV,
Sect. 2 (b) ก็อยู่ในข้อกำหนดใหม่ปรับสถานะเช่นเดียวกับที่ใช้กับการโอนสิทธิพิเศษ
ถอนเงิน โดยอาศัย Art. XXV, Section 2 (a)

๓) ปฏิบัติการและชุกรกรมระหว่างผู้เข้าร่วมกับกองทุน กองทุนมีข้อผูกพัน
ทางกฎหมายที่จะต้องรับสิทธิพิเศษถอนเงินจากผู้เข้าร่วมในกรณีดังต่อไปนี้^{๓๔๐}

๑. ในการซื้อคืน ซึ่งเงินสกุลของคนที่กองทุนถืออยู่โดยใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน
(Art. V, Sect. 7 (b))

๒. ในการระดมตาม Art. XXVI, Sect. 4

สำหรับในกรณีแรกนั้น โดยเหตุที่กองทุนได้กำหนดให้เอาสิทธิพิเศษถอนเงิน
เป็นส่วนหนึ่งของสำรองเงินตรา เพื่อความมุ่งหมายของ Art. V, Sect. 7 (b)
และตาราง B. para. (1)^{๓๔๑} กองทุนจึงต้องรับสิทธิพิเศษถอนเงินที่สมาชิกใช้เพื่อ

^{๓๔๐}

Art. XXV, Sect. 7 (b)

^{๓๔๑}

Art. XXV, Sect. 7 (a)

ปฏิบัติตามที่ในการซื้อคืนของสมาชิก สำหรับกรณีที่สองนั้นกองทุนจะรับสิทธิพิเศษถอนเงินจากสมาชิกโดยเป็นผลของการประเมินตาม Art. XXVI, Sect. 4 'เดิมที่เคี้ยว' ค่าใช้จ่ายทั้งหลายในการทำการของบัญชีพิเศษถอนเงินจะได้รับเงินจากกองทุนโดยผ่านบัญชีทั่วไป แล้วกองทุนก็จะชดเชยเป็นครั้งคราวโดยการประมาณค่าใช้จ่ายเช่นว่าอย่างสมเหตุผล^{๗๔๒} และเพื่อการชดเชยเช่นว่ากองทุนมีสิทธิที่จะประเมินเอาจากผู้เข้าร่วมทั้งหลายในอัตราส่วนของยอดสะสมของการแบ่งสรร และผู้เข้าร่วมจะต้องจ่ายส่วนที่เรียกประเมินจากตนเข้าบัญชีทั่วไปด้วยสิทธิพิเศษถอนเงิน^{๗๔๓}

นอกจากกรณีทั้งสองดังกล่าวแล้ว กองทุนยังอาจรับสิทธิพิเศษถอนเงินเพื่อชำระค่าธรรมเนียม หรือเพื่อซื้อคืนในกรณีอื่น นอกจากที่กล่าวไว้ใน Art. V, Sect. 7 (b)^{๗๔๔} แต่ทั้งนี้เป็นเรื่องที่กองทุนเลือกทำโดยสมัครใจ ซึ่งต่างจากสองกรณีก่อนซึ่งเป็นเรื่องที่กองทุนต้องทำเพราะมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องรับสิทธิพิเศษถอนเงิน

ประการสุดท้าย Art. XXV, Sect. 7 (d) และ (e) กำหนดเหตุแวดล้อมที่กองทุนมีอำนาจที่จะเข้าทำธุรกรรมกับผู้เข้าร่วม คือผู้หาเงินสกุลจากสมาชิกแทนสิทธิพิเศษถอนเงินที่มีอยู่ในบัญชีทั่วไป ตาม Art. XXV, Sect. 7 (d) เมื่อกองทุนเห็นจำเป็นที่จะทำให้การถือเงินสกุลของสมาชิกของกองทุนในบัญชีทั่วไปกลับเพิ่มขึ้นมา และได้ปรึกษาหารือกับสมาชิกถึงวิธีการอื่น ๆ ในการกลับทำให้เต็มตาม Art. VII, Sect. 2 แล้ว กองทุนอาจกำหนดให้ผู้เข้าร่วมจัดหาเงินสกุลของตนเพื่อแลกกับสิทธิพิเศษถอนเงิน (จากกองทุน) ตาม Art. XXV, Sect. 7 (e) กองทุนมีอำนาจที่จะเอาสิทธิพิเศษถอนเงินจากบัญชีทั่วไป ไปมอบให้แก่ผู้เข้าร่วมเพื่อแลกกับทองคำหรือเงินสกุลอื่นที่กองทุนยอมรับ เพื่อช่วยในการปรับสถานะของผู้เข้าร่วม

^{๗๔๒} Art. XXII, Sect. 2

^{๗๔๓} Art. XXVI, Sects. 4, 5

^{๗๔๔} Art. XXV, Sect. 7 (c)

เพื่อป้องกันหรือลดการไม่สมดุลย์ (ของการถือสิทธิพิเศษถอนเงินกับการถือทุนสำรอง
ชนิดอื่น ๆ) หรือเพื่อแก้อันตรายของธุรกรรมที่ต่ำลงโดยไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดใน
หลักว่าความจำเป็น

๔) ปฏิบัติการและธุรกรรมระหว่างผู้เข้าร่วมและผู้ถืออื่น ๆ กองทุนอาจ
ใช้คะแนนเสียงข้างมาก ๘๕ เปอร์เซ็นต์ของคะแนนเสียงทั้งหมด กำหนดให้สมาชิกผู้
ไม่ใดเข้าร่วม ประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิก หรือสถาบันบางชนิดเป็นผู้ถือ^{๗๕} ผู้ถือ
เหล่านั้นนอกจากจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในข้อตกลง ๆ แล้ว ยังต้องปฏิบัติตามข้อกำหนด
และเงื่อนไขที่กองทุนวางไว้สำหรับการใช้สิทธิพิเศษถอนเงินระหว่างผู้ถือกับผู้เข้าร่วม^{๗๖}
แต่เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติในรายละเอียดในเรื่องการใช้สิทธิพิเศษถอนเงินระหว่างผู้
เข้าร่วมกับผู้ถืออื่น จึงน่าจะเชื่อวาปฏิบัติการหรือธุรกรรมใดที่ผู้เข้าร่วมทำระหว่างกันเอง
ใดก็ดีหรือทำกับกองทุนใดก็ดี ผู้ถือยอมทำไต่ทั้งสิน^{๗๗}

๓.๕.๗ การใช้สิทธิพิเศษถอนเงินระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๗๐ - ๑๙๗๕ ตั้งแต่
วันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๐ จนถึงปัจจุบัน มีการแบ่งสรรสิทธิพิเศษถอนเงินเพียง
๓ ครั้ง คือ เมื่อ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๐ จำนวน ๓๔๑๔.๐ ล้าน SDR แก่
ผู้เข้าร่วม ๑๐๔ ประเทศ เมื่อ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๑ จำนวน ๒,๘๘๘.๒ ล้าน
SDR แก่ผู้เข้าร่วม ๑๐๘ ประเทศ^{๗๘} และเมื่อ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๒ จำนวน

^{๗๕} Art. XXIII, Sect. 3

^{๗๖} Art. XXIII, Sect. 3

^{๗๗} Shuster, p. 226.

^{๗๘} IMF Annual Report (1971), Table 55, p. 170

๒,๘๕๑.๕ ล้าน SDR แก่ผู้เข้าร่วม ๑๑๒ ประเทศ^{๗๕๘} และเมื่อวันที่ ๒๘
 กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๕ ประเทศต่าง ๆ คงได้รับการแบ่งสรรจำนวน ๘,๓๑๔.๘
 ล้าน SDR โดยประเทศต่าง ๆ ถืออยู่เพียง ๘,๘๕๘.๖ ล้าน SDR และกองทุน
 ถืออยู่ ๘๖๖.๓ ล้านหน่วย SDR^{๗๕๙} (สำหรับรายละเอียดในการโอนสิทธิพิเศษถอนเงิน
 ดู ตาราง ๒ และ ตาราง ๓)

ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๐ ถึง ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๑
 ผู้เข้าร่วมได้ใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน ๑,๘๕๐ ล้าน SDR เป็นการโอนระหว่างผู้เข
 ารวม ๘๐๘ ล้าน SDR และอีก ๖๔๑ ล้าน^{๗๕๙} SDR เป็นการโอนจากผู้เข้าร่วมไปสู่
 บัญชีทั่วไป ส่วนใหญ่ก็โอนเพื่อซื้อเงินสกุลของสมาชิกคืนจากกองทุน และเพื่อชำระค
 ธรรมเนียม และมีการโอนสิทธิพิเศษจากบัญชีทั่วไปของกองทุน ไปยังสมาชิกเพื่อซื้อเงิน
 จากสมาชิกรวมมาเติมกองทุนให้เต็มอีก เป็นจำนวน ๑๕๒ ล้าน SDR^{๗๕๒} บางประเทศก็

๗๕๘

IMF Annual Report (1972), Table I.4, p. 68 ยอดรวม
 ที่แท้จริงของการแบ่งสรรทั้งสามคราวคือ ๘,๓๑๔.๘๓๕ ล้านหน่วย SDR, Ibidem.

๗๕๙

International Financial Statistics, XXVIII : 4
 (April 1975), p. 12

๗๕๑

ในตาราง ๒ อ่านได้ ๖๔๒ ทั้งนี้เป็นเพราะการปัดจุดทศนิยม ดังจะ
 เห็นได้จากในเรื่องการโอนจากกองทุนแก่ผู้เข้าร่วม ตาราง ๒ อ่านได้ ๑๕๑ แต่
IMF Annual Review (1971), หน้า ๓ อ่านได้ ๑๕๒ แต่ยอดรวมของธุรกรรม
 ทั้งหมดเหมือนกัน

๗๕๒

IMF Annual Report (1971), p. 38.

Transfers of Special Drawing Rights

JANUARY 1, 1970-APRIL 30, 1974

(In millions of SDRs)

	Fiscal Years Ended April 30				Total	
	Jan. 1, 1970- Apr. 30, 1970	1971	1972	1973	1974	Jan. 1, 1970- Apr. 30, 1974
Transfers between participants -						
Transactions with designation	155	348	267	117	60	946
Transactions without designation	<u>20</u>	<u>286</u>	<u>380</u>	<u>303</u>	<u>996</u>	<u>1,985</u>
	175	633	647	420	1,056	2,931
General Account Transfers from participants						
Repurchases (net)	183	357	501	68	29	1,138
Charges (net)	29	66	30	30	29	184
Assessments	1	1	1	1	1	5
Interest received on General Account holdings	-	<u>4</u>	<u>7</u>	<u>10</u>	<u>8</u>	<u>30</u>
	213	429	540	108	67	1,357
Transfers to participants						
Purchases	-	-	-	292	7	299
Replenishment of participants' currencies	-	123	21	-	--	144
Reconstitution	-	-	46	107	157	311
Remuneration	-	18	15	2	20	56
Restoration of participants' holdings ¹	-	-	29	-	--	29
Distribution of net income	-	9	8	-	--	17
Other ²	-	<u>1</u>	-	-	-	<u>1</u>
	-	151	120	401	185	857
Total transfers	388	1,213	1,307	929	1,308	5,145
General Account holdings at end of period	213	490	910	617	499	499

¹ Under Article XXV, Sections 2 (b)(ii) and 7 (e).

² Under Article XXVI, Section 5.

ตารางที่ ๓ CURRENCIES TRANSFERRED for SPECIAL DRAWING RIGHTS.
 JANUARY 1, 1970-APRIL 30, 1974 (In Millions of SDRs)

	Jan.1,1970	Fiscal Years Enved Aprit30				Total
	Apr.30.1970	1971	1972	1973	1974	Jan.1.1970- Apr.30,1974
Transactions with designation						
Belgian francs Provided						
Directly to participants	1.0	-	-	-	-	1.0
Deutsche mark						
Converted to U.S. dollars	-	-	-	-	3.0	3.0
French francs						
Provided directly to participants		3.5	22.3	-	-	25.8
Converted to pounds sterling	-	8.0	-	-	-	8.0
Converted to U.S.dollars	-	14.0	21.0	-	-	35.0
	-	25.5	43.3	-	-	68.8
Italian Lire						
Provided directly to participants		4.0	-	-	-	4.0
Pounds Sterling						
Provided directly to participants		27.4	56.3	59.9	-	143.6
Converted to French Francs	-	6.7	1.3	-	-	8.0
Converted to U.S. dollars	-	45.8	53.4	5.4	3.0	107.6
	-	79.9	111.0	65.3	3.0	259.2
U.S. dollars						
Provided directly to participants	148.9	227.1	112.3	51.1	54.1	593.9
Converted French francs	5.1	3.6	-	-	-	8.7
Converted to pounds sterling	-	7.5	-	-	-	7.5
Total	154.0	238.2	112.5	51.2	54.1	610.0
Transactions without designation						
Belgian francs	-	-	-	-	37.0	37.0
Danish Kroner	-	-	-	-	5.0	5.0
French mark	-	-	-	-	100.5	100.5
French francs	-	-	-	22.7	538.5	538.5
Netherlands guilders	-	-	-	11.7	264.9	276.6
Pounds sterling	20.0	-	25.0	291.8	-	336.8
U.S. dollars	-	285.5	355.0	-	-	640.5
Total	20.0	285.5	380.0	303.5	995.9	1,934.9

เป็นทั้งผู้ใช้และผู้รับสิทธิพิเศษถอนเงิน เงินสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร อินเดีย อิตาลี เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๑ มี ๔๑ ประเทศที่ถือสิทธิพิเศษไว้น้อยกว่าส่วนที่ไ้รับการแบ่งสรร ในจำนวนนี้ ๔๘ ประเทศใช้สิทธิพิเศษเกินกว่าค่าใช้จ่ายของแผนสิทธิพิเศษที่กองทุนประเมินเรียกเก็บ ในขณะที่อีก ๒๘ ประเทศถือไว้เกินกว่าส่วนแบ่งสรร ๒๒๑ ล้าน SDR เทียบกับ ๔๑ ประเทศที่ใช้เกินกว่าส่วนที่ไ้รับการแบ่งสรร ๑,๑๑๑ ล้าน SDR และส่วนที่กองทุนถือไว้ในบัญชีทั่วไป ๔๕๐ ล้าน SDR^{๗๕๓}

ในปีการเงิน ๑๙๗๑/๗๒^{๗๕๔} การใช้สิทธิพิเศษถอนเงินไ้รับอติพิลจากระบบการเงินที่ปั่นป่วนในระหว่างนั้น ในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๗๑ ถึง ๑๙๗๒ หลายประเทศมีทุนสำรองเพิ่มขึ้น จึงมีผู้ใช้สิทธิพิเศษถอนเงินเพื่อซื้อเงินตราต่างประเทศน้อยลงกว่าปีการเงินที่แล้ว แต่ก็มีบางประเทศที่ขาดดุลย์และใช้สิทธิพิเศษถอนเงินมากพอสมควรเพื่อจุนเจือการขาดดุลย์

ตามกฎและข้อบังคับของกองทุน^{๗๕๕} มูลค่าทองคำของสิทธิพิเศษถอนเงินกำหนดโดยแปลค่าเป็นเงินสกุลต่าง ๆ โดยอาศัยราคาเสมอภาคของเงินเหรียญสหรัฐ และอัตราทองคำของเงินสกุลอื่นในการแลกกับเงินเหรียญสหรัฐ ผลก็คือเมื่อมีการคาดว่าจะมีการเพิ่มราคาทางการของทองคำที่คิดเป็นเงินเหรียญสหรัฐ เพราะสหรัฐเลิกขายทองคำทางการเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๗๑ ทำให้ผู้เขารวมไม่นิยมใช้ทองคำ เพราะยังไม่มีการปรับราคาเสมอภาคของเงินเหรียญสหรัฐให้ต่ำลง กล่าวคือในขณะนั้น

^{๗๕๓}

Ibid., pp. 38-39

^{๗๕๔}

ระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๑ ถึง ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๒

^{๗๕๕}

Rules and Regulations, 0-3, 0-4.

หนึ่ง SDR มีมูลค่าตามความเป็นจริงสูงกว่าหนึ่งเหรียญสหรัฐ ซึ่งเป็นค่าสมมติ จนกระทั่ง
ในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ คณะกรรมการบริหารจึงยอมผ่อนปรนในประเทศต่าง ๆ ให้ SDR
แลกเปลี่ยนสกุลต่าง ๆ โดยสอดคล้องกับค่าของเงินเหรียญสหรัฐที่กำลังปรับตัวอยู่^{๗๕๖}

การต้องปรับสถานะก็เป็นเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้มีการชะงักในการใช้สิทธิ
พิเศษถอนเงิน แต่ผลที่แท้จริงของเหตุนี้ยากที่จะประเมินได้^{๗๕๗} เพราะมีตัวแปรหลายตัว

การโอนระหว่างปีการเงิน ๑๙๗๑/๗๒ มียอดรวม ๑,๓๐๖ ล้าน SDR เทียบ
กับ ๑,๒๑๓ ล้าน SDR ในปีการเงิน ๑๙๗๑ ๖๑ เปอร์เซ็นต์ของการโอนเป็นผล
ของการใช้ของสองประเทศคือ สหรัฐโอน ๓๓๕ ล้าน SDR เพื่อแลกกับเงินเหรียญสหรัฐ
และสหราชอาณาจักรโอน ๔๓๘ ล้าน SDR เพื่อซื้อเงินปอนด์คืนจากบัญชีทั่วไป และโดย
ผลของการใช้สิทธิพิเศษถอนเงินของสหราชอาณาจักรนี้เองทำให้บัญชีทั่วไปถือสิทธิพิเศษ
มากกว่าที่จ่ายออกไปถึง ๔๒๐ ล้าน SDR ทำให้ยอดรวมที่บัญชีทั่วไปถืออยู่กลับเป็น ๙๑๐
ล้าน SDR^{๗๕๘}

ในปีการเงิน ๑๙๗๒/๗๓ ผู้เข้าร่วมใช้สิทธิพิเศษถอนเงินน้อยมาก คือใช้เพียง
๕๑๘ ล้าน SDR เทียบกับ ๑,๑๗๘ ล้าน SDR ในปีการเงิน ๑๙๗๑/๗๒ และ ๑,๐๘๖
ล้าน SDR ในปีการเงิน ๑๙๗๐/๗๑ ควรสังเกตควยว่า ๘๑ เปอร์เซ็นต์ของการโอนโดย
ผู้เข้าร่วมเป็นผลของการใช้โดย ๘ ประเทศ คือ สหราชอาณาจักร ๒๕๘ ล้าน ชิลี ๕๕ ล้าน

^{๗๕๖}

Decision No. 3537 (72/3), January 4, 1972, IMF
Annual Report (1972), หน้า ๔๗ - ๔๘ มติดังกล่าวมีผลเมื่อสหรัฐอเมริกาทั้งคา
เสมอภาคใหม่เมื่อ ๘ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๒

^{๗๕๗}

IMF Annual Report (1972), p. 40

^{๗๕๘}

Ibid, pp. 40 - 41.

อาร์เจนตินา ๓๒ ล้าน อียิปต์ ๒๐ ล้าน ปากีสถาน ๑๘ ล้าน จาไมกา ๑๒ ล้าน
 เนเธอร์แลนด์ ๑๒ ล้าน ยูโกสลาเวีย ๑๒ ล้าน และอุรุกวัย ๑๑ ล้าน ทั้งนี้เพราะ
 ประเทศส่วนใหญ่ไม่มีความจำเป็นคานดุลย์ชำระเงินอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิพิเศษถอน
 เงินเพื่อแลกเงินตราต่างประเทศ เหตุอื่นที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ ไม่ใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน
 ก็มี เช่น เป็นระยะที่มูลค่าในอนาคตของเงินสกุลต่าง ๆ ยังไม่แน่นอน ยังไม่มีการแบ่งสรร
 ครั้งใหม่ การที่ต้องสงวนสิทธิพิเศษถอนเงินไว้เพื่อปรับสถานะ^{๗๕๘}

การโอนสิทธิพิเศษถอนเงินจากบัญชีทั่วไป ไปยังผู้เข้าร่วม รวมยอดได้ ๔๐๑
 ล้าน SDR ในจำนวนนั้น ๒๘๒ ล้าน โอนให้สหราชอาณาจักรเป็นส่วนหนึ่งของการซื้อควย
 ส่วนทองคำ การโอนออกจากบัญชีในการเงิน ๑๘๗๒/๗๓ จึงสูงกว่าในปีที่ผ่านมา ซึ่งมีเพียง
 ๑๒๐ ล้าน SDR ในปีการเงิน ๑๘๗๑/๗๒ และ ๑๕๑ ล้าน SDR ในปีการเงิน ๑๘๗๐/๗๑
 และยอดรวมที่บัญชีทั่วไปถืออยู่จึงลดลงจาก ๘๑๐ ล้าน SDR หรือเพียง ๖๑๗ ล้าน SDR
 ในปีการเงิน ๑๘๗๒/๗๓^{๗๖๐}

ระหว่างปีการเงิน ๑๘๗๓/๗๔ ยอดรวมการใช้ของผู้เข้าร่วม คือ ๑,๑๒๓ ล้าน
 SDR ส่วนใหญ่ของจำนวนนี้คือ ๘๘๖ ล้าน SDR เป็นผลของธุรกรรมโดยการตกลง
 (ไม่ใช่โดยการกำหนดของกองทุน) ซึ่งมีประเทศผู้เข้าร่วมเกี่ยวข้องกับอยู่ควย ๕ ประเทศ
 การโอนเงินโดยวิธีนี้สูงกว่าในปีที่ผ่านมา คือ ๓๐๓ ล้าน SDR ในปีการเงิน ๑๘๗๒/๗๓
 และ ๓๘๐ ล้าน SDR ในปีการเงิน ๑๘๗๑/๗๒ แต่การโอนโดยได้รับการกำหนดมีเพียง
 ๖๐ ล้าน SDR และการใช้สิทธิพิเศษถอนเงินเพื่อซื้อคืนจากบัญชีทั่วไปมีเพียง ๒๘ ล้าน

๗๕๘

IMF Annual Report (1973), pp. 48 - 49

๗๖๐

Ibid., p. 49.

ซึ่งนับว่าน้อยเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ๆ มา (ดูตาราง ๒ ข้างบน) มีการใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน จากบัญชีทั่วไป ไปยังผู้เข้าร่วม ๑๕๕ ล้าน SDR ในจำนวนนี้เป็นกรณีโอนเพื่อให้สมาชิก ใดปรับสถานะ ๑๕๗ ล้าน SDR^{๗๖๑}

การที่มีธุรกรรมโดยความตกลงเพิ่มมากขึ้นระหว่างประเทศผู้เข้าร่วมนั้น เป็น ผลของการใช้สิทธิพิเศษถอนเงินในกลุ่มประเทศ EEC เพื่อตกลงหนี้สินที่เกิดจากการสอก เข้าไปในตลาดแลกเปลี่ยนเงินภายใต้วิธีการ narrow margins arrangement ส่วน การลดการใช้สิทธิพิเศษถอนเงินในกรณีอื่นนั้น มีหลายสาเหตุ การต้องปรับสถานะจะเป็น เหตุสำคัญ ภาวะที่ไม่แน่นอนของมูลค่าของสิทธิพิเศษถอนเงินเมื่อคิดในแง่ของเงินสกุลต่าง ๆ ก็ทำให้มีการงดใช้สิทธิพิเศษถอนเงิน ในปีการเงิน ๑๙๗๓/๗๔ ก็ยังไม่มีการแบ่งสรรสิทธิ พิเศษถอนเงินครั้งใหม่

^{๗๖๑}